ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΝ ΚΓ' ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1873

ΗΜΕΡΑΝ

ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΕΩΣ

ΤΩΝ

ΝΕΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ

Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους

ΠΑΡΑΔΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΝ Α. ΜΑΚΚΑΝ,

Καθηγητὴν τῆς εἰδικῆς παθολογίας καὶ θεραπείας καὶ τῆς κλινικῆς ἰατρικῆς.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗ

(Ὁδῷ Εὐριπίδου, ἀριθ. 51.)

1874

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΝ ΚΓ' ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1873

ΗΜΕΡΑΝ

ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΕΩΣ

ΤΩΝ

ΝΕΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ

Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους

ΠΑΡΑΔΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΝ Α. ΜΑΚΚΑΝ,

Καθηγητὴν τῆς εἰδικῆς παθολογίας καὶ θεραπείας καὶ τῆς κλινικῆς ἰατρικῆς.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗ

(Ὁδῷ Εὐριπίδου, ἀριθ. 51.)

1874

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗΝ ΚΓ' ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1873

ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ,

Παραδόντος τὴν Πρυτανείαν τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ

Γ. Α. ΜΑΚΚΑι.

Ἐντιμοτάτη ὁμήγυρις,

Ἔρχομαι νὰ ἐκθέσω τὰ ἐπὶ τῆς ἐμῆς πρυτανείας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ γενόμενα, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1 σεπτεμβρίου τοῦ 1872 ἔτους μέχρι 31 αὐγούστου τοῦ 1873.

Κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος τὸ σύνολον τῶν φοιτητῶν συνεποσώθη εἰς 1275, ἐξ ὧν 285 προσῆλθον ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς. Οἱ φοιτηταὶ οὗτοι ἦσαν διανενεμημένοι ὡς ἑξῆς κατὰ τὰς διαφόρους σχολάς· 32 εἰς τὴν θεολογικὴν, 521 εἰς τὴν νομικὴν, 508 εἰς τὴν ἰατρικὴν, 145 εἰς τὴν φιλοσοφικὴν καὶ 69 εἰς τὸ φαρμακευτικὸν σχολεῖον. [1] Συνεπλήρωσαν δὲ τὰς ἐξετάσεις αὐτῶν 192. Πρὶν προχωρήσω ὑπενθυμίζω εἰς τὸ ἀκροατήριον ὅτι ἐκ τῶν 4 σχολῶν δύο ἐκδίδουσιν ἓν καὶ μόνον εἶδος διπλώματος, ἡ μὲν θεολογικὴ τὸ τοῦ προλύτου ἰσοδυναμοῦν καθ' ὅλα τῷ διδακτορικῷ, ἡ δὲ ἰατρικὴ τὸ τοῦ διδάκτορος· αἱ δύο ἄλλαι σχολαὶ, ἡ νο-

[1] Παράρτημα Α'. ἐν τῷ ὁποίῳ διακρίνονται οἱ φοιτηταὶ οὗτοι κατά τε τὰς χώρας καὶ τὰ παιδευτήρια ἐξ ὧν ὁρμῶνται.

μικὴ καὶ ἡ φιλοσοφικὴ, ἀναγορεύουσι διδάκτορας ἅμα καὶ προλύτας. Καὶ ἐν μὲν τῷ πανεπιστημίῳ τὸ τοῦ προλύτου δίπλωμα τῶν δύο τούτων σχολῶν λογίζεται κατώτερον τοῦ διδακτορικοῦ· ἐν τῇ παρούσῃ ὅμως ἐκθέσει δὲν θέλω διακρίνει αὐτὰ, διότι κύριος αὐτῆς σκοπὸς δὲν εἶναι νὰ διατρίψῃ περὶ τὰς ἀκαδημαϊκὰς διατάξεις, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ καταδείξῃ πῶς αἱ ἀκαδημαϊκαὶ ἐργασίαι ἐπενεργοῦσιν εἰς τὴν κοινωνίαν. Τούτου δὲ τεθέντος, παρατηρῶ ὅτι ὁ προλύτης τῆς νομικῆς δύναται νὰ γίνῃ καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀρείου Πάγου πρόεδρος· μόνον νὰ διδάξῃ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ δὲν δικαιοῦται· καὶ παραπλήσιόν τι συμβαίνει εἰς τὸν προλύτην τῆς φιλοσοφίας. Ὅθεν τὰ δύο εἴδη τῶν διπλωμάτων ὅσα ἐκδίδουσιν αἱ σχολαὶ αὗται, δὲν διαφέρουσι πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ὡς πρὸς τὰς προνομίας ἃς παρέχουσιν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ. Ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τοὺς 192 νέους, οἵτινες συνεπλήρωσαν ἐφέτος τὰς ἐξετάσεις αὐτῶν, ἀναγγέλλω ὅτι 11 μὲν ἀπεῤῥίφθησαν, 181 δὲ ἔλαβον τὸ τῆς εὐδοκιμήσεως αὐτῶν μαρτύριον, ἐξ ὧν 2 ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ, 59 ἐν τῇ νομικῇ, 94 ἐν τῇ ἰατρικῇ, 10 ἐν τῇ φιλοσοφικῇ καὶ 16 ἐν τῷ φαρμακευτικῷ σχολείῳ. (2) Ἐκ τῶν ἀριθμῶν τούτων μανθάνομεν ὅτι τὰ $^{10}|_{12}$ περίπου τοῦ συνόλου τῶν φοιτητῶν ἀπεῤῥοφήθησαν ὑπὸ δύο σχολῶν· μικρόν τι πλειότερον τοῦ $^{1}|_{12}$ αὐτῶν κατετάχθησαν εἰς τὴν φιλοσοφικὴν, καὶ τὸ ὑπόλοιπον κλάσμα διενεμήθη μεταξὺ τῆς θεολογικῆς σχολῆς καὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου. Ἐκ τοῦ συνόλου δὲ τῶν λαβόντων δίπλωμα ἢ πτυχίον τὰ $^{10}|_{12}$ πάλιν ἀνήκουσιν εἰς τὰς δύο μεγάλας σχολάς· ἀλλ' ἐνῷ τὸ πλῆθος τῶν φοιτητῶν ἑκατέρας εἶναι σχεδὸν ἴσον, οἱ ἀναγορευθέντες ἰατροὶ ἀποτελοῦσιν ὑπὲρ τὰ $^{6}|_{12}$ τοῦ ὅλου, οἱ δὲ νομικοὶ (διδάκτορες καὶ προλύται) μόνον τὰ $^{4}|_{12}$. Ἐπὶ τέλους οἱ ἀποῤῥιφθέν-

(2) Παράρτημα Β'. περιέχον ὀνομαστὶ τοὺς ἐξετασθέντας.

τες, ἀριθμούμενοι μόλις εἰς 11, εἶναι ὀλιγώτεροι τῶν 6 τοῖς ἑκατόν. Ἀλλὰ τὰ συμπεράσματα ταῦτα δὲν δύνανται ν' ἀποβῶσιν ἀληθῶς διδακτικὰ εἰμὴ ἐὰν παραβληθῶσι πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῶν προηγουμένων ἐνιαυτῶν.

Παρετηρήθη ἤδη ὅτι τὸ σύνολον τῶν φοιτητῶν, κατὰ μὲν τὴν πρώτην δεκαετίαν ἀπὸ τῆς τοῦ πανεπιστημίου ἱδρύσεως, 1837—1847, συνεποσώθη βαθμηδὸν εἰς 300 περίπου κατ' ἔτος· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, 1847—1857, εἰς 500 περίπου· ὡσαύτως καὶ ἀπὸ τοῦ 1857 μέχρι τοῦ 1861 προέβαινεν ἠρέμα προσαυξάνον, ὅτε αἴφνης ἀπὸ τῆς πολιτικῆς μεταβολῆς τοῦ 1862 μέχρι τοῦ τέλους τῆς τρίτης δεκαετίας ἐπήδησεν, ἐν διαστήματι ἓξ ἐνιαυτῶν, ἀπὸ 676 εἰς 1217, ἐξογκούμενον δίκην χειμάρρου κατὰ 200 καὶ 400 καὶ 500. Ἔκτοτε ὅμως, κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη, τὸ σύνολον τῶν φοιτητῶν ἔμεινε σχεδὸν στάσιμον, ταλαντευόμενον μεταξὺ 1205 καὶ 1275. Ἐκ τούτων οἱ ἔξωθεν προσερχόμενοι εἶναι τανῦν πολὺ ὀλιγώτεροι τῶν ἰθαγενῶν. Ἀλλὰ τοιοῦτό τι δὲν συνέβαινε πάντοτε. Ἀπ' ἐναντίας κατ' ἀρχάς, ἐπὶ πεντεκαίδεκα ἔτη, οἱ πρῶτοι ἦσαν συνήθως ἰσάριθμοι τῶν δευτέρων, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ πλειότεροι. Τῷ 1852 λ. χ. ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν 590 φοιτητῶν, 309 ὑπῆρξαν οἱ ἐπήλυδες, 281 δὲ οἱ ἡμεδαποί. Ἀπὸ τοῦ 1852 ὅμως μέχρι τῆς σήμερον, ἐνῷ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμεδαπῶν ὑπερετριπλασιάσθη, οἱ ἐπήλυδες ἔμειναν στάσιμοι ἢ μᾶλλον προέβησαν ἐλαττούμενοι· τῳόντι καθ' ὅλα τὰ ἑπόμενα 20 ἔτη οἱ ἀριθμοὶ αὐτῶν κυμαίνονται μεταξὺ 200 καὶ 300, ἀποτελοῦντες νῦν τὸ τέταρτον μόλις τοῦ ὅλου. Τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν εἶναι εὐχάριστον, διότι οἱ ἔξω Ἕλληνες εἶναι διπλάσιοι καὶ ἐπέκεινα τῶν ἔσω. Καὶ ἀληθεύει μὲν ὅτι εἰς τοὺς ἔξω εἶναι δυσκολώτερον νὰ προσέρχωνται, μάλιστα εἰς τοὺς ἀπωτέρω οἰκοῦντας. Ἐπὶ παραδείγματος ἐφέτος εἴχομεν ἐκ Θεσσαλίας ὑπὲρ τοὺς 50, ἐπίσης καὶ ἐξ Ἠπει-

ρου· ἐκ Μακεδονίας 40· ἐκ Θρᾴκης, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡσαύτως περὶ τοὺς 40· ἐκ δὲ τῆς μικρᾶς Ἀσίας μόνον 14. Ἀλλὰ εἰς τὴν ὀλίγην αὐτῶν συῤῥοὴν συντελοῦσι καὶ ἄλλα αἴτια. Οἱ εὐπορώτεροι προτιμῶσιν ἴσως τὴν εἰς τὴν ξένην ἀποστολὴν τῶν ἰδίων τέκνων, οὐχὶ φρονίμως ποιοῦντες, ὡς καὶ ἄλλοτε παρετηρήθη. Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι πολλὰ τῶν πανεπιστημίων τῆς ἑσπερίας εἶναι ἀσυγκρίτῳ τοῦ ἡμετέρου τελειότερα, ἂν καὶ ὀφείλομεν νὰ μὴ παρασιωπήσωμεν ὅτι ἔν τισι τοὐλάχιστον πολὺ δὲν ἐλαττούμεθα, ὡς μαρτυρεῖται ἐκ τοῦ ὅτι οὐκ ὀλίγοι τῶν διδακτόρων τῆς ἡμετέρας νομικῆς σχολῆς διέπρεψαν καὶ διαπρέπουσιν ὡς δικηγόροι καὶ δικασταὶ τῇ ἀληθείᾳ οὐχὶ ὀλιγώτερον ἐκείνων οἵτινες ἀνηγορεύθησαν ἐν τῇ ξένῃ. Ἀλλ' οἱαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν ἄχρι τοῦδε αἱ ἐλλείψεις τοῦ πανεπιστημίου ἡμῶν, ἔχει τοῦτο ὡς πρὸς πάντα νέον Ἕλληνα δύο προτερήματα τὰ ὁποῖα οὐδαμοῦ ἀλλοῦ δύναται νὰ εὕρῃ, τὸ φρόνημα καὶ τὴν γλῶσσαν. Ὁ νέος οὗτος εἰμπορεῖ νὰ τελειωθῇ ἀλλαχοῦ· ἀλλὰ νὰ στοιχειωθῇ ὀφείλει ἐνταῦθα, διότι ἐνταῦθα καὶ μόνον θέλει θηλάσει τὸ γνήσιον τοῦ ἑλληνισμοῦ γάλα. Ἐν γένει ὅμως οἱ εἰς τὴν ξένην ἀπερχόμενοι εἶναι σχετικῶς εὐάριθμοι. Εἰκάζομεν δὲ ὅτι ὁ κυριώτερος λόγος δι' ὃν δὲν φοιτῶσι παρ' ἡμῖν ἔξωθεν ὅσοι ἔπρεπε νὰ φοιτῶσιν, εἶναι ἄλλος· εἶναι ἡ ὀλίγη ἐπίδοσις τῶν ἱδρυμάτων τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἀνατολῇ. Τινὰ ἐξ αὐτῶν, καίπερ δαψιλῶς προικοδοτούμενα, δὲν ἀποφέρουσι τοὺς προσήκοντας καρπούς· τινὰ δὲ φθίνουσι δι' ἔλλειψιν πόρων. Μήπως τὸ ἐπιφανέστερον αὐτῶν, ἡ πρεσβυτέρα τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου ἀδελφή, ἡ ἱστορικὴ μεγάλη τοῦ Γένους σχολή, δὲν κινδυνεύῃ νὰ ἐκφωνήσῃ τὸν τελευταῖον ἐκεῖνον χρησμὸν τοῦ κατερειπωθέντος ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ·

> Οὐκέτι Φοῖβος ἔχει καλύβαν, οὐ μάντιδα δάφνην,
> οὐ παγὰν λαλέουσαν . . . .

Ἀλλὰ μεριμνῶσιν ἤδη καὶ περὶ αὐτῆς οἱ μεγάθυμοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἄνδρες, οἱ διὰ τοσούτων ἔργων διαγωνιζόμενοι πρὸς τοὺς εὐκλεεστέρους τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εὐεργέτας. Ἡ δ' εὐγενὴς αὕτη πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως ἅμιλλα, ἡ ἐπιστέφουσα καὶ ἐνθαρρύνουσα τὸν κοινὸν ζῆλον, παρέχει ἡμῖν τὴν παρήγορον ἐλπίδα ὅτι ἐντὸς ὀλίγου πολυαριθμότεροι θέλουσιν ἐπέλθει ἐκεῖθεν οἱ τῆς ἐπιστήμης νεοσύλλεκτοι. Καὶ ἴσως ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν τοιοῦτό τι, διότι ἐφέτος οἱ ἔξωθεν συνδραμόντες ὑπῆρξαν κατὰ 40 περίπου πλειότεροι τοῦ ἀνωτάτου ἀριθμοῦ τῶν ὀκτωκαίδεκα προηγουμένων ἐνιαυτῶν.

Τὸ σύνολον τῶν φοιτητῶν ὅσοι ἐνεγράφησαν ἐν τῷ μητρώῳ τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς 1 σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. συμποσοῦται εἰς 6,444. Ἐκ τούτων 4,640 κατετάχθησαν εἰς τὴν νομικὴν καὶ τὴν ἰατρικὴν σχολήν, ἤτοι περὶ τὰ $^{9}|_{12}$, ἐξ οὗ δηλοῦται ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν 35 ἐτῶν συνέβαινεν ὅ,τι καὶ ἐφέτος, ὅτε εἴδομεν μετὰ μικρᾶς τινος αὐξήσεως τὰ $^{10}|_{12}$ σωρευθέντα εἰς τὰς δύο σχολάς. Ἀλλ' ἐνῷ ἐφέτος, καὶ κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη, οἱ νεόφυτοι ἐγένοντο μετὰ ἀξιοσημειώτου ἰσότητος μύσται τῆς Θέμιδος καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἐν τῷ παρελθόντι διῃρέθησαν πολλάκις εἰς ἀνώμαλα στρατόπεδα μετὰ δυσεξηγήτου παλιμβουλίας. Διότι περὶ μὲν τὰ τέλη τῆς πρώτης δεκαετίας οἱ ἰατροὶ ἦσαν διπλάσιοι τῶν νομικῶν, περὶ δὲ τὰ τέλη τῆς δευτέρας τἀνάπαλιν οἱ νομικοὶ ὑπερδιπλάσιοι τῶν ἰατρῶν, τῷ δὲ 1862 καὶ ὑπερτριπλάσιοι· ἔκτοτε ὅμως οἱ ἀριθμοὶ τῶν μὲν νομικῶν ἤρχισαν νὰ καταβαίνωσι βαθμηδὸν, τῶν δ' ἰατρῶν ν' ἀναβαίνωσιν, ὥστε ἀπηντήθησαν τελευταῖον τῷ 1869 αἱ δύο ὁμάδες περὶ τὰ μέσα τῆς κλίμακος. Ἀλλ' ἡ προηγουμένη ὑπέρογκος ὑπεροχὴ τῶν φοιτητῶν τῆς νομικῆς ἐπικρατεῖ ἔτι ἐν

τῷ ὅλῳ ἀθροίσματι τῶν 35 ἐτῶν, διότι αὐτοὶ μὲν συμποσοῦνται εἰς 2,635, οἱ δὲ ἰατροὶ εἰς 2,005· καὶ πλὴν τούτου, ἐπειδὴ πολλοὶ τῆς νομικῆς παλαίμαχοι ἐνεκαρτέρησαν εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν, συμβαίνει ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ 1869 ἐπελθοῦσα ἰσότης μεταξὺ τῶν νεωστὶ ἐγγραφομένων εἰς ἑκατέραν τῶν σχολῶν, δὲν ἀναφαίνεται ἐν τῷ συνόλῳ τῶν τε ἀρχαίων καὶ τῶν νέων εἰμὴ κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος. (3).

Ἐκ τῶν 6,444 φοιτητῶν ἔλαβον καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν 35 ἐτῶν δίπλωμα διδάκτορος, ἢ προλύτου, ἢ πτυχίον τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου 2,073, ἤτοι ὡς ἔγγιστα 33 °|₀ (4). Οἱ πλεῖστοι τῶν προκατόχων μου διστάζουσιν εὐλόγως, ἂν οἱ πολλοὶ οὗτοι φοιτηταὶ καὶ βαθμοφόροι προσέρχονται μὲν ἱκανῶς παρεσκευασμένοι εἰς ἀκρόασιν, ἐξέρχονται δ' ἱκανῶς κατηρτισμένοι πρὸς ἐνάσκησιν τῆς ἐπιστήμης. Τινὲς δ' ἐπεκαλέσαντο τὴν αὐστηροτέραν δοκιμασίαν τῶν τε ἐκ τῶν γυμνασίων ἀπολυομένων νέων καὶ τῶν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ αὐτῷ βαθμολογουμένων. Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι τὸ σπουδαιότερον καὶ δυσχερέστερον ὅλων ὅσα ὀφείλει νὰ πραγματευθῇ πᾶσα πρυτανικὴ λογοδοσία, διότι πρόκειται περὶ τοῦ τελικοῦ σκοποῦ δι' ὃν ὑφίσταται τὸ πανεπιστήμιον, περὶ τοῦ καρποῦ τῆς διδασκαλίας. Δὲν ἀρκεῖ τῳόντι ν' ἀναγορεύωμεν διδάκτορας καὶ προλύτας· δέον οἱ ἀκαδημαϊκοὶ οὗτοι βαθμοὶ νὰ ἔχωσι τὴν προσήκουσαν αὐτοῖς ἐπιστημονικὴν ἀξίαν· ὅθεν καλὸν ἤθελεν εἶσθαι νὰ δώσωμεν πρῶτοι ἡμεῖς τὸ παράδειγμα τοῦ ἀκριβεστέρου τῶν ὑποψηφίων ἐλέγχου. Οὕτω δὲ πράττοντες οὐ μόνον οὐσιωδῶς διορθοῦμεν τὴν ὀλίγην ἀξίαν τῶν γυμνασιακῶν ἀπο-

(3) Παράρτημα Γ'. περιέχον τοὺς ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἐγγραφέντας κατ' ἔτος καὶ κατὰ σχολὴν φοιτητάς.

(4) Ἴδε Πίνακα Δ'. τῶν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἀναδειχθέντων διδακτόρων, προλυτῶν καὶ τῶν πτυχιούχων τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου.

λυτηρίων, ἀλλὰ θεραπεύομεν καὶ τὰς περὶ ἡμῶν ἀπαιτήσεις τῆς κοινωνίας, ἥτις ἐπὶ τέλους, ἀδιαφοροῦσα περὶ τῆς ποιότητος τῶν ἐγγραφομένων φοιτητῶν, κρίνει τὸ πανεπιστήμιον ἐκ τῆς ποιότητος τῶν βαθμοφόρων αὐτοῦ, ἀποβλέπουσα κατὰ τὸ θεῖον λόγιον οὐχὶ εἰς τὸ εἰσερχόμενον, ἀλλ' εἰς τὸ ἐκπορευόμενον. Ὁ πρώτιστος λοιπὸν οὗτος ὅρος τῆς ἀγαθῆς τοῦ πανεπιστημίου ὑπολήψεως δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐκπληρωθῇ, ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα κεῖται ἐφ' ἡμῖν. Ἀμέσως ὅμως ἔπειτα προκύπτει εἰς μέσον ἑτέρα δυσχέρεια ἧττον εὐθεράπευτος. Μέχρι τίνος ἆρά γε βαθμοῦ ἀπαιτεῖται νὰ ἤμεθα αὐστηρότεροι; Ὑποθέτω ὅτι οὐδεὶς ἀξιοῖ νὰ λάβωμεν ὡς τύπον καὶ ὑπογραμμὸν τὸ ἐν Λονδίνῳ πανεπιστήμιον, ὅπερ ἐν διαστήματι ἐτῶν 30 δὲν ἀνηγόρευσεν εἰμὴ 9 διδάκτορας ἐν τῇ σχολῇ τῶν ἐπιστημῶν, καὶ ἕνα μόνον ἐν τῇ φιλολογικῇ σχολῇ. Ἐὰν τοσαύτην ἐπεδιώκομεν τελειότητα, ἠθέλομεν πράξει κάλλιον νὰ κλείσωμεν τὰς πύλας τοῦ πανεπιστημίου. Ἀλλ' ὑπάρχουσιν εἰς τὴν ὑφήλιον κριταὶ ἐπιεικέστεροι. Ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Ὀξονίᾳ ὁ μέσος ὅρος τῶν ἀποῤῥιπτομένων εἰς τὰς ἐξετάσεις φοιτητῶν κυμαίνεται μεταξὺ 22 καὶ 23 %. Ἀναθεωρήσωμεν λοιπὸν ἐπὶ τοιαύτῃ βάσει τοὺς παρ' ἡμῖν δοκιμασθέντας. Ἐφέτος οἱ ἀποῤῥιφθέντες ἦσαν, ὡς προείπομεν, περὶ τοὺς 6 %· κατὰ τὰ δέκα ὅμως προηγούμενα ἔτη ταλαντεύονται μεταξὺ 2, 4, 6, 8 καὶ 10, ὥστε μέσος ὅρος δύναται νὰ λογισθῇ τὸ 5 τοῖς %. Ἐὰν δέ, ἵνα ἐντελῶς ἐξισωθῶμεν πρὸς τοὺς ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Ὀξονίᾳ, ἠθέλομεν ἔτι ἀποῤῥίψει 17 %, ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν βαθμοφόρων ἤθελεν ἐλαττωθῇ ἀπὸ 2,073 εἰς 1,700 περίπου. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἤθελεν ἀποβῇ ἐκ τούτου γνησιωτέρα, καὶ εἶναι περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω ὅτι καθὸ τεταγμένοι ὑπὸ τῆς πολιτείας, ἵνα ἐπιμελώμεθα τὰ τῆς διανοητικῆς τροφῆς δι' ἧς διαπλάσσεται καὶ συντηρεῖται ἡ κοινωνία, καθῆκον ἱερώτατον ἔχομεν νὰ παρασκευάζωμεν τὴν τρο-

φὴν ταύτην ὅσον οἷόν τε ὑγιεινὴν καὶ εὔχυμον. Μεταχειρίζομαι δ' ἐξεπίτηδες τὴν ὁπωσοῦν διαιτητικὴν ταύτην εἰκόνα, διότι, ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ πανεπιστημίου μέχρι τῆς σήμερον, ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν 2,005 φοιτητῶν τῆς ἰατρικῆς σχολῆς ἀνηγορεύθησαν ἰατροὶ 803. Ἐὰν ἡ αὐτὴ ἀναλογία ἐτηρεῖτο ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ, ἐπὶ τῶν 2, 635 αὐτῆς φοιτητῶν ἔπρεπε ν' ἀναδειχθῶσι 1,056· καὶ ὅμως δὲν ἀνεδείχθησαν ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ εἰμὴ 895 διδάκτορες καὶ προλύται· ἐν δὲ τῇ φιλοσοφικῇ ἐπὶ 1,193 φοιτητῶν μόνον 129· καὶ ἐν τῇ θεολογικῇ ἐπὶ 255 μόνον 14. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἐνῷ ἡ γενικὴ ἀναλογία τῶν βαθμοφόρων πρὸς τοὺς φοιτητὰς ἐν τῷ διαστήματι τῶν 35 ἐνιαυτῶν εἶναι κατὰ μέσον ὅρον 33 °|₀, ἐν μὲν τῇ ἰατρικῇ σχολῇ ἔφθασεν εἰς 40, ἐν δὲ τῇ νομικῇ ἐτήρησε τὸν μέσον ὅρον, ἐν δὲ τῇ φιλοσοφικῇ καταβαίνει εἰς τὰ 11, καὶ ἐν τῇ θεολογικῇ μόλις φθάνει εἰς τὰ 6 °|₀. Ὅλα ταῦτα οὕτως ἔχουσιν. Ἐὰν ἤμεθα ὀλιγώτερον ἐπιεικεῖς, ἠθέλομεν ἔχει ἀντὶ 2,073 βαθμοφόρων μόνον 1,700 καὶ δοκιμωτέρους.

Ἐν τούτοις πολλὰ ὑπάρχουσι τὰ τεκμήρια ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ 1700 οὗτοι ἀξιωματικοὶ τῆς ἐπιστήμης ἤθελον εἶσθαι δυσανάλογοι πρὸς τὰς παρούσας τοῦ ἔθνους περιστάσεις καὶ ἀνάγκας, τόσῳ μᾶλλον δυσανάλογοι, ὅσῳ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νῦν πρὸς ἐξέτασιν προσερχομένων θέλουσι διπλασιασθῇ ἐντὸς δεκαετίας. Ἀλλ' ἵνα κρίνωμεν περὶ τούτου ἀσφαλῶς, ἀνάγκη νὰ διακρίνωμεν. Οἱ ἐν τῇ φιλοσοφικῇ σχολῇ κατατασσόμενοι δὲν εἶναι πολλοί, ὀλίγιστοι δὲ τῇ ἀληθείᾳ οἱ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς θεολογίας ἐπιδιδόμενοι. Πληθώρα ὑπάρχει μόνον ἰατρῶν καὶ νομικῶν. Ἐν τῷ μεγάλῳ πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου σύμπαντες οἱ φοιτηταὶ τῆς νομικῆς καὶ τῆς ἰατρικῆς μόλις συμποσοῦνται εἰς 805, ἐνῷ ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἀναβαίνουσιν εἰς 1029· εἰς ὅλα δὲ τὰ πανεπιστήμια τῆς Πρωσσίας δὲν ἀριθμοῦνται εἰμὴ περὶ τοὺς 2500 ἐπὶ πληθυ-

σμοῦ 25,000,000· ἐνῷ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἂν ἀφαιρέσωμεν τοὺς ἐπήλυδας, ἔχομεν ὑπὲρ τοὺς 800 ἐπὶ πληθυσμοῦ 1,500,000. Ἐν Πρωσσίᾳ λοιπὸν οἱ σπουδασταὶ τῶν δύο ἐκείνων ἐπιστημῶν ἀναλογοῦσιν ὡς 1 πρὸς 10,000 κατοίκους, παρ' ἡμῖν δὲ ὡς 1 πρὸς 2,000. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν οἱ ἡμέτεροι εἶναι πενταπλάσιοι. Εἶναι δὲ τοσοῦτοι ὥστε, ἕνεκα τῆς πληθύος αὐτῶν, προέκυψαν, ἐν τῇ νομικῇ ἰδίως σχολῇ, ποικίλαι δυσχέρειαι. Οὐ μόνον τὰ ἀκροατήρια δὲν χωροῦσιν αὐτούς, ἐξ οὗ ἀποβαίνει εἰς πολλοὺς ὑλικῶς ἀδύνατον νὰ ἀκροασθῶσι τῶν παραδόσεων, ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ οὕτως ἢ ἄλλως συμπληρώσωσι τὸν τῆς φοιτήσεως χρόνον, ἄδηλον εἶναι πότε θέλουσι δοκιμασθῆ. Ἐφέτος ἐπαρουσιάσθησαν ἐπὶ τούτῳ ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ 323, ἐξ ὧν δὲν ἐξητάσθησαν εἰμὴ 65. Οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ πράξωσιν οἱ καθηγηταὶ πολὺ πλειότερον, παρεκτὸς ἐὰν ἡ ἐξέτασις διεξαχθῇ συντομώτερον, ὅ ἐστιν ἢ ἐπιεικέστερον ἢ αὐστηρότερον τοῦ δέοντος. Καὶ σημειωτέον ὅτι οἱ ἀριθμοὶ τῶν φοιτητῶν τῆς νομικῆς καὶ τῆς ἰατρικῆς δὲν ἤθελον ἐλαττωθῇ ὅσον δεῖ, ἂν αἱ γυμνασιακαὶ ἐξετάσεις ἐγίνοντο αὐστηρότεραι· διότι καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἔμελλον νὰ προσέρχωνται 20 % ὀλιγώτεροι νέοι, πάλιν οἱ φοιτηταὶ τῶν δύο ἐκείνων σχολῶν ἤθελον εἶσθαι τετραπλάσιοι ἢ ἐν Πρωσσίᾳ, καὶ πάλιν ἡ νομικὴ σχολὴ δὲν ἤθελεν ἀπαλλαγῇ τῶν νῦν ὑφισταμένων ἐν αὐτῇ δυσκολιῶν.

Ἀλλὰ τί λοιπὸν ποιητέον; Βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ παρακωλύσωμεν τοὺς νέους οὔτε νὰ προσέρχωνται εἰς τὸ πανεπιστήμιον, οὔτε νὰ ἐκλέξωσι τὴν ἐπιστήμην ἣν προαιροῦνται νὰ σπουδάσωσιν· ὀφείλομεν ὅμως νὰ φωτίζωμεν αὐτοὺς περὶ τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ἂν ὄχι διὰ τὰς κοινωνικὰς περιπετείας ἃς δύναται νὰ ἐπαγάγῃ ἡ συμφόρησις ἐκείνη, τοὐλάχιστον πρὸς τὸ ἴδιον τῶν νέων συμφέρον. Ἀλλότριον τοῦ παρόντος λόγου ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἐξακριβώσωμεν πόσοι

εἶναι οἱ ἐντὸς τοῦ βασιλείου ἰατροὶ (μὲ βεβαιοῦσιν ὅτι συμποσοῦνται εἰς 525), πόσοι ἐξ αὐτῶν λειτουργοῦσιν εἰς τὰς πόλεις (ἐν τῇ πρωτευούσῃ ὑπάρχουσιν 70), πόσοι εἰς τὴν ὕπαιθρον χώραν καὶ τίς ἡ καθ' ἑκατέραν τῶν δύο τούτων τάξεων ἀναλογία τῶν ἰατρῶν πρὸς τοὺς κατοίκους· πόσοι εἶναι οἱ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος δικηγόροι (ἐν μόνῃ τῇ πρωτευούσῃ ἀριθμοῦνται εἰς 349) καὶ τίς ὁ μέσος ὅρος τῶν κατ' ἔτος χηρευουσῶν λειτουργιῶν, ὅσας δικαιοῦνται νὰ καταλάβωσιν οἱ τῆς νομικῆς διδάκτορες καὶ προλύται· ἀφ' ἑτέρου δὲ τίνες αἱ ἀνάγκαι τῆς κοινωνίας εἰς ἃς δέον νὰ ἐπαρκέσωσιν αἱ δύο ἕτεραι σχολαί, ἡ θεολογικὴ καὶ ἡ φιλοσοφική, πόσοι οἱ ἐξ Εὐρώπης μεταπεμφθέντες ὀρυκτολόγοι ἢ μεταλλουργοὶ καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν εἶναι ἐμὸν τὸ ἔργον τοῦτο. Ἀλλ' αἱ πληροφορίαι αὗται, γνωστοποιούμεναι τακτικῶς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δημοσίας παιδεύσεως ὑπουργείου ἐν ταῖς παραμοναῖς ἑκάστου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ὡς πράττεται ἐνίοτε ἀλλαχοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἐπενεργήσωσιν εἰς τὴν ὁμαλωτέραν τῶν φοιτητῶν κατὰ σχολὰς διανομὴν καὶ εἰς αὐτὴν ἴσως τοῦ ὅλου αὐτῶν ἀριθμοῦ τὴν ἐλάττωσιν. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι ὁ πρακτικώτερος τῶν λαῶν τοῦ κόσμου· αἱ δὲ προκείμεναι νύξεις, ἐπαναλαμβανόμεναι καὶ συμπληρούμεναι, θέλουσι βεβαίως ὁδηγήσει καὶ γονεῖς καὶ νέους πῶς εἰμποροῦν νὰ ἐπιτύχωσι κάλλιον τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῶν, εἴτε διὰ τοῦ πανεπιστημίου εἴτε καὶ ἄλλως· διότι ἐπὶ τέλους τὰ διδακτορικὰ καὶ προλυτικὰ διπλώματα δὲν εἶναι αἱ μόναι κλεῖδες δι' ὧν ἀνοίγεται τὸ ταμεῖον τῆς εὐζωΐας, καλῶς δὲ κατηρτισμένη ἐγκύκλιος παίδευσις, ὅταν συνδυάζεται μετὰ φιλοπονίας, εὐφυΐας καὶ χρηστότητος, παρέχει ἀφορμὰς λαμπροτέρας πολλάκις εὐδοκιμήσεως.

Οἱ δὲ καθηγηταὶ συμποσοῦνται εἰς 52, ὧν 6 ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ, 9 ἐν τῇ νομικῇ, 17 ἐν τῇ ἰατρικῇ καὶ 20

ἐν τῇ φιλοσοφικῇ, ἥτις ὅμως περιλαμβάνει τρία τμήματα, τόπον ἐπέχοντα σχολῶν, τὸ φιλολογικὸν, τὸ τῶν μαθηματικῶν καὶ τὸ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν. Ὅθεν ἡ διανομὴ αὕτη ἠδύνατο νὰ γίνῃ προσφυέστερον πρὸς τὰς παρούσας τῆς ἐπιστήμης ἀνάγκας, ἰδίως μεταξὺ τῆς ἰατρικῆς σχολῆς καὶ τοῦ τμήματος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ πέντε μόνον ὑπάρχουσι καθηγηταί. Ἀλλ᾽ἐπὶ πάσης ὡς πρὸς τοῦτο μεταβολῆς δέον νὰ μὴ λησμονήσωμεν ὅτι ἀτοπώτατον μὲν εἶναι καθηγηταὶ ἐγγηράσαντες περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ δυσχεροῦς αὐτῶν καθήκοντος νὰ στερηθῶσιν ἔστω καὶ μέρους μισθοδοσίας γλίσχρου, διὰ πολλοὺς δὲ λόγους οὐδαμῶς συμφέρει νὰ αὐξήσῃ ὁ ὅλος τῶν καθηγητῶν ἀριθμός. Ὅθεν εὐγνωμόνως ἀναφέρω ὅτι ἐπὶ τῆς ἐμῆς πρυτανείας τὸ ὑπουργεῖον οὐδεμίαν ἐπεχείρησε τοιαύτην αὔξησιν. Δύο δὲ μόνον καθηγηταὶ τῆς θεολογικῆς σχολῆς, ὁ Α. Δ. Κυριακοῦ καὶ ὁ Ν. Δαμαλᾶς, προεβιβάσθησαν ἀπὸ ἐκτάκτων εἰς τακτικούς. Ἀμφότεροι οὗτοι οἱ νέοι εἶναι ἐκ τῶν καθηγητῶν ἐκείνων οἵτινες χρησιμώτατοι ὄντες ἀπὸ τοῦ νῦν, δύνανται ν᾽ ἀποβῶσιν ἄριστοι ἐν τῷ μέλλοντι. Ἀλλ᾽ οὐδὲν ἧττον ἐνόμισα δέον νὰ παρατηρήσω εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι ἀφ᾽ οὗ ἅπαξ ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς τὸ δεῖγμα τοῦτο τῆς εὐνοίας, τὸ δίκαιον ἤθελεν εἶσθαι νὰ προβιβάσῃ τοὺς πρεσβυτέρους οὐ μόνον τῆς θεολογικῆς σχολῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰατρικῆς καὶ τῆς φιλοσοφικῆς, διότι ἐν τῇ νομικῇ ἔκτακτοι καθηγηταὶ δὲν ὑπάρχουσιν.

Ἐλάλησα πρὸ ὀλίγου περὶ νέων καθηγητῶν οἵτινες παρέχουσιν ἡμῖν ἐλπίδας χρηστάς Ἔχομεν ἀνάγκην τῇ ἀληθείᾳ τοιούτων ἐλπίδων, διότι οἱ πρεσβύτεροι μᾶς ἐγκαταλείπουσιν. Ἐξ ὅλων ὅσων ἡ φωνὴ ἀντήχησεν ἐν τῷ τεμένει τούτῳ τῶν Μουσῶν τῷ 1837, δὲν ὑπολείπονται εἰμὴ 5, ὡς οἱ εὐάριθμοι ἐκεῖνοι τοῦ Ὀλυμπιείου κίονες, οἱ ὄρθιοι ἔτι ἱστάμενοι, ἀφοῦ κατέπεσον πάντες οἱ λοιποί. Οἱ 5 οὗτοι

γεραροὶ ἄνδρες εἶναι· ὁ Κωνσταντῖνος Κοντογόνης, ὁ Γεώργιος Ῥάλλης, ὁ Ἰωάννης Σοῦτσος, ὁ Ἀλέξιος Πάλλης καὶ ὁ γραμματεὺς Γκίκας Δοκός. Πάντες οἱ σύντροφοι αὐτῶν ἐξέλιπον, καὶ σὺν αὐτοῖς τοσοῦτοι ἄλλοι κατόπιν λειτουργήσαντες, ὥστε ἐν τῷ διαστήματι τῶν 35 ἐτῶν ἀπωλέσαμεν, διὰ θανάτου ἢ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν, 50 συναδέλφους. Κατὰ δὲ τὸ ἐνεστὸς ἔτος ἐλάβομεν τὴν θλίψιν νὰ στερηθῶμεν καὶ τὸν γηραιὸν καθηγητὴν Κωνσταντῖνον Ἀσώπιον. Ἡ ἀκαδημαϊκὴ σύγκλητος, συνελθοῦσα εἰς ἔκτακτον συνεδρίασιν ἐπὶ τῇ λυπηρᾷ ταύτῃ ἀγγελίᾳ, ἔκρινε καθῆκον αὑτῆς νὰ δώσῃ ἐξαίρετον τιμῆς καὶ σεβασμοῦ δεῖγμα εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀρχαιοτάτου καὶ ὀνομαστοτάτου τῶν διδασκάλων τοῦ Γένους, καὶ ὁμοφώνως ἐψήφισεν, ὅτι ἀναδέχεται μὲν τὴν περὶ τῆς κηδείας αὐτοῦ φροντίδα, ὁρίζει δὲ ὅτι τὸ πανεπιστήμιον θέλει μείνει κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκφορᾶς κεκλεισμένον ἀπὸ πρωίας ἕως ἑσπέρας. Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἐλησμόνησεν ἔτι τὴν πανηγυρικὴν ἐκείνην παράταξιν, καθ' ἣν χιλιάδες ἀκαδημαϊκῶν καὶ ἄλλων πολιτῶν προέπεμψαν τὸν ἐπίσημον νεκρὸν εἰς τὸν τόπον τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως, πάντες δὲ οἱ οἰκοῦντες παρὰ τὰς ὁδοὺς δι' ὧν διήρχετο ἡ νεκρικὴ πομπὴ ἔδιδον καταφανῆ πένθους σημεῖα. Ἐν τῇ μητροπόλει ἀπήγγειλεν ὁ καθηγητὴς τῆς θεολογίας Παναγιώτης Ῥομπότης λόγον τὸν προσήκοντα εἰς τὸν πρύτανιν ἐκεῖνον τῶν διδασκάλων, τὸν πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἅπαντα τὸν μακρὸν ἑαυτοῦ βίον ἀναλώσαντα· εἶπον δὲ καὶ ἐγὼ ὀλίγα τινὰ ἐπὶ τοῦ τάφου. Ὁ Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος εἶχεν ἕνεκα γήρατος παύσει τοῦ νὰ διδάσκῃ ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην· ἀλλὰ μετεῖχε προθύμως τῶν ἄλλων ἡμῶν ἐργασιῶν καὶ εἴχομεν τὴν παραμυθίαν νά προστρέχωμεν πολλάκις εἰς τὰς πεπειραμένας αὐτοῦ συμβουλάς. Ὅθεν τὸ πανεπιστήμιον ἀπεχωρίσθη ἀπὸ αὐτοῦ ὡς ἀπὸ πατρός, παραιτηθέντος μὲν τῶν καθημερινῶν

τοῦ βίου μεριμνῶν, ἐπισκιάζοντος ὅμως πάντοτε καὶ εὐλογοῦντος τὸν οἶκον τῶν τέκνων αὐτοῦ. Ἡ δὲ θλίψις ἡμῶν ἀντήχησεν οὐ μόνον ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν, οὐ μόνον ἐντὸς τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐν Βραΐλᾳ καὶ πολλαχοῦ ἀλλοῦ ἀπενεμήθησαν εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ τιμαὶ ἐξαίρετοι· ἰδίως δ' ἐν Κωνσταντινουπόλει ἅπαντες οἱ ἑλληνικοὶ σύλλογοι ἐψήφισαν δημοτελὲς μνημόσυνον, καθ' ὃ ἀπήγγειλε λόγον εὔγλωττον εἷς τῶν ἐγκρίτων τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν ἱεραρχῶν. Οὕτως ἀπὸ τοῦ Ἴστρου μέχρι τοῦ Ταινάρου ὁ ἑλληνισμὸς, διὰ τῶν τιμῶν ἃς ἀπένειμεν εἰς τὸν διδάσκαλον ἐκεῖνον τῆς πατρίου γλώσσης, ἠθέλησε νὰ μαρτυρήσῃ αὖθις ὅτι ἡ γλῶσσα εἶναι τὸ κυριώτατον τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος σύμβολον καὶ ἐργαλεῖον, «δεσμὸς», καθὼς ἔλεγεν ὁ Ἄγγλος Burke, «ἐλαφρὸς μὲν ὅσον ὁ ἀὴρ, ἰσχυρότερος δὲ τῶν χαλυβδίνων ἁλύσεων». (5)

Καθηγηταὶ καὶ φοιτηταὶ εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ πανεπιστημίου, αἱ δὲ μεταξὺ αὐτῶν σχέσεις ἀποτελοῦσι τὸ κυριώτατον τοῦ ἱδρύματος τούτου συστατικόν. Καὶ οἱ μὲν καθηγηταὶ ἐξετέλεσαν ἕκαστος κατὰ τὸ ἐνὸν τὸ ἴδιον καθῆκον, οἱ δὲ φοιτηταὶ ἐπολιτεύθησαν κοσμίως, ἐκτὸς μιᾶς σπουδαίας ἐξαιρέσεως, ἣν, εἰ καὶ μετὰ βαθείας λύπης, νομίζω ὅτι δὲν μοὶ ἐπιτρέπεται ν' ἀποσιωπήσω. Εἰς ἓν τῶν μεγάλων ἡμῶν ἀκροατηρίων συνέβη ἀπροσδοκήτως κατὰ μῆνα δεκέμβριον ταραχὴ σκανδαλώδης, διακωλύσασα αὐτὴν τὴν ἔναρξιν τῆς παραδόσεως. Ἡ σύγκλητος, συνελθοῦσα ἀμέσως, διέταξε τὴν ἀπαιτουμένην ἀνάκρισιν, καὶ, ἐξελεγχθέντων τῶν πρωταιτίων, ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς ποινὴν βαρεῖαν. Τούτου δὲ

(5) Παράρτημα Ε'. περιέχον τὰ κατὰ τὴν κηδείαν τοῦ καθηγητοῦ Κ. Ἀσωπίου. Ἴδε προσέτι καὶ τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδόμενον *Νεολόγον* τῆς 20/1 φεβρουαρίου 1873.

γενομένου ἀνήγγειλα τὴν ἐπανάληψιν τοῦ διακοπέντος μαθήματος, τὸ ὁποῖον ἐξηκολούθησε παραδιδόμενον ἔκτοτε ἀπροσκόπτως. Ἡ διατάραξις οὕτη ὑπῆρξε τόσῳ μᾶλλον παράδοξος ὅσῳ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἐν γένει οἱ νέοι ἡμῶν ὁμιληταὶ πείθονται εἰς τοὺς λόγους τῶν διδασκάλων αὐτῶν καὶ σέβονται τὰς ἀκαδημαϊκὰς ἀρχάς. Τὸ γενόμενον λοιπὸν ἀτόπημα δὲν δύναται νὰ λογισθῇ εἰμὴ ὡς ἀκαριαία ὀλίγων παραφορά· αὐτοὶ οἱ ὀλίγοι οὗτοι ἔδωκαν δείγματα ἀναμφισβήτητα μετανοίας, ζητήσαντες συγγνώμην παρὰ τῆς συγκλήτου· ὥστε δὲν ἀπελπίζομαι ὅτι τὸ ἀνώτατον τοῦτο ἐκπαιδευτήριον, διὰ τῶν ἐντυπώσεων ἃς δὲν εἰμπορεῖ εἰμὴ νὰ προξενῇ εἰς τὰς ἀγαθὰς ἐκείνας ἑλληνικὰς φύσεις ἡ συνετὴ καὶ ἀξιοπρεπὴς πολιτεία τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ, θέλει ἀποβῇ προϊόντος τοῦ χρόνου οὐ μόνον ταμεῖον ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ σχολεῖον κοινωνικῆς κοσμιότητος.

Πρὶν ἀποχωρισθῶ ἀπὸ τῶν διδασκόντων καὶ τῶν διδασκομένων, ὀφείλω νὰ εἴπω τινὰ καὶ περὶ τῶν ὑφηγητῶν, εἰς οὓς προσετέθησαν κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος δύο· ὁ τῆς γλωσσολογίας ὑφηγητὴς Μιχαὴλ Δέφνερ, ὅστις λαβὼν τὴν ἄδειαν τῆς διδασκαλίας ἀπὸ πέρυσιν ἤρχισεν εὐδοκίμως τὰς παραδόσεις αὐτοῦ ἐφέτος, καὶ ὁ τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου ὑφηγητὴς Θεόδωρος Φλογαΐτης, ὅστις δοκιμασθεὶς καὶ ἐγκριθεὶς ἐφέτος δὲν προέφθασεν ἔτι νὰ διδάξῃ. Τὸν θεσμὸν τῆς ὑφηγεσίας παρελάβομεν ἐκ Γερμανίας, ὅπως καὶ ἅπαντα τὸν λοιπὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου. Ἀλλ' ἐνῷ ἐκεῖ οἱ ὑφηγηταὶ ἀποτελοῦσιν ἀκμαῖον καὶ ἀνεξάντλητον καθηγητῶν φυτώριον, παρ' ἡμῖν τὸ φυτώριον τοῦτο ἐμαράνθη πρὶν ἀκμάσῃ. Ὡς αἴτια τῆς ἀποτυχίας ταύτης λογίζονται ὅτι οἱ καθηγηταὶ δὲν προχειρίζονται πάντοτε ἐκ τῶν ὑφηγητῶν, οἱ δὲ φοιτηταί, ὄντες ὑπόχρεοι νὰ ἀκροῶνται τῶν πολλῶν μαθημάτων τῶν παραδιδομένων

ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, οἵτινες μόνοι δικαιοῦνται νὰ ἐκδίδωσιν ἀποδείξεις ἀκροάσεων, σπανίως προσέρχονται εἰς τοὺς ὑφηγητάς, ὥστε οἱ ἐπίκουροι οὗτοι τῆς καθηγεσίας, βλέποντες ἑαυτοὺς μὲν ἐνίοτε παραγκωνιζομένους, τὰ δὲ ἀκροατήρια αὐτῶν πάντοτε ἀραιούμενα, διακόπτουσι τὰς παραδόσεις αὐτῶν ἢ καὶ ὅλως παραιτοῦνται. Ἀλλ' οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὰ αἴτια, τὸ κακὸν δεῖται θεραπείας, διότι ἡ εὐδόκιμος διδασκαλία δὲν εἶναι τέχνη αὐτόματος, ἀλλὰ προϊὸν μακρᾶς καὶ ἐνδελεχοῦς ἀσκήσεως. Αὐτοὶ οἱ δεξιώτεροι τῶν ἐγγηρασάντων περὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἀνδρῶν ὁμολογοῦσιν ὅτι ἐνηπίαζον ὅτε κατὰ πρῶτον ἀπηλείφθησαν εἰς τὸ στάδιον. Ἐὰν δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν ὅπου τοσαῦτα ὑπάρχουσι πανεπιστήμια μεγάλα καὶ μικρὰ καὶ ὅπου ἑπομένως τὰ μεγαλήτερα ἔχουσι τὸν τρόπον νὰ στρατολογῶσι τοὺς λειτουργοὺς αὐτῶν ἐκ τῶν ἐν τοῖς μικροτέροις κτησαμένων ὄνομά τι καθηγητῶν, οὐδὲν ἧττον ἡ συνδρομὴ τῆς ὑφηγεσίας λογίζεται ἀπαραίτητος εἰς τὴν ἀνωτέραν διδασκαλίαν, ὁπόσον πλειοτέραν ἀνάγκην αὐτῆς δὲν ἔχομεν ἡμεῖς ἐν Ἑλλάδι, οἱ ἐξ αὐτῆς καὶ μόνης δυνάμενοι νὰ ἀναπληρῶμεν ἐπιτυχῶς τὰς χηρευούσας καθηγητικὰς ἕδρας. Τὸ πρᾶγμα λοιπὸν εἶναι κατεπεῖγον, ἐὰν δὲν θέλωμεν νὰ ἴδωμεν τὸν καταλαβόντα τὴν θεσμοθεσίαν ταύτην μαρασμὸν διαδιδόμενον καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καθηγεσίαν, διότι θαῤῥούντως λέγω ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ καθέδραι, αἵτινες, ὅταν ἐκλίπωσιν οὕτως ἢ ἄλλως οἱ νῦν περιφανῶς κατέχοντες αὐτὰς ἄνδρες, δὲν θέλουσι δυνηθῆ ν' ἀναπληρωθῶσιν ὁπωσοῦν ἐπαξίως, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι προπαρεσκευασμένοι ἐπὶ τούτῳ ἔφεδροι διὰ μακρᾶς καὶ δεδοκιμασμένης ὑφηγεσίας. Καὶ οὐ μόνον ἡ κακῶς ἔχουσα ὑφηγεσία δύναται νὰ ἐπενεργήσῃ εἰς τὴν καθηγεσίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς καθηγεσίας ἡ κατάστασις ἀντεπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ὑφηγεσίας. Ἐὰν ἡ ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τούτῳ ἐκπαιδευτηρίῳ καθηγεσία ἦτο ὅ,τι ἔπρεπε νὰ

ἦναι, ἔπαθλον ἀντάξιον ἀνδρὸς ἀφιερώσαντος ἅπαντα αὐτοῦ τὸν βίον εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ἐπιστήμης, ἴσως ἡ ὑφηγεσία ἠδύνατο ν' ἀνθέξῃ εἰς τὰς δοκιμασίας δι' ὧν σήμερον διέρχεται καὶ νὰ ἐγκαρτερήσῃ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν στέφανον ἐκεῖνον πολυετῶν μόχθων καὶ στερήσεων. Ἀλλ' ἐρωτῶ, ἐγὼ ὅστις οὐδὲν ἔχω πλέον οὔτε νὰ ζητήσω, οὔτε νὰ ἐλπίσω, ἐρωτῶ ἂν ἡ καθηγεσία κέκτηται τηλικοῦτον παρ' ἡμῖν θέλγητρον; Ὅθεν μετὰ εὐλόγου περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου μερίμνης ἐπικαλοῦμαι τὴν ἐπὶ τῶν σπουδαίων τούτων ζητημάτων σύντονον σκέψιν καὶ ἀπόφασιν τῶν τε ἀρχῶν αὐτοῦ, καὶ τῆς κυβερνήσεως, καὶ τῆς βουλῆς.

Ἄχρι τοῦδε ὡμίλησα περὶ διδασκαλίας καὶ τῶν καρπῶν αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ πανεπιστήμιον ἐκπληροῖ καὶ ἄλλας λειτουργίας, τὰς μὲν προσωρινῶς, τὰς δὲ ἀναποσπάστως συνδεομένας μετὰ τῆς κυρίας αὐτοῦ ἐντολῆς. Προσωριναὶ εἶναι αἱ περὶ διαφόρων διαγωνισμῶν κρίσεις, ἃς ἀλλαχοῦ ἀποφαίνονται συνήθως αἱ λεγόμεναι ἀκαδημίαι. Τοιαῦται κρίσεις ἀπηγγέλθησαν ἐφέτος τρεῖς· τῇ μὲν 13 μαΐου, ἡ περὶ τοῦ βουτσιναίου (ποιητικοῦ) διαγωνισμοῦ καὶ ἡ περὶ τοῦ ῥοδακανακείου (φιλολογικοῦ), τῇ δὲ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ περὶ συμβουλιδείου (ἰατρικοῦ) διαγωνισμοῦ, περὶ ὧν δημοσιεύονται εἰδικαὶ τῶν εἰσηγητῶν ἐκθέσεις. Εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τούτους δὲν συγκαταλέγω τὸν ὑπὸ τοῦ ἐν Τεργέστῃ φιλογενοῦς Δημητρίου Οἰκονόμου ἱδρυθέντα διετῆ ἀγῶνα, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς εἰς τὴν γλῶσσαν ἡμῶν μεταφράσεως τῶν καλλίστων ἔργων τῆς τε ἀρχαίας καὶ τῆς νέας ποιητικῆς μούσης. Ὁ ἀγὼν οὗτος ἐτελέσθη μὲν ἐφέτος κατὰ πρῶτον ἐν ταύτῃ τῇ μεγάλῃ ἡμῶν αἰθούσῃ, ἀλλὰ δὲν συγκαταριθμεῖται μεταξὺ τῶν κυρίως πανεπιστημιακῶν, διότι οἱ κριταὶ αὐτοῦ λαμβάνονται ἀδιαφόρως ἐξ ὅλων τῶν λογίων τοῦ ἔθνους, διορίζονται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς δημοσίας

παιδεύσεως ὑπουργείου, οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων Ἀρχῶν. Ἀλλ' εἰς τοὺς πανεπιστημιακοὺς ἀγῶνας προσετέθη ἐφέτος καὶ ἕτερος, θεολογικὸς, ὃν ἵδρυσαν οἱ ἐν Γαλαζίῳ καλοὶ κἀγαθοὶ ἀδελφοὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Μενέλαος οἱ Νεγρεπόνται. Μικροῦ δὲ ἐδέησε καὶ πέμπτος νὰ ταχθῇ, δραματουργικός· τούτου ὅμως τὸ βάρος ἀπεποιήθησαν εὐλόγως ν' ἀναλάβωσιν οἱ ἁρμόδιοι καθηγηταὶ, καὶ ἐκ τῆς παριστάσεως ταύτης λαμβάνων τὸ ἐνδόσιμον, δὲν νομίζω ἀπὸ σκοποῦ νὰ διαλάβω τινὰ περὶ τῶν διαγωνισμῶν ἐν γένει. Δέον μὲν βεβαίως νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι τὸ πολυτελὲς ἀνάκτορον, τὸ παρὰ τὴν ἀφελῆ στοὰν τοῦ πανεπιστημίου ἐγειρόμενον, δὲν θέλει ἁπλῶς συντελέσει εἰς τὴν ἐξωτερικὴν τῆς πόλεως ἡμῶν διακόσμησιν, ἀλλὰ θέλει πράγματι χρησιμεύσει μετ' οὐ πολὺ ὡς ἐνδιαίτημα τῆς νέας ἑλληνικῆς ἀκαδημίας, κατὰ τὴν ἀρχικὴν τοῦ μεγαλοδώρου κτίτορος προαίρεσιν. Ἐπειδὴ ὅμως, μέχρις οὗ ἀνατεθῶσιν εἰς τὸ ἁρμοδιώτερον ἐκεῖνο συνέδριον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ αἱ περὶ διαγωνισμῶν κρίσεις, αὗται γίνονται ὑπὸ τοῦ πανεπιστημίου, δικαιοῦμαι νὰ εἴπω ὀλίγα τινα ὅσα νομίζω χρήσιμα εἰς τὴν ἐπιτηδειοτέραν αὐτῶν διεξαγωγήν. Ἐπὶ παραδείγματος, εἶναι ἴσως περιττὸν νὰ ὁρίζωνται διπλοῖ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀγῶνες, ὅπως συνέβη ἐν τῷ προμνημονευθέντι δραματουργικῷ, ὅστις εἶχε προταθῇ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἐν τῷ βουτσιναίῳ ἴδιον τμῆμα ἐπιτετραμμένον τὴν ἐπὶ τῶν δραμάτων κρίσιν. Πλὴν τούτου καλὸν ἤθελεν εἶσθαι νὰ καταβάλλεται, ὡς γίνεται ἀλλαχοῦ, οὐχὶ ἡ ἑκάστοτε ἀποδοτέα χρηματικὴ ἀμοιβὴ, ἀλλ' αὐτὸ τῆς ἀμοιβῆς ταύτης τὸ κεφάλαιον. Τοιαύτη τοῦ πράγματος ἑδραίωσις εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ, παρεκτὸς ἄλλων πλεονεκτημάτων, καὶ τοῦτο, ὅτι οἱ διαγωνιζόμενοι νέοι, πεποιθότες εἰς τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος, δὲν θέλουσι σπεύδει εἰς τὴν πρόχειρον τῶν ἔργων αὐτῶν διασκευὴν, ἀλλὰ δι' ἐνδελεχεστέρας μελέτης θέλουσι καταρτίζει αὐτὰ τελειότερα. Παρα-

λείποντες δὲ τὴν ἀπαραίτητον ἀνάγκην τοῦ νὰ ἀμείβωνται πάντοτε προσηκόντως οἱ ἀναλαμβάνοντες τὰς κρίσεις καθηγηταί, παρατηροῦμεν ἐπὶ πᾶσιν ὅτι ὠφελιμώτατον φαίνεται, ὡς πρός τινας τῶν ἀγώνων, νὰ ἦναι οἱ κριταὶ καὶ οἱ εἰσηγηταὶ διαρκῶς οἱ αὐτοί, διότι ἐν τοῖς καλλιλογικοῖς μάλιστα ἀπαιτεῖται ἑνότης κρίσεως καὶ ἐπικρίσεως, ἧς ἄνευ οὐδεμία δύναται νὰ κατασκευασθῇ πυξὶς ἀσφαλῶς ὁπωσοῦν καθοδηγοῦσα τοὺς νέους εἰς τὴν εὕρεσιν τοῦ καλοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀχανοῦς πελάγους τῶν ἐντυπώσεων, τῶν αἰσθημάτων, τῶν διανοημάτων καὶ τῶν παθῶν. Τοιοῦτό τι τοὐλάχιστον γίνεται ἐν τῇ γαλλικῇ ἀκαδημίᾳ, ἧς ὁ ἰσόβιος γραμματεύς, ὁ πρό τινος θανὼν περιώνυμος φιλέλλην Οὐϊλλεμαῖνος, διατελέσας ἐφ' ὅρου ζωῆς εἰσηγητὴς ἁπάντων τῶν φιλολογικῶν, ἱστορικῶν, ἠθικῶν καὶ ποιητικῶν ἀγώνων, ἐπὶ 40 ὅλα ἔτη δὲν ἐξήντλησε τὸν θησαυρὸν τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ, τῆς ἐμπειροκαλίας, τῆς εὐθυδικίας καὶ ἐξαιρέτως τῆς περὶ τὸν λόγον ἀπαραμίλλου χάριτος καὶ λεπτότητος, αὐτὸς γινόμενος ὑπόδειγμα τοῦ καλοῦ, τοῦ ὁποίου ἦτο ἱεροφάντης καὶ ἑρμηνεύς.

Τὰ δὲ ἱδρύματα μεθ' ὧν δὲν πρόκειται νὰ συζήσωμεν προσωρινῶς, ἀλλ' ἀδιαζεύκτως νὰ διαβιώσωμεν εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλα· μουσεῖα, ἰατρεῖα, χημεῖα, βιβλιοθήκη, ἀστεροσκοπεῖον. Οἱ ἔφοροι καὶ διευθυνταὶ τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν καθυπέβαλον ἐκθέσεις περὶ τῶν κατὰ τὸ ἔτος γενομένων, αἵτινες θέλουσι δημοσιευθῇ μετὰ τῆς παρούσης λογοδοσίας καὶ δύνανται ν' ἀναγνωσθῶσιν ἐπωφελῶς παρὰ πάντων, ὅσοι προαιροῦνται νὰ ἐγκύψωσιν ἀκριβέστερον εἰς τὴν παρ' ἡμῖν διεξαγωγὴν τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως. (6) Ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε νομίζω καθῆκόν μου νὰ μνημονεύσω ἀξιολόγων τινῶν δωρεῶν γενομένων εἰς δύο ἐκ τῶν προσαρτημάτων τούτων τοῦ πανεπιστημίου.

(6) Παράρτημα ΣΤ' περιέχον τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος ἐκθέσεις.

Ὁ ἐν Ὀδησσῷ παροικῶν Θ. Π. Ῥοδοκανάκης, πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ συνάδελφος ἡμῶν καθηγητὴς τῆς βοτανικῆς Θ. Ὀρφανίδης, διὰ πολυετῶν ἐν Ἑλλάδι περιηγήσεων καὶ διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ σχέσεων, κατήρτισε πλουσίαν φυτολογικὴν συλλογήν, ἠγόρασε τὴν συλλογὴν ταύτην ὁλόκληρον καὶ προσέφερε δῶρον εἰς τὸ βοτανικὸν ἡμῶν μουσεῖον. Τρία δέ τινα ἀπήτησε μόνον· νὰ συνταχθῇ ἐπιστημονικὸς τῶν ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ εἰδῶν κατάλογος, δημοσιευόμενος καθ' ὅσον συντάσσεται· νὰ καταρτισθῶσιν ἐκ τῶν πολλαπλῶν δειγμάτων τῶν ἑλληνικῶν φυτῶν ἴδιαι συλλογαί, ὧν ἡ μὲν μία θέλει σταλῆ εἰς τὸν δωρητὴν ἢ εἰς οἱονδήποτε μουσεῖον οὗτος προσδιορίσῃ, αἱ δὲ ἄλλαι εἰς ἕτερα τῆς Εὐρώπης μουσεῖα ἐπὶ σκοπῷ ἀνταλλαγῆς πρὸς πλουτισμὸν τοῦ ἡμετέρου· τελευταῖον νὰ μὴ ἀναμιχθῇ ἡ συλλογὴ αὕτη μετ' ἄλλων, ἀλλὰ φυλαττομένη ἰδίᾳ νὰ ἔχῃ ἴδιον εὑρετήριον πρὸς μνήμην τοῦ τε δωρήσαντος αὐτὴν καὶ τοῦ συλλέξαντος. Τὸ πανεπιστήμιον ἔσπευσε ν' ἀποδεχθῇ εὐγνωμόνως τὴν γενναίαν ταύτην προσφοράν, εἰς ἣν ἀπέδωκε τόσῳ μείζονα ἀξίαν ὅσῳ δὲν εἶναι τοῦτο τὸ πρῶτον δεῖγμα τῆς λελογισμένης φιλογενείας τοῦ ἐλευθερίου δωρητοῦ. Ἀφοῦ διὰ τοῦ παρ' ἡμῖν ἱδρυθέντος ὑπ' αὐτοῦ φιλολογικοῦ διαγωνισμοῦ προέτεινε χεῖρα ἀρωγὸν εἰς τὰ ἀναθάλλοντα ἑλληνικὰ γράμματα, νῦν ἦλθε διὰ δωρεᾶς ἔτι μείζονος νὰ συντελέσῃ διττῶς εἰς τὴν παρ' ἡμῖν ἐπίδοσιν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἀμείβων μὲν τοὺς ἀτρύτους κόπους ἑνὸς τῶν δοκιμωτέρων τοῦ πανεπιστημίου καθηγητῶν, καθιστῶν δὲ τὸ ἔργον προσιτὸν εἰς πάντας ὅσοι προαιροῦνται νὰ μελετήσωσι καὶ νὰ συμπληρώσωσιν αὐτό. Ἵνα λάβετε μικράν τινα ἔννοιαν τοῦ γενομένου ἡμῖν δώρου, ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ προκειμένη συλλογὴ περιέχει κλάσεις φυτῶν 60, καὶ τάξεις 247. Τὸ δὲ Genera plantarum τοῦ Endlicher εἰς τὸ ὁποῖον περιγράφονται ὅλαι αἱ τάξεις τῶν

μέχρι τοῦδε γνωστῶν φυτῶν, περιλαμβάνει κλάσεις φυτῶν 62 καὶ τάξεις 277· ὥστε ἐξ ὅλου τοῦ φυτολογικοῦ βασιλείου 2 μόνον κλάσεις φυτῶν, καὶ 30 τάξεις δὲν ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῷ ἡμετέρῳ φυτολογίῳ. Μερικώτερον δὲ τὸ φυτολόγιον τοῦτο περιέχει περὶ τὰς 150,000 δειγμάτων, ὧν τὰ πλεῖστα καὶ σπάνια εἶναι καὶ πλούσια, ἀνήκουσι δὲ κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἑλληνικὴν χλωρίδα. Ἐξαίρετον λοιπὸν τὸ ἀπόκτημα καὶ τῇ ἀληθείᾳ περιποιεῖ τιμὴν εἴς τε τὸν παρασκευάσαντα τὴν συλλογὴν συνάδελφον ἡμῶν καὶ εἰς τὸν δωρήσαντα ἡμῖν αὐτὴν ἄνδρα, ὅστις δικαίως καταλέγεται εἰς τὴν χορείαν τῶν μεγάλων τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἱδρύματος εὐεργετῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ βιβλιοθήκη ἡμῶν ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο διὰ δωρεῶν ἀξίων ἰδιαζούσης μνείας. Τὸ περιώνυμον βρετανικὸν μουσεῖον ἠρώτησεν αὐθόρμητον τὸν ἔφορον τίνες ἐκ τῶν συγγραφῶν, ὅσαι ἐδημοσιεύθησαν δαπάνῃ τῶν μελῶν αὐτοῦ, δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βιβλιοθήκῃ· ἅμα δὲ λαβὸν τὴν περὶ τούτων σημείωσιν ἀπέστειλεν ἀμέσως τὰ ἐλλείποντα. Ὡσαύτως καὶ ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἀκούσασα τὴν εὐχὴν ἣν διεβίβασεν αὐτῇ ὁ ἔφορος διὰ τοῦ ἐν Λονδίνῳ πρέσβεως τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ν' ἀποκτήσωμεν τὰ παρ' αὐτῆς ἐκδιδόμενα μεσαιωνικὰ χρονικὰ τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας, προθύμως πάνυ ἐξαπέστειλεν ἡμῖν τοὺς μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντας τόμους, 124 τὸν ἀριθμόν, εἰς ὄγδοον, κάλλιστα δεδεμένους. Ἡ συλλογὴ αὕτη εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον πολύτιμος ὅσῳ τινὲς τῶν τόμων αὐτῆς ἐπιχέουσι φῶς οὐ σμικρὸν εἰς τὴν μεσαιωνικὴν τῆς Ἀνατολῆς ἱστορίαν. Ἡ δὲ διαβίβασις ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε μνημονευθέντων ἐγένετο τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐν Λονδίνῳ φιλομούσου καὶ μουσοφιλοῦς Δημητρίου Βικέλλα.

Ἀλλ' οὐδ' ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἐλησμόνησε τὸ ἑλλη-

νικὸν πανεπιστήμιον, καίπερ ὑπὸ τοσούτων περισπασμῶν ἀπασχολουμένη· ἡ ἀξία τῶν βιβλίων, ὅσα ἐδωρήσατο ἡμῖν πάλιν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, συμποσοῦται εἰς πολλὰς χιλιάδας φράγκων. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων προσφορῶν τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ξένων τε καὶ ὁμογενῶν τὴν πρώτην ἐπέχει τάξιν ἡ τοῦ ἐν Λονδίνῳ Ἐμμανουὴλ Α. Μαυρογορδάτου, Ἕλληνος κρατίστου τό τε φρόνημα καὶ τὸ αἴσθημα. Δι' αὐτῆς οὐ μόνον κατεπλουτίσθη τὸ τῆς λατινικῆς φιλολογίας τμῆμα, ἀλλὰ καὶ τὸ θεολογικὸν ἐκοσμήθη διὰ τοῦ σπανίου καὶ βαρυτίμου συγγράμματος Bullarium Romanum, τοῦ συγκειμένου ἐξ 28 τόμων, εἰς μέγα φύλλον. Ἡ βιβλιοθήκη λοιπὸν προικοδοτεῖται ἀδιαλείπτως ὑπὸ κυβερνήσεων καὶ ἰδιωτῶν· τὸ δὲ οὐδὲν ἧττον εὐχάριστον, διοικεῖται ἐπιμελῶς καὶ φιλοκάλως ὑπὸ τοῦ ἐφόρου αὐτῆς Σπυρίδωνος Κόμνου. Ἀλλὰ καιρὸς εἶναι νὰ συμπληρώσω τὴν παροῦσαν λογοδοσίαν, διαλαμβάνων τινὰ καὶ περὶ τῆς περιουσίας τοῦ πανεπιστημίου.

Ἡ περιουσία αὕτη ἐδημιουργήθη, ὡς γνωστόν, διὰ ποικίλων δωρεῶν τῶν ἁπανταχοῦ γῆς Ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων, ὧν τὴν μνήμην πολυειδῶς τιμῶμεν, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις δι' ἐτησίου μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων ἐξ αὐτῶν, ὅπερ, κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ὡρισμένην ἐπὶ τούτῳ ἑορτὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐτελέσαμεν καὶ ἐφέτος, ἀπαγγείλαντος τὸν πρέποντα λόγον τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας Νικολάου Δαμαλᾶ. Διακρίνεται δὲ τανῦν ἡ τοῦ πανεπιστημίου περιουσία εἰς ἀπρόσοδον καὶ προσοδοφόρον. Περὶ τῆς πρώτης οὐδὲν θέλω εἴπει ἐνταῦθα, διότι ἀποτελεῖ μὲν κεφάλαιον πολλοῦ λόγου ἄξιον, χρησιμεύει δὲ εἰς ἐγκατάστασιν τοῦ πανεπιστημίου καὶ πολλῶν προσαρτημάτων αὐτοῦ, δὲν συντελεῖ ὅμως εἰς τὸν ἐπιούσιον αὐτοῦ βίον, εἰς ὃν ἐπαρκοῦμεν διὰ μόνης τῆς προσοδοφόρου ἡμῶν περιουσίας. Ἐν ἀρχῇ τῆς ἐμῆς πρυτανείας αὕτη συνέκειτο ἐκ 363 μετοχῶν

τῆς ἐθνικῆς τραπέζης, ἐκ 585 ὁμολογιῶν τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 28,000,000, ἐκ 13 ὁμολογιῶν τοῦ δανείου τῶν 6,000,000, ἐκ τῶν τόκων μικρῶν τινων δανείων, ἔκ τινων ἐνοικίων καὶ ἐξ ὀλίγων ἐτησίως καταβαλλομένων κληροδοτημάτων. Οὖσα δὲ καθ' ἑαυτὴν οὐ μεγάλη, ἠδύνατο νὰ ἦναι μεγαλειτέρα, ἐὰν κατὰ τὰ προηγηθέντα ἔτη δὲν ἐδαπανῶντο πρὸς ἀγορὰν καὶ ἀνασκευὴν τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου, πρὸς κατασκευὴν τοῦ χημείου καὶ ἀνατομείου, καὶ πρὸς διακόσμησιν τῆς τοῦ πανεπιστημίου πλατείας, δραχμαὶ 319, 535 $^{99}|_{00}$, ἐξ ὧν 93,350 $^{60}|_{00}$ ἐκ δανείου ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τοῦ προσοδοφόρου ἡμῶν κεφαλαίου.

Ἀπαριθμήσας τὰ διὰ τῶν χρημάτων τούτων γενόμενα, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ προσθέσω ὅτι ἠναλώθησαν ἅπαντα εἰς πράγματα χρήσιμα. Οὐδὲν ἧττον ὅμως εἶναι βέβαιον ὅτι, ἐξακολουθοῦντες νὰ ἐλαττῶμεν τὸ χρηματικὸν ἡμῶν ἀποταμίευμα, εἴτε χάριν ἐντελεστέρας διδασκαλίας εἴτε πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ πανεπιστημίου κατὰ τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ σχέδιον, ἠθέλομεν τρέξει ἐντὸς μικροῦ τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ μὴ ἐπαρκῶμεν οὔτε εἰς τὴν ὀλιγώτερον ἐντελῆ διδασκαλίαν καὶ νὰ κλείσωμεν τὸ οὕτω καλῶς ἀπαρτισθὲν πανεπιστήμιον. Ἡ κυβέρνησις, ἥτις ἄλλοτε παρεκτὸς τῆς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν παρεῖχεν ἀξιόλογον ἐπιχορήγησιν πρὸς τὰς ἄλλας ἡμῶν ἀνάγκας, περιέστειλεν ἀπό τινος χρόνου, ἐπὶ τέλους δ' ἐντελῶς ἀπεποιήθη πᾶσαν τοιαύτην συνδρομήν, μὴ πληρώσασα ἐφέτος εἰμὴ μέρος τοῦ ἐνοικίου τῆς ἀστυκλινικῆς ἤτοι δραχμὰς 1,200 καὶ ἀφαιρέσασα ἀπὸ τοῦ δημοσίου προϋπολογισμοῦ τοῦ 1873 ταύτην τε τὴν ἐπιχορηγίαν καὶ πᾶσαν ἄλλην. Ἐπειδὴ δὲ συνέπεσε λόγος περὶ ἀστυκλινικῆς, ἵνα ἐννοήσετε ὁπόσον ἀλλότρια πολλάκις βάρη ἐπιρρίπτονται εἰς τὸ πανεπιστήμιον ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ ἰδέᾳ ὅτι οἱ πόροι αὐτοῦ εἶναι ἀνεξάντλητοι, παρατηρῶ ὅτι ἡ ἀστυ-

κλινικὴ εἶναι μὲν παράρτημα τοῦ πανεπιστημίου ἀπαραίτητον εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν νέων ἡμῶν ἰατρῶν, εἶναι ὅμως ἐν ταὐτῷ δημόσιον ἰατρεῖον ἐν τῷ ὁποίῳ νοσηλεύονται χιλιάδες πενήτων· καὶ ἐν τούτοις τὸ πανεπιστήμιον κατήντησε νὰ πληρόνῃ καὶ αὐτὰ τὰ δωρεὰν εἰς τοὺς πένητας διδόμενα φάρμακα, ἐνῷ τὸ δίκαιον ἦτο ἡ ἀξία τῶν φαρμάκων τούτων τοὐλάχιστον νὰ καταβάλλεται ἢ ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ἢ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου. Εἶπον ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι τὸ δίκαιον ὡς πρὸς τὴν ἀστυκλινικήν. Ἀλλὰ τὸ πανεπιστήμιον ἔχει ἄλλα πολὺ μεγαλείτερα καὶ γενικώτερα δίκαια. Τὸ δημόσιον περιωρίσθη σήμερον νὰ πληρόνῃ μόνον τοὺς μισθοὺς τῶν καθηγητῶν· καὶ ὅμως τὸ ἄρθρον 16 τοῦ συντάγματος ῥητῶς ὁρίζει ὅτι ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις ἐνεργεῖται δαπάνῃ τοῦ κράτους, ἡ δ' ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις ἤθελεν ἀποβῇ γράμμα νεκρὸν καὶ θεωρία ἄγονος ἄνευ μουσείων, ἄνευ ὀργάνων, ἄνευ ἰατρείων, ἄνευ χημικῶν ἐργαστηρίων, ἄνευ τῶν διδασκόντων τὴν καθημερινὴν τῆς ἐπιστήμης πρόοδον βιβλίων. Ὅθεν πεποίθαμεν ὅτι κυβέρνησις καὶ βουλὴ δὲν θέλουσιν ἐπιμείνει στεροῦσαι ἡμᾶς πάσης πρὸς ταῦτα συνδρομῆς, ἔχουσαι πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ἡ περὶ τούτου ὑποχρέωσις αὐτῶν οὐ μόνον ἐν τῷ θεμελιώδει νόμῳ εἶναι ἐγκεχαραγμένη, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ παντὸς Ἕλληνος. Ἐλπίζομεν δ' ὡσαύτως ὅτι ἡ ἑλληνόφρων ὑπὲρ τοῦ ἀνωτάτου τούτου ἐκπαιδευτηρίου μεγαλοδωρία τῶν ὁμογενῶν δὲν ἐξηντλήθη ἔτι. Ἐνόσῳ ὅμως αἱ ἐλπίδες αὗται δὲν γίνωσι πράγματα, ἡ φρόνησις ἀπῄτει νὰ παύσωμεν ἀκρωτηριάζοντες ἐφ' οἱῳδήποτε λόγῳ τὸ προσοδοφόρον ἡμῶν κεφάλαιον, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ μία τῶν κυριωτέρων προαιρέσεων τῶν δωρητῶν καὶ εἷς τῶν διακαεστέρων πόθων παντὸς ἀκαδημαϊκοῦ πολίτου εἶναι ν' ἀπαρτισθῇ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τοσοῦτον, ὥστε τὸ πανεπιστήμιον ν' ἀποβῇ ἐντελῶς αὐθύπαρκτον καὶ ἀνεξάρτητον. Ταῦτα δὲ

πάντα σταθμίσασα ἐν τῇ συνέσει αὐτῆς ἡ ἐπὶ τῆς ἐμῆς πρυτανείας ἀκαδημαϊκὴ σύγκλητος ἀπεφάσισε νὰ περιορίσῃ τὰς δαπάνας τοῦ ἔτους τούτου ὅσον ἔνεστιν ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς ἐνιαυσίας ἡμῶν προσόδου. Λέγω ὅσον ἔνεστι, διότι ἐν τῇ ἐσχάτῃ ὥρᾳ, φοβηθεῖσα μήπως διὰ τῆς ἀδυσωπήτου ἐκτελέσεως τῆς τεθείσης ἀρχῆς, ἐπέλθῃ ζημία οὐσιώδης εἰς τὴν διδασκαλίαν, ἐψήφισεν ὑπέρβασιν δραχμῶν 11,475 30|00 ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι εἴτε μὴ δαπανωμένων ὅλων τῶν ἐπιψηφισθέντων ἐξόδων, εἴτε αὐξήσαντος κατά τι τοῦ ποσοῦ τῶν προϋπολογισθέντων ἐσόδων, θέλει ἐκλείψει ἡ ὑπέρβασις.

Ἐνῷ λοιπὸν τὰ ἔσοδα προϋπελογίσθησαν εἰς δραχμὰς 146,815:95, τὰ ἔξοδα ὡρίσθησαν εἰς δραχμὰς 158,291:25. Καὶ τὰ μὲν πράγματι εἰσπραχθέντα συνεποσώθησαν εἰς δραχμὰς 146,513:99, τὰ δὲ πράγματι δαπανηθέντα εἰς δραχμὰς 151,986:96. Ὅ ἐστι δὲν κατωρθώθη μὲν ν' ἀρθῇ ἐκ μέσου πᾶσα ὑπέρβασις, περιεστάλη ὅμως οὐσιωδῶς εἰς δραχμὰς 5,472:97. Ἀλλὰ τὸ σύνολον ἐκεῖνο τῶν εἰσπράξεων καὶ τῶν δαπανῶν ἤθελεν ἵστασθαι ἐνώπιον ὑμῶν ὡς σφὶγξ μυστηριώδης, ἐὰν δὲν ἐπεχείρουν βραχεῖάν τινα αὐτοῦ ἐξήγησιν. Αἱ εἰσπράξεις περιλαμβάνουσιν οὐκ ὀλίγα ποσὰ ἐξ ἐκείνων ἅτινα οἱ Ἄγγλοι ὀνομάζουσι βάρη νεκρά, ἤτοι τόκους, οὐκ ὀλίγα δ' ἕτερα τὰ ὁποῖα εἶναι ὡσαύτως πᾶν ἄλλο ἢ περιουσία τοῦ Πανεπιστημίου. Καὶ πρῶτον ἐν τοῖς προσόδοις καταλέγεται ἀξιόλογον ποσὸν προκύπτον ἐκ κληροδοτημάτων, ὡρισμένων κατὰ τὴν ῥητὴν βούλησιν τῶν κληροδοτῶν εἰς συντήρησιν ὑποτρόφων, τῶν ὁποίων οὐδ' αὐτὴ ἡ ἐκλογὴ πολλάκις δὲν ἀνήκει εἰς ἡμᾶς, ὥστε τὸ πανεπιστήμιον εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἁπλοῦς διαχειριστὴς καὶ ἐκτελεστὴς τῶν κληροδοτημάτων τούτων, ὧν ἡ πρόσοδος οὐδαμῶς δύναται νὰ λογισθῇ ὡς ἀποτελοῦσα μέρος τῆς περιουσίας αὐτοῦ. Συνεποσώθη δ' ἐ-

φέτος ἡ ποσότης αὕτη εἰς . . . . δρ.	9,820:—
Προσέτι μεταξὺ τῶν εἰσπράξεων τοῦ πανεπιστημίου καταλογίζονται χάριν ἁπλῆς λογιστικῆς τάξεως αἱ . . . . »	2,000:—
τοῦ βουτσιναίου διαγωνισμοῦ, αἵτινες δαπανώμεναι εἰς σκοπὸν ὁρισθέντα ὑπὸ τοῦ ἀγωνοθέτου αὐτοῦ, δὲν δύνανται νὰ λογισθῶσιν ὡσαύτως ὡς περιουσία τοῦ πανεπιστημίου.	
Πλὴν τούτου ὑπάρχει σεσημειωμένη μεταξὺ τῶν προσόδων καὶ ἡ τελευταία κυβερνητικὴ χορηγία, ἤτοι . . . . »	1,200:—
Ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ τόκοι 1) τοῦ μετὰ τῆς τραπέζης ἀνοικτοῦ ἡμῶν λογαριασμοῦ, συμποσωθέντες ἐφέτος εἰς . . . . »	5,602:90
2) ἐπιβεβαρημένων τινῶν κληροδοτικῶν χρημάτων . . . . »	9,016:—
ὥστε ἔχομεν ἐν ὅλοις »	27,638:90

αἵτινες ἀφαιρούμεναι ἀπὸ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν φαινομένων ἐσόδων, καταλείπουσιν ἀληθῆ πρόσοδον δραχμῶν 118,875:09. Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο τὸ ποσὸν πηγάζει ὁλόκληρον ἐκ τῆς τοῦ πανεπιστημίου περιουσίας. Ἐν αὐτῷ συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ὑπὸ τῶν φοιτητῶν καταβαλλόμενα τέλη εἰσιτηρίων καὶ διπλωμάτων, συμποσωθέντα ἐφέτος εἰς δρ. 21,634· ἀφαιρουμένων δ' αὐτῶν, μένει πρόσοδος ἐκ τῆς τοῦ πανεπιστημίου περιουσίας δρ. 97,241 καὶ $^{9}|_{00}$. Ὅθεν εἶχον δίκαιον λέγων ὅτι ἡ περιουσία τοῦ πανεπιστημίου δὲν εἶναι ὁποία φημίζεται· ἰδίως δὲ εἶναι πολὺ μικροτέρα τῆς περιουσίας ἑτέρων τινῶν ἐν Ἀθήναις καταστημάτων, οἷον λ. χ. τῆς ῥιζαρείου σχολῆς, ἧς ἡ πρόσοδος συνεποσώθη κατὰ τὸ ἔτος 1872 εἰς δραχ. 132,050. Ἀλλ' οὐδὲν ἧττον αἱ εἰσπράξεις, ὅσας ἠδυνήθημεν ἐφέτος νὰ μεταχει-

ρισθῶμεν πρὸς τὰς τοῦ πανεπιστημίου ἀνάγκας, συνεποσώθησαν, ὡς προεῖπον, εἰς δραχμὰς 118,875 καὶ $^9|_{10}$.

Ἐξ αὐτῶν μόνον τὰ $^4|_{10}$ ἐδαπανήθησαν πρὸς τὴν κυρίως λεγομένην διοίκησιν τοῦ πανεπιστημίου καὶ τὴν διαχείρισιν καὶ συντήρησιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ, τὰ δὲ $^6|_{10}$ ἠναλώσαμεν ὑπὲρ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων ἱδρυμάτων τῶν ἐπιστημονικῶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον συνδεομένων μετὰ τοῦ πανεπιστημίου, εἴτε ἐρχόμενοι εἰς ἐπικουρίαν αὐτῶν, εἴτε καθ' ὁλοκληρίαν συντηροῦντες αὐτά, ἢ καὶ ἄλλως ἐπαρκοῦντες εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀπὸ καθέδρας διδασκαλίας. Ἀκριβέστερον δ' εἰπεῖν ἐχορηγήσαμεν:

εἰς τὸ πολιτικὸν νοσοκομεῖον	δρ.	6,000—
εἰς τὴν ἀστυκλινικὴν	»	6,500:—
εἰς τὸ ὀφθαλμοϊατρεῖον	»	1,000:—
εἰς τὸ φυσιογραφικὸν μουσεῖον	»	7,796:65
εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἑταιρίαν	»	1,000:—
εἰς τὸ βοτανικὸν μουσεῖον	»	4,958:20
εἰς πλουτισμὸν τῶν ἄλλων μουσείων καὶ ταμείων	»	16,326:25
εἰς ἀγορὰν βιβλίων καὶ χειρογράφων . .	»	11,738:05
εἰς ἔξοδα διδασκαλίας, ἐν οἷς συμπεριλαμβάνονται οἱ μισθοὶ 10 παρασκευαστῶν καὶ βοηθῶν καὶ ὁ μισθὸς ἑνὸς μηχανικοῦ, ὃν ἐφέτος μετεπεμψάμεθα ἐκ Μονάχου, ὡς ἀπαραίτητον πρὸς συντήρησιν καὶ διόρθωσιν τῶν διαφόρων ὀργάνων τῶν συλλογῶν	»	12,285:05
Εἰς συνδρομὰς πρὸς ἔκδοσιν ἐπιστημονικῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν	»	4,050:—
ἤτοι ἐν ὅλοις	»	71,627:20

Ὅθεν ἐκ τῶν 118,000 περίπου δραχμῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν μόνην ἡμῶν πρόσοδον, δαπανῶμεν περὶ τὰς

72,000 πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπιδόσεως. Ἠδυνάμεθα ἴσως φειδωλότεροι κατὰ τοῦτο ὄντες ν' ἀποταμιεύωμεν τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον τῆς τοιαύτης χορηγίας, ἵνα καταστήσωμεν ἐντὸς τριακονταετίας οἴκοθεν τὸ πανεπιστήμιον αὐτοτελὲς καὶ αὐθύπαρκτον. Ἐὰν ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται ἡμῖν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ δαπανῶμεν πλειότερα τῆς τακτικῆς προσόδου, νομίζομεν ἀφ' ἑτέρου ἀνάξιον τῆς ἐπιστημονικῆς ἡμῶν ἐντολῆς νὰ χρηματολογῶμεν, παρορῶντες τὴν ἐνδεχομένην τελείωσιν τῆς διδασκαλίας. Πεποίθαμεν δὲ ὅτι πράττοντες ὅπως πράττομεν, ἐκπληροῦμεν τὰς ἀληθεῖς εὐχὰς ἐκείνων ὅσοι ἐδημιούργησαν τὴν περιουσίαν ἡμῶν, καὶ ὅτι αἱ μακάριαι αὐτῶν ψυχαὶ εὐφραίνονται ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ εὐγενεῖ τῶν δωρεῶν αὐτῶν χρήσει. Τὸ μόνον δι' ἡμᾶς λυπηρὸν εἶναι ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ δαπανῶμεν πλειότερα ἐπὶ τοῦ π.οκειμένου. Μὴ λησμονήσωμεν τῳόντι ὅτι αἱ πειραματικαὶ μάλιστα ἐπιστῆμαι καθ' ἑκάστην προαγόμεναι, ἀπαιτοῦσι καθ' ἑκάστην νέας θυσίας, ἐὰν δὲν θέλωμεν νὰ μείνῃ μόνη ἡ Ἑλλὰς πεζῇ βαίνουσα ἐν τῷ σταδίῳ τούτῳ, ἐν ᾧ πάντες οἱ λοιποὶ ἀτμοδρομοῦσιν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ κυρίως ἐπικαλούμεθα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ συντάγματος, ἐνόσῳ δι' ἰδιωτικῆς μεγαλοδωρίας δὲν αὐξήσῃ τὸ ἴδιον ἡμῶν κεφάλαιον.

Ἀλλὰ παρεκτὸς τῶν τακτικῶν προσόδων ἔχομεν συνήθως καὶ ἐκτάκτους, προσδιωρισμένας κυρίως εἰς αὔξησιν τοῦ προσοδοφόρου ἡμῶν κεφαλαίου. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ εἰσεπράξαμεν κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος ἐκ πωλήσεως ἀπροσόδου σχεδὸν οἰκοπέδου ὅπερ εἴχομεν ἐν Πάτραις, κληροδοτηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Σούτσου . . . . » 28,800:—

Ἐκ πωλήσεως τῆς ἐν Ἀθήναις ἑτοιμορρόπου οἰκίας τῆς κληροδοτηθείσης ὑπὸ τοῦ

» 28,800:—

Ἐκ μεταφορᾶς	δρ. 28,800:—
Ἰωάννου Κατριμάτσου	» 16,075:—
Ἐκ τῶν κληρωθεισῶν ὁμολογιῶν τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 28,000,000	» 3,640:—
Ἐξ ἀποδόσεως μικρῶν τινων δανείων .	» 3,211:25
Ἐξ ὑπολοίπου εὑρεθέντος ἐν τῷ ταμείῳ τῇ 31ῃ αὐγούστου 1872	» 1,559:68
Τὸ ὅλον δρ.	53,285:93

Ἐκ τούτων ἐδέησε πρὸ πάντων ν' ἀφαιρεθῇ ἡ προμνημονευθεῖσα ὑπέρβασις τῶν τακτικῶν ἐξόδων ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα . . . . δρ. 5,472:97

Ἠγοράσθησαν 5 μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, διὰ	» 14,850:—
Ἐδανείσθησαν	» 12,600:—
ἐξ ὧν 10,000 εἰς τὸν ἀγοραστὴν τῆς οἰκίας Κατρμάτσου ἐπὶ πρώτῃ ὑποθήκῃ	
Ἀπεδόθησαν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν εἰς λογαριασμὸν τοῦ πρὸς αὐτὴν χρέους	» 19,719:20
Ἔμενον ἐν τῷ ταμείῳ τὴν 31ην αὐγούστου 1873	» 643:76
Τὸ ὅλον δρ.	53,285:93

Ὥστε, καίπερ οὐδεμίαν ηὐτυχήσαμεν νὰ λάβωμεν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο χρηματικὴν δωρεάν, κατωρθώθη οὐδὲν ἧττον διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ προσοδοφόρου ἡμῶν κεφαλαίου κατὰ 27,500 περίπου δραχμὰς καὶ διὰ τῆς εἰς τὴν τράπεζαν ἀποδόσεως 20,000 περίπου, νὰ ἐλαττωθῇ εἰς τὸ ἥμισυ τὸ βάρος τοῦ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη σωρευθέντος πρὸς αὐτὴν χρέους τῶν δραχμῶν 93,350:60. (7)

(7) Παράρτημα Ζ'.

Ταῦτα εἶναι τὰ ἐπὶ τῆς ἐμῆς πρυτανείας γενόμενα. Συναντιλήπτορας ἔχων τοὺς ἐγκρίτους ἄνδρας τῆς ἀκαδημαϊκῆς συγκλήτου, ἠγωνίσθην νὰ ἐκτελέσω κατὰ τὸ ἐνὸν τὴν ἐπιτραπεῖσάν μοι λειτουργίαν. Συνέκειτο δὲ ἡ τοῦ ἔτους τούτου σύγκλητος παρεκτὸς τοῦ πρυτάνεως, ἐκ τοῦ ἀντιπρυτάνεως Εὐθυμίου Καστόρχη, τῶν κοσμητόρων Κωνσταντίνου Κοντογόνου, Παύλου Καλλιγᾶ, Ἀντωνίου Βιτσάρη, Ἀναστασίου Χρηστομάνου, τῶν καθηγητῶν Παναγιώτου Ῥομπότου, Μιλτιάδου Βενιζέλου, Παναγιώτου Κυριακοῦ, Νικολάου Χ. Νικολαΐδου καὶ τοῦ Γκίκα Δοκοῦ, συμβούλου μᾶλλον ὄντος παντὸς πρυτάνεως ἢ ἁπλοῦ γραμματέως· εἰς οὓς ἅπαντας ἐκδηλῶ δημοσίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν πρόθυμον αὐτῶν ἐν παντί, ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας ὥρας, συνδρομήν. Καὶ νῦν, ἐκπληρώσας διὰ τῆς παρούσης λογοδοσίας τὸ τελευταῖον τῶν καθηκόντων μου, παραδίδω τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν λόγον εἰς τὸν νέον πρύτανιν, τὸν σοφὸν καθηγητὴν τῆς εἰδικῆς παθολογίας Γεώργιον Μακκᾶν.

Σημείωσις οὐσιώδης.

Παρεκτὸς τῶν περὶ τὴν βαθμολογίαν τῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου μεταβολῶν, τῶν γενομένων κατὰ τὸ ἀκαδημ. ἔτος 1872—3, ὅσαι ἐμνημονεύθησαν ἐν σελίδι 11 τοῦ παρόντος λόγου, ὁ ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς θεολογίας ἀρχιμανδρίτης Ν. Καλογερᾶς, ἐπαξίως διορισθεὶς Α'. Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προεβιβάσθη συνάμα ἐπίτιμος καθηγητής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΕΠΤΑ·

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΕΠΕΞΗΓΟΥΝΤΑ

ΤΑ ΕΝ ΤΗ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ.

ΠΙΝΑΞ Α'.

Τῶν κατὰ τὸ ἀκαδ. ἔτος 1872—73 ἐγγραφέντων ἐν τοῖς μητρώοις τοῦ Πανεπιστημίου φοιτητῶν.

α) Κατάταξις κατὰ Σχολάς	νέοι	παλαιοὶ	ὁμοῦ
Εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν . . .	8	24	32
» » Νομικὴν » . . .	114	407	521
» » Ἰατρικὴν » . . .	112	396	508
» » Φιλοσοφικὴν » . . .	57	88	145
» τὸ φαρμακευτικὸν Σχολεῖον . .	24	44	69
τ' ὅλον	316	959	1275
β) Χῶραι ἐξ ὧν ὡρμῶντο			
Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως	7	10	17
» Θράκης	2	19	21
Ἐξ Ἑλληνικῆς Βουλγαρίας . . .	2	4	6
Ἐκ Μακεδονίας	12	23	35
Ἐξ Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας . . .	17	38	55
Ἐκ Θεσσαλίας	11	42	53
» τῆς ἰδίως Ἑλλάδος	66	192	258
» Πελοποννήσου	104	375	479
» τῶν νήσων τῆς Πελοπον. . . .	9	23	32
» τῶν Ἰονίων νήσων	18	48	66
Ἐξ Εὐβοίας καὶ Σποράδων	8	48	56
Ἐκ τῶν Κυκλάδων	26	69	95
» Κρήτης	7	20	27
» Κύπρου	1	2	3
» μικρᾶς Ἀσίας	8	14	22
» τῶν νήσων μικρᾶς Ἀσίας . .	14	30	44
» Δαμασκοῦ	0	2	2
» Βλαχίας	4	0	4
	316	959	1275

Κατὰ δὲ γυμνάσια, ἐξ ὧν προῆλθον, θεωρούμενοι ἔχουσιν ὡς ἑξῆς·

Δι' ἀπολυτηρίων τοῦ Α'. Γυμνασίου Ἀθηνῶν.	44
» » Β'. » »	65
» τῆς Ῥιζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.	10
» τοῦ Γυμνασίου Πειραιῶς	34
» » » Σύρου	10
» » » Χαλκίδος	9
» » » Λαμίας	7
» » » Μεσολογγίου	7
» » » Κερκύρας	4
» » » Κεφαλληνίας	4
» » » Λευκάδος	1
» » » Ζακύνθου	3
» » » Πατρῶν	18
» » » Καλαμῶν	18
» » » Σπάρτης	8
» » » Τριπόλεως	13
» » » Ναυπλίας	14
» τῆς ἐν Κωνςαντ. μεγ. τοῦ γένους σχολῆς	5
» τῆς ἐν Χάλκῃ ἐμπορικῆς σχολῆς . . .	1
» τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις θεολ. σχολῆς . .	1
« τῆς ἐν Σμύρνῃ εὐαγγελικῆς σχολῆς . .	1
» τοῦ ἐν Χίῳ γυμνασίου	3
» τῆς ἐν Ἰωαννίνοις Ζωσιμαίας σχολῆς . .	6
» προακαδημαϊκοῦ διπλώμ. τῶν Παρισίων	1
	291
Ἐγκρίσει τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου	25
ἐν ὅλοις	316

ΠΙΝΑΞ Β'.

Τῶν ἐν ἔτει ἀκαδημαϊκῷ 1872—1873 ἐξετασθέντων καὶ ἀξιωθέντων διπλώματος ἢ πτυχίου φοιτητῶν τοῦ πανεπιστημίου.

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
	Α'. ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ. 1. *Προλύται.*		
1	Νίκανδρος Δελοῦκας Ἱεροδιάκ.	Καλάβρυτα	καλῶς
2	Μεθόδ. Παπανας̤ασόπουλος Ἱερ.	Αἴγιον	»
	Β'. ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ. 1. *Διδάκτορες.*		
1	Ἀλέξιος Ι. Τσιμπουράκης . .	Αἰτωλικόν	»
2	Τιμολέων Ι. Βογιατζόγλους .	Κρήτη	»
3	Ἀνδρέας Δ. Ῥάμμος	Ἄμφισσα	»
4	Δημήτριος Π. Μπούφης . . .	Ὕδρα	»
5	Γεώργιος Σ. Τριανταφύλλης .	Ἀκαρνανία	λίαν καλῶς
6	Βασίλειος Μ. Παλλαδᾶς . . .	Κυνουρία	καλῶς
7	Διονύσιος Γ. Σπινέλης . . .	Κεφαλληνία	Ἄριστα
8	Ἀντώνιος Δ. Μαρτελάος .	Ζάκυνθος	καλῶς
9	Ἠλίας Α. Ἀντωνόπουλος . .	Κόρινθος	»
10	Διονύσιος Α. Ἀντωνόπουλος .	Πάτραι	»
11	Κωνσταντῖνος Π. Τσουκόπουλος	Τρίπολις	»
12	Σάββας Π. Λαμπρόπουλος . .	Τεγέα	»
13	Ἀχιλλεὺς Γ. Γεροκωστόπουλος	Ἤπειρος	»
14	Ἰωάννης Δ. Διπλαρόπουλος	Πάτραι	»
15	Κωνσταντ. Ι. Δημητρακόπουλος	Γορτυνία	»
16	Ἰωάννης Κ. Χ. Ἰωάννου .	Λεωνίδιον Κυν.	»
17	Μιχαὴλ Ν. Γιαννακάκης . .	Κρήτη	»
18	Ἐπαμινώνδας Καλλιάρχης . .	Ἄργος	»

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
19	Παντιᾶς Μ. Καράλης . . .	Χίος	καλῶς
20	Νικόλαος Ἀθανασίου	Θῆβαι	»
21	Κωνσταντῖνος Ν. Μαρῖνος . .	Τρίπολις	»
22	Ἰωάννης Α. Μαγγανᾶς . . .	Χίος	»
23	Παναγιώτης Δ. Ἰατρίδης . .	Ναύπλιον	»
24	Δημήτριος Κ. Δούσμανης . .	Καλάμαι	»
25	Ἰωάννης Ἐμμ. Παπαδάκης . .	Ναύπλιον	»
26	Παναγιώτης Δ. Ζάνος . . .	Ἀθῆναι	»
27	Σπυρίδων Ν. Γεωργόπουλος .	Σπάρτη	»
28	Κωνσταντῖνος Εὐστ. Σκόρδης .	Ναύπλιον	»
29	Νικόλαος Δ. Λεβίδης	Ἀθῆναι	»
	2. *Τελειοδίδακτοι.*		
1	Παῦλος Δ. Ἀγγελακόπουλος .	Λαμία	
2	Τιμολέων Δ. Ἀμπελᾶς . . .	Πάτραι	
3	Χαρίλαος Π. Μάνεσης . . .	Τρίπολις	
4	Διονύσιος Παπαδόπουλος . .	Πύργος Ἠλείας	
5	Ἀνδρέας Α. Παγκαλάκης . .	Ἀχαΐα	
6	Ἠλίας Ι. Κατσαούνης	Τρίπολις	
7	Νικόλαος Κ. Σφαέλος	Κεφαλληνία	
8	Μιλτιάδης Γ. Γουλιμῆς . . .	Μεσολόγγιον	
9	Κωνσταντῖνος Δ. Λάμαρης . .	Ναύπλιον	
10	Γεώργιος Ν. Γεράρδος . .	Φολέγανδρος	
11	Κωνστ. Χ. Παπαγιαννόπουλος	Ναύπλιον	
12	Νικόλαος Λάμπρου	Θεσσαλία	
13	Γεώργιος Ι. Ἀγγελόπουλος . .	Πάτραι	
14	Ἠλίας Γ. Παπασπυρόπουλος .	Κόρινθος	
15	Ἀνδρέας Π. Παπατσώνης . .	Καλάμαι	
16	Ἀγαμέμνων Θ. Πετρινός . .	Τρίπολις	
17	Ἀνδρέας Θ. Βαλασόπουλος .	Σπάρτη	
18	Χαράλαμπος Ι. Παπαδόπουλος	Ἠλεία	
19	Μιχαὴλ Χ. Ἀθανασίου . . .	Σπάρτη	
20	Ἰωάννης Γ. Ἰατρίδης . . .	Τρίπολις	
21	Κωνσταντῖνος Σ. Ψωμάκης . .	Μεσολόγγιον	

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
22	Ἀναστάσιος Δ. Κλοκανᾶς . .	Ἠλεία	
23	Βασίλειος Ν. Βούλγαρης . . .	Λοκρίς	
24	Χρῆστος Α. Δαγρές	Ναύπλιον	
25	Φώτιος Παπαγγελῆς . . .	Ἀθῆναι	
26	Ἐμμανουὴλ Στ. Παναγιώτου .	Κάρυστος	
27	Δημήτριος Α. Μαρούσης . . .	Ἄργος	
28	Θεμιστοκλῆς Α. Παναγιώτου .	Λαμία	
29	Ἰωάννης Χ. Ζαγορᾶς	Γαλαξείδιον	
30	Παναγιώτης Χατζῆ Ἀθανασίου	Πάτραι	
	Ἀποῤῥιφθέντες.		
1	Ἄγγελος Μελισσαρόπουλος . .	Κόρινθος	ἐπὶ ἓν ἔτος
2	Μελέτιος Π. Μελετόπουλος . .	Σπάρτη	»
3	Χρῆστος Π. Ῥάγκος .	Βάλτος	»
4	Νικήτας Πολυχρονόπουλος . .	Θουρία Μεσην.	»
5	Σπυρίδων Π. Τσιμπουράκης . .	Μεσολόγγιον	»
6	Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης . .	Πάτραι	»
	Γ'. ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.		
	1. *Διδάκτορες.*		
1	Ἀργύριος Δ. Χριςτ. Φουντούλης	Αἴγινα	καλῶς
2	Γεώργιος Χ. Ἀκεστορίδης . .	Χρυσούπολις	λίαν καλῶς
3	Βασίλειος Χ. Πίσπας	Τρίκκη	καλῶς
4	Θεοφάνης Ι. Παπατσαγρῆς . .	Κόρινθος	»
5	Ἀναστάσιος Ν. Παπαναστασίου	Λεβάδεια	»
6	Ἀριστείδης Π. Ἰατρίδης . .	Λέσβος	λίαν καλῶς
7	Ἀλέξανδρος Κ. Πετούσης . .	Θῆβαι	καλῶς
8	Γεώργιος Δ. Βαρζέλης . . .	Ἰωάννινα	λίαν καλῶς
9	Σπυρίδων Δ. Πυλαρινός . . .	Ζάκυνθος	καλῶς
10	Ἠλίας Γεωργούλης	Τεγέα Μαντιν.	»
11	Μιχαὴλ Κ. Ἀποστολόπουλος .	Μαντίνεια	»
12	Γεώργιος Α. Θερμίδης . . .	Ἴος	λίαν καλῶς
13	Σπυρίδων Ξ. Νίδερ	Μεσολόγγιον	»

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
14	Τηλέμαχος Παπαδημητρίου . .	Εὐρυτανία	καλῶς
15	Νικόλαος Βονοπάρτης	Λέρος	»
16	Οὐαλέριος Ε. Στάης	Κύθηρα	λίαν καλῶς
17	Θρασύβουλος Θ. Πάγκαλος . .	Μέγαρα	ἄριστα
18	Βασίλειος Δημητριάδης . . .	Μακεδονία	λίαν καλῶς
19	Βασίλειος Κ. Σαράφης . . .	Μάκρη Μ.'Ασίας	καλῶς
20	Γεώργιος Ι. Χωματιανός . .	Κέα	λίαν καλῶς
21	Δημήτριος Α. Σακελλαρίδης .	Ὄλυμπος	»
22	Συμεὼν Δ. Καβούρης	Ἄμφισσα	»
23	Παναγιώτης Γ. Ἀποστόλου .	Πέτσαι	»
24	Σάββας Ν. Διαμαντίδης . . .	Ἰκόνιον	ἄριστα
25	Ἰωάννης Κ. Τσέτσικας . . .	Ἰωάννινα	»
26	Γεώργιος Κ. Παπαχριστοδούλου	Ἐπίδαυρος	καλῶς
27	Εὐάγγελος Κατσανόπουλος .	Νεμέα Κορινθίας	»
28	Γεώργιος Π. Κοστομυριάδης .	Λέσβος	λίαν καλῶς
29	Νικόλαος Μ. Παρίσης	Ἀθῆναι	»
30	Ἰωάννης Α. Σουδερός . . .	Μινώα Ναυπλ.	»
31	Μανοῦσος Ι. Συγγελάκης . .	Κρήτη	καλῶς
32	Νικόλαος Ι. Πεντοβέλης . .	Θράκη	λίαν καλῶς
33	Εὐκλείδης Ν. Μπίστης . . .	Ἄνδρος	»
34	Κωνσταντῖνος Δ. Πλάκας . .	Θεσσαλία	»
35	Εὐστάθιος Μ. Πινιατόρος . .	Κεφαλληνία	»
36	Κωνσταν. Π. Ἀλεξανδράκης .	Σπάρτη	καλῶς
37	Γεώργιος Π. Θεοδωρέας . . .	Λακωνία	λίαν καλῶς
38	Χρῆστος Α. Λίτσιος	Ἀκαρνανία	καλῶς
39	Κλεομένης Κ. Λαδόπουλος . .	Εὐρυτανία	»
40	Δημήτριος Π. Καμπάνης . . .	Ἄνδρος	λίαν καλῶς
41	Δημήτριος Γ. Μαρουδῆς . . .	Σκῦρος	»
42	Νικόλαος Α. Ἀγγελέας . . .	Λακωνία	»
43	Βλάσιος Π. Μερτικόπουλος . .	Κόρινθος	»
44	Λεωνίδας Θ. Γαλανόπουλος . .	Ἠλεία	»
45	Παναγιώτης Σ. Στασινόπουλος	Καλάβρυτα	»
46	Γεώργιος Φ. Γεωργακόπουλος .	Κυπαρισσία	»
47	Δημήτριος Α. Μπούτσης . . .	Καλάμαι	»
48	Βασίλειος Δ. Χριστοδουλόπουλος	Αἴγιον	καλῶς

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
49	Γεώργιος Λ. Σακελλαρόπουλος	Ἐλευσίς	καλῶς
50	Ἰωάννης Λ. Λυρίτης	Τῆνος	λίαν καλῶς
51	Δημήτριος Κ. Ζιάννας . . .	Λειβάδιον Ὀλύμπου	»
52	Πολύχρονος Β. Ἀναγνωστάκης	Ἤπειρος	καλῶς
53	Προκόπιος Παπαδημητρίου .	Ἀττική	λίαν καλῶς
54	Ἀνδρέας Ι. Νικόπουλος . . .	Κόρινθος	»
55	Γρηγόριος Γ. Τσιγκουράκος . .	Λακωνία	καλῶς
56	Δημήτριος Παπαβαΐσης . . .	Θεσσαλία	»
57	Χρῆστος Δ. Κριτικός	Πάτραι	λίαν καλῶς
58	Κωνστ. Σ. Παπασταθόπουλος.	»	καλῶς
59	Εὐθύμιος Β. Βαρδακουλᾶς . .	Ναύπακτος	»
60	Ἀσκληπιὸς Γ. Ζωγράφος . .	Ἄργος	λίαν καλῶς
61	Κωνσταντῖνος Γ. Τσιριγώτης .	Μεσολόγγιον	καλῶς
62	Ἰωάννης Λ. Παπαλουκᾶς . .	Δελφοὶ	λίαν καλῶς
63	Γεώργιος Κωνστ. Λογαρόπουλος	Ἀθῆναι	ἄριστα
64	Βασίλειος Π. Πρωτόπουλος .	»	»
65	Γεώργιος Ν. Νικοκλῆς . . .	Μακεδονία	καλῶς
66	Παναγιώτης Π. Μπαρλῆς . .	Καλάμαι	»
67	Ἀλέξανδρος Ν. Μπέτσης . .	Μέθανα	λίαν καλῶς
68	Ἀγησίλαος Γ. Καραμίχας . .	Λακωνία	καλῶς
69	Στυλιανὸς Μ. Ῥῆγας	Μέγαρα	»
70	Γεώργιος Α. Μεγαρεύς . . .	Ἄνδρος	λίαν καλῶς
71	Ἀριστείδης Χ. Νικολάου . .	Κάρυστος	»
72	Σπυρίδων Ι. Κροκιδᾶς . . .	Κόρινθος	καλῶς
73	Γεράσιμος Α. Δελαπόρτας . .	Κεφαλληνία	»
74	Εὐστάθιος Δ. Δίπλας	Λευκάς	»
75	Ἀθανάσιος Χ. Πουλῆς . . .	Σαλαμὶς	»
76	Φραγκῖσκος Α. Γκοῦσκος . .	Ζάκυνθος	»
77	Φίλιππος Δ. Σαμσαρέλος . . .	Θετταλομαγνησία	λίαν καλῶς
78	Ἀρίσταρχος Γ. Γιαννακόπουλος	»	»
79	Δημήτριος Σεργίου	Μακεδονία	καλῶς
80	Βασίλειος Β. Κουκορῖκος . . .	Θεσσαλία	»
81	Ἀθανάσιος Ρ. Μάνος	Λαμία	»
82	Λεωνίδας Φ. Χριστοδήμου . .	Τρίκκη	»
83	Σταμάτιος Α. Ἀραβαντινός .	Ἤπειρος	»

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
84	Κωνσταν. Ι. Κωνσταντόπουλος	Ἠλεία	καλῶς
85	Παναγιώτης Α. Φαρμακόπουλος	Θῆβαι	»
86	Ἀνδρέας Ν. Τρούκης . . .	Σαλαμίς	»
87	Γεώργιος Α. Κομνηνός . . .	Τρίπολις	λίαν καλῶς
88	Παρνασσὸς Β. Μυλωνᾶς . . .	Ὑπάτη	καλῶς
89	Γεώργιος Δ. Λαχανοκάρδης . .	Λαμία	»
90	Εὐκλείδης Κ. Τσαούσης . . .	Ἠλεία	λίαν καλῶς
91	Κωνσταντῖνος Ι. Μπασανιώτης	Κόρινθος	καλῶς
92	Νικόλαος Ι. Ζογόπουλος . . .	Λαμία	»
93	Γεώργιος Χ. Ἰωάννου	Θάσος	»
94	Ἰωάννης Κ. Κροκίδας . . .	Ἄρτα	λίαν καλῶς
	Ἀποῤῥιφθείς.		
1	Γεώργιος Ζήση Ἀθανασίου . .	Ἀταλάντη	ἐπὶ ἓξ μῆνας
	2. *Οἱ τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις ὑποστάντες διδάκτορες.*		
1	Ἰωάννης Α. Θεοδώρου . . .	Στυλὶς Φθιώτιδος	λίαν καλῶς
2	Κωνσταντῖνος Σ. Κωνσταντίνου	Κύμη	»
3	Ἰωάννης Παπαγεωργίου . . .	Σκῦρος	»
4	Νικόλαος Α. Χρισταθάκης . .	Μεσσηνία	καλῶς
5	Φραγκῖσκος Τσιτσέλης . . .	Κεφαλληνία	ἄριστα
6	Γεώργιος Ἐμμ. Τζανετόπουλος	Κύθνος	λίαν καλῶς
7	Ἰωάννης Α. Φράγκος	Δελφοὶ	καλῶς
8	Θεόδωρος Π. Σαραντάρης . .	Κυνουρία	»
9	Βασίλειος Δ. Χαρίδημος . .	Βαρθολόμιον Ἠλείας	λίαν καλῶς
10	Φώτιος Παπαηλιοῦ ἢ Δετόρος .	Ἡραία Γορτυνίας	»
11	Γρηγόριος Γ. Γράβαρης . . .	Πάρος	»
12	Εὐστάθιος Γ. Παπαδόπουλος .	Καλάβρυτα	καλῶς
13	Δημήτριος Κ. Κατερινόπουλος.	Ἀθῆναι	»
14	Θεόδωρος Εὐσταθόπουλος . .	Πάτραι	λίαν καλῶς
15	Κωνσταντῖνος Χ. Θεοχάρης .	Ναύπλιον	»
16	Ἀνδρέας Χ. Χρυσάνθου . . .	Τρίκαλα Κορινθίας	καλῶς

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
17	Νικόλαος Θ. Παπαδόπουλος .	Αἴγιον	καλῶς
18	Κωνσταντ. Θ. Πανουτσόπουλος	Πάτραι	λίαν καλῶς
19	Τιμολέων Φ. Λούης	Ἀθῆναι	»
20	Ἰωάννης Χ. Βάμβας	Σπέτσαι	»
21	Ἀριστομένης Α. Σπανίδης . .	Μεσσηνία	καλῶς
22	Ἐπαμινώνδας Παπαγιάννης .	Ἀγρίνιον	λίαν καλῶς
23	Ἰωάννης Β. Καλαμβοκίδης . .	Κυνουρία	καλῶς
24	Ἰωάννης Γ. Μαλλιαρόπουλος .	Γορτυνία	»
25	Νικόλαος Ι. Τρεπεκλῆς . . .	Χαλκίς	»
26	Ἰωάννης Κ. Μάτσας	Σίφνος	»
27	Παντολέων Λ. Λουκᾶς . . .	Κρανίδιον Ἑρμιονίδος	»
28	Εὐάγγελος Νικολαΐδης . . .	Φενεὸς Κορινθίας	»
29	Ἀθανάσιος Γ. Στεριόπουλος .	Τρίκαλα »	»
30	Νικόλαος Γ. Δικαῖος	Λεωνίδιον Κυνουρίας	λίαν καλῶς
31	Νικόλαος Γ. Καλομοίρης . .	Λακεδαίμων	καλῶς
32	Ἀριστείδης Α. Ζαφειρίδης . .	Κρήτη	λίαν καλῶς
33	Κ. Ι. Παπακωνσταντινόπουλος	Νώνακρις Καλαβρ.	καλῶς
34	Γεώργιος Σ. Δαδινάκης . . .	Κρήτη	»
35	Ζώης Α. Πολυζωγόπουλος . .	Πύργος Ἠλείας	»
36	Κωνσταντῖνος Ι. Τζώρτζης .	Λεοντάριον Μεγαλ.	»
37	Νικόλαος Ε. Στουρνάρης . . .	Αἰτωλικόν	»
38	Γ. Παπαϊωάν. Δημητρακόπουλος	Τεγέα	»
39	Γεώργιος Κ. Μαριέλλος . . .	Κ|νούπολις	»
40	Νικόλαος Α. Παπαδημητρίου .	Λιδωρίκιον Δωρίδος	»
	Ἀποῤῥιφθείς.		
1	Κωνσταντῖνος Ἀγγελῆς . . .	Εἰδυλλία Μεγαρίδος	ἐπὶ ἓξ μῆνας
	Δ′. ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.		
	1. *Διδάκτορες ἐπὶ φιλολογίᾳ.*		
1	Σπυρίδων Κ. Σακελλαρόπουλος	Κέρκυρα	λίαν καλῶς
2	Μιχαὴλ Α. Γκιόλμας . . .	Κεφαλληνία	»
3	Λεωνίδας. Γ. Παπανδρέου . .	»	καλῶς
4	Ἀλέξιος Κ. Κολυβᾶς . . .	Ζάκυνθος	λίαν καλῶς
5	Κωνσταντῖνος Σ. Καταιβαίνης.	Σάμος	»
6	Σπυρίδων Καλλέλης	Ἄρτα Ἠπείρου	καλῶς

Αὔξων ἀριθ.	Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον	Πατρίς	Βαθμός
	Ἀποῤῥιφθέντες.		
1	Παναγιώτης Κωνσταντίνου .	Ἀράχωβα Λεβαδείας	ἐπὶ ἓν ἔτος
2	Γεώργιος Ι. Ἀνδριᾶς	Λεωνίδιον Κυν.	»
	2. *Διδάκτωρ τοῦ μαθημ. τμήμ.*		
1	Ἀριστείδης Χ. Ῥέντζος . . .	Λαμία	καλῶς
	3. *Τελειοδίδακτοι ἐπὶ φιλολογ.*		
1	Γεώργιος Παπαδημητρίου . .	Καλάβρυτα	
2	Ἀριστείδης Δ. Κρήτης . . .	Ναύπλιον	
3	Γεώργιος Μαγκάκης	Νάξος	
	Οἱ λαβόντες πτυχίον ἑλληνοδιδασκάλου.		
1	Ἀθ. Ἀθανασόπουλος ἢ Βέης .	Τρίπολις	καλῶς
2	Γεώργιος Δ. Σκουριώτης . .	Λακεδαίμων	»
3	Δημήτριος Κονδύλης	Ἀθῆναι	ἄριστα
	Ἀποῤῥιφθείς.		
1	Κωνσταντῖνος Ι. Μαραπλῆς .	Πάτραι	ἐπὶ ἓν ἔτος
	Οἱ λαβόντες πτυχίον φαρμακοποιοῦ.		
1	Σωκράτης Ι. Κοκκίνης . . .	Ζάκυνθος	ἄριστα
2	Δημήτριος Λαμπαδάριος . . .	Αἴγινα	»
3	Ἀλέξανδρος Ἰσαακίδης . . .	Κ|νούπολις	λίαν καλῶς
4	Γεώργιος Ι. Καντζίκης . . .	Κύμη	καλῶς
5	Θεόδωρος Μ. Καζάζης . . .	Ὕδρα	λίαν καλῶς
6	Στέφανος Στάης	Κύθηρα	»
7	Σωτήριος Α. Σωτηρίου . . .	Χαλκίς	καλῶς
8	Γεώργιος Κ. Κόκκινος . . .	Ἰωάννινα	»
9	Ἰωάννης Ἐμ. Κωνσταντίνου .	Κυνουρία	λίαν καλῶς
10	Νικόλαος Γ. Νικολαΐδης . .	Σπέτσαι	καλῶς
11	Ἐπαμινώνδας Ι.Οἰκονομόπουλος	Αἰτωλικόν	»
12	Νικόλαος Κ. Μαριδάκης . . .	Κρήτη	»
13	Γεώργιος Ι. Ζηλήμων	Χαλκίς	»
14	Φιλοκλῆς Δ. Καλόπαις . . .	Θῆβαι	λίαν καλῶς
15	Δημοσθένης Ι. Χάνοζας . . .	Ὕδρα	καλῶς
16	Γρηγόριος Χ. Κουκούλης . .	Κύθηρα	»

ΠΙΝΑΞ Γ'.

Ἀριθμητικὸς πίναξ τῶν ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ φοιτησάντων κατὰ Σχολάς.

Ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ **14** *Ἀπριλίου* **1837.**

Αὔξων ἀριθμός	Ἀκαδημαϊκαὶ περίοδοι.	Ἐνεγράφησαν						Ἐνεγράφησαν μετεγράφησαν καὶ ἀνενέωσαν τὰ εἰσιτήρια ἐν ὅλοις					
	1 Σεπτεμβρίου	εἰς τὴν Θεολογ. σχολὴν	εἰς τὴν Νομικὴν	εἰς τὴν Ἰατρικὴν	εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν	εἰς τὸ φαρμακευτ. σχολ.	ἐν ὅλοις οἱ ἐγγραφέντες	εἰς τὴν Θεολογ. σχολὴν	εἰς τὴν Νομικὴν	εἰς τὴν Ἰατρικὴν	εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν	εἰς τὸ φαρμακευτ. σχολ.	ἐν ὅλοις κατ' ἔτος φοιτηταί.
Α'.	1837—8	8	22	4	18	—	52	—	—	—	—	—	—
Β'.	1838—9	2	10	16	15	—	43	—	—	—	—	—	—
Γ'.	1839—40	1	6	5	7	5	24	—	—	—	—	—	40
Δ'.	1840—1	5	16	7	7	5	40	16	54	32	47	10	159
Ε'.	1841—2	7	14	12	13	10	56	13	37	35	22	14	121
Ϛ'.	1842—3	2	14	20	14	4	54	15	42	43	30	15	145
Ζ'.	1843—4	3	13	33	12	12	73	11	68	40	33	15	167
Η'.	1844—5	—	13	27	36	10	86	5	41	74	52	23	195
Θ'.	1845—6	5	19	50	41	4	119	7	42	110	69	22	250
Ι'.	1846—7	1	23	48	20	4	96	7	58	126	61	18	270
ΙΑ'.	1847—8	2	34	58	29	11	134	7	83	135	62	18	305
ΙΒ'.	1848—9	8	32	61	23	7	131	10	91	175	53	18	347
ΙΓ'.	1849—50	7	27	62	29	9	134	13	91	208	64	21	397
ΙΔ'.	1850—1	1	30	79	28	9	147	7	86	224	62	18	397
ΙΕ'.	1851—2	5	43	108	28	18	202	10	109	578	66	33	496
ΙϚ'.	1852—3	10	68	88	49	13	228	18	147	304	91	33	593
ΙΖ'.	1853—4	9	76	74	21	16	196	20	190	317	74	42	643
ΙΗ'.	1854—5	4	63	47	30	24	168	25	208	281	79	43	636
ΙΘ'.	1855—6	6	58	39	23	17	143	21	219	229	79	42	590
Κ'.	1856—7	11	101	47	24	10	193	28	263	192	71	20	583
ΚΑ'.	1857—8	11	55	35	13	—	114	29	226	150	60	25	490
ΚΒ'.	1858—9	7	100	39	28	—	174	24	269	152	72	12	529
ΚΓ'.	1859—60	3	100	51	46	3	203	20	319	164	95	5	603
ΚΔ'.	1860—1	11	130	43	42	8	234	27	386	161	110	12	696
ΚΕ'.	1861—2	8	77	31	42	—	158	25	376	150	115	10	675
ΚϚ'.	1862—3	16	175	42	60	7	300	35	532	174	148	16	905
ΚΖ'.	1863—4	11	174	75	76	19	355	39	603	217	193	28	1080
ΚΗ'.	1864—5	10	113	44	42	10	219	33	632	215	182	36	1098
ΚΘ'.	1865—6	20	141	72	56	9	298	42	678	238	188	36	1182
Λ'.	1866—7	13	142	68	53	13	289	43	650	254	189	40	1176
ΛΑ'.	1867—8	15	151	80	50	9	305	44	714	262	163	34	1217
ΛΒ'.	1868—9	3	141	87	33	13	277	29	673	216	151	36	1205
ΛΓ'.	1869—70	7	105	112	39	18	281	25	639	367	136	43	1210
ΛΔ'.	1870—1	9	132	123	37	19	320	26	622	423	120	53	1244
ΛΕ'.	1871—2	6	103	108	52	15	284	30	544	476	128	61	1239
ΛϚ'.	1872—3	8	114	112	57	25	314	32	521	508	145	69	1275
		255	2635	2005	1193	356	6444						

Ἐκ τῶν 6444 τούτων φοιτητῶν, ὅσοι ἐνεγράφησαν εἰς τὸ Μητρῷον τοῦ Πανεπιστημίου καὶ εἰς τὸ μαθητολόγιον τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου ἀπὸ τῆς ά. Σεπτεμβρίου 1837 μέχρι τέλους Αὐγούστου 1873, ἦσαν Κωνσταντινουπολῖται 157 — Θρᾷκες 138 — Μακεδόνες 242 — Ἠπειρῶται καὶ Ἀλβανοὶ 396 — Θεσσαλοὶ 250 — Στερεοελλαδῖται 1042 — Πελοποννήσιοι 2212 — Νησιῶται Πελοποννήσου 147 — Ἰόνιοι 445 — Εὐβοεῖς καὶ ἐκ τῶν Σποράδων 203 — ἐκ τῶν Κυκλάδων 376 — Κρῆτες 180 — Κύπριοι 24 — Νησιῶται τῆς Μικρᾶς Ἀσίας 332 — ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, Συρίας καὶ Αἰγύπτου 216 — ἐκ Δακίας Ἕλληνες καὶ Δᾶκες 44 — ἐξ Αὐστρίας καὶ Γερμανίας Ἕλληνες καί τινες ἀλλοεθνεῖς 16 — ἐκ Ῥωσσίας Ἕλληνες καὶ Ῥῶσσοι 10 — Γάλλοι 3 — Ἰταλοὶ 8 — Ἄγγλοι 2 — Σκανδιναυοὶ 3. Πέντε δὲ ἢ ἓξ Σέρβοι καὶ Βούλγαροι συμπεριελήφθησαν εἰς τοὺς Μακεδόνας καὶ Θρᾷκας.

ΠΙΝΑΞ Δ'.

Οἱ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Πανεπιστημίου, 14 Ἀπριλίου 1837, μέχρι τέλους τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1872—73 ἐξετασθέντες καὶ ἀξιωθέντες διπλώματος ἢ πτυχίου.

Κατὰ χώρας		Προλύται Θεολογίας	Διδάκτορες Νομικῆς	Τελειοδίδακτοι Νομικῆς	Διδάκτορες Ἰατρικῆς	Διδάκτορες Φιλοσοφίας	Τελειοδίδακτοι Φιλοσοφίας	Διδάσκαλοι	Φαρμακοποιοί
Κωνσταντινουπολῖται καὶ Θρᾷκες			8	2	26	1		3	4
Μακεδόνες			6	3	25	1	1	4	1
Ἠπειρῶται καὶ Ἀλβανοί		1	24	8	58	10		1	11
Θεσσαλοί			6	4	41	1		1	6
Στερεοελλαδῖται		2	140	57	154	10	6	9	38
Πελοποννήσιοι		5	295	156	284	31	20	11	121
Νησιῶται	Ἰόνιοι	2	30	6	32	4			9
	Πελοποννήσου	1	22	6	17	1	3	1	14
	Εὐβοίας καὶ Σποράδων		24	5	24	3	2	4	10
	Κυκλάδων	1	45	11	63	9	8	11	12
	Κρῆτες		14	6	31	3	1	2	2
	Κύπριοι		3		2				
	Μικρᾶς Ἀσίας		26	3	30	3	4	5	6
Μικρασιανοί			11	2	19	2	1	1	3
Τριπολίτης Συρίας									1
Ἐκ Δακίας (ὧν εἷς Ἕλλην τῆς Ἰατρικῆς)		1	1		3				
Ἐξ Αὐστρίας Ἕλληνες			1						1
Ῥῶσσος		1							
Γάλλος						1			
Ἰταλοί			1		3				1
		14	657	269	812 (α)	80 (β)	46 (γ)	53	240

(α) Ἐν τούτοις συμπεριλαμβάνεται καὶ εἷς τελειοδίδακτος.
(β) Ἐκ τούτων 71 εἰσὶ τοῦ φιλολογ. τμήματος, 8 τοῦ μαθηματικοῦ καὶ εἷς τοῦ φυσικοῦ.
(γ) Ἐκ τούτων 40 εἰσὶ τοῦ φιλολογ. τμήματος καὶ 6 τοῦ μαθηματικοῦ.

Ε΄.

ΤΑ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑΝ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ.ΝΟΥ ΑΣΩΠΙΟΥ

Ψήφισμα τῆς Συγκλήτου.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.

«Συνελθοῦσα σήμερον τῇ 19 Νοεμβρίου 1872, εἰς ἔκτακτον συ-«νεδρίασιν, ἐπὶ τῇ λυπηρᾷ ἀγγελίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ καθηγητοῦ

«ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΣΩΠΙΟΥ.»

«Ἀκούσασα τὴν γνώμην τοῦ Πρυτάνεως, καὶ κρίνουσα καθῆκον «ἑαυτῆς νὰ δώσῃ ἐξαίρετον τιμῆς καὶ σεβασμοῦ δεῖγμα εἰς τὴν «μνήμην τοῦ ἀρχαιοτάτου καὶ ὀνομαστοτάτου τῶν διδασκάλων «τοῦ Γένους,

«Ψηφίζει ὁμοφώνως·

«Α΄.) Ἡ Σύγκλητος, ὡς ἀντιπρόσωπος πάντων τῶν μελῶν τοῦ «Πανεπιστημίου, καθηγητῶν τε, ὑφηγητῶν καὶ φοιτητῶν, ἐκδηλοῖ «τὴν βαθεῖαν αὐτῆς θλίψιν, ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ ἐπισήμου ἀνδρός.

«Β΄.) Ἡ Σύγκλητος, ἀναδέχεται τὴν περὶ τῆς κηδείας αὐτοῦ «φροντίδα, καὶ ὁρίζει ὅτι αὕτη θέλει τελεσθῇ αὔριον, τὴν 20 Νοεμ-«βρίου, ὥραν 1 μ. μ.

«Γ΄.) Ἡ Σύγκλητος ὅλη ἐν στολῇ θέλει παραπέμψει τὸν νεκρὸν «ἀπὸ τῆς οἰκίας του εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐκεῖ-«θεν εἰς τὸν τάφον, κρατούντων τὰς ταινίας τοῦ φερέτρου τῶν τεσ-«σάρων τῶν Σχολῶν Κοσμητόρων.

«Προσκαλεῖ δὲ ἅπαντας τοὺς καθηγητὰς, τοὺς ὑφηγητὰς καὶ τοὺς «φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου νὰ προπέμψωσι τὸν νεκρὸν αὐτοῦ μέ-χρι τοῦ τάφου.

«Δ.) Εἰς δήλωσιν τοῦ κοινοῦ τοῦ Πανεπιστημίου πένθους, ἐπὶ τῇ «στερήσει τοῦ πρυτάνεως τούτου τῶν διδασκάλων, τοῦ πρὸς διάδο-«σιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἅπαντα τὸν μακρὸν ἑαυτοῦ βίον

«ἀναλώσαντος, αὔριον, ἡμέραν τῆς ἐκφορᾶς, τὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ «πρωΐας μέχρις ἑσπέρας μένει κεκλεισμένον.

«Εἰς τὸν Πρύτανιν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ «παρόντος ψηφίσματος.

Ὁ Πρύτανις
Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Συγκλητικοί

Ε. ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ, Κ. ΚΟΝΤΟΓΟΝΗΣ, Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Α. ΒΙΤΣΑΡΗΣ, Α. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ, Π. ΡΟΜΠΟΤΗΣ, Μ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ, Π. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, Ν. ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ.

ΛΟΓΟΣ

ἐπικήδειος εἰς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΑΣΩΠΙΟΝ, ἐκφωνηθεὶς τῇ 20 Νοεμβρίου 1872 ἐν τῷ Ναῷ τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Π. Ῥομπότου, ἱερέως τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, Διδάκτορος καὶ Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

«Καὶ ἀπέθανεν Ἀβραὰμ ἐν γήρει καλῷ,
»πρεσβύτης, πλήρης ἡμερῶν.» (Γεν.25,7)

Ὡς ὁ μέγας ἐν Πατριάρχαις Ἀβραὰμ, οὕτω καὶ ὁ Πατριάρχης τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων, Κωνσταντῖνος ὁ Ἀσώπιος, ἀπέθανεν ἐν γήρει καλῷ, πλήρης ἡμερῶν· ἐπληθύνθησαν καὶ τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ τέκνα σφόδρα· διότι ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα ἔτη εἰργάσθη ὡς διδάσκαλος τοῦ ὅλου ἔθνους ἡμῶν· ηὐλόγησε τὴν πρὸ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος γενεὰν, ηὐλόγησε τὴν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, ηὐλόγησεν ἄχρι τοῦδε τὰς μετὰ ταῦτα τῇ εὐλογίᾳ τῶν ἑλλ. γραμμάτων, τῆς ἀγκύρας ταύτης τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, τοῦ παιδαγωγικωτάτου τούτου στοιχείου συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐπ᾽ εὐλογίαις ἄρα προπέμπει τὸ ἔθνος ἡμῶν τὸν ἐπίσημον τοῦτον νεκρὸν, τὸν μέγαν αὐτοῦ εὐεργέτην. Μετ᾽ εὐφήμου γλώττης καὶ βαθείας εὐγνωμοσύνης προπέμπει καὶ ἡ σεμνὴ χορεία τῶν διδασκόντων καὶ διδασκομένων τὸν Πρύτανιν τῶν γραμ-

μάτων, τὸν πρῶτον εἰσαγαγόντα τὴν ἐπιστήμην τῆς Φιλολογίας. Πάντες πλέκομεν τὸν ἀμάραντον καὶ ἀγήραντον στέφανον αὐτοῦ, ὃν κοσμοῦσι τρεῖς βαρύτιμοι λίθοι εὐγενείας, ὁ τοῦ διδασκάλου τοῦ ἔθνους, ὁ τοῦ Πρυτάνεως τῶν ἑλλ. γραμμάτων καὶ ὁ τοῦ Πατριάρχου αὐτῶν διὰ τὴν μακρὰν καὶ καλλίγονον ἐνέργειαν.

Τί δὲ θέλων, παρῆλθον ἐγὼ ἐπὶ τὸν ἱερὸν τοῦτον ἄμβωνα; Ἔφευγον, ἀγαπητοί, τὴν κλῆσιν τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, τὴν ἐμὴν ἀσθένειαν συνειδὼς καὶ συναισθανόμενος. Ἀλλ' ἡ Σύγκλητος δὲν ἐσκόπει νὰ ἐγείρω ἐγὼ μνημεῖον τῷ ἐπισήμῳ νεκρῷ, ὅπερ μόνος αὐτὸς ἠδύνατο νὰ ἐγείρῃ καὶ ἤγειρε ζῶν· ἐπεθύμει λοιπὸν νὰ ῥάνω ἄνθη τινὰ, καὶ ὅσα πρέποντα ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου ἄμβωνος. Εὐγνωμόνως λοιπὸν ἐπιτελῶ τὸ ἱερὸν τοῦτο καθῆκον.

Ἐγεννήθη ὁ Κωνστ. Ἀσώπιος τότε, ὅτε παρεσκευάζετο ἐν Γαλλίᾳ ἡ μεγάλη ἐκείνη μεταβολὴ τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις, ἧς τῶν καλῶν ἔνθους ἦν ἐπαινέτης ὁ ἀοίδιμος. Ἐγεννήθη ἐν τῇ εὐάνδρῳ Ἠπείρῳ τῇ οὐ μόνον παναρχαίῳ κοιτίδι τοῦ ἑλλην. ἔθνους καὶ καλλιγόνῳ φυτωρίῳ μεγάλων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ ἀποθήκῃ γνησίου ἑλλ. αἵματος, ἵνα ἀνακαινίζῃ τὴν Ἑλλάδα πρὸς νέους ἀγῶνας· ἐγεννήθη τέλος ἐν τῇ κώμῃ Γραμμένῳ, ὅπου καὶ οἱ Ζωσιμάδαι καὶ Καπλάναι ἐκεῖνοι. Ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ κλεινῷ διδασκάλῳ Ψαλίδᾳ. Οὐ παντὸς ἦν τότε τὸ μανθάνειν γράμματα καὶ εὐδοκιμεῖν ἐν αὐτοῖς· πάμπολλα ἦσαν τὸ ἐμποδών· διὰ τοῦτο καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν λογίων τότε ἦσαν ἔξοχοι νόες, ἢ τοὐλάχιστον δεξιώτατοι. Ἀλλ' ὁ Ἀσώπιος ὑπερέβαλε καὶ τὰς τῆς ὀρφανίας καὶ πενίας ἐμπόδια καὶ αὐτὰ τὰ τῆς σωματικῆς εὐπαθείας, ἀποδειχθεὶς ἄλλος Κλεάνθης. Ἐπὶ ἓξ δὲ ἔτη ἀπέδωκε τὰ τροφεῖα καὶ διδασκάλια τῇ Πατρίδι.

Μετὰ ταῦτα ἀπέρχεται διὰ Κερκύρας εἰς Νεάπολιν καὶ Βενετίαν καὶ ἐπὶ 4 ἢ 5 ἔτη διδάσκει ἐν Τεργέστῃ ὡς Σχολάρχης. Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ σχολαρχήσῃ τοῦ ὅλου ἔθνους, καὶ ἰδοὺ ὁ μέγας φιλέλλην Γυίλφορδ ὁ γνωρίσας ἤδη τὸν Ἀσώπιον ἐν Ἰωαννίνοις, ἀποστέλλει αὐτὸν τῷ 1817 διὰ τοῦ ἀοιδίμου Μουστοξύδου εἰς Γαλλίαν καὶ Γερμανίαν. Ἐν Γερμανίᾳ ἤδη οἱ τρεῖς γίγαντες τῆς Φιλολογίας, Βόλφιος, Ἕρμανος καὶ Βοίκχιος διὰ τοῦ φιλοσοφικοῦ πνεύματος ἐξήγαγον ἐκ

τοῦ χάους τῆς πολυμαθείας τὴν ἐπιστήμην τῆς Φιλολογίας καὶ ἐξήνεγκον εἰς φῶς τὸν βίον τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων. Παρὰ τούτοις λοιπὸν ἐμυήθη ὁ διδάσκαλος Ἀσώπιος τὴν ἐπιστήμην ἐπὶ ἓξ ἔτη καὶ πρῶτος αὐτῆς ἱεροφάντης ἐγένετο ἐν τῇ Ἰονίῳ Ἀκαδημίᾳ.

Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τὸν ἱδρυτὴν αὐτῆς μέγαν φιλέλληνα, ὅστις ἔπηξεν ἐν καιροῖς χαλεποῖς τὴν σωστικὴν ἐκείνην κιβωτὸν τῆς ἑλληνομαθείας. Ἤδη κατέκλυζε πανταχοῦ τὸ πολύτλαν ἔθνος ἡμῶν ὁ σίδηρος καὶ τὸ πῦρ. Οἱ λόγιοι ἐτάχθησαν μαχηταὶ ὑπὸ τὴν ἱερὰν σημαίαν τῆς Πατρίδος, καὶ οἱ μὲν ἔπεσον ὡς πρωτομάρτυρες καὶ ἀπαρχὴ ἐν Δραγατσανίῳ, ἄλλοι ἐσφάζοντο ἀλλαχοῦ καὶ ἄλλοι ἐμάχοντο γενναίως. Αἱ βιβλιοθῆκαι, ἢ ἐκαίοντο, ἢ εἰς πολέμου ἐφόδια μετεβάλλοντο. Μόνη ὑπελείπετο ἡ σωστικὴ ἐκείνη Κιβωτὸς ἐν Κερκύρᾳ. Ἐκεῖ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ 1824 ἀπήλειφεν ὁ γέρων ἤδη Ἀσώπιος πολλοὺς μετὰ ταῦτα λογάδας τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν ὑπολειπόμενον ἀγῶνα τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἔθνους. Ἐκεῖ δὲ ἐδίδαξε καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος κατὰ νέον τρόπον, δι' οὗ προσελάμβανεν ὀστᾶ καὶ σάρκα καὶ ζωὴν ὁ βίος τῶν προγόνων ἡμῶν, καὶ ἐπληροῦτο αὐτὸς καὶ ἐπλήρου καὶ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἐπὶ εἴκοσι περίπου ἔτη.

Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἱδρύεται πάλιν ἐν τῇ πάλαι ἑστίᾳ τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, ἐν ταῖς κλειναῖς Ἀθήναις, ἐγείρεται λέγω, νέα φωτοβόλος καὶ πανελλήνιος ἑστία, τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ λάμψῃ καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ ταύτῃ ὁ φαεινὸς λαμπτὴρ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Ἀσώπιος, ἀλλὰ μόλις μετὰ τετάρτην κλῆσιν· διότι ἠγάπα περιπαθῶς τὴν δευτέραν αὐτοῦ πατρίδα Κέρκυραν.

Καὶ ἄρχεται λοιπὸν ἐνταῦθα τοῦ τρίτου σταδίου ἡ σεμνὴ ἐκείνη πολιὰ ἐπὶ ἄλλην εἰκοσαετίαν μετὰ νεανικῆς δυνάμεως, καὶ ὡς πολυχεύμων ποταμὸς σπανίας πολυμαθείας ἐπελάγιζε τὸ τῆς Πατρίδος γεώργιον καὶ διὰ τοῦ φωτὸς τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἴυγγος τῶν λόγων ἐθέρμαινε καὶ ἀνέπλαττε τὰς τῶν νέων ψυχάς. Ἀλλ' εἰ καὶ μετὰ ταῦτα διὰ τὴν εὐπάθειαν, ἥτις ἀπὸ νεότητος κατεβίβρωσκεν αὐτὸν καὶ διὰ τὸν σκληρὸν θάνατον τῆς θυγατρός, ὅστις κατεσπάραξε τὴν φιλοστοργοτάτην αὐτοῦ καρδίαν καὶ συγκατεσπάραξε καὶ τὸ σῶμα, ἄν, λέγω, διὰ τοὺς λόγους τούτους ἀπεχώρησε πρὸ δε-

καετίας τῆς καθέδρας, οὔτε τοῦ Πανεπιστημίου, οὔτε τῶν γραμμάτων ἀπέστη. Μάλιστα δὲ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον παρήγαγε κάλλιστα ἔργα.

Ἔκπληκτος ἡ Εὐρώπη εἶδε τὸ ἀριστοτέχνημα τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου Ῥάουχ ἐν Βερολίνῳ ἀριστοτεχνήσαντος ἐν ἡλικίᾳ 80 ἐτῶν τὸ ἄριστον αὐτοῦ ἔργον, τὸν Μωϋσῆν· ἐθαύμασε καὶ τὸν Ἕρμανον ὅτι ἀπέθανεν ἐπὶ τῶν βιβλίων ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ. Ἀλλ' ἔχει καὶ ἡ Ἑλλὰς τοιοῦτον θέαμα, ἔχει τὸν Κωνσταντῖνον Ἀσώπιον. Κάλλιστον αὐτοῦ προϊὸν εἶναι σὺν τοῖς ἄλλοις ὁ περὶ Ἀλεξάνδρου λόγος ὃν οὐ πρὸ πολλοῦ ἐξέδωκε, καὶ ἄχρι τέλους ἀπέθανεν ἐπὶ τῶν βιβλίων καὶ αὐτός.

Οὔτε τοῦ παρόντος καιροῦ καὶ τόπου, οὔτε ἐμὸν ἔργον εἶναι νὰ ἐκτιμήσω τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ ἔργα τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου. Ταῦτα ἤδη ἔχουσιν ἐπίζηλον σελίδα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἡμετέρας Φιλολογίας καὶ ἄλλοις ὁπωσδήποτε δέδοται ἡ περὶ τούτων κρίσις. Πρέπον ὅμως ἐνταῦθα νὰ ὑπομνήσω τινὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀνδρός. Αὐτὸς ἐγὼ ἐγευσάμην τῆς χάριτος τῆς ἐκπορευομένης ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Ἐνόμιζέ τις, βλέπων τὴν σεμνὴν ἐκείνην πολιὰν διδάσκουσαν, ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει καὶ ἀκούει τὸν ὁμηρικὸν ἐκεῖνον Νέστορα «Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώττης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.» Οὐδεὶς δ' ὁ μὴ ὁμολογήσων ὅτι οὐ μόνον πείρας καὶ ὡριμότητος καὶ δεξιότητος ἴδιον τὸ οὕτω λέγειν, ἀλλὰ καὶ παιδαγωγικώτατον καὶ ἀναγκαιότατον στοιχεῖον τῆς διδασκαλίας.

Ἐδίδασκε καὶ ἄλλο τι ἡ σεμνὴ ἐκείνη πολιά· ἐδίδασκε σωφροσύνην τῇ νεότητι· ἕκαστος ἀνελογίζετο ὅτι ὁ πένης καὶ εὐπαθὴς Ἀσώπιος διὰ τῆς αὐστηρᾶς σωφροσύνης οὐ μόνον ὑπερέβαλε τὰς ἀνυπερβλήτους ἐκείνας δυσκολίας τῆς νεότητος, ἀλλὰ καὶ εἰς βαθὺ γῆρας ἐξίκετο, ἐργαζόμενος τὴν ἐπιπονωτάτην πνευματικὴν ἐργασίαν.

Παραλείπων τἄλλα διδάγματα καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς τοῦ ἀνδρὸς, ἓν ἔτι ἐπιτάσσω. Εἶχε χρείαν πολλάκις τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον συγγραφῆς καθ' ἕλληνα γνήσιον λόγον; πάντοτε παρέπεμπεν ὁ ἀοίδιμος πρὸς τὸν δεινὸν περὶ τὰ τοιαῦτα, τὸν γέροντα Καθηγητὴν καὶ διδάσκαλον τοῦ ἔθνους καὶ αὐτὸν, τὸν Φίλιππον Ἰωάννου. Ἀξιοθαύμαστον ὄντως παράδειγμα μεταφροσύνης παρὰ τηλικούτου ἀνδρός.

Ἐγείρωμεν λοιπὸν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν πάντες οἱ ἐν ἡλικίᾳ μνημεῖον τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου, ἵνα ἐμφορηθῶμεν τοῦ ζήλου πρὸς τὰ καλὰ καὶ ἑλληνοπρεπῶς ἐπιτελέσωμεν τὸ καθῆκον πρὸς δόξαν καὶ εὔκλειαν τῆς φίλης Πατρίδος. Εὐλόγησον, διδάσκαλε, τὴν περιστοιχίζουσάν σε νεότητα ὅπως ἀξιωθῇ νὰ αὐξήσῃ καὶ μεγαλύνῃ τὴν δεινοπαθοῦσαν καὶ ἀναξιοπαθοῦσαν Πατρίδα. Ὁ Θεὸς δοξάσειέ σε καὶ ἐν Οὐρανοῖς. Ἀμήν.

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

εἰς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΑΣΩΠΙΟΝ, ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ προαυλίῳ τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς, τὴν 20 νοεμβρίου, ὑπὸ Κωνσταντίνου Παπαῤῥηγοπούλου, Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου.

«*Εὐλαβεστάτη Ὁμήγυρις,*

«Πρὶν ἀποχωρισθῶμεν ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου νεκροῦ ὃν προεπέμψαμεν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς ἀναπαύσεως, ἤθελον νομίσει ὅτι δὲν ἐξεπλήρωσα μέχρι τέλους τὴν πρὸς αὐτὸν ὀφειλὴν, ἐὰν, ὅσῳ κεκοπιακὼς καὶ ἂν ἦμαι, δὲν ἔλεγον δύο λέξεις, ἐν ὀνόματι τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ τολμῶ εἰπεῖν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τοῦ Πανελληνίου.

«Ὁ Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος, γόνος τῆς εὐκλεοῦς καὶ ἀτυχοῦς Ἠπείρου, διετέλεσεν ἐπὶ ἑξήκοντα περίπου ἔτη λειτουργὸς κατ' ἀρχὰς ἐκ τῶν ἀφανῶν, μετέπειτα ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων καὶ τελευταῖον ὁ ἐπιφανέστατος τῶν λειτουργῶν τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐπιστήμης, εἰς ἣν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ὀφείλει τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ. Τὴν σήμερον καὶ διδάσκομεν καὶ διδασκόμεθα πολλὰ καὶ ποικίλα· θεολογίαν, φιλοσοφίαν, ἱστορίαν, νομικὴν, ἰατρικὴν, μαθηματικὰ καὶ ἐπὶ πᾶσι τὰ ἀνεξάντλητα ἐκεῖνα τῆς φύσεως μυστήρια, τὰ ὁποῖα, καθ' ἑκάστην ἀποκαλυπτόμενα, μυριοπλασιάζουσι τὰς τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεις. Ἀλλ' ἵνα προσπορισθῶμεν τὸν θησαυρὸν τοῦτον τῆς γνώσεως ἐν Πανεπιστημίῳ ἑλληνικῷ, Ἕλληνες ὄντες καὶ καλούμενοι, ἔδει πρὸ πάντων νὰ ὑπάρξωμεν τοιοῦτοι· δὲν ὑπήρξαμεν δὲ εἰμὴ διότι διεσώσαμεν τὴν γλῶσσαν ἡμῶν. Τινὲς ἠμφισβήτησαν τὴν δια-

τήρησιν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς· οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἰσχυρισθῇ σπουδαίως, ὅτι ἔπαυσε ποτὲ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀντηχοῦσα εἰς τὰς φωταυγεῖς αὐτὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς, μετὰ τῶν ὁποίων εἶναι τοσοῦτον ἐναρμονίως συμπεπλεγμένη, ὥςτε ἀδύνατον τῇ ἀληθείᾳ φαίνεται νὰ ἐκλείψῃ ἀπ' αὐτῶν, παρεκτὸς ὅταν καὶ αὐταὶ αὗται ἀφανισθῶσιν ἀπὸ τοῦ προςώπου τῆς γῆς. Πολλοὶ ἦλθον εἰς τὰς χώρας ταύτας ἐπήλυδες· ἀλλ' οἱ πλεῖστοι ἀποδεξάμενοι τὴν γλῶσσαν ἡμῶν, ἐγένοντο ἤδη Ἕλληνες. Διότι τῳόντι· τί ἐστιν Ἑλληνισμός; ἑλληνικὴ γλῶσσα. Τί δὲ ἑλληνικὴ γλῶσσα; Ἑλληνισμός. Καὶ ἐν τῷ ἀϊδίῳ τούτῳ συνοικεσίῳ ἔγκειται τὸ μυστήριον τοῦ παρελθόντος, τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἀνατολῆς. Τούτου δ' ἕνεκα τὸ ἔθνος ἀείποτε ηὐγνωμόνησε πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐξαιρέτως ἀείποτε ἐτίμησε τοὺς ἐργάτας, μεγάλους ἢ μικρούς, ὅσοι ἐπὶ τῶν μακρῶν τῆς δουλείας χρόνων δὲν ἔπαυσαν, διατηροῦντες, περιθάλποντες, καθαρίζοντες τὸ ὄργανον τοῦτο, ὅπερ ὑπῆρξε τὸ κυριώτατον τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν βίου τεκμήριον ἅμα καὶ ὅπλον.

Βεβαίως τὰ ἔργα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, καὶ αὐτὰ τὰ πλεῖστα τοῦ Ἀσωπίου ἔργα, δὲν ἔχουσι τὴν λαμπρότητα, οὐδὲ παρέχουσι τὴν τέρψιν τῶν συγγραφῶν, ὅσαι παρακολουθοῦσι τὸν ἄνθρωπον εἰς πᾶσαν αὐτοῦ ἡλικίαν, καὶ εἰς ἁπάσας τοῦ βίου τὰς περιπετείας. Τὰ ἔργα ταῦτα, χρησιμεύοντα κυρίως εἰς μόρφωσιν τῶν νεαρῶν γενεῶν, λησμονοῦνται συνήθως βραδύτερον, ὅπως ἀφανῆ ὑπάρχουσι τὰ ἑδραῖα θεμέλια ἐπὶ τῶν ὁποίων κρηπιδοῦνται καὶ ἐρείδονται ἀσφαλῆ τά τε ἁπλούστερα καὶ χρησιμώτερα τῶν οἰκοδομημάτων, τά τε ἀριστουργήματα τῆς μεγαλοφυοῦς καλλιτεχνίας. Εἰμποροῦμεν μάλιστα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἀξία αὐτῶν ἐκδηλοῦται μὲν ἐν τῇ περὶ τὴν γλῶσσαν προόδῳ, ἀλλ' ἐκδηλοῦται λεληθότως, οὕτως εἰπεῖν· δὲν μαρτυρεῖται ἀμέσως, λαμπρῶς, πασιφανῶς. Ἀπεναντίας ἴσως, ὅσῳ μᾶλλον λαμπροὶ ἀνεδείχθησαν εἰς τὰ διάφορα τῆς ὑψηλοτέρας διανοητικῆς ἐνεργείας στάδια οἱ ὑπ' αὐτῶν παιδευθέντες ἄνθρωποι, τόσῳ μᾶλλον ἀμαυροῦται ἡ μνήμη τῆς πρώτης ἐκείνης καὶ ἀπαραιτήτου παιδεύσεως. Ἀλλ' ὄχι· τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος δὲν κατέστη ποτὲ ἔνοχον τοιαύτης ἀγνώμονος λήθης. Ὁ Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος ἐδίδαξεν ἐπ εἴκοσι καὶ ἐπέκεινα ἔτη ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς Κερκύρας τὸ πλεῖ-

στον τῆς γενεᾶς, ἥτις παρηκολούθησεν ἀμέσως τὴν μεγάλην τῆς ἐπαναστάσεως γενεάν· καὶ ἔπειτα ὑπὲρ τὰ τριάκοντα ἔτη διέπλασεν, ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν, τοὺς κατόπιν ἐλθόντας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥςτε μεταξὺ τῶν ἀπειροπληθῶν ἀνδρῶν καὶ νέων, ὅσους βλέπω συῤῥεύσαντας ἐνταῦθα, ἵνα ἀποχαιρετίσωσιν αὐτὸν, θαῤῥούντως δύναμαι νὰ εἴπω, ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ μὴ λαβὼν παρ' αὐτοῦ, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, τὸ ἅγιον τοῦ Ἑλληνισμοῦ βάπτισμα, διὰ τῆς διδασκαλίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τῆς ὁμολογίας ταύτης τῆς εἰς τὸν ἑλληνισμὸν πίστεως, ἥτις εἶναι, ὡς πρὸς ἡμᾶς, ἀχώριστος ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκείνης ὁμολογίας τῆς εἰς Θεὸν πίστεως, ἣν ἀπαγγέλλουσιν οἱ ἀπὸ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας ἀναδεχόμενοι ἡμᾶς. Ναί· οἱ διδάσκαλοι τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἶναι οἱ δεύτεροι παντὸς Ἕλληνος ἀνάδοχοι, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος ὑπῆρξεν εἷς τῶν μεγαλητέρων, τῶν πανελληνίων τοιούτων ἀναδόχων, ὅπως ὁ ἄλλος ἐκεῖνος ἐπιφανὴς ἀνὴρ, ὁ Νεόφυτος Δούκας, ὅςτις παράκειται ἐνταῦθα, ἐν τῷ κήπῳ τοῦ τῶν Ῥιζαρῶν ἱδρύματος, καὶ παρὰ τῷ ὁποίῳ ἡ εὐλάβεια τῶν Ἠπειρωτῶν ἠθέλησε ν' ἀναπαυθῇ ὁ οὐδὲν ἧττον ἔνδοξος ἡμῶν διδάσκαλος.

Ὁ Κωνσταντῖνος Ἀσώπιος, ἂν δὲν κατέλιπεν ἔργα ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα κατισχύουσι τῶν αἰώνων, ἐμόρφωσεν ὅμως Ἕλληνας· ἂν δὲν ἐδημιούργησεν ἀριστοτέχνας, συνετέλεσεν ὅμως εἰς τὴν ἀδιάλειπτον δημιουργίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους· ὅθεν, ἀΐδιος θέλει παραμείνει ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἐπερχομένων γενεῶν ἡ μνήμη τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, ὅπως ἡ μνήμη τῆς ἐργασίας ὅλων τῶν μεγάλων τῆς γλώσσης διδασκάλων, ὧν τὰ ὀνόματα θέλουσιν εὐλαβῶς διατηρεῖσθαι, ἐνόσῳ ὑπάρχει ἔθνος ἑλληνικόν.

Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ διδασκάλου Κωνσταντίνου Ἀσωπίου!

ΣΤ΄.

Ἐκθέσεις τῶν Διευθυντῶν καὶ Ἐφόρων τῶν διαφόρων τοῦ Πανεπιστημίου παραρτημάτων.

Ἀριθ. 3159. 1.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐπειδή τινα τῶν μελῶν τοῦ φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου ἐστάλησαν ἐφέτος ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἐπόπται εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἐβράδυνεν ἀναγκαίως ἡ κατὰ τὸ 6ον ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ ἀπαιτουμένη συγκάλεσις καὶ σύσκεψις. Νῦν δέ, συγκαλεσθέντων αὐτῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῇ 3ῃ τοῦ παρόντος μηνός, καὶ γενομένης ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς προσηκούσης συνδιασκέψεως περὶ τῶν τοῦ Φροντιστηρίου, ἀναφέρω συντόμως εἰς τὴν Πρυτανείαν καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας παιδεύσεως τὸ ἐξαγόμενον.

Α΄. Περὶ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ ἐργασιῶν.

α). Ὁ καθηγητὴς Κ. Σ. Κουμανούδης ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν συνεδρίασιν ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐνεγράφησαν εἰς τὸν κατάλογόν του φοιτηταὶ τῆς Φιλολογικῆς Σχολῆς ἑκατὸν καὶ ὀκτώ, ἐξ ὧν ἐφοίτησαν τακτικῶς δεκαπέντε· ἐδείχθησαν δὲ ἐπιμελέστεροι καὶ εἰς τὰς ἀσκήσεις προέχοντες ἐννέα, οἱ ἑξῆς. 1) Ἐλευθέριος Κούσης. 2) Ἀναστάσιος Ζάκας. 3) Παναγιώτης Καββαδίας. 4) Γκίκας Ῥαγκαβλόπουλος. 5) Ἐμμ. Ῥούγκας. 6) Κωνσταντῖνος Πέπας. 7) Παναγ. Ἀναστασέας. 8) Κωνσταντῖνος Χατζόπουλος. 6) Θεοχάρης Βίκας.

β). Ὁ δὲ Καθηγητὴς κύριος Α. Ῥουσόπουλος ἐδήλωσεν ὅτι οἱ ἐγγραφέντες εἰς τὸν κατάλογον αὐτοῦ φοιτηταὶ ἀριθμοῦνται ἐννενήκοντα καὶ τρεῖς· ἐκ τούτων δὲ διεκρίθησαν ἐπὶ τακτικῇ φοιτήσει καὶ ἐπιμελείᾳ τριάκοντα καὶ τρεῖς· ἀξίους δὲ βραβεύσεως νομίζει δέκα τοὺς ἑξῆς. 1) Γ. Ἀναγνώστου. 2) Ἰάκ. Δραγάτσην. 3) Παναγ. Καββαδίαν. 4) Ἐλευθέριον Κούσην. 5) Θεοχάρην Βίκαν. 6) Ἀναστ.

Ζάκαν. 7) Περ. Γρηγοριάδην. 8) Ἐμμ. Ῥούγκαν. 9) Νικ. Πάντι-καν. 10) Κωνστ. Χατζόπουλον.

γ). Ὁ δὲ Καθηγητὴς κύριος Κ. Κόντος ἐγνωστοποίησεν ὅτι ἐνεγράφησαν εἰς τὸν κατάλογον αὐτοῦ φοιτηταὶ περὶ τοὺς ἑκατὸν, ἐξ ὧν δοκιμώτεροι κατὰ τὰς φροντιστηριακὰς ἀσκήσεις ἐδείχθησαν ἕνδεκα, οἱ ἑξῆς. 1) Ἀναστάσιος Ζάκας. 2) Ἐλευθέριος Κούσης. 3) Π. Γρηγοριάδης. 4) Π. Καββαδίας. 5) Κ. Χατζόπουλος. 6) Εὐστράτιος Καγιάσας. 7) Θεοχάρης Βίκας, 8) Α. Μωραϊτίδης. 9) Νικόλαος Λανίτης. 10) Γ. Ἀναγνωστόπουλος. 11) Γκίκας Ῥαγκαβλόπουλος.

δ). Ὁ δὲ ὑποφαινόμενος ἐδήλωσα ὅτι ἐνεγράφησαν ἐν τῷ καταλόγῳ μου, ἵνα ἀσκηθῶσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν πεζογραφίαν, πεντήκοντα, ἐξ ὧν ἐπιμελέστεροι καὶ δοκιμώτεροι ἐδείχθησαν ἑπτὰ οἱ ἑξῆς. 1) Π. Καββαδίας. 2) Α. Ζάκας. 3) Σπυρίδων Βάσης. 4) Ε. Κούσης. 5) Κ. Χατζόπουλος. 6) Νικόλαος Ῥηγάδης. 7) Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης.

Πάντες οἱ ῥηθέντες Καθηγηταὶ ἤσκησαν τοὺς φοιτητὰς τοῦ φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου εἰς τὰ ἐν τῷ περυσινῷ προγράμματι τοῦ Πανεπιστημίου προκηρυχθέντα μαθήματα.

Β΄.) Περὶ τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἀκαδημαϊκὸν ἔτος γενησομένων ἀσκήσεων.

Κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἤδη ἀκαδημαϊκὸν ἔτος θέλουσιν ἀσκήσει οἱ ῥηθέντες Καθηγηταὶ τοὺς φοιτητὰς τοῦ Φροντιστηρίου, ὅπως προεκηρύχθη ἤδη ἐν τῷ προγράμματι τοῦ ἀρξαμένου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, εἰς τὰ ἑξῆς μαθήματα.

ά.) Ὁ Καθηγητὴς Κύριος Α. Ῥουσόπουλος θέλει προβάλει εἰς τοὺς ποιτητὰς ἑρμηνείαν Θουκυδίδου·

γ.) Ὁ Καθηγητὴς κύριος Κ. Κόντος θέλει προβάλει εἰς αὐτοὺς ἐξήγησιν Ἡροδότου καὶ θέλει ἀσκήσῃ αὐτοὺς εἰς τὸ ἑλληνιστὶ γράφειν.

δ.) Ὁ δὲ καθηγητὴς κ. Σ. Κουμανούδης θέλει προβάλει εἰς αὐτοὺς ἑρμηνείαν ᾠδῶν Ὁρατίου καὶ θέλει ἀσκήσῃ αὐτοὺς εἰς τὸ λατινιστὶ γράφειν.

ε.) Ὁ δὲ ὑποφαινόμενος θέλει ἀσκήσῃ τοὺς φοιτητὰς εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν στιχουργίαν.

Γ'.) Περὶ τῶν ὑποτρόφων.

Μετὰ ταῦτα συνεσκέφθησαν τὰ ῥηθέντα μέλη τοῦ φιλολογικοῦ φροντιστηρίου περὶ τῶν προταθησομένων ὑποτρόφων· λαβόντες δὲ ὑπ' ὄψιν τοὺς τακτικώτερον φοιτήσαντας καὶ κατὰ τὰς ἀνωτέρω σημειώσεις μάλιστα εὐδοκιμήσαντας ἐν ταῖς ἀσκήσεσιν, συνεφώνησαν νὰ προτείνωσιν καὶ προτείνουσι διὰ τὸ ἐνεστὼς ἀκαδημαϊκὸν ἔτος πέντε ὑποτρόφους, τοὺς ἑξῆς. 1) Παναγιώτην Καββαδίαν. 2) Ἐλευθέριον Κούσην. 3) Ἀναστάσιον Ζάκαν. 4) Κωνσταντῖνον Χατζόπουλον. 5) Θεοχάρην Βίκαν. Εἰς τοὺς ῥηθέντας πέντε ὑποτρόφους ἐκρίθη σκόπιμον νὰ προστεθῶσι καὶ δύο ἀναπληρωματικοί, ὁ Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης· καὶ Ἐμμ. Ῥούγκας, ἵνα ἀναπληρώσωσιν ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω πέντε, ὧν ἡ θέσις ἤθελε τυχὸν κενωθῇ διὰ παραιτήσεως ἢ ἀποχωρήσεως.

Δ). Ἐπὶ τέλους κρίνω ἀναγκαῖον νὰ ὑπομνήσω εὐσεβάστως τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι παρὰ τὰ διατεταγμένα ἐν τῷ κανονισμῷ τοῦ φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου οὐδεμίαν αὐτὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἔδωκε βοήθειαν εἰς τοὺς συσταθέντας πέρυσιν ὑποτρόφους τῆς Φιλολογίας. Τοῦτο δὲ προξενεῖ καὶ ἀδικίαν εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Φιλολογικῆς Σχολῆς καὶ βλάβην δημοσίαν οὐχὶ μικράν, ψυχραῖνον τὸν ζῆλον τῶν παρασκευαζομένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δημοσίου διδασκάλου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1373.

Ἐν τούτοις διαμένω

Εὐπειθέστατος

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ.

2.

Ἔκθεσις περὶ τῶν γενομένων τῷ 1872 ἐργασιῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀστεροσκοπείου.

Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ μετάφρασις

ΗΡ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ.

Παρατηρήσεις καὶ ὑπολογισμοὶ ἔγειναν τῷ 1872, ὁποῖαι καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη. Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ ἀστεροσκοπείου ἐπλη-

θύνθη οὐ σμικρὸν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ βιβλίων δωρηθέντων, τῆς μετ' ἄλλων ἀστεροσκοπείων ἀνταποκρίσεως ἡμῶν διατελούσης ὁπόση ἀνέκαθεν ἦτον. Ἐμοῦ ἀναδεχθέντος πάσας τὰς διὰ τοῦ μεγάλου τηλεσκοπίου οὐρανοσκοπήσεις, ὁ διδάκτωρ κύριος Κοκκίδης οὐρανοσκόπει διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ κύκλου, μεταλαμβάνων καὶ τῶν ἐπὶ διορισμῷ τοῦ χρόνου ἐργασιῶν. Τῶν μετεωρολογικῶν τὴν φροντίδα, τῶν πλείστων, εἶχον ἀνατεθειμένην, ὡς πρότερον, εἰς δύο βοηθούς, οἵτινες τυχὸν καὶ εἰς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις ἐλάμβανον μέρος. Ὁ ἕτερος δὲ τῶν βοηθῶν τούτων, ὁ ἐκ Κύμης κύρ. Ἀλέξανδρος Βοῦρλις, ὑπελόγιζε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς ἀναγωγικοὺς ὑπολογισμοὺς, ἀντιγράφων καὶ χάριν καθιθρυμάτων ἐπιστημονικῶν τῆς ἀλλοδαπῆς.

Τοῦ ἡλίου τὰς κηλῖδας παρετήρησα τὸ ἔτος τοῦτο κατὰ 313 ἡμέρας.

Τῆς σελήνης ἀπείκασα ἄλλα 47 μέρη τοπογραφικῶς, προσαπεικάσας καὶ ταῦτα ἐν τῷ μεγάλῳ αὐτῆς πίνακι, ἀποπερατωθησομένῳ μετ' οὐ πολύ.

Ἐκ τῶν πλανητῶν τόν μὲν Ἑρμῆν καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὀλιγάκις παρετήρησα, τὸν Ἄρην ὅμως ἠδυνήθην καὶ νὰ ἀπεικάσω τετράκις, εἰκοσάκις δὲ τὸν Δία.

Τῶν τριῶν δὲ κομητῶν, τῶν ἀναφανέντων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, οὐδεὶς ἔγεινε δυνατὸν νὰ ὀφθῇ καὶ ἐντεῦθεν.

Τὸ ξωδιακὸν φῶς καὶ τὸν χρόνον τῶν ἡλιακῶν λεγομένων ἀνατολῶν καὶ δύσεων παρετήρησα κατὰ 300 νύκτας.

Ἐκ τῶν τοῦ οὐρανοῦ φαινομένων παρετήρησα μετ' ἀκριβείας τῆς σελήνης τὴν ἔκλειψιν, τὴν γενομένην τῇ 10ῃ (22ᾳ) Μαΐου.

Πλὴν τούτων ἐποίουν καταμετρήσεις καὶ ἀποπείρας διὰ τοῦ μικρομέτρου καὶ τοῦ φωτοφασμοσκοπίου.

Ἀστέρας ἀπλανεῖς παρετήρουν τὸ μὲν εἰς προςδιορισμὸν τῆς πληθύος τῶν ἐγνωσμένων ἤδη ἀλλοφανῶν ἀστέρων, τὸ δὲ εἰς εὕρεσιν καὶ ἄλλων. Ἔφθασαν δὲ αἱ ἐπὶ τοιούτων ἀστέρων φωτομετρικαὶ παρατηρήσεις μου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὸν ἀριθμὸν 36267. Ἐξ αὐτῶν δὲ ἐξάγεται, ὅτι προςετέθησαν εἰς τοὺς ἐγνωσμένους τέως τρεῖς ἄγνωστοι, περὶ ὧν ὅμως δὲν δύναμαι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἴπω καὶ ἀκριβέστερόν τι.

Παρατηρήσεις τῶν ἀστέρων περὶ χρῶμα ἔγειναν καὶ ἀνεγράφησαν πλείονες τῶν 4,000 κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

Αἱ τοῦ γαλαξίου παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἤδη τῷ 1846 ἤρχισα, ἀπεπερατώθησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1873.

Διαττόντων ἀστέρων τροχιὰς προςδιώρισα 257 κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· προςέτι, βοηθούμενος καὶ ὑπὸ 4 βοηθῶν, εὗρον καὶ τὸν ὡριαῖον λεγόμενον ἀριθμὸν αὐτῶν, ἤγουν πόσοι κατὰ πᾶσαν ὥραν διάττουσιν, οὐρανοσκοπήσας 500 περίπου ὥρας καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτόν.

Τῶν μετεωρολογικῶν δὲ, ἤτοι κλιματολογικῶν, παρατηρήσεων αἵ τε τακτικαὶ καὶ αἱ ἔκτακτοι, πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀναγραφαὶ τῶν κλιματογενῶν φαινομένων τῆς ὀργανικῆς φύσεως διετέλεσαν γινόμεναι κατὰ τὸν εἰωθότα τρόπον· τῶν πλείστων δ' αὐτῶν ἔγειναν καὶ ἀναγωγικοὶ ὑπολογισμοί· ἀλλ' ἐλλείψεως χρημάτων ἕνεκα ἤδη ἀπὸ τοῦ 1864 δὲν ἐκδίδεται πλέον ἡ συλλογὴ τῶν τοιούτων φροντισμάτων.

Τὸ μέγα βόρειον σέλας, τὸ ἀναφανὲν τῇ 4ῃ φεβρουαρίου 1872, παρετηρήθη ἀκριβῶς ὑφ' ἡμῶν.

Καὶ εἰς τοὺς σεισμοὺς ἐπεστήθη πᾶσα προςοχὴ, περὶ ὧν μοὶ ἐπέστελλον εἰδήσεις πολλοὶ ἄνδρες, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα θέλω ἐν ἄλλῃ εὐκαιρίᾳ μετ' εὐγνωμοσύνης καταστήσει γνωστά.

Τέλος, ἐπειδὴ ἕνεκα ἀπορίας χρημάτων δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἐκδοθῶσιν ἐκτενέστεραι πραγματεῖαι, ἐδημοσίευσα τὰ ἀναγκαιότερα ἐξ αὐτῶν ἐν 18 πραγματείαις, ἐκδοθείσαις ἐν Ἀλτόνῃ καὶ ἐν Μοναστηρίῳ.

Πλὴν δὲ τούτων καὶ μικρά τινα ἄρθρα ἐδημοσιεύθησαν ἐν ἐφημερίσιν Ἀθηνῶν, Σάμου καὶ Ἀμφίσσης.

Ἀθήνησι, Ἰουλίου 22ᾳ (Αὐγ. 3), 1873.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀστεροσκοπείου
Διδ. Ἰ. Φ. ΙΟΥΛΙΟΣ ΣΜΙΤ.

3.

'Αριθ. 457.

Τῷ σεβαστῷ Ὑπουργείῳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως

*Ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐν Ἀθήναις φυσιογραφικοῦ μουσείου
τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.*

Κύριε Ὑπουργέ,

Κατὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου καταλέγομεν κεφαλαιωδῶς ἑξῆς τὰς προςθήκας, ὅσαι κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1872|73 ἔγειναν εἰς τὰς ζωολογικάς, τὰς ὀρυκτογνωστικάς, τὰς γεωγνωστικάς, καὶ τὰς παλαιοντολογικὰς αὐτοῦ συλλογάς, προςεπιλέγοντες ἐπὶ τέλους καί τινα περὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ· λεπτομερὴς δὲ ἀναγραφὴ τῶν προςθηκῶν τούτων ὑπάρχει ἔν τε τῷ πανεπιστημίῳ καὶ ἐν τῷ μουσείῳ.

Προςετέθησαν λοιπόν·

ά) τῇ συλλογῇ *θηλαστικῶν*, 11 εἴδη ἐν 20 ἀτόμοις, ὧν τὰ μὲν 6 εἴδη ἐν 6 ἀτόμοις εἶνε ἀλλοδαπά, καὶ ἠγοράσθησαν· τὰ δὲ 5 εἴδη ἐν 14 ἀτόμοις εἶνε ἐγχώρια, ὧν τὰ μὲν 13 ἐθηρεύθησαν ἐν Παρνασσῷ καὶ ἐν Ἀττικῇ ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ διδάκτορος κυρίου Κρύπερ, ἓν δὲ ἐδωρήθη·

ϐ′) τῇ συλλογῇ *πτηνῶν*, 46 εἴδη ἐν 51 ἀτόμοις, ὧν τὰ μὲν 43 εἴδη ἐν 46 ἀτόμοις ἠγοράσθησαν, καὶ εἶνε ἀλλοδαπά, τὰ δὲ 2 εἴδη ἐν 4 ἀτόμοις εἶνε ἐκ Παρνασσοῦ, θηρευθέντα ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ· εἷς δὲ ἐρωδιὸς ἐδωρήθη·

γ′) τῇ συλλογῇ *νεοττιῶν* 5, ὧν αἱ μὲν 4 τριῶν εἰδῶν πτηνῶν εὑρέθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐν Παρνασσῷ, μία δὲ εὑρεθεῖσα ἐν Ἀκαρνανίᾳ ἠγοράσθη·

δ′) τῇ συλλογῇ *ᾠῶν* 222, ὧν τὰ μὲν 198, ἀνήκοντα εἰς 48 εἴδη, συνελέχθησαν ἐν Παρνασσῷ ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ, 24 δέ, ἀνήκοντα εἰς 9 εἴδη καὶ συλλεχθέντα ἐν Ὀλύμπῳ, ἠγοράσθησαν·

έ) τῇ συλλογῇ *ἑρπετῶν*, 32 ἄτομα ἐκ 17 εἰδῶν, ὧν τὰ μὲν 31

ἐκ 16 εἰδῶν συνελέχθησαν ἐν Παρνασσῷ ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ, εἷς δὲ χαμαιλέων ἐδωρήθη·

ϛ′) τῇ συλλογῇ *ἐντόμων* προςετέθησαν 2225 εἴδη ἐν 3469 ἀτόμοις, ἤγουν 1) *κολεόπτερα* 2454, ἀνήκοντα εἰς 1490 εἴδη, ὧν τὰ μὲν 631 εἶνε τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἰθαγενῆ, τὰ δὲ 295 τῆς Βρασιλίας, τὰ δὲ 17 διαφόρων χωρῶν, τὰ δὲ 1511 ἐκ Παρνασσοῦ καὶ Ἀττικῆς· τῶν κολεοπτέρων δὲ τούτων τὰ μὲν ἀλλοδαπὰ ἠγοράσθησαν, τὰ δὲ ἰθαγενῆ συνελέχθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ, ὅστις συνέλεξεν ἐν Παρνασσῷ καὶ Ἀττικῇ καὶ τὰ ἑξῆς· 2) *λεπιδόπτερα* 169, ἀνήκοντα εἰς 140 εἴδη· 3) *ἡμίπτερα* 285 ἐξ 170 εἰδῶν· 4) *δίπτερα* 178 ἐξ 140 εἰδῶν· 5) *ὑμενόπτερα* 227 ἐξ 180 εἰδῶν· 6) *νευρόπτερα* 78 ἐκ 50 εἰδῶν· 7) *ὀρθόπτερα* 78 ἐκ 55 εἰδῶν·

ζ′) τῇ συλλογῇ *μαλακοστράκων*, δύο εἴδη ἐν 4 ἀτόμοις (ἓν ἄτομον ἐκ τοῦ γένους **Limulus**, ἐκ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, καὶ 3 ἄτομα τοῦ εἴδους λεπὰς νησσοφόρος, **Lepas anatifera**, ἐκ τῶν θαλασσευόντων νηὸς Ἀγγλικῆς καταπλευσάσης εἰς Ἐργαστήρια τῆς Λαυριωτικῆς)·

ή) τῇ συλλογῇ *σκωληκοειδῶν*, μία ταινία·

θ′) τῇ συλλογῇ *μαλακίων*, χερσαῖα μὲν κογχύλια 270, ἀνήκοντα εἰς 30 εἴδη, ὧν τὰ μὲν 100 ἠγοράσθησαν, συλλεχθέντα ἐν Κεφαλληνίᾳ, τὰ δὲ 170 συνελέχθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐν Παρνασσῷ (τὰ 90), καὶ ἐν Ἀττικῇ (τὰ 80)· θαλάσσια δὲ 2, ἀγορασθέντα·

ί) τῇ συλλογῇ *ἀμορφοζώων* λεγομένων, εἷς σπόγγος, ἀγορασθείς·

ιά) τῇ συλλογῇ *τεράτων*, 2 αἴγεια, ἀγορασθέντα·

ιϐ′) τῇ συλλογῇ *ὀρυκτῶν*, 9 δείγματα, ὧν τὰ μὲν 6 συνελέχθησαν, καὶ εἶνε μαρμάρου τμήματα ἐκ Πεντέλης, φέροντα κρυστάλλους σιδηροπυρίτου, τὰ δὲ τρία ἐδωρήθησαν, ὄντα τὸ μὲν, μέγα τμῆμα σιδηρικοῦ μετάλλου λειμονίτου ἐκ Κόρακα Σερίφου, φέρον κρυστάλλους βαρύτου πλακοειδεῖς· τὸ δὲ εἶνε λειμονίτου μέγα τμῆμα, φέρον κρυστάλλους κυϐικοὺς ἀργυροδάμαντος, ἐκ τῆς θέσεως ῥεῦμα Μοκρίζης, τῆς Λαυριωτικῆς· τὸ δὲ εἶνε μέγα τμῆμα ὀρυκτοῦ ἄνθρακος ἐξ Ὠρωποῦ.

ιγ′) τῇ *γεωγνωστικῇ* συλλογῇ, 508 δείγματα, ὧν τὰ μὲν 504, ἀποτελοῦντα γεωλογικὴν σειρὰν μετὰ χαρακτηριστικῶν ἀπολιθω-

μάτων, ἠγοράσθησαν ἐν Σαξωνίᾳ, τὰ δὲ λοιπὰ 4 εἶνε πετρώματα Κεφαλληνίας·

ιδ') τῇ *παλαιοντολογικῇ* συλλογῇ προςετέθησαν 1) ὀρυκτὰ ὀστᾶ ζώου ἐλεφαντοειδοῦς, ἐξορυχθέντα ἐκ γηλόφου κειμένου πλησίον τοῦ Πηνειοῦ μεταξὺ τῶν χωρίων Κόκλα καὶ Μαρκοπούλου τοῦ δήμου Μυρτουντίων τῆς Ἠλείας, καὶ ἀποσταλέντα τῷ μουσείῳ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου· 2) ἄνω σιαγὼν ὀρυκτοῦ ῥινοκέρωτος, ἐξορυχθεῖσα ἐν τῇ ἐπαύλει Ῥογκοζενίῳ, κειμένῃ παρὰ τῷ χωρίῳ τῆς Μολδαυίας Κυριλεστίῳ· 3) 7 ἰχνῖται λεγόμεναι πλάκες, φέρουσαι ἴχνη ποδῶν ζώων, ἐκλελοιπότων τῆς ὑπάρξεως, σταλεῖσαι ἀντίδωρον ἐκ New Haven τῆς Βορείου Ἀμερικῆς· 4) ἓν ἀπολελιθωμένον δίθυρον ὀστρακόδερμον ἐκ τῆς Ἄνω Αἰγύπτου· 6) ἐσωτερικὰ ἐκμαγεῖα διθύρων ὀστρακοδέρμων, ὁποῖα εὑρίσκονται ἐν τῷ πετρώματι τοῦ ἐν θέσει Μύλου τοῦ Πειραιῶς λατομείου·

ιέ) τῇ δὲ *βιβλιοθήκῃ* προςετέθησαν 70 πονήματα, ὧν τὰ μὲν 49 εἶνε δῶρα, τὰ δὲ 21 ἠγοράσθησαν.—

Τῶν γενομένων δὲ τούτων εἰς συλλογὰς τοῦ μουσείου προςθηκῶν αἱ μὲν ἠγοράσθησαν ἐκ τῶν χορηγηθέντων παρὰ τοῦ πανεπιστημίου κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος χρημάτων, αἱ δὲ ἐδωρήθησαν ἢ παρὰ φιλελλήνων ἀνδρῶν, ἢ παρὰ φιλογενῶν, ὧν τὰ ὀνόματα καὶ τὰ δῶρα μετ' εὐγνωμοσύνης καταλέγομεν ἑξῆς, εὐχόμενοι, ὅπως καὶ ἄλλοι μιμηθῶσι τὴν φιλομουσίαν αὐτῶν·

Ἐδώρησαν λοιπὸν τῷ μουσείῳ·

ὁ ἐν Γαλαζίῳ πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κύρ. Μανόλας, ἄνω σιαγόνα ὀρυκτοῦ ῥινοκέρωτος, ἐξορυχθεῖσαν ἐν τῇ ἐπαύλει Ῥογκοζενίῳ τοῦ ἐν Μολδαυΐᾳ χωρίου Κυριλεστίου·

ὁ κύριος δήμαρχος Μυρτουντίων καὶ ὁ ἰατρὸς κύριος Ἰωάν. Βασιλειάδης διὰ τοῦ Ὑπουργείου, ὀρυκτὰ ὀστᾶ ἐλεφαντοειδοῦς ζώου, ἐξορυχθέντα ἐκ γηλόφου κειμένου πλησίον τοῦ Πηνειοῦ μεταξὺ τῶν τῆς Ἠλείας χωρίων Κόκλα καὶ Μαρκοπούλου·

ὁ κύρ. Κ. Γουναρόπουλος, ἓν ἀπολελιθωμένον δίθυρον ἀστρακόδερμον ἐκ τῆς Ἄνω Αἰγύπτου, καὶ δύο ὀδόντας καρχαρίου·

ὁ κύρ. Α. Cambrésy, μηχανικὸς μεταλλευτὴς ἐν Λαυρίῳ, ἓν μέγα τμῆμα λειμονίτου, φέρον ἀργυροδάμαντος κρυστάλλους κυβικούς·

ὁ κύρ. Καρδούλης, δύο θαλάσσια κογχύλια τοῦ γένους Κυθέρεια·

ὁ ἐπιμελητὴς κύρ. Κρύπερ, δύο πραγματείας ὀρνιθολογικὰς καὶ μαλακιολογικάς·

ὁ ἐν New Haven τῆς Βορ. Ἀμερικῆς καθηγητὴς κύρ. Marsh α) 7 ἰχνίτας, β) φυσικὴν ἱστορίαν τῆς Νέας Ὑόρκης, εἰς 21 τόμους, καὶ 25 μικρὰς πραγματείας γεωλογικάς, τὰ πάντα ἀντίδωρα ἀνθ' ὧν ἔλαβε παρὰ τοῦ μουσείου ἡμῶν ὀστῶν ἐκ Πικερμίου·

ὁ ἐν ἐργαστηρίοις τῆς Λαυριωτικῆς ἰατρὸς κύρ. Τιμολέων Μητσόπουλος, α) μίαν ταινίαν ἀνθρωπείαν, καὶ β) 3 λεπάδας νησσοφόρους λεγομένας· (ἐκ θαλασσευόντων Ἀγγλικῆς νηὸς, καταπλευσάσης εἰς Ἐργαστήρια Λαυρίου.)

ὁ κύρ. Μορύγης, ἕνα μῦν ὑπουδαῖον, ἐκ Πικερμίου·

ὁ κύρ. Κωνστ. Μουρούζης, ἓν μέγα τμῆμα σιδηρικοῦ μετάλλου λειμονίτου, φέροντος κρυστάλλους πλακοειδεῖς βαρύτου, ἐκ θέσεως Κόρακας τῆς Σερίφου·

ὁ ἐν Demmin κύρ. Robnert ἓν μέγα μαλακόστρακον ἐκ τοῦ γένους Limulus, ἐξ Ἀμερικῆς·

ὁ ἐν Halle κύρ. Schlüter, ἓν ὑέλινον ἀγγεῖον μὲ κολεόπτερα τῆς Νοτίου Βρασιλίας ἐν οἰνοπνεύματι·

ὁ ἐν Sheffield κύρ. Seebohm, μίαν ἀναγραφὴν τῶν ἐν Εὐρώπῃ πτηνῶν·

ὁ κύρ. Ἐμμ. Τομπάζης, ἕνα χαμαιλέοντα ἐν οἰνοπνεύματι·

ὁ καθηγητὴς κύρ. Ἀναστ. Χριστομάννος, ἓν μέγα τμῆμα ὀρυκτοῦ ἄνθρακος ἐξ Ὠρωποῦ.—

Ἡ κατάστασις δὲ τῶν συλλογῶν ἐν γένει εἶνε, κύριε Ὑπουργὲ, καλὴ, ἀλλὰ τὰ ἐν αὐταῖς διάκενα πλεῖστα, ἐλλείπουσι δὲ καὶ τὰ πρόσφορα εἰς ὧν ἔχομεν ἤδη φυσιογραφικῶν σωμάτων ἐγκατάταξιν, οὗ ἕνεκα πλεῖστα τούτων διατελοῦσιν ἐγκεκλεισμένα εἴτε εἰς κιβώτια, εἴτε εἰς συρτάρια, καὶ ἀόρατα, ἕνεκα ἐνδείας χρημάτων· διότι εἰσέτι μόνον τὸ πανεπιστήμιον χορηγεῖ ὑπὲρ τοῦ μουσείου, πολλὰ μὲν ὄντως πρὸς τὰ ἐνόντα αὐτῷ, ἀλλ' ἀνεπαρκῆ πρὸς πάσας τὰς πλείστας καὶ παντοίας ἀνάγκας ἐπιστημονικῶν συλλογῶν, ζωολογικῶν, ὀρυκτογνωστικῶν, γεωγνωστικῶν, παλαιοντολογικῶν. Ὅθεν καὶ ἐφέτος ἐπαναλαμβάνει ἡ διεύθυνσις τοῦ μουσείου τὴν κατ' ἔτος γινομένην πρὸς τὸ σεβ. Ὑπουργεῖον παράκλησιν, νὰ προσεπιχορηγῇ καὶ ἡ Κυβέρνησις χρηματικόν τι ποσὸν εἰς πλήρωσιν τινῶν κἂν τῶν

ἀναγκῶν καταστήματος, ἐν τῷ ὁποίῳ πλάσματα τοῦ Πανσόφου καὶ Παναγάθου τάσσονται, ὧν ἡ σπουδή, ἀγαθοποιὸς οὖσα, πολυειδῶς ὠφελεῖ καὶ πολυτρόπως τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἐδαπάνησε δὲ τὸ πανεπιστήμιον κατὰ τὸ παρελθὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἴς τε μισθοὺς ὑπαλλήλων καὶ εἰς ἀνάγκας τοῦ μουσείου δραχμὰς 7811, 50.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20ῇ Ὀκτωβρ. 1873.

Εὐπειθέστατοι

Ὁ Ἔφορος τοῦ φυσιογραφικοῦ μουσείου
ΗΡ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ ἐπιμελητὴς
Θ. ΚΡΥΠΕΡ.

4.

Ἀριθ. 14.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Κατὰ καθῆκον ἀναφέρομεν πρὸς ὑμᾶς, Κύριε Πρύτανι, τὰς κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1872|73 ἐν τῷ φυτολογικῷ μουσείῳ γενομένας ἐργασίας καὶ τὰς εἰς αὐτὸ προσθήκας.

Ἀφοῦ αἱ συλλογαὶ τοῦ μουσείου τούτου μετεκομίσθησαν κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ 1873 εἰς τὰς διὰ τὸ φυτολογικὸν μουσεῖον προσδιωρισμένας αἰθούσας τοῦ πρώην ἐκπαιδευτηρίου Παππαδοπούλου ἠδυνήθησαν αἱ ἐργασίαι νὰ ἐκτελεσθῶσι τακτικώτερον. Τῇ φροντίδι δὲ τῆς Ἐφορίας παρηγγέλθησαν καὶ κατεσκευάσθησαν δύο νέα ἑρμάρια διὰ τὴν συλλογὴν τῶν ἀπεξηραμένων φυτῶν (Herbarium) κατὰ τὸ σχέδιον τῶν ἤδη ὑπαρχόντων. Ἐπίσης δὲ τέσσαρα διπλᾶ ἑρμάρια ὑελοσκεπῆ πρὸς κατάλληλον ἔκθεσιν τῆς καρπολογικῆς συλλογῆς. Συνεπληρώθησαν δὲ καταλλήλως καὶ ἄλλα τινὰ ἀναγκαῖα ἔπιπλα τοῦ καταστήματος, ἤτοι βιβλιοθήκη, τράπεζαι, καθίσματα κτλ.

Ἐξηκολούθησε τακτικῶς ἡ ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ κατάταξις τῶν συλλογῶν ἐν γένει, καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ δηλητηρίασις καὶ ἐπὶ χάρτου κόλλησις τῶν φυτῶν,

Ἐνήργησε δὲ ὁ Ἐπιμελητὴς καὶ ἔκαμε μετὰ τοῦ βοηθοῦ, κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος τοῦ 1873, τριάκοντα μεγάλας καὶ ἄλλας μικροτέρας βοτανικὰς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐκδρομάς, οὐ μόνον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐγχωρίου χλωρίδος, ἀλλὰ καὶ πρὸς συλλογὴν πολλαπλῶν δειγμάτων χρησίμων πρὸς ἀνταλλαγὰς μετὰ διαφόρων βοτανικῶν μουσείων καὶ φυτολόγων.

Προσετέθησαν δὲ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ λήξαντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους εἰς τὰς διαφόρους συλλογὰς τοῦ μουσείου τὰ ἑξῆς ἀντικείμενα.

1. *Φυτὰ τῆς Ἀττικῆς* συλλεχθέντα εἰς τὰς ἐκδρομὰς τοῦ Ἐπιμελητοῦ δείγματα 600, καὶ πολλαπλᾶ περίπου 2000 δείγματα.

2. Συλλογὴ ἐκ τῶν σπανιωτέρων φυτῶν τῶν βορείων μερῶν τῆς Εὐρώπης ἐκδιδομένη παρὰ τοῦ ἐν **Königsberg** κυρ. *Dr. Baenitz* καὶ ἐμπεριέχουσα 1751 εἴδη φυτῶν. Ἀπεκτήσαμεν τὴν συλλογὴν ταύτην εἰς ἀνταλλαγὴν φυτῶν τῆς Ἀττικῆς, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ συνέλεξεν ὁ Ἐπιμελητὴς καὶ ἀπεστάλησαν πρὸς τὸν ῥηθέντα **Dr. Baenitz**.

3. Εἰς τὴν συλλογὴν τῶν *καρπῶν* προσετέθησαν 150 εἴδη συλλεχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ.

4. Εἰς τὴν συλλογὴν τῶν *ξύλων* προσετέθη ὁλόκληρος ἡ συλλογὴ ἑλληνικῶν ξύλων, σχηματισθεῖσα ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Κ. Θ. Ὀρφανίδου, συνισταμένη ἐξ 120 εἰδῶν. Μὴ ἐπαρκοῦντος ὅμως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐξεργασία τῶν δειγμάτων καὶ ἐν γένει ἡ διακόσμησις καὶ κατάταξις τῆς συλλογῆς ταύτης ἔπρεπε ν' ἀναβληθῇ διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος.

5. Εἰς τὴν συλλογὴν τεχνητῶν πανομοιοτύπων τῶν γνωστῶν *μυκήτων* προσετέθησαν 40 εἴδη ἀγορασθέντα, καὶ οὕτως ὀλίγον κατ' ὀλίγον γίνεται ἡ συμπλήρωσις τῆς σπουδαίας ταύτης συλλογῆς.

6. Εἰς τὴν ἰδιαιτέραν *βιβλιοθήκην* τοῦ μουσείου προσετέθησαν ἐξ ἀγορᾶς τὰ ἑξῆς βιβλία.

Boissier, **Flora Orientalis, vol. II.**

Steudel, **Nomenclator Botanicus, edit. 2du.**

Bulletin **de la Société Botanique de France 1872.**

Oersted, περὶ Μυκήτων.

Kummer, Βρυολογία.

Keyserling, **Polypodiaceae.**

Δωρεαὶ πρὸς τὸ ἡμέτερον μουσεῖον ἔγειναν κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος αἱ ἑξῆς.

1. Ἡ τοῦ κυρίου Θ. Π. Ῥοδοκανάκη, ὅςτις, ἀγοράσας τὴν πλουσίαν βοτανικὴν συλλογὴν τοῦ καθηγητοῦ Θ. Ὀρφανίδου, προσήνεγκε αὐτὴν δῶρον εἰς τὸ Ἐθν. Πανεπιστήμιον· περὶ τοῦ πολυτίμου δώρου τούτου παραπέμπομεν εἰς τὴν περὶ αὐτοῦ ἐκτεταμένην ἰδιαιτέραν ἔκθεσιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ὀρφανίδου πρὸς τὴν Πρυτανείαν.

2. Ὁ ἐν Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας βοτανικὸς κύριος *William Barbey*, γαμβρὸς τοῦ διασήμου κ. Boissier, ἐδώρησε συλλογὴν φυτῶν ἐκ 1059 δειγμάτων, τὰ πλεῖστα τῆς Χλωρίδος τῆς **Genève** ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ μακαρίτου βοτανικοῦ **Reuter**, καί τινα τοῦ Πεδεμοντίου καὶ ἄλλων χωρῶν. Ἐκφράζοντες τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς τὸν εὐγενῆ καὶ φιλέλληνα δωρητὴν διὰ τὸ σπουδαῖον δῶρον αὐτοῦ, εὐχόμεθα ὅπως καὶ ἄλλοι φιλοτιμηθῶσι καὶ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα αὐτοῦ.

3. Τέλος τὸ ἐν **Washington** τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐπιστημονικὸν καθίδρυμα *Smithsonian Institution* ἐδωρήσατο διὰ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἡμετέρου μουσείου ἓξ τόμους εἰς τέταρτον μετὰ εἰκόνων τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένων βοτανικῶν συγγραμμάτων, ἤτοι *I. Torrey*, **Botany of New-York. 2** τόμ. καὶ *Emmons*, **Agriculture of New-York. 4** τόμ.

Ὑποσημειούμεθα μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας

Ὁ Ἔφορος τοῦ φυτολογικοῦ μουσείου
Θ. Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ.

Ὁ Ἐπιμελητής
Θ. ΔΕ ΧΕΛΔΡΑΪΧ.

5.

ΕΚΘΕΣΙΣ

τοῦ Καθηγητοῦ Θεοδώρου Γ. Ὀρφανίδου ἀφορῶσα τὴν Βοτανικὴν αὐτοῦ συλλογήν.

Πρὸς τὸν κύριον Πρύτανιν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐπιχειρῶν κατὰ καθῆκον νὰ δώσω ὑμῖν πληροφορίας σαφεῖς περὶ τῆς Βοτανικῆς συλλογῆς μου, τῆς κκταστάσης ἤδη κτῆμα τοῦ Ἐθνι-

κοῦ Πανεπιστημίου διὰ τῆς εὐεργετικῆς χειρὸς τοῦ ἐν Ὀδησσῷ φίλου τῶν γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν κυρίου Θεοδώρου Π. Ῥοδοκανάκη, παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε, κύριε Πρύτανι, νὰ ἐκθέσω τὰ κατ' αὐτὴν λεπτομερῶς μὲν, ἀλλ' ὅσον ἔνεστι καὶ συντόμως· διότι πρέπει, νομίζω, νὰ γινώσκῃ τὸ Πανεπιστήμιον ποίαν ἐπιστημονικὴν καὶ ὑλικὴν ἀξίαν ἔχει ἡ γενομένη παρὰ τοῦ κυρίου Ῥοδοκανάκη προσφορὰ, πόσους δὲ κόπους καὶ πόσα χρήματα κατέβαλον πρὸς σχηματισμὸν αὐτῆς. Ἐκ τῆς ἀφηγήσεως ταύτης ἴσως πηγάσῃ προσέτι καὶ ὠφέλιμόν τι μάθημα πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν εἰς μόνας τὰς δυνάμεις των ἐγκαταλελειμμένων ἐπιστημόνων, καὶ ἀπὸ μόνας τὰς δυνάμεις των καρτερικῶς ἐλπιζόντων.

Ἀφοσιωθεὶς ἐξ ὁρμεμφύτου κλίσεως εἰς τὴν σπουδὴν *τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας καὶ ἰδίως τῆς Βοτανικῆς*, κατ' αὐτὸ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐν Παρισίοις μαθητείας μου διέγνων ὅτι *εἰδικὸς βοτανικὸς* ἄνευ συλλογῆς πλουσίας, εἶναι πολεμιστὴς ἄνευ ὅπλων, φιλόλογος ἄνευ βιβλίων, ταμίας ἄνευ χρημάτων. Καὶ δὲν ἠγνόουν μὲν ὅτι διὰ νὰ σχηματισθῇ τοιαύτη συλλογὴ ἀπαιτεῖται καὶ πόνος καὶ χρόνος καὶ δαπάνη μεγάλη, δὲν ἀπεδειλίασα ὅμως καὶ εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς ἀνάγκης ταύτης. Συνδέσας λοιπὸν σχέσεις μετὰ διαφόρων ἐν Παρισίοις βοτανικῶν, ἠρεύνησα ἐπὶ τριετίαν ὅλην μετ' αὐτῶν καὶ τῶν ἐπιμελεστέρων συσπουδαστῶν μου τὴν πέριξ χώραν, ἠκολούθησα μετὰ ζήλου τὸν ἀείμνηστον διδάσκαλόν μου Ἀδριανὸν Ἰουσσιέα καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς διδακτικωτάτας βοτανικὰς ἀναζητήσεις, καὶ ἐσχημάτισα οὕτω τὸν πρῶτον πυρῆνα τῆς συλλογῆς μου, διὸ καὶ κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπάνοδόν μου ἔφερα μετ' ἐμοῦ ἑπτὰ κιβώτια πλήρη ἀπεξηραμένων φυτῶν, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐγὼ αὐτὸς συνέλεξα, τὰ δὲ μοὶ ἐδωρήθησαν παρ' ἐπισήμων ἀνδρῶν τῆς ἐπιστήμης ἐν οἷς διαπρέπει ὁ στενὸς φίλος μου Κάρολος Νωδῖνος (Charles Naudin) μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου καὶ μονογράφος τῶν Μελαστόμων, καὶ ὁ κόμης Ἰωβέρτος (Comte Jaubert) ὑπουργὸς ἄλλοτε καὶ Πατρίκιος τῆς Γαλλίας, ὁ ἑκατομμύριον σχεδὸν δαπανήσας διὰ τὰς βοτανικὰς αὐτοῦ συλλογὰς καὶ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ τῶν φυτῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πεντατόμου συγγράμματός του. Ἐπειδὴ δὲ μοὶ εἶχε δοθῇ καὶ ἡ ἄδεια νὰ λαμβάνω πρὸς ἀποξήρανσιν δείγματα ἐκ παντὸς φυτοῦ ἀνθοῦντος ἐν τῷ πλουσίῳ κήπῳ τῶν Παρισίων, ἔφερα καὶ τὴν πο-

λύτιμον ταύτην συλλογὴν, ἀριθμοῦσαν χιλιάδας τινὰς δειγμάτων. Κατέστη δὲ αὕτη πολυτιμωτέρα σήμερον, ὅτε ἀπεδείχθη διὰ τῶν νέων ἀναγκῶν τῆς περιγραφικῆς βοτανικῆς ὅτι πρὸς ἐντελῆ διάγνωσιν παντὸς φυτοῦ, καὶ ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῶν χαρακτήρων εἴδους τινὸς, ἀπαιτοῦνται ὅλαι αἱ μορφολογικαὶ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ἀλλοιώσεις, καὶ εἰ δυνατὸν, ἡ πλήρης σειρὰ τῶν παραλλαγῶν αὐτοῦ. Τοιοῦτος μὲν ὑπῆρξε μέχρι τῆς εἰς τὴν πατρίδα καθόδου μου ὁ πρῶτος πυρὴν τοῦ φυτολογίου μου.

Μόλις κατὰ τὸ 1848 ἐπάτησα τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος ἠρξάμην ἀπὸ τῆς νήσου Σύρου τὴν ἐξέτασιν τῆς Ἑλληνικῆς Χλωρίδος, κατὰ τὰς προτροπὰς τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων μου Δεκαινίου (Decaisnes), Βρογνιάρτου (Brongniart) καὶ τοῦ ἀειμνήστου Ἰουσσιέως. Αἱ δὲ ἔρευναί μου ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς σήμερον ἀπέβλεψαν εἰς δύω κυρίως κεφάλαια· Α'. Νὰ σπουδάσω τὴν Ἑλληνικὴν Χλωρίδα ἐν γένει ἐπ' ἐλπίδι νέων ἀνακαλύψεων πρὸς τιμὴν ἐμοῦ τε καὶ τοῦ ἀνωτάτου τῆς πατρίδος μας διδακτηρίου εἰς τὸ ὁποῖον διωρίσθην καθηγητής· καὶ Β'. Νὰ διαφωτίσω τὴν ἐπιστήμην ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου ζητήματος τῶν ἀναφερομένων ἐν τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσι φυτῶν. Εἰς τοῦ δευτέρου τούτου καὶ σπουδαιοτάτου θέματος τὴν μελέτην, ἂν καὶ πολλοὶ τῆς ἑσπερίας Εὐρώπης σοφώτατοι ἄνδρες ὀλίγον ηὐδοκίμησαν, οὐχ ἧττον ἐνθέρμως μὲ προέτρεψεν ὁ ἀείμνηστος διδάσκαλός μου Ἰουσσιεὺς νὰ μὴν ἀποδειλιάσω, πείσας με ὅτι τοῦτο ἦτο καθῆκον Ἕλληνος βοτανικοῦ, κατοικοῦντος ἐν Ἑλλάδι, συλλέγοντος τὰς ἐπιτοπίους παραδόσεις, καὶ ἐρευνῶντος περὶ τῆς παρὰ τῷ λαῷ χρήσεως ἑκάστου φυτοῦ· μ' ἐνεθάῤῥυνε δὲ εἰς βαθμὸν τοιοῦτον ὥστε δὲν ἐδίστασα νὰ ἀποπειραθῶ τὴν λύσιν τοιούτου μεγάλου ζητήματος, καθισταμένου ἔτι μᾶλλον δυσκόλου, διότι ὤφειλον νὰ διαβῶ τὸ ἀπέραντον καὶ πολυκύμαντον πέλαγος τῆς μεσαιωνικῆς δοκησισοφίας, ἥτις ὡς ἀπὸ τρίποδος εἶχε χρησμοδοτήσει περὶ φυτῶν βλαστανόντων εἰς μεμακρυσμένην χώραν, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἐκ τοῦ βάθους τῶν κατακλείστων σπουδαστηρίων της ἀπεφαίνετο δι' ὀγκωδῶν συγγραμμάτων ἀσχολούντων σήμερον τοὺς ὀδόντας τῶν τερηδόνων.

Ποίας καὶ πόσας δυσκολίας ἀπήντησα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν πολυμόχθων καὶ πολυδαπάνων περιηγήσεών μου μόνος ἐγὼ καὶ ὁ Θεὸς

γινώσκει· διότι ὀλίγοι, δυστυχῶς, μὲ ἠννόησαν, *πάντες δὲ τὰ πάντα μοὶ ἠρνήθησαν!* Ἀλλ' ἡ ἐπιμονὴ καὶ ὁ ζῆλος νικᾷ ἐπὶ τέλους· διὸ καὶ χωρὶς νὰ λάβω παρὰ τῆς Κυβερνήσεως *οὐδ' ἑνὸς ὀβολοῦ συνδρομήν*, περιηγήθην ἐν μέσῳ κακουχιῶν, καὶ πυρετῶν, καὶ ἄλλων μεγαλητέρων κινδύνων, συνδιαιτώμενος μετὰ τῶν ποιμένων, ἢ σταθμεύων εἰς δάση καὶ σπήλαια, τὰ ὑψηλότερα τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς ὄρη, τὴν Χίον καὶ πολλὰς ἄλλας νήσους, τὸν Θεσσαλικὸν Ὄλυμπον, τὴν Μακεδονίαν ἀπὸ Ἄθωνος μέχρι Βιτωλίων, καὶ ηὐτύχησα ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν ὅλην ἐργαζόμενος ἀξιολόγους μὲν νὰ κάμω ἀνακαλύψεις κοσμούσας τὰ Μουσεῖα (πλὴν τοῦ ἰδικοῦ μας), πολλὰ δὲ σπουδαιότατα ζητήματα τῆς κλασικῆς τῶν ἀρχαίων Χλωρίδος ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ λύσω.

Τὰ ἔξοδα τῶν διηνεκῶν τούτων ταξειδίων, συμποσούμενα εἰς πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν, ἐπλήρωσαν τὰ Μουσεῖα καὶ οἱ ἁπανταχοῦ διάσημοι βοτανικοί, μετροῦντες δι' ἑκάστην ἑκατοντάδα δειγμάτων φράγκα τεσσαράκοντα, ἐν μέρει δὲ τὸ πτωχόν μου βαλάντιον, μετὰ τὴν πλήρη ἐξάντλησιν τοῦ ὁποίου κατέστην καὶ ὀφειλέτης τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπὶ δέκα τέσσαρα ἔτη, πληρόνων τοὺς τόκους δέκα ἓξ χιλιάδων δραχμῶν. Πάντες οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐκτιμήσωσι τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἀξίαν τοσούτων κόπων καὶ θυσιῶν, μὲ κατεδίκαζον, καὶ ἴσως δὲν εἶχον ἄδικον· ἀλλ' ἐγὼ ἤμην πεπεισμένος, ὅτι τὸ ἔργον μου καὶ αἱ θυσίαι μου ἤθελον βραβευθῆ. Ἂς θωρακίζῃ ἡ πεποίθησις αὕτη τὰ στήθη παντὸς ἀγαπῶντος τὴν ἐπιστήμην καὶ ποτὲ δὲν θέλει μετανοήσει.

Διὰ τὴν μικρὰν εἰδικότητα, ἣν ἀπέκτησα ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Χλωρίδος ἐκ τῆς πολυετοῦς σπουδῆς μου ἐπ' αὐτῆς, ἀπέκτησα φίλους καὶ ἀνταποκριτὰς πολλοὺς καὶ διασήμους εἰς Ἀουστραλίαν, τὸ Εὔελπι Ἀκρωτήριον, τὴν βόρειον Ἀμερικὴν καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης· μετὰ πολλῆς προθυμίας πάντες ἐζήτουν ἀνταλλαγάς, ὅθεν ἀπέκτησα πολὺν πλοῦτον φυτῶν ἐξ αὐτῶν, οὐκ ὀλίγον δὲ καὶ ἐξ ἀγορῶν, πολλὰ δαπανήσας εἰς ἀνταποκρίσεις καὶ ναύλους. Ἐκ τῶν πηγῶν τούτων, καὶ ἐκ τῶν συλλογῶν μου ἐσχηματίσθη γενικὸν καὶ παγκόσμιον φυτολόγιον, (**Herbarium Generale**) περιέχον μετὰ τῶν διπλῶν καὶ πολλαπλῶν ἐκλεκτῶν φυτῶν τῆς Ἑλληνικῆς Χλωρίδος περὶ τὰς **150,000** δειγμάτων, ὧν τὰ πλεῖστα καὶ σπάνια καὶ

πλούσια, ἀνήκουσι κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Χλωρίδα. Ὁ ὄγκος οὗτος τῆς συλλογῆς, πληρούσης τρία μεγάλα δωμάτια, ἠπείλει νὰ μὲ διώξῃ ἐκ τῆς οἰκίας μου ὅπως ἡ λατρεία καὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ἱερῶν βατράχων τῆς Λητοῦς ἐξεδίωξαν τοὺς ἀρχαίους Ἀβδηρίτας ἐκ τῆς πόλεώς των. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας δραχμῶν ἠναγκάσθην νὰ δαπανήσω εἰς χάρτην πρὸς ἀποξήρανσιν, εἰς οἰνόπνευμα καὶ διττοχλωροῦχον ὑδράργυρον, ὅπου ἐβαπτίσθησαν ὅλα σχεδὸν τὰ δείγματα διὰ νὰ μένωσιν ἄθικτα παρὰ τῶν φθοροποιῶν ἐντόμων. Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐν ἑνὶ λόγῳ δὲν ἦτο πλέον συλλογὴ ἐπιστήμονος ἀτόμου, ἀλλὰ συλλογὴ διὰ *Βοτανικὸν Μουσεῖον*, καὶ τὸν προορισμόν της τοῦτον καλῶς γινώσκων, ηὐχήθην νὰ ἴδω πραγματοποιημένον ἐν τέλει τοῦ λόγου, ὃν ὡς Πρύτανις ἐξεφώνησα κατὰ τὸ 1867.

Τρεῖς μοὶ ἐγένοντο συμφέρουσαι προτάσεις διὰ τὴν ἀγορὰν αὐτῆς ἐξ Εὐρώπης· ἀλλ' ἐγὼ δὲν συνήνεσα εἰς κάμμίαν ἐκ τούτων, διότι ἐπεθύμουν τὰ μαρτύρια ταῦτα τῶν ἐπιστημονικῶν μου μόχθων, δι' ἃ κατηνάλωσα, ἐκτὸς τῶν χρημάτων, εἴκοσι καὶ ἓξ χρυσᾶ ἔτη τῆς ζωῆς μου νὰ μὴν ὑπάγωσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἀλλὰ νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὅπου πολυετῶς ἐδίδαξα, καὶ πρὸς βοήθειαν τῶν μετ' ἐμὲ καθηγητῶν, καὶ πρὸς διέγερσιν τοῦ ζήλου αὐτῶν.

Ἀγαθός τις καὶ φιλόπατρις ἀνήρ, οὗτινος τὸ μὲν ὄνομα ἀποσιωπῶ, ὁ δὲ βίος αὐτοῦ ὅλος χαρακτηρίζεται διὰ δύω μόνον λέξεων «*Ἀρετὴ καὶ φιλοπατρία*» ἐπισκεφθεὶς ἐκ περιστάσεως τὰ ἔργα μου ταῦτα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, καὶ μαθὼν πόσα περὶ αὐτῶν ἐδαπάνησα, καὶ τί περὶ αὐτῶν ἐφρόνουν, ἐμεσίτευσεν ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ ἐμοῦ παρὰ τῷ κυρίῳ Θεοδώρῳ Π. Ῥοδοκανάκῃ, μεθ' οὗ συνδέεται διὰ φιλίας καὶ ἐμπιστοσύνης ἀμοιβαίας, καὶ παρώτρυνεν αὐτὸν νὰ ἀγοράσῃ τὴν συλλογὴν ταύτην, καὶ νὰ δωρήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον. Ὁ φιλόμουσος ἱδρυτὴς τοῦ Φιλολογικοῦ ἀγῶνος δὲν ἐδίστασε νὰ ἐγκρίνῃ τὴν πρότασιν τοῦ φίλου του ἣν μοὶ ἐκοινοποίησεν εἰς Ἀθήνας, ἐγὼ δὲ εὐγνωμόνως ἐδέχθην ἀπαντήσας αὐτῷ ἐκ Βιέννης, ὅπου εἶχον ἀποσταλῆ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Τὴν γενναίαν ταύτην προσφορὰν τοῦ κυρίου Ῥοδοκανάκη προθύμως ἀπεδέχθη καὶ ἐξετίμησε τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον, καὶ θέλει διατη-

ρήσει αὐτὴν ἐν τῷ πτωχῷ μέχρι τοῦ νῦν Βοτανικῷ Μουσείῳ του, ὡς μαρτύριον ἀΐδιον τοῦ διακαοῦς ζήλου τοῦ ἀνδρὸς ὑπὲρ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν γραμμάτων, κατατάσσον αὐτὸν μεταξὺ τῶν πρώτων εὐεργετῶν του.

Ἤρξατο δὲ καὶ προβαίνει, κύριε Πρύτανι, ἡ παράδοσις τῆς συλλογῆς συμφώνως πρὸς τὰ παρὰ τῆς Πρυτανείας ὡρισθέντα κατατιθεμένη εἰς ἰδίαν μεγάλην αἴθουσαν ἐν τῷ Μουσείῳ, ὅπου, ὡς φιλόστοργος πατὴρ αὐτῆς ὀφείλω νὰ ἐργασθῶ μετὰ τοῦ Ἐπιμελητοῦ πρὸς τακτοποίησίν της καὶ σύνταξιν τοῦ εἰδικοῦ καταλόγου τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων, δημοσιευομένου κατ' ἔτος ἐφ' ὅσον προχωρεῖ ἡ πλήρης τακτοποίησις αὐτῆς.

Διὰ νὰ λάβῃ δὲ ἡ Πρυτανεία, καὶ ἡ Σύγκλητος, καὶ ἡ Κυβέρνησις, καὶ πᾶς ἐνδιαφερόμενος ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης γνῶσίν τινα γενικὴν περὶ τῆς συλλογῆς ταύτης, νομίζω καθῆκόν μου ν' ἀπαριθμίσω ἐνταῦθα τὰς προελεύσεις τῶν διαφόρων ἰδίων συλλογῶν, ἐξ ὧν ἐσχηματίσθη αὕτη, καθὼς καὶ τὰς κλάσεις καὶ τάξεις εἰς ἃς πάντα τὰ ἐν αὐτῇ φυτὰ ὑπάγονται.

I.

Φυτὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν κυρίως Ἑλληνικὴν Χλωρίδα.

Α'. Ἔσω Ἑλλάς.

1. Τὰ ἐκ τῆς Ἀττικῆς καὶ τῶν ὀρέων αὐτῆς ἐπὶ σειρὰν 15 ἐτῶν συλλεχθέντα παρ' ἐμοῦ δι' ἀλλεπαλλήλων ἐκδρομῶν καὶ περιλαμβάνοντα σχεδὸν πλήρη τὴν βλάστησιν αὐτῆς.

2 Τὰ φυτὰ τῆς νήσου Σύρου, συλλεχθέντα κατὰ τὸ 1848, 1850, καὶ 1856.

3. Τὰ ἐκ τῆς Ἀργολίδος συλλεχθέντα παρ' ἐμοῦ κατὰ τὸ 1849, 1850, 1856, καὶ 1870.

4. Φυτὰ τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας, ἰδίως δὲ τὰ ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ ὄρους Πάρνωνος (Μαλεβοῦ), ὅπερ τρὶς ἐξήτασα ἀπὸ τῶν ὑπωρειῶν μέχρι τῆς κορυφῆς κατὰ τὸν ἰούνιον καὶ ἰούλιον τοῦ 1850 καὶ 1851, καὶ τὸ ἔαρ τοῦ 1856.

5. Τὰ ἐκ τοῦ Ὄρους τῆς Κυλλήνης (Ζίριας), ἀπὸ τῆς παραλίας

τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, μέχρι τῶν Τρικάλων τῶν κορυφῶν αὐτῆς, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ παρ' αὐτῇ καλουμένου *γυμνοῦ βουνοῦ*, κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1851 καὶ 1852 καὶ τὸ ἔαρ τοῦ 1854.

6. Τὰ παρὰ τὴν λίμνην τοῦ Φενεοῦ καὶ τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Χελμοῦ συλλεχθέντα κατὰ τὸ ἔτος 1851 καὶ 1852.

7. Τὰ ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Κλουκινῶν βλαστάνοντα μέχρι τῆς πηγῆς τῆς Στυγὸς καὶ τῆς κορυφῆς τῶν Ἀροανίων Ὀρέων (Χελμοῦ)· τὰ παρὰ τὸ Μέγα Σπήλαιον, καὶ τὰ ἐν τῇ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν Καλαβρύτων κοιλάδι τοῦ Βουραϊκοῦ ποταμοῦ, κατὰ τὰ ἔτη 1851 καὶ 1852.

8. Τὰ ἀπὸ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου παρὰ τὸν Ἰσθμὸν μέχρι τοῦ Αἰγίου, καὶ ἀπὸ τοῦ Αἰγίου μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Φτέρης.

9. Τὰ τοῦ Παρνασσοῦ ἀπὸ τοῦ Κρισσαϊκοῦ κόλπου διὰ Δελφῶν καὶ Ἀραχόβης μέχρι τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, κατὰ τοὺς μῆνας ἰούνιον καὶ ἰούλιον τοῦ 1854.

10. Τὰ τῆς Λεβαδείας, Θηβῶν, καὶ τὰ τοῦ ὄρους Ἑλικῶνος διὰ Κουκούρων καὶ Δομβραίνης, κατὰ τὰ ἔτη 1854, καὶ τὸ ἔαρ τοῦ 1860.

11. Τὰ τοῦ Ταϋγέτου ἐπὶ τρία ἔτη διὰ τοῦ μαθητοῦ μου Ψαρίδου ἀποσταλέντος παρ' ἐμοῦ κατὰ τὸ 1868, 1869 καὶ 1872.

12. Τὰ παρὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ τοῦ μακαρίτου Βασιλέως Ὄθωνος, Σαρτωρίου, ὅσα οὗτος συνέλεξε κατὰ τὴν Ἀργολίδα καὶ εἰς διάφορα ταξείδια, συνοδεύων τὸν Βασιλέα κατὰ τὰς περιοδείας του.

13. Τὰ παρὰ τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου Θεοδώρου Χελδράϊχ συλλεχθέντα εἰς Παρνασσὸν καὶ Τυμφρηστὸν παρὰ τοῦ ἰδίου, καὶ διὰ τοῦ Γουκκιάρδη, ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ παρ' αὐτοῦ δημοσιευθέντος «Herbarium Græcum normale.»

Β'. Ἔξω Ἑλλάς.

14. Τὰ τῆς Χίου καθ' ὅλον τὸν μῆνα Ἀπρίλιον τοῦ 1856.

15. Τὰ παρὰ τοῦ Θεοδώρου Χελδράϊχ συλλεχθέντα παρὰ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὸ Δίσορον Ὄρος (Κορθιάτ), καὶ τὸν Θεσσαλικὸν Ὄλυμπον κατὰ τὸ 1851.

16. Τὰ παρ' ἐμοῦ συλλεχθέντα κατὰ τὸ 1857 ἐπὶ τοῦ Δισόρου

παρὰ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ τὸν Βῶλον, ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς Κατερίνης, καὶ ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου κατὰ τοὺς μῆνας ἰούνιον καὶ ἰούλιον τοῦ 1857·

17. Τὰ παρ' ἐμοῦ συλλεχθέντα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Δισόρου τῆς Μακεδονίας, τοῦ πεδίου τῶν Γενιτζῶν, τῆς ἀρχαίας Ἐδέσσης (Βοδενῶν) τοῦ Πλαδόβου, τοῦ Ὀροπεδίου τῶν Βιτωλίων καὶ τοῦ Ὄρους Λύγκου (Πελιστὲρ), κατὰ τοὺς μῆνας ἰούνιον καὶ ἰούλιον τοῦ 1862.

Ἐνταῦθα δὲ κατὰ καθῆκον ὀφείλω νὰ ἀναφέρω ὅτι εἰς ταύτην τὴν πολυδάπανον περιοδείαν μου μὲ συνέδραμε καὶ τὸ Πανεπιστήμιον διὰ 1000 δραχμῶν, καὶ αὕτη εἶναι *ἡ μία καὶ μόνη συνδρομή*, ἣν καθ' ὅλον τὸ διάστημα 23 ἐτῶν ἔλαβον.

18. Τὰ παρ' ἐμοῦ συλλεχθέντα ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Ἄθωνος κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1862.

19. Τὰ παρ' ἐμοῦ συλλεχθέντα καὶ δημοσιευθέντα εἰς ὀκτὼ ἑκατοντάδας φυτὰ ὑπὸ τὸν τίτλον *ἀπεξηραμένη Ἑλληνικὴ Χλωρὶς* (**Flora Græca** exsiccata ἀριθ. 1—800), εἰς ἃ ὀφείλω τὰ χρήματα δι'ὧν ἔκαμον τὰ ταξείδιά μου καὶ τὴν μικρὰν ὑπόληψιν, ἣν ἀπέκτησα εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον, διότι μεταξὺ τούτων περιλαμβάνονται αἱ πλεῖσται τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Χλωρίδος ἀνακαλύψεών μου.

Ὁ Θεόδωρος Χελδράϊχ καὶ ἐγὼ εἰργάσθημεν ὅσον οὐδεὶς ἄλλος εἰς τὴν σπουδὴν καὶ μελέτην τῆς Ἑλληνικῆς Χλωρίδος, οὐχὶ ἐπ' ἐλπίδι κέρδους, ἀλλὰ παροτρυνόμενοι ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου ἐνθουσιασμοῦ, ὃν ἐμπνέει ἡ ἐπιστήμη εἰς τὰς ψυχὰς τῶν λατρευτῶν της. Αἱ ἀνακαλύψεις ἡμῶν περιελήφθησαν ἰδίως ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ διασήμου Βοτανικοῦ τῆς ἑσπερίας Εὐρώπης κυρίου Ἐδμόνδου Βοασσιέρου ἐπιδοθέντος εἰδικῶς εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν ἀνατολικῶν φυτῶν, καὶ ἰδίως εἰς τὰ δύω αὐτοῦ τελευταῖα ἔργα, ἤτοι τὰς *Διαγνώσεις τῶν Ἀνατολικῶν φυτῶν* (**Diagnoses plantarum Orientalium novarum**), καὶ τὴν πολύτιμον αὐτοῦ *Ἀνατολικὴν Χλωρίδα* (**Flora Orientalis**), ἐξ ἧς μέχρι τοῦδε ἐδημοσιεύθησαν δύω μεγάλοι τόμοι (*).

(*) Δὲν ἀγαπῶμεν νὰ περιαυτολογῶμεν, ἀλλὰ καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ διέλθωμεν ἐν σιγῇ ὅσα μεταξὺ τόσων ἄλλων γραφέντων ὑπὲρ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐρευνῶν μας, ἀναφέρει ὁ ῥηθεὶς συγγραφεὺς τῆς Ἀνατολικῆς Χλωρίδος ἐν τῇ XIV σελίδι τῶν προλεγομένων, ὅπου ἀπαριθμεῖ τὰς συλλογάς, ἃς εἶχεν ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν συγγραφὴν τῆς λωρίδος του.

«Monsieur Orphanidès, professeur de Botanique à l' Universite d' Athènes »a beaucoup fait pour la Flore de sa patrie qu'il etudie avec ardeur depuis »l' année 1848. Il a herborisé presque chaque année en Attique; en outre, il

II

Φυτὰ ἀνήκοντα εἰς ξένας Χλωρίδας, σταλέντα μοι ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν Ἑλληνικῶν, ἢ ἀγορασθέντα παρ' ἐμοῦ.

20. Φυτὰ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ὑπὸ **T. Blake.**

21. Φυτὰ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ὑπὸ **Hall.**

22. Φυτὰ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ὑπὸ **Wm. M. Camby.**

23. Φυτὰ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ὑπὸ τοῦ Διδάκτορος **Samuel H. Wright.**

24. Φυτὰ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ Καλλιφορνίας σταλέντα μοι ὑπὸ τοῦ διασήμου Καθηγητοῦ **Assa Gray**, καὶ συλλεγέντα ὑπὸ τοῦ **M. S. Bebb.**

25. Φυτὰ τῆς Εὐτυχοῦς Ἀουστραλίας ὑπὸ **Ferdinand Mueller** ἀποσταλέντα μοι ὑπὸ τοῦ ἐν **Somerset East** τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος διασήμου Βοτανικοῦ **Peter Mac Owan.**

26. Φυτὰ τῆς Καλλιφορνίας ὑπὸ τῶν κυρίων **H. N. Bollander, Parry,** καὶ ἄλλων.

27. Φυτὰ ἐκ τῆς Βοτανικῆς συλλογῆς τοῦ καθηγητοῦ **Assa Gray** σταλέντα μοι παρὰ τοῦ ἰδίου.

»a exploré le mont Malévo trois fois, en 1850, 1856 et 1857 ; trois fois en »1851, 1852, et 1854, il a visité les chaînes de Cyllène et de Chelmos ou »il a découvert de belles espèces alpines ; en 1854, le Parnasse, en 1857 et »en 1862, le mont Olympe et d'autres localités de la Thessalie; en 1865, le mont »Delphi de l' Eubée, en 1856 l' île de Chio ; enfin à des époques différentes, »d' autres localités trop longues à énumerer, et les îles de Syra, »Mélos, Sériphos et Pholegandros. M. Orphanidès a publié aussi une serie im»portante de Centuries des plantes Grecques dessechées, sous le titre de Flora »Graeca Exsiccata ; il a bien voulu me communiquer toutes les plan»tes de ses reco'tes dont les espèces nouvelles ont été publiées dans les Dia»gnoses sous nos deux noms.

«La Flore si riche et si varié de la Grèce doit beaucoup à M. de Heldreich et »à M. Orphanidès ; Grâce à leurs efforts persevérants, elle est bien mieux connue que celle d' aucune autre partie de l' Orient».

Τὸ χωρίον τοῦτο δὲν τιμᾷ μόνον ἡμᾶς, ἀποδίδον δικαιοσύνην εἰς τοὺς ὀλίγους ἐπιστημονικοὺς κόπους μας, ἀλλὰ τιμᾷ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, ἧς ὁ προορισμὸς εἶναι, ἐὰν ἔχωμεν φρόνησιν, νὰ πρωτεύῃ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ποία δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἡ θέσις τῆς πατρίδος ἡμῶν ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ ἐὰν καὶ ἄλλοι ἔπραττον ὅ,τι ἐπράξαμεν ἡμεῖς οἴκοθεν ;

28. Πλουσία συλλογὴ ἐκ τῶν ἐν τῷ Ἀκρωτηρίῳ τῆς Καλῆς Ἐλπίδος βλαστανόντων, πεμφθεῖσά μοι ὑπὸ τοῦ ἐν **Somerset East** καθηγητοῦ τῆς Βοτανικῆς κυρίου **Peter Mac Owan**. Κατ' αὐτὰς δὲ μοὶ ἀνηγγέλθη, ὅτι νέα συλλογὴ εὑρίσκεται καθ' ὁδὸν, ἥτις θέλει φθάσει μετά τινας μῆνας.

29. Τὰ ἐπὶ τριετίαν (1846—1848) ἀνθήσαντα φυτὰ ἐν τῷ πλουσιωτάτῳ Βοτανικῷ κήπῳ τῶν Παρισίων συλλεχθέντα παρ' ἐμοῦ.

30. Τὰ ἐπὶ δεκαπενταετίαν ἀνθήσαντα ξένα ἀξιόλογα φυτὰ ἐν τῷ Ἀνακτορικῷ κήπῳ τῶν Ἀθηνῶν.

31. Τὰ ἐπὶ δεκαπενταετίαν ἀνθήσαντα ξένα φυτὰ ἐν τῷ Βοτανικῷ κήπῳ τῶν Ἀθηνῶν.

32. Τὰ ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἀνθήσαντα εἰς τὸν κῆπόν μου καὶ τοὺς περὶ τὰς Ἀθήνας κήπους ξένα καὶ ἀξιόλογα φυτά.

33. Φυτὰ τῆς Δανίας πεμφθέντα μοι ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ **Joh. Lange**.

34. Φυτὰ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας σταλέντα μοι ὑπὸ τοῦ διασήμου Καθηγητοῦ **Anderson**.

35. Φυτὰ τῆς Ἑλβετίας καὶ Σαβοΐας ὑπὸ Θ. Χελδράϊχ.

36. Φυτὰ τῶν πέριξ τοῦ Μονάχου τῆς Βαυαρίας καὶ τοῦ Βοτανικοῦ κήπου τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐν οἷς καί τινα ὡραῖα εἴδη ἐκ τοῦ φυτολογίου τοῦ Βοτανικοῦ Τσουκαρίνη, δωρηθέντα μοι ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου μου κυρίου Θεοδώρου Ἀφεντούλη.

37. Φυτολόγιον σχεδὸν πλῆρες τῶν Βαυαρικῶν ἄλπεων καὶ τῆς Γερμανίας, περιέχον πολλὰς χιλιάδας δειγμάτων, δωρηθέν μοι ὑπὸ τοῦ μακαρίτου ἰατροῦ Ἐρχάρδου, βοτανικοῦ ἀρίστου καὶ ἐνθουσιώδους, πρὸς ὃν μνήμης καὶ τιμῆς χάριν ἀφιέρωσα ἓν ἐκ τῶν ὡραιοτέρων φυτῶν τῆς Σύρου, ὅπερ ἀνεκάλυψα, τὴν **Fritillaria Erhardi**.

38. Φυτὰ συλλεχθέντα περὶ τὸ Καρλσπὰτ τῆς Γερμανίας παρὰ τοῦ Θ. Χελδράϊχ.

39. Φυτὰ τῆς Γαλλίας δωρηθέντα μοι παρὰ τῶν ἀξιοτίμων φίλων μου **Charles Naudin**, **Leon Soubeiran**, **Closon**, **Le Clerc** κτλ.

40. Φυτὰ τῆς Γαλλίας δωρηθέντα μοι ὑπὸ τοῦ κόμητος **Jaubert** καὶ κυρίου **Gaudry** (πατρὸς).

41. Φυτὰ τῶν Πυρηναίων καὶ ἄλλων τῆς Γαλλίας μερῶν ὑπὸ **J. Parseval**.

42. Πάντα σχεδὸν τὰ πέριξ τῶν Παρισίων βλαστάνοντα εἴδη συλλεχθέντα παρ' ἐμοῦ ἐπὶ διετίαν.

43. Φυτὰ τῆς Σαξωνίας ὑπὸ **Reichenbach** (υἱοῦ).

44. Φυτὰ τῆς Οὐγγαρίας ὑπὸ τοῦ κυρίου **Victor de Janka**, τοῦ νῦν διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πέστῃ Βοτανικοῦ Μουσείου.

45. *Τρανσυλβανικὴ Χλωρὶς*, σπουδαιοτάτη συλλογή. (**Herbarium normale Floræ Transylvanicæ. Edidit Societas Curiosorum Sibiniensis.**)

46. Φυτὰ τῆς Ἱσπανίας συλλεγέντα ὑπὸ **P. del Campo**, δημοσιευθέντα ὑπὸ **R. F. Hohenacker**. (ἠγοράσθησαν!)

47. Φυτὰ τῆς Ἰταλίας δημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ **Savi** (ἠγοράσθησαν!)

48. Φυτὰ τῆς Οὐγγαρίας τοῦ Αἵμου καὶ τῆς Ῥοδόπης σταλέντα μοι ὑπὸ τοῦ κυρίου **Victor de Janka**.

49. Φυτὰ τῆς Ἰταλίας σταλέντα μοι ὑπὸ τοῦ πρώην ἐν Γενούῃ Καθηγητοῦ κυρίου **De Notaris**.

50. Φυτὰ τῶν πέριξ τῆς Γενεύης συλλεχθέντα ὑπὸ τοῦ **Reuter** ἐπιμελητοῦ τῶν συλλογῶν τοῦ κυρίου Ἐδμόνδου Βοασσιέρου.

51. Φυτὰ τῆς Δαλματίας ὑπὸ Νιννῆ.

52. Φυτὰ τῆς Συρίας ὑπὸ τοῦ διδάκτορος **Gaillardot** σταλέντα μοι ὑπὸ τοῦ κυρίου **Boissier**.

53. Φυτὰ τῆς Ἀλγερίας ὑπὸ τοῦ φίλου μου **Charles Naudin**.

54. **Flora Atlantica Exsiccata**, ὅσα ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ **Durando** (ἠγοράσθησαν!)

55. Τὰ ἐν Αἰγύπτῳ συλλεχθέντα ὑπὸ **Samaritani** δωρηθέντα μοι ὑπὸ τοῦ δημοσιεύσαντος αὐτὰ Θ. Χελδράϊχ.

56. Φυτὰ τῆς Περσίας καὶ τῆς Ῥωσσικῆς Ἀρμενίας, δημοσιευθέντα ὑπὸ **R. F. Hohenacker** ὑπὸ τὸν τίτλον **Reliquæ Szowitzianæ** (ἠγοράσθησαν!)

57. Συλλογὴ φυτῶν τοῦ Καυκάσου καὶ τῆς Περσίας, δημοσιευθέντων ὑπὸ τοῦ **R. F. Hohenacker** (ἠγοράσθησαν!).

58. Φυτὰ τῆς Νοτείου Περσίας ὑπὸ τοῦ **Kotschy**, δημοσιευθέντα ὑπὸ **R. F. Hohenacker** (ἐπίσης ἠγοράσθησαν!). Ταῦτα περιεγράφησαν ὑπὸ τοῦ κυρίου Βοασσιέρου εἰς τὰς *Διαγνώσεις τῶν νέων Ἀνατολικῶν φυτῶν*, ἐν αἷς καὶ τὰ νεώτερα Ἑλληνικά,

59. Φυτὰ τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, δημοσιευθέντα ὑπὸ **R. F. Hohenacker** (ἠγοράσθησαν!)

60. Φυτὰ τῆς Ἐλάσσονος Ἀσίας συλλεχθέντα ὑπὸ Θ. Χελδράϊχ, (ἐξ ἀνταλλαγῆς).

61. Φυτὰ τῆς Ἐλάσσονος Ἀσίας συλλεχθέντα μὲν ὑπὸ Θ. Χελδράϊχ, δωρηθέντα μοι δὲ ὑπὸ τοῦ κυρίου Ἐδμόνδου Βοασσιέρου.

62. Τινὰ τῶν χρησίμων Ἰατρικῶν φυτῶν ὑπὸ **R. F. Hohenacker.**

63. Φυτὰ τῆς Πετραίας Ἀραβίας, συλλεχθέντα ὑπὸ **W. Schimper** δημοσιευθέντα ὑπὸ **R. F. Hohenacker** κατὰ τὸ 1843 (ἠγοράσθησαν!)

64. Φυτολόγιον τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ὑπὸ τοῦ διασήμου Βοτανικοῦ Δάλτωνος Χούκερ (**Dalton Hooker**) διευθυντοῦ τοῦ ἐν Λονδίνῳ Βοτανικοῦ Μουσείου, καὶ τοῦ ἐν Κιοῦ (**Kew**) ἀξιοθαυμάστου Βοτανικοῦ κήπου· ἀποσταλέντος μετὰ τοῦ Θώμσονος ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν Ἰμαλαΐων ὀρέων. Πλουσιωτάτη συλλογὴ συγκειμένη ἐκ 1000 περίπου εἰδῶν, πεμφθεῖσά μοι εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς *Ἑλληνικῆς μου Χλωρίδος.*

65. Πολύτιμος συλλογὴ ἐκ τοῦ ἐν Πετρουπόλει Βοτανικοῦ Μουσείου τοῦ Βοτανικοῦ κήπου (**Herbarium horti Petropolitani**) σταλεῖσά μοι ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ κυρίου Ῥέγελ.

66. Πλουσία συλλογὴ τῶν φυτῶν τῆς Νέας Ὁλλανδίας, δωρηθεῖσά μοι ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις φίλου μου κυρίου Χουλλέτου (**Houllet**) προελθοῦσα αὐτῷ ἐξ ὅσων συνέλεξεν ὁ **Jules Verreaux**, ὁ παρὰ τοῦ Μουσείου τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας ἀποσταλεὶς κατὰ τὸ 1844 πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν εἰς Νέαν Ὁλλανδίαν· συλλογὴ πολύτιμος.

Ἰδοὺ, κύριε Πρύτανι, αἱ ἀξιολογώτεραι προελεύσεις τῶν φυτῶν δι' ὧν ἐσχηματίσθη ἡ Βοτανικὴ συλλογή μου, ἥτις σήμερον εἶναι κτῆμα τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, χάρις εἰς τὸν κύριον Θεόδωρον Π. Ῥοδοκανάκην. Αὕτη ἀφ' ἑαυτῆς μαρτυρεῖ πόσοι κόποι, πόσα χρήματα, καὶ πόσα χρυσᾶ ἔτη τῆς ζωῆς μου κατηναλώθησαν πρὸς καταρτισμόν της. Ἀλλὰ τίς λυπεῖται δι' αὐτά; Ἐγὼ βεβαίως ὄχι· εὔχομαι δὲ ἓν καὶ μόνον, *νὰ τύχῃ αὕτη ἄξιον διάδοχόν μου καὶ μιμητήν.*

Ἡ συλλογὴ αὕτη, ἐκτὸς δύω μόλις χιλιάδων εἰδῶν, εἶναι διηρημένη εἰς τάξεις, ὧν ἑκάστη σύγκειται ἐξ ἀριθμοῦ τινος φακέλλων

ἀναλόγως τοῦ πλούτου τῶν εἰς αὐτὴν ἀναγομένων φυτῶν. Ἐν τῷ Μουσείῳ μας ἑκάστη τάξις θέλει ὑποδιαιρεθῇ εἰς γένη καὶ εἴδη, ἐκεῖ δὲ θέλουσιν ἀποχωρισθῇ πάντα τὰ ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Χλωρίδος διπλᾶ διὰ νὰ σταλῶσι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ γενναίου δωρητοῦ εἰς τὸ ἐν Πετρουπόλει Βοταν. Μουσεῖον, ὅσα δὲ εὑρεθῶσι περισσεύοντα νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἀνταλλαγάς· ἐννοεῖται δὲ ὅτι τοῦτο τὸ ἔργον δεῖται χειρῶν καὶ χρόνου.

Ἰδοὺ δὲ καὶ ὁ κατάλογος τῶν Κλάσεων καὶ Τάξεων ἐξ ὧν αὕτη σύγκειται, συντεταγμένος κατὰ τὸ **Genera Plantarum** τοῦ **Endlicher**, ὅπερ καὶ ἐξελέξαμεν ὡς βάσιν κατατάξεως εἰς τὸ Μουσεῖόν μας. Ἐκ τοῦ καταλόγου δὲ τούτου πᾶς τις βλέπει ὅτι ἡ συλλογή μου περιέχει

Κλάσεις μὲν φυτῶν 60
Τάξεις δὲ 252

Εἰς δὲ τὸ ἐντελέστερον τῆς ταξινομήσεως σύγγραμμα, ὅπερ ἔχει ἡ Βοτανικὴ ἐπιστήμη σήμερον, καὶ ὅπερ εἶναι τὸ ἄνω ῥηθὲν **Genera Plantarum** τοῦ **Endlicher** περιλαμβάνονται.

Κλάσεις μὲν φυτῶν 62
Τάξεις δὲ 277

Ἄρα ἐκ τῆς ὅλης σειρᾶς τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ φυτικῶν ὁμάδων, δὲν ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῇ συλλογῇ μου ταύτῃ εἰμὴ μόνον

Κλάσεις 2
Καὶ Τάξεις 25

Τὸ σύντομον τοῦτο πόρισμα, ἔσω ἡ λυδία λίθος τοῦ πολυμόχθου ἔργου μου, προσμαρτυροῦσα καὶ τὴν ἀξίαν τῆς πρὸς τὸ ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον δωρεᾶς τοῦ φιλοπάτριδος καὶ φιλομούσου Θεοδώρου Π. Ῥοδοκανάκη.

Ὑποσημειοῦμαι μὲ τὸ προσῆκον σέβας

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 8βρίου 1873.

Ὁ καθηγητὴς τῆς Βοτανικῆς
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ.

ΚΛΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΞΕΙΣ

ΦΥΤΩΝ

περιεχομένων ἐν τῇ βοτανικῇ συλλογῇ Θεοδώρου Γ. Ὀρφανίδου, τῇ ἀγορασθείσῃ ὑπὸ τοῦ κυρίου Θεοδώρου Π. Ῥοδοκανάκη καὶ δωρηθείσῃ τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

I.—Dicotyledoneæ.

Classis 1. — Leguminosæ.

1 Ordo Mimosæ.
2 Cæsalpinieæ.
3 » Papilionaceæ.

Classis 2. — Rosifloræ.

4 Ordo Chrysobalaneæ.
5 » Amygdaleæ.
6 » Rosaceæ.
7 » Calycantheæ.
8 » Pomaceæ.

Classis 3. — Myrtifloræ.

9 Ordo Granateæ.
10 » Myrtaceæ.
11 » Memecyleæ
12 » Melastomaceæ.

Classis 4. — Calycifloræ.

13 Ordo Lythrarieæ.
14 » Halorageæ.
15 » Oenothereæ.
16 » Philadelpheæ.
17 » Combretaceæ.
18 » Myrobalaneæ.

Classis 5. — Gruinales.

19 Ordo Limnantheæ.
20 » Tropæoleæ.
21 » Balsamineæ.
22 » Oxalideæ.
23 » Lineæ.
24 » Geraniaceæ.

Classis 6. — Terebinthineæ.

25 Ordo Zygophylleæ.
26 » Rutaceæ.
27 » Diosmeæ.
28 » Zanthoxyleæ.
29 » Burseraceæ.
30 » Connaraceæ.
31 » Ochnaceæ.
32 » Anacardiaceæ.
33 » Juglandeæ.

Classis 7. — Tricoccæ.

34 Ordo Euphorbiaceæ.
35 » Stackhousiaceæ.
36 » Empetreæ.

Classis 8. — *Frangulaceæ.*

37 Ordo Rhamneæ.
38 » Illicineæ.
39 » Celastrineæ.
40 » Hippocrateaceæ.
41 » Staphyleaceæ.
42 » Pittosporeæ.

Classis 9. — *Polygalineæ.*

43 Ordo Polygaleæ.
44 » Tremandreæ.

Classis 10. — *Acera.*

45 Ordo Sapindaceæ.
46 » Malpighiaceæ.
47 » Acerineæ.

Classis 11. — *Hesperides.*

48 Ordo Cedrelaceæ.
49 » Meliaceæ.
50 » Aurantiaceæ.

Classis 12. — *Gulliferæ.*

51 Ordo Tamariscineæ.
52 » Reaumuriaceæ.
53 » Elatineæ.
54 » Hypericineæ.
55 » Clusiaceæ.
56 » Ternstrœmiaceæ.
57 » Aristoteliaceæ.
58 » Clusiaceæ.
59 » Chlenaceæ
60 » Dipterocarpeæ.

Classis 13. — *Columniferæ.*

61 Ordo Tiliaceæ.
62 » Elæocarpæ.
63 Ordo Büttneriaceæ.
64 » Sterculiaceæ.
65 » Malvaceæ.

Classis 14.—*Caryophyllineæ.*

66 Ordo Caryophylleæ.
67 » Portulaceæ.
68 » Mesembriantheme æ.

Classis 15. — *Opuntia.*

69 Ordo Cacteæ.

Classis 16. — *Peponiferæ.*

70 Ordo Begoniaceæ.
71 » Cucurbitaceæ.

Classis 17. — *Parietales.*

72 Ordo Papayaceæ.
73 » Loaseæ.
74 » Passifloreæ.
75 » Homalineæ.
76 » Bixaceæ.
77 » Samydeæ.
78 » Tourneraceæ
79 » Frankeniaceæ.
80 » Violarieæ.
81 » Droseraceæ.
82 » Cistineæ.

Classis 18. — *Nelumbia.*

83 Ordo Nelumboneæ.
84 » Cabombeæ.
85 » Sarracenieæ.
86 » Nymphæaceæ.

Classis 19. — *Rhœades.*

87 Ordo Datisceæ.
88 » Resedaceæ.

89 Ordo Capparideæ.
90 » Cruciferæ.
91 » Papaveraceæ.

Classis 20. — Polycarpicæ.

92 Ordo Berberideæ.
93 » Ranunculaceæ.
94 » Dilleniaceæ.
95 » Magnoliaceæ.
96 » Anonaceæ.
97 » Myristiceæ.
98 » Menispermaceæ.

Classis 21. — Corniculatæ.

99 Ordo Ribesiaceæ.
100 » Saxifragaceæ.
101 » Brexiaceæ.
102 » Crassulaceæ.

Classis 22. — Discantheæ.

103 Ordo Hamamelideæ.
104 » Loranthaceæ.
105 » Corneæ.
106 » Ampelideæ.
107 » Araliaceæ.
108 » Umbelliferæ.

Classis 23. — Bicornes.

109 Ordo Ericaceæ.
110 » Diapensiaceæ.
111 » Pyrolaceæ.
112 » Monotropeæ.
113 » Epacrideæ.

Classis 24. — Petalanthæ.

114 Ordo Ebenaceæ.
115 Ordo Sapotaceæ.
116 » Myrsineæ.
117 » Primulaceæ.

Classis 25. — Personatæ.

118 Ordo Utriculariæ.
119 » Orobancheæ.
120 » Pedalineæ.
121 » Gesneriaceæ.
122 » Cyrtandraceæ.
123 » Bignoniaceæ.
124 » Acanthaceæ.
125 » Scrophularineæ.

Classis 26. — Tubifloræ.

126 Ordo Solanaceæ.
127 » Hydroleaceæ.
128 » Hydrophylleæ.
129 » Polemoniaceæ.
130 » Convolvulaceæ.

Classis 27. — Nuculiferæ.

131 Ordo Asperifolieæ.
132 » Cordiaceæ.
133 » Myoporineæ.
134 » Selagineæ.
135 » Globularieæ.
136 » Verbenaceæ.
137 » Labiatæ.

Classis 28. — Contortæ.

138 Ordo Spigeliaceæ.
139 » Gentianeæ.
140 » Asclepiadeæ.
141 » Apocynaceæ.
142 » Loganiaceæ.
143 » Oleaceæ.

144 Ordo Jasmineæ.

Classis 29. — *Caprifolia.*

145 Ordo Lonicereæ.
146 » Cinchonaceæ.
147 » Rubiaceæ.

Classis 30. — *Campanulinæ.*

148 Ordo Stylideæ.
149 » Campanulaceæ
150 » Lobeliaceæ.
151 » Goodeniaceæ.
152 » Brunoniaceæ.

Classis 31. — *Aggregatæ.*

153 Ordo Compositæ.
154 » Dipsaceæ.
155 » Valerianeæ.

Classis 32. — *Plumbagines.*

156 Ordo Plumbagineæ.
157 » Plantagineæ.

Classis 33. — *Serpentarieæ.*

158 Ordo Nepentheæ.
159 » Aristolochieæ.

Classis 34. — *Thymeleæ.*

160 Ordo Proteaceæ.
161 » Elæagneæ.
162 » Daphnoideæ.
163 » Santalaceæ.
164 » Gyrocarpeæ.
165 » Laurineæ.
166 » Monimiaceæ.

Classis 35. — *Oleraceæ.*

167 Ordo Nyctagineæ.
168 » Polygoneæ.
169 » Amarantaceæ.
170 » Chenopodeæ.

Classis 36. — *Julifloræ.*

171 Ordo Salicineæ.
172 » Balsamiflueæ.
173 » Plataneæ.
174 » Antidesmeæ.
175 » Cannabineæ.
176 » Urticaceæ.
177 » Artocarpeæ.
178 » Moreæ.
179 » Celtideæ.
180 » Ulmaceæ.
181 » Cupuliferæ.
182 » Betulaceæ.
183 » Myriceæ.
184 » Casuarineæ.

Classis 37. — *Aquaticæ.*

185 Ordo Callitrichineæ.
186 » Ceratophylleæ.

Classis 38. — *Piperitæ.*

187 Ordo Saurureæ.
188 » Piperaceæ.
189 » Chloranthaceæ.

Classis 39. — *Coniferæ.*

190 Ordo Gnetaceæ.
191 » Taxineæ.
192 » Abietineæ.
193 » Cupressineæ.

II.—Monocotyledoneæ.

Classis 40. — Principes.

194 Ordo Palmæ.

Classis 41. — Spadicifloræ.

195 Ordo Pandaneæ.
196 » Typhaceæ.
197 » Aroideæ.

Classis 42. — Fluviales.

198 Ordo Lemnaceæ
199 » Najadeæ.

Classis 43. — Scitamineæ.

200 Ordo Musaceæ.
201 » Cannaceæ.
202 » Zingiberaceæ.

Classis 44. — Gynandræ.

203 Ordo Orchideæ.

Classis 45. — Ensatæ.

204 Ordo Bromeliaceæ.
205 » Amaryllideæ.
206 » Hypoxideæ.
207 » Haemodoraceæ.
208 » Irideæ.
209 » Hydrocharideæ.

Classis 46. — Artorhizæ.

210 Ordo Dioscoreæ.

Classis 47. — Coronariæ.

211 Ordo Smilaceæ.
212 » Liliaceæ
213 » Pontederaceæ
214 » Melanthaceæ.
215 » Juncaceæ.

Classis 48. — Helobiæ.

216 Orde Butomaceæ.
217 » Alismaceæ.

Classis 49.—Enantioblastæ.

218 Ordo Commelynaceæ.
219 » Xyrideæ.
220 » Eriocaulineæ.
221 » Restiaceæ.
222 » Centrolepideæ.

Classis 50. — Glumaceæ.

223 Ordo Cyperaceæ.
224 » Gramineæ.

Classis 51. — Rhizantheæ.

225 Ordo Cytineæ.
226 » Balanophoreæ.

III.—Acotyledoneæ.

Classis 52. — *Selagines.*

227 Ordo Lycopodiaceæ.
228 » Isœteæ.

Classis 53.—*Hydropterides.*

229 Ordo Marsileaceæ.
230 » Salviniaceæ.

Classis 54. —*Filices.*

231 Ordo Ophioglosseæ.
232 » Marattiaceæ.
233 » Osmundaceæ.
234 » Schizæaceæ.
235 » Gleicheniaceæ.
236 » Hymenophylleæ
237 » Polypodiaceæ.

Classis 55. — *Equiseta.*

238 Ordo Equisetaceæ.

Classis 56. — *Musci.*

239 Ordo Bryaceæ.
240 Ordo Sphagnaceæ.

Classis 57. — *Hepaticæ.*

241 Ordo Jungermanniaceæ.
242 » Marchantiaceæ.

Classis 58. — *Fungi.*

243 Ordo Hymenomycetes
244 » Pyrenomycetes
245 » Gasteromycetes

Classis 59. — *Lichenes.*

246 Ordo Hymenothalami.
247 » Gasterothalami

Classis 60. — *Algæ.*

248 Ordo Fucaceæ.
249 » Florideæ.
250 » Ulvaceæ.
251 » Characeæ.
252 » Confervaceæ.

Ἀρθ. 3160.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος αὐτὸ καθηγητοῦ

Γ. Ν. ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΥ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1873.

Κύριε Πρύτανι!

Συμφώνως τῷ ὑμετέρῳ ἐγγράφῳ τῆς ἀπὸ 17 Ἰουλίου ἐ. ἔ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 2770, λαμβάνω τὴν τιμήν, ὅπως διὰ τῆς παρούσης μου δώσω ὑμῖν λόγον τῶν ἐπὶ τῆς ὑμετέρας πρυτανείας ἐν τῷ φαρμακευτικῷ φροντιστηρίῳ πεπραγμένων, καὶ ἐκθέσω ὑμῖν τὰς ἐπὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ τούτου ἱδρύματος κρίσεις μου, περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ. Πρὶν ὅμως εἰσέλθω εἰς τὴν τυπικὴν τῆς διαχειρίσεώς μου λογοδοσίαν, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ παρατηρήσω Κύριε Πρύτανι, ὅτι αἱ τῶν πρακτικῶν καταστημάτων ἐνιαύσιοι ἐκθέσεις, διττὸν τὸν σκοπὸν ἔχουσι· τὸ μὲν ὅπως οἱ διευθύνοντες αὐτὰ δώσωσι δημοσίᾳ λόγον τῆς διαχειρίσεώς των, τὸ δὲ ὅπως διὰ τῶν ἐκθέσεων γνωσθῶσιν αἱ ἐλλείψεις τῶν καταστημάτων τούτων, καὶ ἐπέλθῃ ἐκ τούτου ἡ δέουσα τῆς βελτιώσεως θεραπεία.

Καὶ ὡς μὲν ἔχουσι τὰ πράγματα, διὰ τὸ ὑπ' ἐμοῦ τοὐλάχιστον διευθυνόμενον φαρμακευτικὸν φροντιστήριον, ἀμφότεροι οἱ λόγοι τοιαύτης ἐκθέσεως ἐκλείπουσι· πρῶτον μέν, διότι κατὰ τὰ νενομισμένα αἱ δαπάναι τῶν παραρτημάτων τοῦ πανεπιστημίου δὲν γίνονται πλέον μονομερῶς ὑπὸ τῶν διευθυνόντων αὐτά, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται ἐγκρίσεις καὶ ἐξελέγξεις τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπῶν, τῆς πρυτανείας, τοῦ λογιστοῦ κτλ., δεύτερον δέ, διότι οὐδέποτε αἱ περὶ βελτιώσεως αὐτῶν γενόμεναι προτάσεις, λαμβάνονται κἂν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς διαδόχου πρυτανείας. Τοὐλάχιστον ἐπὶ τῆς ὑμετέρας πρυτανείας, ὀφείλω μετὰ

λύπης νὰ τὸ ὁμολογήσω, πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ πρὸς βελτίωσιν τοῦ καταστήματος τούτου προτάσεις μου, τὸ πλεῖστον τῶν ὁποίων ἐν ἐκτάσει ἀνέπτυξα ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τοῦ προκατόχου ἡμῶν*), αἱ μὲν ἀπερρίφθησαν, αἱ δὲ οὐδὲ κἂν ὑπ' ὄψιν ἐλήφθησαν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ὤφειλον κατὰ καθῆκον νὰ τηρήσω σιγὴν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο· ἵνα μὴ ἐκλειφθῶ ὅμως ἀπειθὴς τῇ προϊσταμένῃ μοι ἀρχῇ, καὶ ἐπιθυμῶν ἀφ' ἑτέρου νὰ δώσω ταύτῃ *τὸ τελευταῖον λόγιον* περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ φαρμακευτικοῦ τούτου ἱδρύματος, ὅπερ προώρισται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τὴν πρόοδον τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, διὰ τῆς μορφώσεως ἐπιστημόνων φαρμακέων, ἀπεφάσισα ὅπως, ἐν λεπτομερείᾳ μὲν ἐκθέσω τὰ κατὰ τὴν διαχείρισίν μου, ἐν δυσὶ δὲ λέξεσι τὰ περὶ τῆς προόδου καὶ τῶν μέσων τῆς βελτιώσεως αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ ἄρχομαι.

Δαπάναι πρὸς ἐγκατάστασιν τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1872|3 ἐγένετο ἡ ἐγκατάστασις τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου ἐν τῷ νέῳ τοῦ πανεπιστημίου μεγάρῳ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐδαπανήθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δραχμαὶ ἐν συνόλῳ 6245.77, ἐκ πιστώσεως 6250 δραχμῶν, ἐξ ὧν αἱ μὲν 6,000 ψηφισθεῖσαι ἐπὶ τῆς πρυτανείας τοῦ κυρίου Ε. Καστόρχη δὲν ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, αἱ δὲ 250 ψηφισθεῖσαι ἐπὶ τῆς ὑμετέρας πρυτανείας. Τὰς δραχμὰς ταύτας 6245. 77 ἐπλήρωσεν ὁ λογιστὴς τοῦ πανεπιστημίου τῇ ὑμετέρᾳ ἐντολῇ εἰς τοὺς ἑξῆς δικαιούχους, συμφώνως πρὸς τὰς ὑποβληθείσας ὑμῖν καταστάσεις, ὧν περίληψιν δίδω ὑμῖν καὶ ἐνταῦθα.

Κατάστασις Α'. τῆς 3 8βρίου 1872.

Εἰς *L. Caut* ὑελουργὸν Παρισίων, διὰ διάφορα ὑέλινα ὄργανα, φθάσαντα ἐντὸς τριῶν κιβωτίων Ζ Ι 534-6 εἰς παραλαβὴν τῆς πρυτα-

*) Ἴδε τὰ κατὰ τὴν ΛΓ πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὑπὸ Ε. Καστόρχη πρυτάνεως σελ. 176.

νείας. Ἀξία φράγκων 436.15 πρὸς 115 λ.	δραχ.	501.40
Εἰς *G. H. Lenoir* ὀργανοποιὸν Βιέννης, διὰ διάφορα ὄργανα ἐντὸς 5 κιβωτίων. G H L 1066—70 ὑπὸ τῆς Πρυτανείας παραληφθέντων. Ἀξία φράγκα 1219.50 πρὸς 115	»	1402.50
Εἰς *Αὐστριακὸν πρακτορεῖον* Ἀθηνῶν διὰ ναῦλον τῶν κιβωτίων Lenoir	»	89.
Εἰς *Κ. Νικολαΐδην* βοηθόν, ἔξοδα μεταφορᾶς τῶν κιβωτίων κτλ.	»	20.
Τὸ ὅλον . . .	Δραχ.	2012.90

Κατάστασις Β'. τῆς 9 Ἰανουαρίου 1873.

Εἰς *Π. Νικολόπουλον* ἀχθοφόρον Ἀθηνῶν, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐπίπλων τινων τοῦ φροντιστηρίου	δραχ.	13.
Εἰς *Ἡλίαν Οἰκονόμου* λεπτουργόν, διὰ τὴν κατασκευὴν γραφείου μετὰ βιβλιοθήκης	»	120.
Εἰς *Χρηστ. Κυριακόπουλον* ἐπιπλοποιὸν διὰ τὴν προμήθειαν ἑνὸς καθίσματος	»	30.
Εἰς *Μιλτιάδην Ἀλεξίου* χρωματιστήν, διὰ τὸν μετὰ βερνικώσεως χρωματισμὸν ἑνὸς ἑρμαρίου . .	»	38.
Εἰς *Δ. Κυρῖκον* χρωματιστήν, διὰ βερνίκωμα τῶν ἐπίπλων κτλ.	»	50.
Εἰς **Philip Frères** Ἀθηνῶν, δι' ἕνα τάπητα . .	»	34.
Εἰς *P. F. Hager* Ἀθηνῶν, διάφορα γραφικῆς εἴδη	»	36.80
Εἰς *Ἡλίαν Οἰκονόμου* ξυλουργὸν Ἀθηνῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τραπεζῶν, ἑστιῶν καὶ ἑρμαρίων τοῦ φροντιστηρίου κτλ	»	1105.
Εἰς *Lamoureux et Gendrot* Παρισίων, διὰ διαφόρους συσκευὰς ἐντὸς κιβωτίου C Z ἀξίας φράγ. 392 πρὸς 115	»	450.80
Εἰς *Κ. Γ. Νικολαΐδην* βοηθόν, διὰ ναῦλον καὶ ἔξοδα τοῦ κιβωτίου καὶ διάφορα ἄλλα	»	45.50
Τὸ ὅλον . . .	δραχ.	1923.10

Κατάστασις Γ'. τῆς 22 *Ἰανουαρίου* 1873.

Εἰς *G. H. Lenoir* ὀργανοποιὸν Βιέννης, διὰ δύω κιβώτια περιέχοντα σκεύη καὶ ὄργανα GLH 202|3 ἀξίας φράγκων 329.73 πρὸς 114 ½	»	387.55
Εἰς *Αὐστριακὸν πρακτορεῖον* Ἀθηνῶν, διὰ ναῦλον τῶν ἐκ Βιέννης κιβωτίων	»	22 95
Εἰς *Lamoureux et Gendrot* Παρισίων, διὰ δύω κιβώτια περιέχοντα ὄργανα καὶ σκεύη ἀξίας φράγ. 356 40. πρὸς 114 ½	»	409.16
Εἰς *Πρακτορεῖον Φρεσινὲ*, διὰ ναῦλον τῶν ἐκ Παρισίων κιβωτίων	»	32.35
Εἰς *Ι. Μαυρῖκον* χρωματιστὴν, διὰ βερνίκωμα καὶ χρωματισμὸν παλαιῶν ἐπίπλων	»	40.
Εἰς *Ἠλ. Χαρῖτον* ξυλουργὸν, διὰ σανίδωμα ἑνὸς δωματίου καὶ λοιπὰς ἐργασίας	»	170.
Εἰς *Κ. Νικολαΐδην* βοηθὸν, δι' ἔξοδα μεταφορᾶς τῶν κιβωτίων ἐκ Πειραιῶς κτλ.	»	47.70
Τὸ ὅλον . . . δραχ.		1109.67

Κατάστασις Δ'. 14 *Μαρτίου* 1873.

Εἰς *Δ. Μετάφαν καὶ Σᵃ.* φαρμακεμπόρους, δι' ἀγορὰν ὑελίνων ἀγγείων ὑπὸ τῆς πρυτανείας παραληφθέντων	»	390.
Εἰς *H. Ranomde* ὀργανοποιὸν Παρισίων, δι' ὑπόκαυστον θόλον κτλ. φρ. 520 πρὸς λ. 115 ἔξοδα καὶ ναῦλοι δραχ. 24	»	622.
Εἰς *Π. Δάλλαν* εἰδοπώλην, διὰ ψαλίδια, προσόψια κτλ.	»	51.
Εἰς *Α. Πετράκην* ἔμπορον, δι' ὕφασμα κτλ. . .	»	15.50
Εἰς *Δ. Καζάκον* φανοποιὸν, δι' ὑέλους κτλ. . .	»	62.
Εἰς *Δ. Παναγιωτόπουλον* κήρυκα, διὰ διάφορα εἴδη	»	50.
Εἰς *Κ. Νικολαΐδην* βοηθὸν, ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγραφήματα	»	9.80
Τὸ ὅλον δραχ.		1200.30

Ἀνακεφαλαίωσις.

Κατάστασις	πρώτη	δραχ.	2012.90
»	δευτέρα	»	1923.10
»	τρίτη	»	1109.67
»	τετάρτη	»	1200.10
	Τὸ ὅλον	δραχ.	6245.77

Κρίνω περιττὸν νὰ προσθέσω σὺν τούτοις, ὅτι κατὰ τὴν παραγγελίαν τῶν ὀργάνων τούτων καὶ τὴν πληρωμὴν τῶν δικαιούχων, ἐτηρήθησαν κατὰ γράμμα, ἅπασαι αἱ ὑπὸ τῆς Συγκλήτου καθιερωθεῖσαι διατυπώσεις, καθὼς καὶ οἱ περὶ τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ νόμοι. Ἐπίσης δὲ δὲν παρέλειψα ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκθέσω εἰς μειοδοσίαν τὴν κατασκευὴν τῶν ἑρμαρίων καὶ λοιπῶν, συμφώνως τῇ ὑμετέρᾳ κοινοποιήσει.

Πρακτικαὶ ἀσκήσεις.

Ἅπασαι αἱ ἐν τῷ προγράμματι τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου δημοσιευθεῖσαι ἐργασίαι ἐγένοντο ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ μεγάλης ἐπιμελείας. Παρὼν δὲ κἀγὼ κατὰ τὰς ἀσκήσεις ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, δὲν ὤκνησα νὰ καθοδηγῶ τοὺς ἀσκουμένους καὶ ἐπιβλέπω αὐτούς. Ἠσκήθησαν δὲ ἐν συνόλῳ μαθηταὶ 42, ἐξ ὧν οἱ 35 κατέβαλον εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ πανεπιστημίου δραχμὰς 1195, οἱ δὲ λοιποὶ ἠσκήθησαν δωρεὰν, εἴτε καθὸ προπαρασκευασταὶ μαθημάτων, εἴτε καθὸ ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ εὑρισκόμενοι.

Αἱ δαπάναι τῶν ἀσκήσεων ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 799.15 ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀπὸ 8 Ἰουνίου καταστάσεώς μου καὶ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Βελτιώσεις τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου.

Τὸ φαρμακευτικὸν φροντιστήριον ὡς ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐκθέσει μου πρὸς τὸν προκάτοχον ὑμῶν ἀναφέρω, δὲν προώρισται μόνον, ὅπως ἁπλῶς προμηθεύῃ τὰ μέσα τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως εἰς τοὺς περὶ τὴν φαρμακευτικὴν ἀσχολουμένους, ἀλλ' ὅπως διὰ τῆς μορφώσεως ἐπιστη-

μόνων φαρμακέων φέρῃ τὴν παρὰ πάντων ποθουμένην βελτίωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς φαρμακευτικῆς ἐπιστήμης, ἥτις παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσι θεωρεῖται ὡς πρόδρομος τῆς προόδου τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς βιομηχανίας. Συνεπῶς τούτου ἡ ἐκ τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου παρὰ πάντων προσδοκωμένη ὠφέλεια οὐσιωδῶς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ φαρμακευτικῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν αἱ ἐν αὐτῷ ἐργασίαι θέλουσι γίνει. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου, τουτέστι διὰ νὰ δυνηθῶμεν ν' ἀποδώσωμεν τῇ κοινωνίᾳ φαρμακεῖς πράγματι ἐπιστήμονας, ἀνάγκη πᾶσα ὅπως εἰς τοῦτο συντρέξωσι τό τε φαρμακευτικὸν σχολεῖον καὶ τὸ Ἰατροσυνέδριον, ὅπερ ὡς ἐκ τοῦ νόμου ἀνέλαβε τὰ τῆς φαρμακευτικῆς ἐν γένει ἀστυνομίας τοῦ κράτους.

Προτείνω κατὰ συνέπειαν τὰς ἑξῆς μεταβολάς·

α) Νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἐνυπάρχον σύστημα τῆς φαρμακευτικῆς ἐκπαιδεύσεως, διὰ τῆς καθιερώσεως τοῦ συστήματος τῆς διαιρέσεως τῶν μαθητῶν εἰς *πρωτοταγεῖς* καὶ εἰς *δευτεροταγεῖς*.

β) Νὰ ὑπάρξῃ σχέσις μεταξὺ τῆς διδασκαλίας τῶν φαρμακευτικῶν μαθημάτων, δηλ. τῆς φαρμακευτικῆς χημείας καὶ τῆς φαρμακογνωσίας ὡς πρὸς τὴν τῶν γενικῶν μαθημάτων, τουτέστι τῆς χημείας, τῆς βοτανικῆς, τῆς ζωολογίας καὶ τῆς ὀρυκτολογίας, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἀκροώμενοι τῶν φαρμακευτικῶν μαθημάτων φοιτηταί, νὰ ἔχωσιν ἐκ τῶν προτέρων γνώσεις τῶν γενικῶν τούτων μαθημάτων. Τοῦτο δ' ἐπιτυγχάνεται, ὁπόταν ταῦτα διδάσκωνται κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς ἐνιαυτοῦ, ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πανεπιστήμια συμβαίνει.

γ) Νὰ διορισθῇ εἰδικὸς καθηγητὴς τῆς φαρμακογνωσίας, μαθήματος ἀναγκαιοτάτου διὰ τὴν φαρμακευτικὴν ἐκπαίδευσιν.

δ) Νὰ δοθῇ ἀμοιβή τις εἰς τοὺς ἐκδίδοντας φαρμακευτικὰ συγγράμματα, γενικὰ ἢ εἰδικά, ὧν μεγίστην ἀνάγκην ἔχομεν καὶ τῶν ὁποίων οὐδέποτε θ' ἀπολαύσωμεν, ἐφόσον τὸ πανεπιστήμιον ἢ ἡ Κυβέρνησις δὲν τείνουσι χεῖρα ἀρωγὸν εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῶν τοιούτων συγγραμμάτων.

ε) Νὰ συστηθῇ τὸ φροντιστηριακὸν φαρμακεῖον, ὅπως οἱ φοιτηταὶ ἀσκῶνται ἐν αὐτῷ εἰδικῶς, πρὸς ἀπόκτησιν πρακτικῶν φαρμακευτικῶν γνώσεων μὴ ἀποκτωμένων ἐν τοῖς φαρμακείοις.

ς) Ν' ἀνατεθῇ ἡ ἐπὶ τῶν ἀσκουμένων εἰδικὴ φροντὶς καὶ μέριμνα εἰς ἐπιστήμονα τινα ἀλλοδαπὸν, ὅστις καὶ τὸ φροντιστηριακὸν φαρμακεῖον νὰ διευθύνῃ.

ζ) Νὰ πλουτισθῇ τὸ φαρμακευτικὸν φροντιστήριον ἐπὶ τὸ φαρμακευτικώτερον.

η) Νὰ καταρτισθῇ *φαρμακευτικὴ συλλογὴ πλήρης*, περιλαμβάνουσα τὰς συλλογὰς τῆς φαρμακολογίας, τῆς φαρμακογνωσίας καὶ τῆς φαρμακευτικῆς χημείας εἰς μίαν καὶ μόνην.

θ) Ν' ἀποσταλῶσιν εἰς Εὐρώπην δύω ὑπότροφοι πρὸς ἐκμάθησιν τῆς φαρμακευτικῆς, καὶ χρησιμεύσωσιν εἶτα ὡς ὑπάλληλοι τοῦ πανεπιστημίου.

ι) Νὰ καταργηθῶσιν αἱ τοῦ ἰατροσυνεδρίου πρακτικαὶ ἐξετάσεις, τοὐλάχιστον διὰ τοὺς πρωτοταγεῖς φαρμακεῖς.

ια) Νὰ συνταχθῇ ἡ ἐπίσημος φαρμακῖτις βίβλος, εἴτε μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἰατροσυνεδρίου, εἴτε ὑπὸ ἐπιτροπείας ἐκ καθηγητῶν τοῦ φαρμακευτικοῦ σχολείου καὶ ἰατροσυνέδρων.

ιβ) Νὰ κανονισθῶσιν ἐν τέλει τὰ τῆς φαρμακευτικῆς ἀστυνομίας.

Πάντα ταῦτα θεωρῶ κύριε Πρύτανι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα πρὸς μόρφωσιν πράγματι ἐπιστημόνων φαρμακέων. Καὶ ἐὰν μὲν ταῦτα ἐκτελεσθῶσιν, ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ φαρμακευτικοῦ φροντιστηρίου ἐπιτυγχάνεται πληρέστατα· ἐὰν δὲ τοὐναντίον, ἡ εὐθύνη οὐκ ἐπ' ἐμέ.

Ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως

Ὁ διευθύνων τὸ φαρμακευτικὸν φροντιστήριον
καθηγητὴς
Γ. Ν. ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΣ.

'Αριθ. 3285.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐγένοντο ἐν τῷ Μαιευτηρίῳ εἴκοσι δύο τοκετοί (22).

Πλὴν δύο δυστοκιῶν, καθ' ἃς τὰ ἔμβρυα ἐξήχθησαν διὰ μαιευτικῶν χειρήσεων, τουτέστι τὸ μὲν διὰ τῆς κεφαλοτριψίας, τὸ δὲ διὰ

τοῦ μετασχηματισμοῦ καὶ ἐξελκυσμοῦ διὰ τῶν ποδῶν, οἱ λοιποὶ τοκετοὶ ἦσαν φυσιολογικοί.

Αἱ πλεῖσται τῶν τοκουσῶν διῆλθον κανονικῶς τὴν λοχείαν· ὀλίγαι δ' ὀντειλόχειον νόσημα παθοῦσαι, ἰάθησαν ἐντελῶς.

Ἐκ τῶν νεογνῶν δύο ἐξῆλθον νεκρά, ὧν τὸ μὲν ἐξήχθη διὰ τῆς κεφαλοτριψίας τὸ δὲ διὰ τοῦ μετασχηματισμοῦ· ἀμφότερα εἶχον πρὸ πολλοῦ ἤδη τελευτήσει ἐν τῇ μήτρᾳ, δι' ὃ καὶ ἐτέχθησαν ἐν καταστάσει σήψεως.

Αἱ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο φοιτήσασαι ἐν τῷ Μαιευτηρίῳ μαθήτριαι ἦσαν τεσσαράκοντα δύο (42) τὸν ἀριθμόν. Ἐδιδάχθησαν δὲ τακτικῶς τὴν θεωρίαν τῆς μαιευτικῆς καθ' ὅλον τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, καὶ ἠσκήθησαν πρακτικῶς καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διδασκαλίας καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῶν διακοπῶν.

Διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν χορηγηθεισῶν τετρακοσίων δραχμῶν ἠγοράσθησαν σκεύη καὶ ἔπιπλα χρήσιμα εἰς τὰς τεκτούσας καὶ λεχωΐδας. Ὄργανα μαιευτικὰ δὲν ἠγοράσθησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Δεκεμβρίου 1873.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μαιευτηρίου
Μ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ.

Ἀριθ. 3165.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1873.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ὑποβάλλω ὑμῖν, κύριε Πρύτανι, ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἤδη ἀκαδημαϊκὸν ἔτος προσκτηθέντων τῇ τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου *ἀνατομικοχειρουργικῇ συλλογῇ* παρασκευασμάτων. Μέχρι τοῦδε τοιαύτη συλλογὴ οὐδόλως ὑπῆρχεν, ἑπομένως ἡ διδασκαλία τῆς τοπογραφικῆς ἀνατομίας ἰδίως καθίστατο ἐν τοῖς πλείστοις δυσχερεστάτη ἢ καὶ ἀδύνατος, ἐπειδὴ ἐλάχιστός ἐστιν ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς διδασκαλίαν τυγχανόντων πτωμάτων. Ταῦτα πάντα παρέστησα τῇ Πρυτανείᾳ, καὶ ἡ σύγκλητος ἀνέγραψε πίστωσιν δισχιλίων δραχμῶν ἐν τῷ

προϋπολογισμῷ, καὶ οὕτω παρηγγέλθησαν ἐν Παρισίοις παρὰ τῷ **Auzoux** τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἐμοῦ μαθήματος παρασκευάσματα, ἅτινα ἤδη ἄριστα ἐξειργασμένα ἀπεστάλησαν.

Εἰσὶ δὲ ταῦτα·

α'. *Ἀνδρείκελος*, ἔχων μῆκος 1 μ. καὶ 16 ἑκατοστημορ. ἐφ οὗ ὑπάρχουσιν ἐκσεσημασμένα πάντα τὰ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος μόρια, οἷον οἱ μῦς, τὰ ἀγγεῖα. τὰ νεῦρα, τὰ σπλάγχνα καὶ ἐν γένει πᾶν ἀντικείμενον, περὶ οὗ τελειότατον ἀνατομίας σύγγραμμα πραγματεύεται. Ταῦτα δὲ πάντα εἰσὶν οὕτω διατεταγμένα διὰ μηχανισμοῦ, ὥςτε δύνανται νὰ ἐξαιρῶνται κατὰ στρώματα καὶ αὖθις νὰ συναρμολογῶνται, ὅπερ εὐχερεστάτην καθίστησι τὴν τῆς τοπογραφικῆς ἀνατομίας διδασκαλίαν.

β'. *Γυναικεῖον αἰδοῖον* μετά τε τῶν ἔξω καὶ τῶν ἔσω γεννητικῶν ὀργάνων καὶ μετὰ διπλῆς μήτρας, καταδεικνυούσης τὴν κύησιν ἔν τε τῷ πρώτῳ καὶ τῷ τρίτῳ μηνί.

γ'. *Ἀνδρικὴ λεκάνη* μετὰ τῶν ἔξω καὶ τῶν ἔσω γεννητικῶν ὀργάνων, τῶν μυῶν, τῶν κατὰ τὸ περίναιον ἀπονευρώσεων τῶν ἀγγείων καὶ τῶν νεύρων.

δ'. *Ὀφθαλμὸς τελειότατος*, διαστάσεων μειζόνων τῶν φυσικῶν, φέρων τοὺς μῦς, τὰ ἀγγεῖα, τὰ νεῦρα, τοὺς διαφόρους χιτῶνας, τὸ ὑαλῶδες σῶμα, τὸν φακὸν, κλπ., ἑκάστου τούτων δυναμένου νὰ ἐξαιρεθῇ καὶ αὖθις συναρμολογηθῇ. Προςέτι δὲ ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ ἐκσεσημασμένα καὶ τὰ διάφορα μικροσκοπικὰ στρώματα τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος, τοῦ χοροειδοῦς καὶ τῆς Ἴριδος, ὅπως περὶ τούτων διδάσκει ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις τῆς ἀνατομίας.

ε'. *Ἡμιμόριον κεφαλῆς*, διαστάσεως μείζονος τῆς κατὰ φύσιν, ἐφ' οὗ ὑπάρχουσι λεπτομερέστατα ἐξειργασμένα πάντα τὰ κατὰ τὴν βάσιν τοῦ κρανίου κείμενα μόρια, αἱ διχασχίσεις καὶ αἱ συμμίξεις τῆς ε' καὶ ζ' ἐγκεφαλικῆς τῶν νεύρων συζυγίας, τὰ διάφορα γάγγλια, ὁ ὀφθαλμὸς, τὸ οὖς, ἡ ῥινικὴ καὶ ἡ τοῦ στόματος κοιλία, ἡ γλῶσσα, ὁ φάρυγξ καὶ ὁ λάρυγξ μετὰ τῶν μυῶν καὶ πάντων τῶν ἀγγείων.

ς'. *Ἄκραν χεῖρα*, κατὰ τὸ ἥμισυ μείζονα τῆς φυσικῆς μετὰ τῶν μυῶν, τῶν τενόντων, τῶν ἀγγείων, τῶν νεύρων, τῶν Πακινείων

σωματίων, ἔτι δὲ μετὰ τεμαχίου δέρματος, ἐφ' οὗ καταδείκνυνται τὰ διάφορα στρώματα αὐτοῦ, ὅπως παρίστανται ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον.

Τέλος ἠγοράσθησαν

1. Ἓν κιβώτιον ἐργαλείων ἀναγκαίων εἰς τὰς χειρουργικὰς ἐπὶ πτωμάτων ἐγχειρήσεις, δι' ὧν ἡ διδασκαλία τῆς χειρουργίας γίνεται· καὶ

2. Ἕτερον κιβώτιον ἀνατομιῶν ἐργαλείων χρησίμων εἰς τὰς ἐπὶ πτωμάτων ἀνατομάς.

Ταῦτά εἰσι κύριε Πρύτανι τὰ τὴν ἡμετέραν συλλογὴν τανῦν ἀπαρτίζοντα. Πέποιθα δὲ ὅτι αὕτη διὰ τοῦ χρόνου θέλει προςεπαυξηθῇ δεόντως, ἵνα καὶ τὴν τῶν ἀνατεθειμένων μοι μαθημάτων διδασκαλίαν εὐχερεστέραν καταστήσῃ καὶ εἰς τὰς τῶν φοιτητῶν ἰδίας μελέτας χρήσιμος ἀποβῇ.

ΠΑΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς χειρουργίας καὶ τοπογραφικῆς ἀνατομίας.

Ἀριθ. 3009.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΑΣΤΥΚΛΙΝΙΚΗΣ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Τὴν ἀπὸ τῆς Ἀστυκλινικῆς βοήθειαν ἔλαβον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 3913 ἄρρωστοι τακτικῶς προσερχόμενοι εἰς τὸ κατάστημα, ἢ καὶ κατ' οἶκον θεραπευόμενοι, μὴ συγκαταλεγομένων μεταξὺ τούτων τῶν δι' ἁπλῆν μόνον συμβουλὴν προσελθόντων καὶ μὴ ἐγγραφέντων εἰς τὰ βιβλία τοῦ καταστήματος. Ἕνεκα δὲ τοῦ πλήθους καὶ τῆς ἐπιμονῆς τῶν διαλειπόντων πυρετῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, ὁ ἀριθμὸς τῶν τελευταίων τούτων, τῶν μὴ ἐγγραφέντων δηλ. εἰς τὰ βιβλία, εἶναι ἀσυγκρίτῳ λόγῳ ἀνώτερος τοῦ τῶν προγενεστέρων ἐτῶν.

Ἐκ τῶν **3913** τούτων ἀρρώστων **2331** ἦσαν τοῦ ἄρρενος, καὶ **1582** τοῦ θήλεως φύλου.

Ἀνῆκον δὲ

Εἰς μὲν τὴν παιδικὴν ἡλικίαν	1710
Εἰς δὲ τὴν νεανικὴν	1032
Εἰς δὲ τὴν Ἀνδρικὴν	811
Εἰς δὲ τὴν Γεροντικὴν	360
	3913

Κατῴκουν δὲ

Τὸ μὲν πρῶτον τῆς πόλεως τμῆμα . .	855
Τὸ δὲ δεύτερον	1108
Τὸ δὲ τρίτον	1322
Τὸ δὲ τέταρτον	628
	3913

Ἐκ τούτων δ' ἁπάντων ἰάθησαν μὲν . .	3510
Διατελοῦσι δ' ὑπὸ θεραπείαν	37
Ἀπεβίωσαν δὲ	48

Καὶ τέλος

Παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, μετέβαλον τόπον διαμονῆς, ἐξ ἀνάγκης ἢ κατ' ἰατρικὴν προτροπὴν, ἢ ὁπωσδήποτε δὲν ἐπανῆλθον εἴτε ἰαθέντες εἴτε μὴ	318
	3913

Ἐκτὸς δὲ τῆς Ὀστρακιᾶς, τῆς ὁποίας οὐχὶ εὐάριθμα περιστατικὰ ἐφάνησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, τὰ ἐπικρατέστερα νοσήματα ἦσαν, ὡς καὶ κατὰ τὰ προλαβόντα, κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα καὶ τὸ ἔαρ, αἱ παθήσεις τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, κατὰ δὲ τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον, αἱ παθήσεις τῶν ὀργάνων τῆς πέψεως καὶ οἱ διαλείποντες πυρετοί. Οἱ τελευταῖοι ὅμως οὗτοι οὐδέποτε ἀπὸ δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν, ἤτοι ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἀστυκλινικῆς, ἔλαβον σπουδαιότερον χαρακτῆρα διὰ τὴν πληθὺν καὶ ἐπιμονὴν αὐτῶν εἰς τὴν κατωτέραν τῆς κοινωνίας τάξιν, ἥτις ἀπαρτίζει τὴν πελατείαν τοῦ καθιδρύματος

τούτου, καὶ τὴν ὁποίαν ἰδίως καὶ σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐμάστιζεν ἡ ἐπιδημία καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, μηδ' αὐτοῦ τοῦ χειμῶνος ἐξαιρουμένου. Καὶ τῷ ὄντι ἐκ τῶν 3913 ἀρρώστων τῶν ἐγγραφέντων εἰς τὰ βιβλία τοῦ καταστήματος 1630, τὸ ἥμισυ σχεδὸν, ἔπαθον διαλείποντας, πλεῖστοι δὲ τῶν παθόντων καίτοι λαβόντες παρὰ τῆς 'Αστυκλινικῆς τὰ πρὸς θεραπείαν αὐτῶν ἀναγκαία φάρμακα θεραπευόμενοι κατὰ τὴν πόλιν συλλήβδην, οὕτως εἰπεῖν, καὶ κατ' οἰκογενείας δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὰ βιβλία τοῦ καταστήματος· ὥστε πράγματι ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν παθόντων διαλείποντας πυρετοὺς, καὶ θεραπευθέντων παρὰ τῆς 'Αστυκλινικῆς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, εἶναι πολὺ ἀνώτερος τοῦ ἐκ τῶν βιβλίων ἐξαγομένου.

'Εκ τῶν ἀφορώντων εἰδικότερον εἰς τὴν ἐπιδημίαν ταύτην δύο τινα εἶναι ἴσως καὶ ἐνταῦθα μνείας ἄξια· πρῶτον, τὸ ἀνένδοτον τῶν πυρετῶν εἰς τὰς συνήθεις ἄλλοτε τῆς κινίνης δόσεις, καὶ ἡ ἐπιμονὴ μεθ' ἧς ἐπανήρχοντο καίτοι ἐντελῶς καὶ μετὰ προσοχῆς θεραπευομένων τῶν ἀρρώστων. Καὶ δεύτερον, ὅτι σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν πληθὺν τῶν ἀσθενῶν, ἐλάχιστος καὶ ὅλως ἀσήμαντος ἦτον ὁ ἀριθμὸς τῶν παθόντων κακοήθη πυρετόν.

'Εκ δὲ τῶν 52 φοιτητῶν τῶν ἐγγραφέντων κατὰ τὸ παρελθὸν 'Ακαδημαϊκὸν ἔτος ἐν τῇ 'Αστυκλινικῇ· 33 φοιτήσαντες τακτικῶς ἐπὶ ἐννέα ὅλους μῆνας, καὶ ὑποστάντες τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις ἔλαβον τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὴν ἰατρικὴν ἐν 'Ελλάδι· 2 ἔλαβον μερικὴν φοιτήσεως ἀπόδειξιν ἀναγκασθέντες ἕνεκα οἰκιακῶν περιστάσεων νὰ ἀπέλθωσιν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ νενομισμένου χρόνου· 2 ἄλλοι μετέβησαν εἰς τὴν 'Εσπερίαν Εὐρώπην· καὶ 15, ἀνήκοντες, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν, ἐνεγράφησαν μὲν μόλις ἀναγορευθέντες διδάκτορες, δὲν ἠκολούθησαν ὅμως παντάπασι τὰς ἐν τῇ 'Αστυκλινικῇ ἀσκήσεις ἀναχωρήσαντες πιθανῶς εἰς τὰ ἴδια.

'Ο δ' ἀριθμὸς τῶν εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς 'Αστυκλινικῆς ἐγγραφέντων κατὰ τὰ λῆξαν 'Ακαδημαϊκὸν ἔτος ἦτον ἐπίσης ὅλως ἔκτακτοι καὶ κατὰ πολὺ ἀνώτερος παντὸς ἄλλου ἔτους ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς· διότι ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτὼ (78) διδάκτορες τοῦ ἡμετέρου πανεπιστημίου προσῆλθον εἰς αὐτὴν ἀλειφόμενοι καὶ χειραγωγούμενοι κατὰ τὰ πρῶτα ἀσταθῆ καὶ ἀβέβαια αὐτῶν βήματα εἰς τὸ δυσχερὲς καὶ πολύμοχθον στάδιον τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος. Βεβαίως

δὲ, κύριε Πρύτανι, ὁ ἔκτακτος οὗτος ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν, προστιθέμενος εἰς τὴν πληθὺν τῶν ἀρρώστων, καὶ τὸ εἶδος τῆς νόσου, καὶ τὴν διπλασιασθεῖσαν ἀξίαν τῆς θειϊκῆς κινίνης, ἐπέφερεν τὴν ὁποσοῦν μεγαλητέραν δαπάνην διὰ φάρμακα τῆς Ἀστυκλινικῆς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1873.

Ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ
Διευθυντὴς τῆς Ἀστυκλινικῆς
Δ. Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ.

ΑΝΑΓΡΑΦΗ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΩ ΘΕΡΑΠΕΥΘΕΝΤΩΝ ΑΡΡΩΣΤΩΝ

Ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1872 ἕως τῆς 31 Αὐγούστου 1873.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο προσῆλθον εἰς τὸ Ὀφθαλμιατρεῖον ἄρρωστοι·

ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς	153
ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν	332
ἐκ τῆς ἔξω Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς	260
Τὸ ὅλον	745

Τούτων ἦσαν ἄνδρες μὲν	443
γυναῖκες δὲ	155
καὶ παιδία	147
	745

Ἔπασχον δὲ τὸν μὲν δεξιὸν ὀφθαλμὸν	162
τὸν δὲ ἀριστερὸν	172
ἀμφοτέρους δὲ	409
Ἤτοι τὸ ὅλον τῶν πασχόντων ὀφθαλμῶν	1152

Ἐνοσηλεύθησαν ἐν τῷ Ὀφθαλμιατρείῳ

ἄνδρες	91
γυναῖκες	11
παιδίον	1
	103

ὧν ἐκ μὲν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς ἦσαν	2
ἐκ δὲ τῶν ἐπαρχιῶν	38
ἐκ δὲ τῆς ἔξω Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς	63
	103

Ἐκ τῶν 745 προσελθόντων ἀρρώστων ἔπασχον

Τράχωμα ὀξὺ ἢ χρόνιον	194
Κερατοειδίτιδα καὶ συνεπείας αὐτῆς	153
Καταῤῥώδη ὀφθαλμίαν	104
Ὑπόχυμα	60
Φλυκταινώδη ὀφθαλμίαν	53
Ἐντρόπιον καὶ τριχίασιν	19
Ἀτροφίαν τῶν ὀπτικῶν νεύρων	17
Ἰρίτιδα καὶ συνεπείας αὐτῆς	17
Ἀτροφίαν τοῦ βαλβοῦ	16
Τραύματα	13
Βλεφαραδενίτιδα	12
Σταφύλωμα σκιερὸν	11
Πυοῤῥοϊκὴν ὀφθαλμίαν	11
Δακρυοκυστίτιδα καὶ στενώματα τῶν δακρυχόων σημείων	11
Γλαύκωμα	10
Ἀμφιβληστροειδίτιδα	10
Πτερύγιον	10
Ἀλλότρια σώματα	10
Σύγχισιν	10
Μυωπίαν	9
Χαλάζιον	6
Σταφύλωμα διαφανὲς	5
Στραβισμὸν	5

Χοροειδίτιδα	4
Ἐξάρθρησιν τοῦ φακοῦ	4
Σταφύλωμα ὀπίσθιον	4
Πρεσβυωπίαν	3
Ἐκτρόπιον	3
Ἰροδοχοροειδίτιδα	3
Στεάτιον	3
Ἀφακίαν	3
Ἀποκόλλησιν τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς	2
Ὑπερεμμετρωπίαν	2
Συμβλέφαρον	2
Ἀμφιβληστροειδίτιδα μελαγχρωστικὴν	2
Στεατόῤῥοιαν τῶν βλεφάρων	2
Ἐπιθηλίωμα τοῦ κερατοειδοῦς	2
Κωνώπια	2
Νυσταγμὸν	2
Ὀφθαλμίαν διφθερογόνον	2
Φλέγμονα τῶν βλεφάρων	1
Ὠτίτιδα καταῤῥώδη ἐξωτερικὴν	1
Ἰριδοδόνησιν	1

Ἐνηργήθησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο αἱ ἑξῆς ἐγχειρήσεις

Ἐξαιρέσεις ὑποχυμάτων	29
Ἰριδεκτομίαι	19
Ἐντροπίου καὶ τριχιάσεως ἐγχειρήσεις	15
Ἐγχειρήσεις δευτερογενοῦς ὑποχύματος	12
Δακρυοκυστίτιδος καὶ στενωμάτων τῶν δακρυχόων ὁδῶν ἐγχειρήσεις	10
Χαλαζίων ἐκκοπαὶ	6
Ἀλλοτρίων σωμάτων ἐξαιρέσεις	5
Πτερυγίου ἐγχειρήσεις	3
Σταφυλώματος σκιεροῦ ἐγχειρήσεις	3
Βλεφαροπλασίαι	3
Ἐκτροπίου ἐγχειρήσεις	3
Ἐπιθηλιωμάτων τοῦ κερατοειδοῦς ἐκκοπαὶ	2

Ἐξόρυξις τοῦ βολβοῦ	1
Στραβισμοῦ ἐγχείρησις	1
Τὸ ὅλον ἐγχειρήσεις	112

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ὀκτωβρίου 1873.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὀφθαλμιατρείου
Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἀριθ. 2873.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩ ΤΩΝ ΣΥΦΙΛΙΔΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΓΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Κύριε Πρύτανι,

Ὑποβάλλομεν ὑμῖν περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος (ἀπὸ 1 7βρίου 1872 μέχρι 31 Αὐγούστου 1873) νοσηλευθησῶν ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ τῶν Συφιλιδικῶν νοσημάτων ἀσθενῶν.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐνοσηλεύθησαν ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ 155 γυναῖκες.

Κατήγοντο δὲ

ἐκ μὲν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος	16
ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου	85
ἐκ τῶν Κυκλάδων νήσων	39
ἐκ τῶν Σποράδων	8
ἐκ τῆς Ἑπτανήσου	4
καὶ ἐκ τῆς Ῥωσσίας	3
	155

Ἀνῆκον δὲ

εἰς μὲν τὴν ἔφηβον ἡλικίαν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 13—21 ἔτους	71
εἰς δὲ τὴν ἀνδρικὴν ἀπὸ τοῦ 21—50	84
	155

Έπασχον δὲ ὑπὸ βλενορροϊκῶν νοσημάτων ἐν γένει	83
ὑπὸ ἑλκῶν μαλακῶν	37
ὑπὸ βουβώνων ἐκ βλενορροίας	2
ὑπὸ καθολικῆς συφίλιδος	16
καὶ ὑπὸ ὑπερσαρκώσεων	17
	155

Ἐθεραπεύθησαν δὲ κατὰ μέσον ὅρον αἱ μὲν ἐκ βλενορροϊκῶν νοσησημάτων πάσχουσαι εἰς ἡμέρας 50, αἱ δὲ ἐξ ἑλκῶν εἰς 40, αἱ δὲ ἐκ βουβώνων διαλυθέντων εἰς ἡμέρας 12, αἱ ἐκ βουβώνων σχασθέντων εἰς ἡμέρας 60, καὶ ἐξ ὑπερσαρκώσεων εἰς ἡμέρας 15.

Ἐκ τούτων αἱ μὲν 134 ἰαθεῖσαι ἐξῆλθον τοῦ θεραπευτηρίου, νοσηλεύονται δὲ εἰσέτι αἱ 21.

Ἡ ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ κλινικὴ διδασκαλία, ἤρξατο κατὰ τὸ ε.ε. τὸν Ἰανουάριον, καὶ τοῦτο καθόσον ἠναγκάσθημεν ἐκ νόσου νὰ βραδύνωμεν τὴν ἔναρξιν, ἀνεπληρώσαμεν ὅμως τὴν ἔλλειψιν ταύτην, διδάσκοντες ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου, ἕως τέλη Μαΐου τρὶς τῆς ἑβδομάδος ἀνὰ 2 ὥρας ἑκάστοτε, ἤτοι δευτέραν τετάρτην καὶ παρασκευὴν προσερχομένων ὡς εἴθισται ἐν ταῖς κλινικαῖς ἡμῶν παραδόσεσι τῶν τεταρτοετῶν φοιτητῶν τῆς Ἰατρικῆς σχολῆς.

Περαίνοντες, Κύριε Πρύτανι, τὴν περιληπτικὴν ταύτην ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ θεραπευτηρίου, σᾶς παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐξαιρετικῆς πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς μου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 7βρίου 1873.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ θεραπευτηρίου τῶν
Συφιλιδικῶν νόσων.

ΣΠ. Κ. ΜΠΑΛΑΝΟΣ.

'Αριθ. 314.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Α'.

Περὶ τῆς ἀνάγκης νέου κτιρίου ἐπαρκοῦς εἴς τε τὰς παρούσας καὶ τὰς μελλούσας χρείας τῆς Βιβλιοθήκης.

Ἐφ' ὅσον δὲν εἴχομεν Βιβλιοθήκην ἀλλ' ἄτακτον βιβλίων ἀποθήκην οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ὑπάρχῃ λόγος περὶ νέου κτιρίου· ἀλλ' ἀφοῦ διὰ τοσούτων ἀγώνων καὶ τοσούτων χρηματικῶν θυσιῶν τῆς τε Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Κυβερνήσεως κατωρθώθη τέλος πάντων καὶ παρ' ἡμῖν ἡ σύστασις βιβλιοθήκης ἣν ἁβρυνόμενοι ἐπιδεικνύομεν πρὸς ξένους ἡγεμόνας μὴ ἀπαξιοῦντας νὰ ἐπισκέπτωνται αὐτήν, ἡ περὶ νέου κτιρίου σκέψις καὶ εὔκαιρος εἶναι καὶ μάλιστα προσήκουσα. Τὴν κατεπείγουσαν ταύτην ἀνάγκην παραστήσας ἤδη διὰ μακρῶν ἔν τε ταῖς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐκθέσεσι καὶ τῇ πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Πανεπιστημίου, ἥτις ἐδημοσίευσεν αὐτὴν ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους **1871**, παρατηρῶ μόνον τὰ νῦν ὅτι ἕνεκα τῆς στενοχωρίας τοῦ ὑπάρχοντος κτιρίου κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ τὸ ταξινομικὸν σύστημα καθ' ὃ σήμερον ἡ βιβλιοθήκη κινεῖται, ὅτι ἐκ τούτου θὰ συμβῇ, ὡς εἰκός, ἡ προτέρα τῶν πάντων σύγχυσις, ἐξ ἧς, ἐὰν ἦναι ἀληθῆ τὰ λεγόμενα, οὐκ ὀλίγοι ὠφελήθησαν.

Β'.

Περὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τοῦ εἶναι μονίμους τοὺς ὑπαλλήλους.

Τὸ ταξινομικὸν σύστημα κινδυνεύει οὐχ ἧττον νὰ καταστραφῇ ἕνεκα τῆς ἀδιαλείπτου μεταβολῆς τοῦ προσωπικοῦ. Ὁ νομοθέτης ἀνέθηκε τῷ Ἐφόρῳ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ τῆς βιβλιο-

θήκης, πρῶτον μὲν διότι αὐτὸς ὡς μόνος ὑπεύθυνος πρέπει νὰ ἔχῃ πλήρη πίστιν πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ ὑπαλλήλους, δεύτερον δὲ διότι εἶναι μόνος ἐπιτήδειος νὰ γνωρίσῃ τὰ προσόντα ἃ οἱ ἐν δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ λειτουργοῦντες ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἔχωσιν. Ἀλλ' ἡ σοφὴ αὕτη τοῦ νόμου διάταξις δὲν ἠξιώθη πάντοτε σεβασμοῦ· ὁσάκις δὲ ὁ ἔφορος ἠθέλησε νὰ ἀντιτάξῃ τὸν νόμον, ἢ ἐνηργήθησαν κατ' αὐτοῦ στάσεις, ἢ ἐστερήθησαν τῆς μισθοδοσίας οἱ αὐθερέτως παυθέντες ὑπάλληλοι, ἵνα περιέλθῃ ὁ Ἔφορος εἰς ἀπόγνωσιν καὶ ἀμηχανίαν καὶ παραιτηθῇ, ὡς ἐν ταῖς ἐσχάταις πονηραῖς ἡμέραις τῆς ἀναμορφώσεως ἐγένετο.

Προβλέπων ὅτι ἐκ τῆς ἀδιαλείπτου μεταβολῆς τοῦ προσωπικοῦ ἔμελλέ ποτε νὰ πάθῃ ἡ βιβλιοθήκη συμφορὰν ἢ βλάβην δυσκόλως ἐπανορθουμένην, ἐπενόησα νὰ ἐλαττώσω μέχρι τοσούτου τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, ὥστε ἐκ τῆς ἀπολύσεως ἑνὸς καὶ μόνου ὑπαλλήλου νὰ προκύπτῃ παραχρῆμα ἡ τῆς ὑπηρεσίας στάσις· ἐπὶ τούτῳ δὲ δι' ἀναφορᾶς μου ὑπὸ χρονολογίαν 20 φεβρ. 1873 προέτεινα εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀντὶ δύο βιβλιοφυλάκων οὐδὲν πραττόντων ἀλλ' εἰς ῥαδιουργίας κατὰ τοῦ Ἐφόρου καταγινομένων, ἵν' ἀληθεύσῃ καὶ περὶ αὐτῶν ὅ,τι ὁ Πολύβιος ἔλεγε περὶ τῶν ἑαυτοῦ συγχρόνων, ὅτι δηλαδὴ «κενοδοξία καὶ στάσις» ἦσαν αἱ μόναι αὐτῶν ἀρεταί, νὰ διορισθῇ εἷς μόνος, ἐκεῖνος δέ, ὅστις κατὰ πρότασίν μου, ἐστάλη εἰς Γερμανίαν, ἵνα σπουδάσῃ ἐν ταῖς δημοσίαις βιβλιοθήκαις τὴν βιβλιοθηκολογίαν· ἀλλ' ὅπως ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἀφοσιωθῇ ἐντελῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς βιβλιοθήκης καὶ ἔχῃ αὐτὴν κύριον ἑαυτοῦ ἐπάγγελμα, προέτεινα νὰ ὁρισθῇ ἀμέσως ὁ μισθὸς αὐτοῦ εἰς δρ. 250 κατὰ μῆνα, νὰ αὐξάνηται δὲ ἀνὰ πενταετίαν κατὰ δρ. 50 δι' ἕκαστον μῆνα μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὅρου μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δρ. 350. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀναφορᾶς μου προέτεινα ἀντὶ τεσσάρων βοηθῶν, οὓς ὁ νόμος ὁρίζει, δύο μόνον· ἀλλ' ἵνα ἔχωσι καὶ οὗτοι τὴν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ὑπηρεσίαν κύριον καὶ διηνεκὲς αὐτῶν ἔργον καὶ ἀποκτήσωσι τὴν πεῖραν, ἧς ἄνευ καὶ ἡ κάλλιστα τεταγμένη βιβλιοθήκη δὲν δύναται νὰ λειτουργήσῃ, προέτεινα νὰ ὁρισθῇ ἀμέσως ὁ μισθὸς αὐτῶν εἰς δρ. 150 κατὰ μῆνα, ἀνὰ πενταετίαν δὲ νὰ αὐξάνηται κατὰ δρ. 25 μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῶν δρ. 200 κατὰ μῆνα. Αἱ προτάσεις μου ὅμως αὗται παντελῶς ἀνάξιαι λόγου

ἐκρίθησαν, διότι ἐμάχοντο εἰς τὰς περὶ ἀναμορφώσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου ὑψηλὰς σκέψεις.

Γ'.

Περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ἐθνικοῦ νομισματικοῦ Μουσείου.

Ἐπὶ τῆς ἐφορείας τοῦ κυρίου Φρεαρίτου ὁ παρ' ἡμῖν διατρίβων λόγιος ἀνὴρ Γ. Φίνλεϋ, ὁ ἔμπειρος νομισματογνώμων Παῦλος Λάμπρου καὶ ἐγὼ προσεκλήθημεν νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ἐκ νομισμάτων συλλογήν, ἥτις, ἐν σάκκοις καὶ χαρτίοις κειμένη, ἦτο τοῖς πᾶσιν ἀόρατος, νὰ ὑποβάλωμεν δὲ αὐτῷ ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως καθόλου τοῦ νομισματικοῦ Μουσείου. Προθύμως ἀναδεξάμενοι τὴν ἀνατεθεῖσαν ἡμῖν ἐντολὴν ἐπεχειρήσαμεν τὸ ἔργον ἀρξάμενοι κατὰ τὸ γεωγραφικὸν σύστημα τοῦ διασήμου νομισματογνώστου Ἐκχέλου ἀπὸ τῆς Ἱσπανίας, μετὰ μῆνας δὲ τρεῖς, ἐν οἷς πολλάκις κατ' ἀνάγκην, διεκόψαμεν τὸ ἔργον, ἵνα παράσχωμεν τῷ νομισματογνώμονι καιρὸν νὰ τάξῃ εἰς τὰς θήκας τὰ ἐν χαρτίοις καὶ σάκκοις μένοντα νομίσματα, ἠναγκάσθημεν νὰ παύσωμεν ὁριστικῶς τὴν ἐργασίαν ἡμῶν δι' ἔλλειψιν θηκῶν. Εἶναι τῇ ἀληθείᾳ ἀκατανόητον πῶς, ἀφοῦ πολλαὶ χιλιάδες δραχμῶν ἠναλώθησαν εἰς πορισμὸν μολυβδίνων τύπων, ἐξ ὧν οὐδὲν ἡ ἐπιστήμη, μέχρι σήμερον τοὐλάχιστον, ὠφελήθη, δὲν ἐδαπανήθησαν καὶ 1000 δρ. ὑπὲρ τῆς πρώτης ἀνάγκης τοῦ νομισματικοῦ μουσείου. Δι' ἔλλειψιν λοιπὸν θηκῶν ἔστημεν εἰς Σαλαμῖνα, ἤτοι εἰς αὔξοντα ἀριθμὸν τεταγμένων νομισμάτων **3192** καὶ περὶ τῶν ἀπὸ Ἱσπανίας μέχρι τῆς ῥηθείσης νήσου τμημάτων ἐπεδώκαμεν τῷ Κυρίῳ Ἐφόρῳ Φρεαρίτῃ τῇ 10 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1866 ἔκθεσιν, ἣν αὐτὸς ἐδημοσίευσεν ἐν ταῖς πρὸς τὸ κοινὸν εὐθύναις αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1866 μέχρι τῆς γ'. φεβρουαρίου 1870, ὅτε ἀνετέθησαν ἐμοὶ τὰ τῆς Ἐφορείας χρέη, παρῆλθον ἔτη περίπου τέσσαρα. Τίς δὲ θέλει πιστεύσει ὅτι κατὰ τὸν μακρὸν τοῦτον χρόνον οὐδεμία ἐγένετο πρόνοια περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν θηκῶν; Εἶχέ τις συμφέρον νὰ μὴ γινώσκῃ οὐδεὶς τί περιέχει τὸ ἐθνικὸν νομισματικὸν μουσεῖον; Παραγγείλας ἐγὼ παραυτίκα τὴν κατασκευὴν 350 θηκῶν καὶ ματαιώσας οὕτω πᾶσαν περὶ ἀναβολῆς τῆς ἐργασίας πρόφασιν, ἐδικαιούμην, πιστεύω, νὰ ἐρωτήσω τὸν νο-

μισματογνώμονα πότε περίπου ὑπελόγιζεν ὅτι ἠδύνατο χάριν τῆς τιμῆς ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ Πανεπιστημίου νὰ ἔχῃ τὸ πᾶν κατατεταγμένον· ἀλλ' ὁ νομισματογνώμων οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ δώσῃ ὁριστικὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ὀχληρὰν ἐρώτησίν μου, προὐφασίζετο δὲ πάντοτε ὅτι ἡ κατάταξις ἦν ἔργον ὑπομονῆς. Ἄλλος δ' ὅμως ἔμπειρος νομισματογνώμων μὲ ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ κατάταξις τοῦ ἡμετέρου νομισματικοῦ μουσείου ἦν ἔργον ἓξ μηνῶν.

Ἡ τὰ νῦν τετελεσμένη κατάταξις φθάνει μέχρι, Ἐμμανουὴλ Ε'. τοῦ Παλαιολόγου καὶ φέρει αὔξοντα ἀριθμὸν 12,727, ἀλλ' ἂν 17 ὅλων ἐτῶν ὁ νομισματογνώμων ἐδεήθη πρὸς κατάταξιν 12,727 νομισμάτων, πρόδηλον γίνεται ὅτι πολλῶν ἔτι χρῄζει ἐτῶν, κατὰ τὸ σύστημα τῆς ὑπομονῆς, ἵνα κατατάξῃ τὴν ἐν χαρτίοις καὶ σάκκοις εἰσέτι μένουσαν σειρὰν τῶν τε μεσαιωνικῶν χρόνων καὶ τῶν νεωτέρων. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἀκατάτακτα εἰσέτι μένουσι καὶ τὰ ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἕνεκα τῆς βραδύτητος, μεθ' ἧς γίνεται ἡ τακτοποίησις τοῦ νομισματικοῦ μουσείου, προέτεινα τῷ νομισματογνώμονι νὰ προσλάβῃ βοηθόν· ἀλλὰ τὴν γνώμην μου ταύτην πάντοτε ἐξέκλινεν. Ἐν τοσούτῳ, ἐπειδὴ ὁ νομισματογνώμων καθ' ἃ αὐτὸς λέγει, πάσχει, πάσχων δὲ δὲν δύναται νὰ ἐργάζηται πλείονας τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων ὡρῶν ἑκάστης ἡμέρας, αὐτοῦ δ' οὕτως ἢ ἄλλως ἐκλιπόντος, τὸ νομισματικὸν μουσεῖον θέλει κλεισθῆ πρὸς τὸ κοινὸν, διὰ τοῦτο κατεπείγουσα ἀνάγκη εἶναι νὰ ληφθῇ ἀπὸ τοῦδε πρόνοια περὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, νὰ μὴ ἀναβληθῇ δ' ἐπὶ πλέον ἡ εἰς Εὐρώπην ἀποστολὴ διδάκτορος τῆς φιλολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἵνα σπουδάσῃ ἀποκλειστικῶς τὴν νομισματικὴν ἐν τοῖς Εὐρωπαϊκοῖς μουσείοις.

Δ'.

Περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ τμήματος τῶν χειρογράφων.

Αἰτήσας πολλάκις μετὰ παρακλήσεων παρὰ τοῦ λογίου ἀνδρὸς Σ. Οἰκονόμου ὃν ἐπὶ τῆς ἐφορείας τοῦ κυρίου Φρεαρίτου λίαν φιλοτίμως ἀνέλαβε νὰ συντάξῃ κατάλογον τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ λάβω αὐτὸν ἐσκεπτόμην νὰ ἐπιχειρήσω ἐγὼ αὐτὸς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ· μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ πράξω τοῦτο

ἕνεκα τῶν πολλῶν μου ἀσχολιῶν ἀνέθηκα τὸ ἔργον τῷ β΄. βιβλιοφύλακι Γ. Κρέμῳ. Κατάλογος 800 τὸ πολὺ ἁπλουστάτων χειρογράφων (διότι τὰ λεγόμενα καλίμψηστα ὁ βιβλιοφύλαξ δὲν δύναται νὰ ἀναγνώσῃ) μέλλων νὰ μὴ ὑπερβῇ τὰ 8 ἢ 10 τυπογραφικὰ φύλλα (ἀντὶ τῶν 30, ἃ μέλλει νῦν νὰ περιέχῃ) εὐκολώτατα θὰ ἐπερατοῦτο ἐν ἓξ μάλιστα μησὶν, ἂν ὁ ἀναδεξάμενος νὰ συντάξῃ αὐτὸν μὴ κατεγίνετο εἰςἔργα ἀλλότρια τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων. Ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη εἶχον τὴν καλοκἀγαθίαν νὰ προσμένω τὸν κατάλογον τοῦτον, οὐδαμῶς μάλιστα ὀκνήσας νὰ ἀναλάβω αὐτὸς καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον τοῦτον τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν τὴν τῷ βιβλιοφύλακι ἀνατεθειμένην· ἐν τέλει ὅμως πεισθεὶς ὅτι ὁ προκείμενος κατάλογος ἔμελλε νὰ προαχθῇ εἰς φῶς *ad Calendas Graecas* ᾔτησα παρὰ τοῦ βιβλιοφύλακος χειρόγραφον κατάλογον πρὸς χρῆσιν τῆς βιβλιοθήκης. Παραδόξως ὅμως μοὶ ἐδόθη μετὰ πολλῆς δυστροπίας κατάλογός τις ἀκατονόμαστος, κατάλογος ἐμφαίνων ἤτοι ὅτι ὁ συντάκτης αὐτοῦ ἥκιστα γινώσκει νὰ ἐργάζηται ἢ ὅτι ἑαυτοῦ χάριν ἐφιλοτέχνησε τὸ ἀριστούργημα τοῦτο. Καὶ τῷ ὄντι τί δύναται νὰ μάθῃ τις περὶ τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης ἐκ καταλόγου ὅς τις φέρων τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν 1, 2, 3 κ.τ.λ. οὐδὲν ἄλλο περιέχει ἢ τὰς ξηρὰς λέξεις «Παλαιὰ διαθήκη» «Καινὴ διαθήκη» κ.τ.λ. οὐδεμία δ' ἄλλη ἐν αὐτῷ περὶ οὐδενὸς ὑπόμνησις γίνεται; Ὑποβαλὼν περὶ τοῦ προκειμένου τὰς σκέψεις μου τῷ λογίῳ ἀνδρὶ Σ. Οἰκονόμῳ καὶ ἐπικαλεσάμενος τὴν ἀντίληψιν αὐτοῦ, ἔλαβον τὴν ἑπομένην ἀπάντησιν:

Τῇ 14 Ἀπριλίου 1873.

Οἴκοθεν.

Κύριε Ἔφορε,

Ἀπαντῶν πρὸς τὴν ταύτῃ τῇ στιγμῇ ἐπιδοθεῖσάν μοι ὑμετέραν ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ καταγράφετε διάγραμμα καταλόγου τῶν παρ' ἡμῶν χειρογράφων, ἀνομολογῶ ὅτι τὸ διάγραμμα συντέτακται κατὰ τὴν ἔκπαλαι παρὰ τῶν ἐπισημοτέρων κωδικογράφων διατυπωθεῖσαν μέθοδον, καὶ κατὰ τοῦτο ὤφειλεν ὁ ἀναλαβὼν τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ ἀποκειμένων χειρογράφων ἵνα βαδίσῃ καταγράφων τὰ χειρόγραφα. Ἐρωτᾶτέ με πρὸς τούτοις ἂν θέλω ἵνα ἐξετάσω τὸ ἔργον τοῦ Κ. Κρέμου. Εὐχαρίστως ἤθελον ἐκ-

πληρώσει τὴν ὑμετέραν ἔφεσιν, ἂν εἶχον τὸν ἁρμόδιον καιρόν. Καλὸν δὲ νομίζω ὅτι πράξετε διορίζοντες ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Καθηγητῶν ὅπως ἐξετάσῃ τὸ ἔργον. Ταῦτα ἀπαντῶν πρὸς ὑμᾶς διατελῶ.

Πρόθυμος

Σ. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

Τῷ ἐλλογίμῳ Κ. Σ. Κόμνῳ ἐφόρῳ τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης κ.τ.λ.

Ι. Χ.

Ἡ Ἐφορεία ἔχουσα ὑπ᾿ ὄψιν τὸ μέλλον καὶ τοῦ τμήματος τούτου προτείνει γνώμην νὰ ἀποσταλῇ εἰς Εὐρώπην διδάκτωρ τῆς φιλολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἵνα σπουδάσῃ τὴν παλαιογραφίαν καὶ ἀσκηθῇ εἰς τὰς ἐν Εὐρώπῃ δημοσίας βιβλιοθήκας περὶ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἑρμηνείαν τῶν χειρογράφων.

Ε΄.

Περὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης μονίμων καταλόγων.

Ἡ ἀσφάλεια τῆς βιβλιοθήκης ἀπαιτεῖ κατεπειγόντως τὴν σύνταξιν μονίμων καταλόγων, ἤτοι καταλόγων ἐν μονίμοις βιβλίοις ἠριθμημένοις, ἀντὶ τῶν ἐν δελτίοις κινητῶν καταλόγων. Δὲν ἔπαυσα παριστῶν εἴς τε τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὴν Σύγκλητον τοῦ πανεπιστημίου τὸν κίνδυνον ὃν ἡ βιβλιοθήκη κινδυνεύει διὰ τὴν ἔλλειψιν τοιούτων καταλόγων. Φαῦλος ὑπάλληλος δύναται πάντοτε νὰ ὑπεξέλῃ πολύτιμόν τι βιβλίον μετὰ τοῦ δελτίου, ἐν ᾧ περιγράφεται, ἢ νὰ παρεισαγάγῃ ἀντ᾿ αὐτοῦ ἄλλο βιβλίον κοινὸν μετ᾿ ἄλλου δελτίου. Τὸ πρᾶγμα δεῖται οὐχὶ τυχούσης φροντίδος, διότι, ἂν μέχρι τοῦδε δὲν συνέβη τι ἀπευκταῖον, δύναται εὐκολώτατα ἐν τῷ μέλλον τι νὰ συμβῇ, ἅμα ἐπ᾿ ἐλάχιστον ἐλαττωθείσης τῆς αὐστηρᾶς τοῦ Ἐφόρου ἐπιτηρήσεως. Ἐπιτροπὴ ἐκ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐλθοῦσα εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἵνα ἰδίοις ὄμμασι ἴδῃ τὰ ὑπὸ τῆς ἐφορείας μου ἐκτελεσθέντα ἔργα, ὑπέβαλε περὶ τοῦ προκειμένου ἀξίαν λόγου ἔκθεσιν· ἀλλ᾿ οὐδ᾿ εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην, τὴν ἤδη δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1871, ἐδόθη προσοχή τις.

ΣΤ'.

Περὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης καταργήσεως τῆς περὶ δανείων βιβλίων διατάξεως τοῦ νόμου.

Ἡ διάταξις ἥτις ἐπιτρέπει τὸ δανείζειν κατ' οἶκον βιβλία τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης παρέχει οὐκ ὀλίγας δυσχερείας. Ἵνα ἀποδοθῇ τὸ παρανόμως κατακρατούμενον βιβλίον, ἀναγκάζεται πολλάκις ἡ Ἐφορεία νὰ ἐπικαλῆται τὴν βοήθειαν τῆς ἀστυνομίας ἢ τῆς εἰσαγγελίας, νὰ παρασκευάζῃ ἑαυτῇ ἐχθροὺς καὶ νὰ γίνηται ὑπόθεσις ἀηδεστάτων λιβελλογραφιῶν. Ἔπειτα δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ στερῶνται τοσοῦτοι ἄλλοι μελετῶντες ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ χάριν ἑνὸς προσώπου; Ἡ κατάστασις αὕτη, εἶπέ μοί ποτε ξένος περιηγητὴς, πρὸς ὃν αἰτοῦντα βιβλίον ἀπήντησα ὅτι ἦν δεδανεισμένον, ἐμφαίνει ἄγνοιαν τῶν πρώτων στοιχείων καλῆς διοικήσεως δημοσίας βιβλιοθήκης. Περὶ τοῦ πράγματος δὶς μέχρι τοῦδε ἔγραψα τὸ δέον.

Ἡ μόνη ἐξαίρεσις, ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύναται νὰ καθιερωθῇ, εἶναι διὰ τοὺς Καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ διὰ τὰ μόνα συγγράμματα, ἃ ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου ἀγοράζει ἐτησίως διὰ τὴν ἰδιαιτέραν ἑκάστου διδασκαλίαν.

Ζ'.

Περὶ ἀνάγκης παραχωρήσεως τῇ βιβλιοθήκῃ μιᾶς αἰθούσης, συστάσεως βιβλιοδετείου καὶ τυπογραφείου καὶ ἐτησίας τῆς βιβλιοθήκης ἐξελέγξεως.

Ἀνάγκη νὰ παραχωρηθῇ ὑπὸ τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου αἴθουσα, ἵνα προσηκόντως τοποθετηθῇ ἐν αὐτῇ ἡ ἐκ πολλῶν χιλιάδων τόμων συνισταμένη ἀποθήκη· ἡ Σύγκλητος δὲ δύναται νὰ παραχωρήσῃ πολλὰς αἰθούσας, ἐὰν θελήσῃ νὰ μεταστήσῃ τὸ φυσιογραφικὸν μουσεῖον, ὃ κατέχει ὁλόκληρον τοῦ Πανεπιστημίου πτέρυγα, εἰς τὴν πρῴην οἰκίαν Παπαδοπούλου, ἣν ἠγόρασεν, ὡς τὰ πρακτικὰ τῆς Συγκλήτου λέγουσιν, ἵνα μετακομισθῇ εἰς αὐτὴν τό τε φυσιογραφικὸν μουσεῖον καὶ τὸ ἀνατομεῖον καὶ τὸ χημεῖον, ἃ μολύνουσι τὸν κατὰ τὸ Πανεπιστήμιον ἀέρα. Τακτοποιοῦντες δὲ τὴν ἀποθήκην ἡμῶν καὶ συντάσσοντες ἔντυπον αὐτῆς κατάλογον διὰ τῆς συστάσεως ἐν

αὐτῷ τῷ Πανεπιστημίῳ μικροῦ τυπογραφείου, ἀναγκαιοτάτου ὄντος διὰ πολλὰς τῆς βιβλιοθήκης χρείας, θέλομεν ἐπιχειρήσει ὠφελίμους ἀνταλλαγὰς πρός τε τὰς δημοσίας καὶ τὰς τῶν ἰδιωτῶν ἐν Εὐρώπῃ βιβλιοθήκας καὶ πληρώσει οὕτω πολλὰ τῆς βιβλιοθήκης ἡμῶν κενά. Εἶναι ὡσαύτως ἀνάγκη νὰ παραχωρηθῇ ὑπὸ τῆς Συγκλήτου δωμάτιον πρὸς σύστασιν βιβλιοδετείου, διότι εἶναι λίαν ἐπικίνδυνον νὰ δίδωνται ἐκτὸς τῆς βιβλιοθήκης βιβλία πρὸς δέσιν ἔχοντα εἰκόνας πολλῶν χιλιάδων δραχμῶν τιμωμένας. Ἐπικινδυνότερον δ' εἶναι νὰ δίδωνται ἐκτὸς τῆς βιβλιοθήκης χειρόγραφα πρὸς δέσιν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀνέρχεται σήμερον εἰς 800 περίπου, καὶ ἅτινα, ἵνα σωθῶσιν, ἀναγκαῖον καθίσταται νὰ δεθῶσι ὅσον τάχιστα. Διὰ τῆς συστάσεως βιβλιοδετείου ἐν αὐτῷ τῷ Πανεπιστημίῳ θέλομεν ἀποφύγει τὴν βραδύτητα, μεθ' ἧς νῦν δένονται τὰ βιβλία, τὰ σφάλματα ἅτινα μεθ' ὅλας τὰς διδομένας τοῖς βιβλιοδέταις ὁδηγίαις γίνονται καὶ ἅτινα ἀναγκάζουσι πολλάκις ἡμᾶς νὰ λύσωμεν τὸ ἤδη δεθὲν βιβλίον καὶ νὰ δέσωμεν ἐκ νέου καὶ θέλομεν ἔχει οἰκονομίαν ἐπὶ τῆς δέσεως 15—20 0]0.

Εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ νὰ κλείηται κατ' ἔτος ἡ βιβλιοθήκη διὰ τὸ δημόσιον ἐφ' ἡμέρας 40 ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου, ἵνα γίνηται ἡ δέουσα τῆς βιβλιοθήκης ἐξέλεγξις, καὶ καθαίρωνται 150,000 τόμοι, ἵνα μὴ φθαρῶσιν ὑπὸ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῶν σητῶν. Τοῦτο γίνεται κατ' ἔτος καθ' ἁπάσας τὰς ἐν Εὐρώπῃ δημοσίας βιβλιοθήκας, τοῦτο ἀπαιτεῖ ὁ νόμος νὰ γίνηται καὶ παρ' ἡμῖν, χωρὶς ὅμως νὰ χορηγῇ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως. Περὶ τοῦ πράγματος ἔγραψα εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐν ἐκτάσει.

Η'.

Περὶ τῶν σχέσεων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης πρὸς τὰς ἐν Εὐρώπῃ δημοσίας βιβλιοθήκας καὶ Ἀκαδημίας.

Ἐπιχειρήσας νὰ ἀποστείλω εἰς τὰς ἐν Εὐρώπῃ δημοσίας βιβλιοθήκας καὶ Ἀκαδημίας τὴν δαπάνῃ τῆς Κυβερνήσεως ἐκδιδομένην ἀρχαιολογικὴν Ἐφημερίδα, τὰς Ἀκαδημαϊκὰς λογοδοσίας, τοὺς περὶ νομισμάτων τοῦ Ἐθνικοῦ νομισματικοῦ μουσείου καταλόγους καὶ ἄλλα τῆς φιλολογίας ἡμῶν ἔργα ἱκανὰ νὰ συστήσωσι τὴν χώραν ἡμῶν εἰς

τὸν πολιτισμόν, δύο τινὰ εἶχον ἐν νῷ: πρῶτον μὲν νὰ ἐπισπάσω τὴν ἐφ' ἡμᾶς προσοχὴν τῆς σοφῆς Εὐρώπης, δεύτερον δὲ νὰ προκαλέσω δωρεὰς ὑπὲρ τῆς 'Εθνικῆς βιβλιοθήκης. 'Αμφότερα δὲ θαυμασίως ἐπετεύχθησαν. Καὶ δὴ πρῶτον νῦν προσεκλήθη καὶ ἡ 'Ελλὰς νὰ παρασταθῇ ἐν τῇ παγκοσμίῳ φιλολογικῇ ἐκθέσει τῇ περὶ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ ἐκδιδόμενον σοφὸν περιοδικὸν «Τὸ 'Αθήναιον» τελουμένῃ. Οἱ συντάκται αὐτοῦ παρεκάλεσαν τὸν παρ' ἡμῖν διάγοντα σοφὸν ἄνδρα Γ. Φινλάϋ νὰ ἐπιτρέψῃ λογίῳ τινὶ Ἕλληνι τὴν σύνταξιν ἐκθέσεως περὶ τῆς ἐν 'Ελλάδι φιλολογικῆς ζωῆς διὰ τὸ ἔτος 1872· ὁ δὲ σοφὸς ἀνὴρ ὁ λίαν προθύμως πάντοτε συντελῶν εἰς ὅ,τι δύναται νὰ ὑψώσῃ τὴν 'Ελλάδα ἠθικῶς, ἔγραψέ μοι παραχρῆμα τὴν ἑπομένην ἐπιστολήν:

Athens Novembre 6 (18) 1872.

My dear Professor Comnos.

The editor of nhe Athenaeum wrote me sometime ago that he desired to add an account of what has been performed in literature in Grece during the year 1872 to hise account of European literatur duriug the year. I asked M. Postobaka to mention this to you as I knew no body so able to aid in this work. Thinking that you might write a short account yourself or induce some of your literary friends to do so.

The subeditor has now written to me a second letter which I inclose that gou may see how desirous they are that Greece should occupy her place in European literature for the year 1872. You possess the Athenaeum at the Library and you will see in it the aecount of the continental literature of Europe in 1871 (Decr 30. 1871). The notice of what each country performed was written last year by men of eminence in each country who gave their names.

Belgium	by	Emile de Lambeye.
Denmark	»	Jon Sigurdsson.
France	»	Philarete Charles.
Germany	»	Robert Zimmermann.
Jtolland	»	F von Hellwald.

Hungary	»	A. Yambery.
Portugal	»	A. Poromenho.
Russia	»	E. Pchuyler.
Spain	»	Juan F Ruans.

Jt would be a great pity if the account of the literary work done in the year 1872 should appear in the Athenacum without any authentic statemeut of what has been performed in Greece. Any account with your name would have a great effect in bringing Grecce back vividly to the sympathetic memory of the scholars of Oxford, Cambridge, Edinburgh and Dublin. And really something is required to reawaken the warm interest in the literary progress of Athens which has rather been on the decline for a few years part. The account may be written in French and sent direet to the Editor of the Athenaeum. *Should my aid be desired to send the account in Englisch J should give it with pleasure.*

As the Athenacum never admits any articles of a political character and has an immense circulation in America, all the english colonies and in Geamany as well as sending a considerable number of copies to Russia with which the editor has established close literary relations, J think it to be a matter of some importance that Greece should be represented by an annual statement of the literary progress she makes in the Athenaeum and when M. D. Maurocordato was minister J Ithought of mentioning the subject to him as minister on account of the extrame jealousy your minister show to individual action. Jt seems to me really a matter of importance that Greece should take up the position to which she is entitled in the statement of the litterature of Europe ducring the year 1872 which will appear in the Athenaeum and with a name like yeours if the thing is possible.

J would have called on you but my infirm health makes me fear even the shaking in a carriage.

Believe me

my dear Professor Comnos

your very sincerely
GEORGE FINLAY.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς βλέπει τις εὐγνωμόνως ὅτι ὁ ἀνὴρ δὲν ἀπηξίωσε νὰ γείνῃ καὶ μεταφραστὴς ἐκθέσεως Ἑλληνιστὶ γεγραμμένης, ἵνα μὴ στερηθῇ ἡ Ἑλλὰς τῆς τιμῆς τοῦ παρίστασθαι ἐν μέσῳ τοῦ σοφοῦ κόσμου.

Λαβὼν τὴν μνημονευθεῖσαν ἐπιστολὴν ὤκνησα πρὸς ὀλίγον νὰ ἀναλάβω τὸ ἔργον ἕνεκα τοῦ περιορισμοῦ μάλιστα εἰς ὃν ὑπεβάλλετο ἡ περὶ Ἑλλάδος ἔκθεσις, διότι ἐν ᾧ οἱ συντάκται τοῦ Ἀθηναίου χορηγοῦσι δώδεκα στήλας τῇ Γαλλίᾳ, τῇ Γερμανίᾳ, τῇ Ἰταλίᾳ κ.τ.λ. τῇ Ἑλλάδι μόνον μίαν καὶ ἡμίσειαν ἐχορήγουν· ἀλλὰ παρατηρήσας ὅτι ἄλλα ἔθνη ἀρχαιότερα ἡμῶν ἐν τῷ πολιτισμῷ, ὡς ἡ Λυσιτανία, δὲν κατέχουσι μείζονα ἐν τῇ ἐκθέσει χῶρον, ὅτι ἡ Σερβία καὶ ἡ Κροατία πληροῦσιν ἐλάσσονα τῆς μιᾶς στήλης, ἐγενόμην προθυμότερος καὶ ἔπεμψα τὴν διὰ τὸ ἔτος 1872 αἰτηθεῖσαν περὶ Ἑλλάδος ἔκθεσιν. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν οἱ συντάκται μοὶ ἔγραψαν περιποιητικωτάτην ἐπιστολὴν, παρακαλοῦντές με ἅμα νὰ ἑτοιμάσω νέαν ἔκθεσιν διὰ τὸ ἔτος 1873. Ταύτην δὲ δημοσιευθεῖσαν ἤδη ἐν τῷ Ἀθηναίῳ θέλω δημοσιεύσῃ καὶ Ἑλληνιστὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐργαζομένων χάριν.

Ἔκθεσιν ἐπίσης ᾔτησεν καὶ ὁ ἐν Παρισίοις πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων σύλλογος· οἱ δὲ συντάκται τῆς ἱστορίας τῶν βιβλιοθηκῶν ἐζήτησαν ἔκθεσιν παρ' ἐμοῦ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἡμετέρας βιβλιοθήκης, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συγγραμμάτων ἑκάστου τμήματος αὐτῆς, περὶ τοῦ συστήματος καθ' ὃ λειτουργεῖ, περὶ τῶν πόρων αὐτῆς κ. τ. λ. Διατελῶν ὅμως ἀπὸ τῆς ἀναμορφώσεως ἄνευ βιβλιοφυλάκων, σχεδὸν δὲ καὶ ἄνευ βοηθῶν, δὲν ἠδυνήθην νὰ παρασκευάσω τοσαύτας ἐκθέσεις.

Ὡς πρὸς τὸ ἠθικὸν ἀποτέλεσμα λοιπὸν τῶν ἡμετέρων ἀποστολῶν ὀφείλομεν νὰ ἤμεθα λίαν εὐχαριστημένοι.

Καθ' ὑπερβολὴν δ' εὐχαριστημένοι πρέπει νὰ ἤμεθα καὶ διὰ τὰς δωρεὰς ἃς αἱ ἀποστολαὶ ἡμῶν προεκάλεσαν. Τὸ Βρετανικὸν μουσεῖον κατὰ τὴν σταλεῖσαν αὐτῷ σημείωσιν παρέδωκεν ὅ,τι ἐζήτησα τῷ δηλωθέντι αὐτῷ ἀνδρὶ Δ. Βικέλα τῷ καὶ λίαν φιλοτίμως ἀναλαβόντι πάσας τῆς ἀποστολῆς τὰς δαπάνας. Ἡ δὲ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἅμα γνοῦσα ὅτι ἡ Ἐθνικὴ ἡμῶν Βιβλιοθήκη ἐστερεῖτο τῆς πολυτίμου σειρᾶς τῶν μεσαιωνικῶν χρονικῶν τῆς Ἀγγλίας καὶ Ἰρλανδίας, τοσοῦτον μᾶλλον δι' ἡμᾶς πολυτίμου καθ' ὅσον περιέχει αὐτὴ καὶ ἀνέκ-

δοτα Ἑλληνικὰ χειρόγραφα πολὺ ἐπιχέοντα φῶς εἰς τὴν μεσαιωνικὴν ἱστορίαν τῆς Ἀνατολῆς, μετὰ μεγίστης προθυμίας παρέδωκε τῇ ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῇ πρεσβείᾳ τοὺς μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντας τομ. **124** τῆς ῥηθείσης σειρᾶς, ὧν τὴν ἀποστολὴν ἰδίαις πάλιν δαπάναις ἀνέλαβεν ὁ προμνημονευθεὶς Κ. Δ. Βικέλας. Ἵνα δὲ πεισθῆτε, Κ. Πρύτανι ὅτι αἱ ξέναι κυβερνήσεις περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν Ἐθν. ἡμῶν Βιβλιοθήκην καὶ μεγάλης ἀξιοῦσι προσοχῆς πᾶσαν ἡμῶν αἴτησιν παρατίθεμαι τὰ ἑπόμενα ἐπίσημα ἔγγραφα·

Ἀριθ. 205.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ.

Ἐν Λονδίνῳ τῇ 20 Μαΐου (3 Ἰουνίου) 1873.

Κύριε Ἔφορε,

Ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀπὸ **24** Ἀπρ. (6 Μαΐου) ὑπ' ἀρ. **168** ἐπιστολήν μου ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐσωκλείσω ἀπόγραφον ἧς ἔλαβον παρὰ τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ διακοινώσεως δι' ἧς μὴ ἀγγέλλεται ὅτι διετάχθη ἤδη ἡ ἀποστολὴ τῶν **Chromicles and Memorials of Great Britain and Jreland** ὡς δῶρον τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν βιβλιοθήκην.

Συγχαίρων ὑμῖν διὰ τὴν αἰσίαν ἔκβασιν τῶν προσπαθειῶν μας πρὸς ἀπολαβὴν τοῦ πολυτίμου τούτου συγγράμματος, παρακαλῶ, Κύριε Ἔφορε, νὰ δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς μου.

Π. ΒΡΑΙΛΑΣ ΑΡΜΕΝΗΣ.

FOREIGN OFFICE.

30 Mai 1873.

Monsieur le Ministre,

With reference to my Letter of the 16 Jnstant acquainting you that a request hade been made to the proper Departement to supply the National Library at Athens with copies of the Chronicles and Memorials ef Great Britain and Jreland published under the direction of her Majesty's Governement, J have now the honor to

inform you that directions have been given to her Majesty's Stationary Offiice to supply you with these Works; and J have much pleasure in informing you that futures works will be transmitted to you in the January of each year for the national Library at Athens.

J have the honour to be, with the highest consideration

Mousieur le Ministre your most obedient humble Servant.
(sig) **GRANVILLE.**

Monsieur Brailas Armeni
etc. etc. etc.

Ἡ γενναιοτάτη Γαλλία ἔστειλε δωρεὰν πολλῶν χιλιάδων φράγκων· ἀλλ' αἱ γενναῖαι αὐτῆς δωρεαὶ ἀνάγκη νὰ θεωρῶνται ὡς μικραὶ ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν ἣν αὕτη ἀνέλαβεν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Λουδοφίκου Φιλίππου. Ἐπὶ τούτου βασιλικὸν διάταγμα συγκατέταττε τὴν Ἐθν. Βιβλιοθήκην τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς τῆς Γαλλίας καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ συγγραφεῖς Γάλλοι ὤφειλον νὰ στείλωσιν ἓν ἀντίτυπον τοῦ ἑαυτῶν συγγράμματος καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἑλλάδος. Ἡ εὐεργετικὴ αὕτη διάταξις οὐδέποτε ἐφηρμόσθη διὰ τὴν συνήθη ἡμῶν ὀλιγωρίαν καὶ ἀδιαφορίαν· ἀλλ' ἐγὼ ἔκρινα κατάλληλον νὰ ὑπομνήσω τοῦτο τὸν ἐπὶ τῆς δημοσίας παιδεύσεως Γάλλον Ὑπουργόν. Ἐὰν δὲ ἡ ὑπόμνησίς μου αὕτη καὶ αἱ παρακλήσεις μου τύχωσιν, ὡς ἐλπίζω, εὐμενοῦς ἀποδοχῆς, ἡ ἡμετέρα βιβλιοθήκη θέλει ταχέως ἀλλοία παραστῆ.

Πᾶσαι αἱ ἐν Εὐρώπῃ Ἀκαδημίαι καὶ βιβλιοθῆκαι ἀκαταπαύστως στέλλουσιν εἰς ἡμᾶς λόγου ἄξια συγγράμματα.

Τέλος ἐκ τῶν δωρεῶν τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ξένων καὶ ὁμογενῶν ἡ τοῦ ἐν Λονδίνῳ φιλογενεστάτου Κυρίου Μαυροχορδάτου ἐπέχει τὴν πρώτην τάξιν. Δι' αὐτῆς οὐ μόνον κατεπλουτίσθη τὸ πολύτιμον τμῆμα τῆς Λατινικῆς φιλολογίας ἀλλὰ καὶ τὸ Θεολογικὸν ἐκοσμήθη διὰ τοῦ σπανίου καὶ βαρυτίμου συγγράμματος **Bullarium Romanum.**

Ἔγραφον ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰανουαρίου 1874

Ὁ Ἔφορος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης
καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου.
Σ. ΚΟΜΝΟΣ.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ.

I

ΔΩΡΕΑΙ.

Α′. Ὁ ἐν Καλλιπόλει Δημήτριος Παντερμαλῆς προσήνεγκε τῇ 22 Φεβρουαρίου 1873 τὸ ἑπόμενον·

1. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΤΟΙ ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπὶ μεμβράνης ἐκ σελίδων 348· μῆκος 0,26, πλάτος 0,20· δύο στῆλαι ἐν ἑκάστῃ σελίδι· ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ἓν κόσμημα· μουσικοὶ τόνοι πανταχοῦ ἐπὶ τοῦ κειμένου· ἐλλιπές· ἄνευ καλύμματος· τῆς ιϐ′ ἑκατον.

Β′. Ὁ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ῥοϐέρτος Ἀμπὸτ τῇ 22 φεϐρουαρ. 1873.

2. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΩΝ καί τινων πασιάδων ὑπὸ τοῦ Καρὰ-Τζελεπὶ Ὀγλοῦ Ἀϐδοὺλ Ἀζὶλ ἀπὸ τοῦ 1007—1590 τουρκιστὶ ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 638· μετὰ καλύμματος ἐκ χάρτου χονδροῦ περιϐεϐλημένου δέρματι μέλανι· μῆκ. 0,21, πλ. 0,14· τῆς ιζ′ ἑκατοντ.

Γ′. Ὁ ἐν Σύρῳ Ἀνδ. Χούμης τῇ 26 φεϐρουαρίου 1873.

3—21. α). 19 ΕΓΓΡΑΦΑ ἰδιωτικά, πατριαρχικὰ καὶ ἓν τῆς τουρκικῆς κυϐερνήσεως περὶ διαφόρων πραγμάτων, ὧν 4 εἶνε τῆς ιη′ καὶ 15 τῆς ιθ′ ἑκατοντ.

22. ϐ). ἓν φύλλον περιέχον μέρος ἐκ τοῦ α′ κεφ. τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Λουκᾶ· τῆς ιγ′ ἑκατ.

23. γ). «L' ORE DELLA MELANCONIA. Rime vavie a M. S. L.» ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 34· μῆκ. 0,19, πλ. 0,15· ἄνευ καλύμματος.

24. δ). ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 20· μῆκ. 0,14, πλ. 0,10· ἄνευ καλύμματος.

25. ε). «IL SOLLIEVO nella Melanconia» ἐπὶ χάρτου ἄνευ καλύμματος· ἐκ σελ. 24· μῆκ. 0,18, πλ. 0,2.

26. ϛ). «ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ἐπὶ χάρτου ἄνευ καλύμματος· ἐκ σελίδων 34· μῆκ. 0,18,

πλ. 0,12· συντεταγμένον ὑπὸ Ι. Β. ἐν Κερκύρᾳ καὶ προσφωνηθὲν «Τῷ εὐγενεστάτῳ Κυρίῳ Κυρίῳ Κωνσταντίνῳ Γεροστάθῃ».

27. ζ). «ΣΥΝΟΨΙΣ ΠΕΡΙ ΛΕΙΩΝ» ἐπὶ χάρτου ἄνευ καλύμματος· ἐκ σελίδων 24· μῆκ. 0,19, πλ. 0,15.

Ἅπαντα τὰ ἀπὸ γ′—ζ′ τῆς ιθ′ ἑκατοντ.

Δ′. Ὁ ἐν Πέστῃ τῆς Οὐγγαρίας Γεώργιος Τιάλιος τῇ 6 ἰουνίου 1873.

28. α). «ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΣΤΡΟΓΝΩΣΙΑΣ, ἥτις διδάσκει ἄνευ σφαίρας ἢ πίνακος οὐρανίου τὴν γνῶσιν τῶν διασημοτέρων ἀστέρων τοῦ ἐν τῷ τῆς Οὐγγαρίας ὁρίζοντι φαινομένων· συνεγράφη μέν ποτε παρὰ τοῦ Γεωργίου Μαρότου, νῦν δὲ ἐκ τῆς λατινίδος ἐξελληνισθεῖσα παρὰ τοῦ Γεωργίου Ἰωάννου Ζαβίρα τοῦ Σιατιστέως· αψπη′ ἐλαφηβολιῶνος 3η ἱσταμένου», ἐκ σελίδων 58· μῆκ. 0,19, πλ. 0,11· κάλυμμα ἐκ χάρτου· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· τῆς ιη′ ἑκατ. Τούτου μνημονεύει ὁ Ζαβίρας (ὅρ. Ἑλλ. θεατ. σελ. 248, ά.)

29. β). ΙΩΣΗΦ ΠΕΤΖΕΛΙΟΥ διατριβὴ περὶ ἄλλων γλωσσῶν καὶ «περὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης» μεταπεφρασμένη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Γεωργίου Ι. Ζαβίρα ἐκ τῆς οὐγγρικῆς ἐκ σελίδων 44· κάλυμμα ἐκ χάρτου· μῆκ. 0,18, πλ. 0,12· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· τῆς ιη′ ἑκατοντ. Καὶ τούτου μνημονεύσει ὁ Ζαβίρας (ὅρα Ἑλλ. θέατ. σελ. 250, ιζ′).

30. γ). «ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΕΩΤΕΡΟΥΣ συγγραφεῖσά ποτε παρὰ τοῦ Ἰωάννου Φριδερίκου Βουκερὲρ εἰς λατινικὴν διάλεκτον· νῦν δὲ ἐξελληνισθεῖσα παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ ἐπιστημονικωτάτου ἐν ἱεροδιδασκάλοις κυρίου Εὐγενίου διακόνου τοῦ Βουλγάρεως» ἐκ σελίδων 368· κάλυμμα ἐκ σανίδος· μῆκ. 0,23, πλ. 0,18· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι τῆς ιη′ ἑκανοντ. (Καὶ περὶ τούτου ὅρ. Ζαβίρα Ἑλλ. θέατρ. σελ. 296, γ′).

31. δ). ΜΥΘΟΙ ΤΙΝΕΣ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ (οἷον ὁ ἀρχόμενος «Ἀετὸς καὶ Ἀλώπηξ φιλιωθέντες», ὁ «Λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος», ὁ «Ἀηδὼν ἐπὶ δένδρου», ὁ «Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες», ὁ «Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη», ὁ «Αἴλουρος συλλαβὼν», ὁ «Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα», ὁ «Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα», ὁ «Ἀλώπηξ καὶ Κροκόδειλος ἠμφισβήτουν», καὶ ἄλλοι πεντεκαίδεκα μῦθοι) μετὰ παραφράσεως ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 40· μῆκ. 0,24, πλ. 0,17 ἄνευ καλύμματος· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· τῆς ιη′ ἑκατοντ.

32. ε) ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ ἁγίων τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 258· ἄνευ καλύμματος· μῆκ. 0,25, πλ. 0,21· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· τῆς 18 ἑκατοντ. Τὸ περιεχόμενον τούτου ἀναφέρει ἐξ αὐτοῦ τούτου ὁ Ζαβίρας (ὅρ. Ἑλλ. θεατρ. σελ. 296, ι'),

II

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΑΓΟΡΑΣΘΕΝΤΑ ΧΡΗΜΑΣΙ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.

Α'. Ἀλλοδαπὰ, ἀγορασθέντα τῇ 26 ἀπριλίου 1878.

33. α) ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ἐπὶ μεμβράνης μετ' εἰκόνων ἐκ σελίδων 342· μῆκ. 0,20, πλ. 0,15, μετὰ καλύμματος ἐκ χονδροῦ χάρτου περιβεβλημένου δέρματι χρώματος κιρροειδοῦς· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· τῆς ιβ' ἑκατοντ.

34. β) ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ἐπὶ μεμβράνης μετ' 24 λίαν εὐτέχνων εἰκόνων ἐκ σελίδων 370· μῆκ. 0,22, πλ. 0,16· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· κεκαλυμμένον σανίδι περιβεβλημένῃ ὑφάσματι μέλανι· τῆς ιγ' ἑκατοντ.

35. γ) ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ τοῦ Δαβὶδ ἐπὶ μεμβράνης μετ' εἰκόνων ἐκ σελίδων 256· κάλυμμα σανὶς περιβεβλημένη δέρματι ἐρυθρῷ μετὰ ποικίλων σφραγισμάτων· μῆκ, 0,21, πλ. 0,16· τῆς ιγ' ἑκατοντ.

36. δ) ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΝ ἐπὶ μεμβράνης ἐκ σελίδων 392· ἄνευ καλύμματος· ἐλλιπὲς, φύλλων ἀπερρυηκότων ἔκ τε τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· πολλαχοῦ ῥερυπωμένον· μῆκ. 0,16, πλ. 0,13· τοῦ ἔτους ,ςψλζ', ἤτοι τῆς ιγ' ἑκατοντ.

37. ε) ΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ἐπὶ μεμβράνης ἐκ σελίδων 482 μετὰ καλύμματος ἐκ χονδροῦ χάρτου· μία σελὶς ἐν ἑκάστῃ σελίδι· μῆκ. 0,20, πλ. 0,16· κοσμήματα ἐπίχρυσα μετ' εἰκόνων ἐν ἀρχῇ ἑκάστου τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων· τῆς ιγ' ἑκατοντ.

38. ς) ΝΙΚΗΤΑ ΤΟΥ ΣΕΙΔΟΥ «σύνοψις τῆς θεοπνεύστου παλαιᾶς ὁμοῦ καὶ καινῆς διαθήκης» ἐπὶ μεμβράνης ἐκ σελίδων 524· ἀνέκδοτος· μῆκ. 0,29, πλ. 0,22· ποῦ μὲν δύο στῆλαι ἐν ἑκάστῃ σελίδι, ποῦ δὲ μία· κάλυμμα χάρτης χονδρός· ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κυθήρων Μαξίμου· τῆς ιε' ἑκατοντ.

39. ζ) ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ τοῦ Δαβὶδ ἐπὶ μεμβράνης ἐκ σελίδων 598 ἄνευ καλύμματος· δύο κοσμήματα ἐρυθροῦ χρώματος· μῆκ. 0,22, πλ. 0,17· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· τῆς ιγ′ ἑκατοντ.

40. η) ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ τοῦ Δαβὶδ μετὰ σημειώσεων γεγραμμένων περὶ τὸ κείμενον ἐπὶ κάλλιστα ἐπεξειργασμένης μεμβράνης ἐκ σελίδων 466· κάλυμμα σανὶς περιβεβλημένη δέρματι ὑπερύθρῳ σφραγίσμασι πεποικιλμένῳ καὶ ἥλοις, ὧν αἱ ὀπαὶ ἐτιφαίνονται· μῆκ. 0,27, πλ. 0,20· τῆς ιδ′ ἑκατοντ.

41. θ) ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ τοῦ Δαβὶδ ἐπὶ μεμβράνης ἄνευ καλύμματος ἐκ σελίδων 470· μῆκ. 0,24, πλ. 0,19· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· τῆς ιγ′ ἑκατοντ.

42. ι) ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΝ ἀπὸ τοῦ ἰανουαρίου μέχρις αὐγούστου ἐπὶ μεμβράνης ἐκ σελίδων 512· ἄνευ καλύμματος· μῆκ. 0,22, πλ.0,17· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· ἐλλιπὲς, φύλλων ἀπερρυηκότων ἐκ τοῦ τέλους· τῆς ιβ′ ἑκατοντ.

43. ια) ΑΣΚΗΤΙΚΑ ἐπὶ μεμβράνης ἐκ σελίδων 384· μῆκ. 0,25, πλ. 0,17· ἄνευ καλύμματος· ἐλλιπὲς, φύλλων ἐκπεσόντων ἔκ τε τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· τῆς ιβ′ ἑκατοντ.

44. ιβ) ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΤΟΙ ΠΕΡΙΚΟΠΑΙ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπὶ μεμβράνης, ἐλάχιστόν τι δ᾽ ἐπὶ χάρτου, ἐκ σελίδων 394· ἄνευ καλύμματος· μῆκ. 0,29, πλ. 0,24· δύο στῆλαι ἐν ἑκάστῃ σελίδι· ἁπλᾶ τινα κοσμήματα καὶ μία εἰκὼν (σελ. 292) τῆς ις′ ἑκατονταετηρίδος, ἐν ᾗ παρίσταται ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς θεοτόκου· τοῦ ἐπὶ μεμβράνης κειμένου τὸ μὲν μετὰ μουσικῶν τόνων εἶνε τῆς ιγ′ ἑκατοντ. τὸ δὲ τῆς ιδ′, τὸ δ᾽ ἐπὶ χάρτου τῆς ις′.

45. ιγ) ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΙΣ ΤΙΝΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἐπὶ μεμβράνης ἐκ σελίδων 218· κάλυμμα νεώτατον χάρτης χονδρός· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· μῆκ. 0,19, πλ. 0,15· ἐλλιπὲς, φύλλων ἀπερρυηκότων ἔκ τε τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους· τῆς ις′ ἑκατ.

46. ιδ) ΤΟ ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΔΑΒΙΔ καὶ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου κανόνος καὶ τούτου, πλὴν τινος μέρους, ὑπάρχοντος σλαβωνιστὶ, τὸ μὲν ἐπὶ μεμβράνης, τὸ δ᾽ ἐπὶ χάρτου, ἐκ σελίδων 444· κάλυμμα χάρτης χονδρός· μῆκ. 0,19, πλ. 0,15· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· ἐλλιπές, φύλλων ἐκπεσόντων ἔκ τε τοῦ τέλους καὶ τοῦ μέσου· τῆς ιε′ καὶ ις′ ἑκατοντ.

48. ιε) ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ἤτοι περικοπαὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπὶ μεμ-

βράνης ἐκ σελίδων 418· κεκαλυμμένον χάρτῃ χονδρῷ· μῆκ. 0,25, πλ. 0,18· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· κόσμημά τι ἄτεχνον ἀρχικὰ κεφαλαῖα γράμματα κεκοσμημένα πολλαχοῦ· ἐπὶ τῆς 417 σελίδος σεσημείωται ἄνευ χρονολογίας ὁ ἀντιγραφεὺς σλαβωνιστὶ οὑτωσί: «Δόξα τῷ τελειωτῇ τοῦ ἀγαθοῦ ἔργου θεῷ· θεοῦ τὸ δῶρον, πόνος δὲ τοῦ λίαν ἁμαρτωλοῦ ἱερομονάχου Μακαρίου ἀμὴν ἀμήν»· ἐπὶ τῆς 416 μεταγενέστερός τις Σάββας καλούμενος γράφει τινὰ τῷ ,ζμ' (1540) ἔτει τῆς ιδ' ἑκατοντ.

49. ις) ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΑΤΡΙΚΟΝ σινιστὶ γεγραμμένον (ἀνατομία καὶ θεραπευτική) μετὰ μιᾶς εἰκόνος (σελ. 233) ἐπὶ χάρτου λεπτοτάτου, ἐκ σελίδων 272· ἄνευ καλύμματος· μῆκ. 0,22, πλ. 0,14.

Β'. Ἡμεδαπά, ἀγορασθέντα τῇ 24 *ἰουλίου* 1873.

50. α) ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΚΡΙΒΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΙΣΤΕΩΣ ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 116· ἄνευ καλύμματος· ἐλλιπής, φύλλων ἔκ τε τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους ἀπερρυηκότων· μῆκ. 0,22, πλ. 0,16· τῆς ιη' ἑκατοντ.

51. β) 1) ΛΟΓΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΥ (ἀκμ. 1240 ἔτος) β' πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (σελ. 1—466)· 2) ΑΣΚΗΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΒΒΑ Κασσιανοῦ (σελ. 467—494)· 3) ΑΣΚΗΤΙΚΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΕΛΕΗΜΟΝΟΣ καὶ ἄλλων (σελ. 495—684) ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 684· μῆκ. 0,20, πλ. 0,16· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· μετὰ καλύμματος ἐκ χάρτου· ἓν κόσμημα ἄτεχνον ἐν ἀρχῇ· τῆς ις' καὶ ιζ' ἑκατ:

52. γ) ΜΠΑΛΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ παράφρασις τῆς ἑρμηνείας Γαληνοῦ εἰς τοὺς ἀφορισμοὺς τοῦ Ἱπποκράτους ἐπὶ χάρτου ἐκ σελ. 673· μῆκ. 0,33, πλ. 24· κάλυμμα χάρτης χονδρὸς περιβεβλημένος δέρματι μέλανι· ἀνέκδοτον· τῆς ιη' ἑκατοντ.

53. δ) ΝΟΜΙΜΟΝ ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 1995 εἰς τόμους δύο δεδεμένους, ὧν ὁ μὲν ἄρχεται ἀπὸ σελίδος 552, ὁ δὲ ἀπὸ 1244, ὅπερ δηλοῖ, ὅτι ὁ πρῶτος τόμος ἐλλείπει· ἐκ φανερῶν δὲ τεκμηρίων δῆλον ὅτι ἠκολούθει καὶ τέταρτος τόμος· μῆκ. ἑκατέρου τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν 0,22, πλ. 0,18· τῆς ιη' ἑκατοντ.

54. ε) ΛΕΞΙΚΟΝ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης τῆς τε ἱερᾶς καὶ τῆς θύραθεν παιδείας ἐπὶ χάρτου μετὰ καλύμματος ἐκ χονδροῦ χάρτου,

ἐκ σελίδων 638· μῆκ. 0,20, πλ. 0,14· μία στήλη ἐν ἑκάστῃ σελίδι· ἐλλιπές, ἄτ'ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς λέξεως «ἀπαγορευθὲν» καὶ τελευτῶν ἐν τῷ «χραισμῷ (χραισμέω-ῶ ἄχρ.)·» τῆς ιε' ἑκατοντ.

55. ς) ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ ΓΕΡΑΣΗΝΟΥ Πυθαγορείου 1) ἀριθμητικῆς εἰσαγωγῆς τῶν εἰς τὰ δύο πρῶτα (σελ. 3—61) καὶ τῶν εἰς τὰ δύο τὸ δεύτερον (σελ. 62—136) μετὰ σημειώσεων ἐπὶ τῶν μετωπίων· 2) Ἀριθμητικοὶ ὅροι (σελ. 137—140)· 3) Προλεγόμενα τῆς γεωμετρίας (σελ. 141—149)· 4) Ἀριστοτέλους περὶ κόσμου πρὸς Ἀλέξανδρον (σελ. 150—180)· 5) Πλουτάρχου ἐκ τοῦ περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις (σελ. 181—225)· 6) Συμεὼν Μαγίστρου τοῦ Σήθ σύνοψις τῶν φυσικῶν (σελ. 226—274)· 7) Ἀνωνύμου περὶ ψυχῆς (274—276)· ἅπαντα ἐπὶ χάρτου ἐκ σελίδων 276· κάλυμμα χάρτης περιβεβλημένος δέρματι ὑπερύθρῳ σφραγίσμασι κεκοσμημένῳ· μῆκ. 0,21, πλ. 0,14· ἐλλιπές, φύλλων ἀπερρυηκότων ἔκ τε τῆς ἀρχῆς, τοῦ μέσου καὶ τοῦ τέλους· τῆς ις' ἑκατοντ.

Γ. Π. ΚΡΕΜΟΣ
α' βιβλιοφύλαξ τῆς ἐθν: καὶ παν: βιβλιοθήκης
ὁ καὶ ἐπὶ τῶν χειρογράφων αὐτῆς.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Δωρηθέντων τῇ τε ἐθνικῇ καὶ τῇ ἰδιαιτέρᾳ τοῦ πανεπιστημίου Βιβλιοθήκῃ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1872—3.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
Ἀριστ. Κυπριανός.	Τὰ Ἀπόρρητα τοῦ Ἰσοκράτους ἢ περὶ λόγων ἐσχηματισμένων. Ἀθήν. 1871 8ον.	1	2
A. Anagnostakis.	Melanges ophthalmologiques Part I. Athénes 1869 8ον.	1	2
Φαλὲζ (Κολοκοτρ.)	Ἀλφαβητάριον τοῦ πολίτου ἢ τὰ πνεύματα. Ἀθήνησι 1869. 8ον.	1	2
Μ. Δ. Σακκόῤῥαφος.	Τὸ πρῶτον βιβλίον τῶν παίδων ἤτοι μαμαθήματα ἀναγνώσεως καὶ μορφώσεως ἠθικῆς. Ἐν Ἀθήναις 1869. 8ον ἔκδ 3.	1	2
Ι. Καρασούτσας.	Ἡ Κλεονίκη καὶ ἕτερα παθήματα. Ἐν Ἀθήναις 1868. 8ον.	1	2
Ἀριστ. Κυπριανὸς (ἐκ τοῦ Γερμ. Καρ. Ὀδ. Μυλλέρου).	Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας τόμος 2ος. Ἐν Ἀθήναις 1868. 8ον.	1	2
Α. Ἀναγνωστάκης	Περὶ ὀφθαλμικῶν παθῶν. Ἀθήν. 1871. 8ον	1	2
Μιχ. Ἀντώνοβιτς	Ὑπόμνημα περὶ τοῦ σώματος τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν. Ἐν Ἀθήναις 1871. 8ον.	1	2
Ἀνώνυμος	Ἡ Γαλλικὴ Πεδινὴ Μυδροβόλος. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	2
»	Πρακτικὰ τῆς Γεν. Συνελεύσ. τῆς Ἑταιρ. Γουτεμβεργίου. Ἐν Ἀθήν. 1871. 8ον.	1	2
»	Καταστατικὸν τῆς Μετοχικῆς τῶν ἐργατῶν τυπογράφων ἑταιρίας Γουτεμβεργίου. Ἐν Ἀθήναις 1868. 8ον	1	2
Οἱ Συγγραφεῖς	Ἀθήναιον. Σύγγραμμα Περιοδικόν. Ἐν Ἀθήναις 1872—73. 8ον.	1	2
Dém. Matzarakis	L' employé à Andrinople. Récit Historique. Athénes 1870. 8ον.	1	2
Κ. Π. Κωνσταντόπουλος.	Ἑρμηνεία τῆς Ἑλληνικῆς Ποινικῆς Δικονομίας. Ἐν Πάτραις 1871. 8ον.	1	2
		14	28

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	14	28
Μιχ. Ἰω. Παππαῤ-ῥηγόπουλος.	Μένδελσεν Βαρθόλθυς. Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἔτει 1453 μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	2
Ἀβέρκ. Δ. Λαμπίρης	Θρησκευτικαὶ Σεβύλλαι μετὰ παραρτήματος περὶ τοῦ χρυσοῦ αἰῶνος. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	2
»	Χριστιανικῆς γνώσεως καὶ Σοφίας 30 λόγοι. Ἐν Ἀθήναις 1867. 8ον.	1	2
Ε. Κ. Κοφινιώτης	Λατινικὴ Γραμματική. Ἀθήν. 1872. 8ον.	1	2
Δημ. Πανταζῆς	Δεκέλεια. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	2
Ὑπουργ. Οἰκονομ.	Γεν. πίναξ τοῦ ἐξ. ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰ ἔτη 1867-68. Ἀθήν. 1868. 4ον.	1	1
Ι. Διπλαρόπουλος	Ὁ Στιχοκόπτης. Ἐν Πάτραις 1872. 4ον.	1	2
Σοφοκλῆς Κ. ὁ ἐξ Οἰκονόμων	Τὰ σωζόμενα Φιλολογικὰ συγγράμματα Κωνστ. Πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων. Ἐν Ἀθήναις 1866. 8ον.	1	1
Γ. Γ. Κ. Τυπάλδος	T. g. Theodore Graesse. Guide dé l'amateur de porcelaines et de poteries ou collection compléte de fabriques de porcelaines et de poteries de l'Europe et de l'Asie. Dresde 1872. 8ον.	1	1
Ἐπαμ. Ἄννινος	Ἡ Ἐπίγειος Κόλασις. Κεφαλλ. 1870. 8ον.	1	1
»	Ὁ Ναπολέων καὶ ἡ Ἀνατολή. Ἀθήνησι 1872. 8ον.	1	1
Ἀρ. Πανταζῆ....	Οὐιργιλίου Αἰνειάδος τεῦχος Α'. περιλαμβάνων 1-2-3 βιβλία. Ἀθήν. 1871. 8ον.	1	1
Δ. Ῥοδοκανάκης	Λέοντος τοῦ Ἀλλατίου. Ἑλλὰς μετὰ Λατινικῆς παραφράσεως Γυδῶνος τοῦ ἐκ Σουβινίων. Ἐν Ἀθήναις 1872. 4ον.	1	2
Μ. Χατζῆ Ἰωάννου	Ἀληθὴς ἔκθεσις πρὸς τὸν ἄνακτα τῶν Ἑλλήνων. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	1
Giov. Veludo	Sulle opere filologiche del P. C. Oeconomos. Venezia 1872, 8ον.	1	1
		29	30

Δωρηταὶ	Συγγράμματα	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	29	30
Ἀρχ. Ἑταιρία ἐν Ἀθήναις.	Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρίας ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1871 μέχρι τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1872. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	2
»	Ὁ περὶ ἀρχαιοτήτων Νόμος καὶ αἱ σχετικαὶ ὑπουργικαὶ ἐγκύκλιοι καὶ ἄλλα τινά. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	2
Α. Οἰκονομίδης	Μήδεια. Τραγῳδία Εὐρυπίδου. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	2
Χ. Γ. Χαλυβόπουλος.	Ὁ Σεμνότυφος. Δρᾶμα Κωμικὸν εἰς 5 πράξεις. Ἐν Ἀθήναις 1872 8ον.	1	1
Θρασύβ. Α. Ζαΐμης	Ἔκθεσις Θ. Α. Ζαΐμη Ἐφόρου τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου τῶν Κορασίων καὶ τῶν Ἐλεγκτῶν Δ. Χαραλάμπη, καὶ Κ. Ν. Κωστῆ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1871 μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1872. Ἐν Ἀθήναις 1872.	1	4
Παῦλος Λάμπρου	Ἀνέκδοτα Νομίσματα κοπέντα ἐν Πέρᾳ ἀπὸ τῆς αὐτόθι ἀποικίας τῶν Γενουηνσίων 1421-1436-443. Ἐν Ἀθήναις 1872. 8ον.	1	2
Ι. Π. Πύρλας	Συνέκδημος Ἰατροδικαστική τόμ. Β'. Ἐν Ἀθήναις 1873. 8ον.	1	2
»	Χρονολογικὴ Ἱστορία τοῦ Ναπολέοντος. Ἐν Τριπόλει 1852. 8ον.	1	2
»	Χρηστομάθ. πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ (α.τ.) 8ον.	1	2
»	Πραγματεία περὶ Λουτρῶν. Ἐν Ἀθήναις 1857. 8ον.	1	2
»	Περὶ τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Χολέρας. Ἐν Τριπόλει 1852. 8ον.	1	2
»	Ἱστορία τῶν δι' ὕδατος ὡρολογίων. Ἐν Παρισίοις 1846. 8ον.	1	2
»	Πραγματεία περὶ τοῦ Καφέ. Ἐν Ἀθήναις 1848. 8ον.	1	2
		42	57

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	42	57
Ὁ ἴδιος	Ὁ ἐπὶ τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου τῶν ἐν Τριπόλει ἀνεγειρομένων ἀνακτόρων τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α′ ἐκφωνηθεὶς λόγος. Ἐν Τριπόλει 1869. 8ον.	1	2
»	Περὶ τῆς μὴ τομῆς τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ. Ἐν Ἀθήναις 1869. 8ον.	1	2
Ν. Θ. Φλογαΐτης	Σκέψεις περὶ τῶν αἰτιῶν τῆς προσκόψεως τοῦ πολιτεύματος ἐν Ἑλλάδι. Ἐν Χαλκίδι 1872. 8ον.	1	2
Ἠρ. Θ. Πανουργιᾶς	Γενικὴ Συλλογὴ τῶν Νόμων κλπ. περὶ Συντάξεων τοῦ Κράτους. Ἐν Ἀθήναις. 1873. 8ον.	1	2
Γεώργιος Κρέμος	Γ. Ι. Ζαβίρα ἀνέκδοτα συγγράμματα. Νέα Ἑλλὰς ἢ ἑλληνικὸν θέατρον. Ἐν Ἀθήναις 1873. 4ον.	1	2
Ι. Μαρινάκης	Σοφοκλέους Τραγῳδίαι ἑπτὰ ἔκδοσις Ἐρρίκου Στεφάνου 1603. 4ον.	1	4
Μαρ. Κουτούβαλης	Ὁ ἄρχων τοῦ Ὀλύμπου Ἰωάννης ὁ Καταλανός, δρᾶμα εἰς μέρη 5 καὶ Ἀνθύλλια συλλογὴ λυρικῶν ποιήσεων. Ἐν Ἀθήναις 1873. 8ον.	1	2
Typ. Pretenderis	Thèse pour le Doctorat en Médecine. Paris 1846. 4ον.	1	1
Ἡ Συνέλευσις τῶν Μετόχων	Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Μετόχων τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας συγκροτηθεῖσα ἐν Ἑρμουπόλει τὴν 29 Μαρτίου 1873. 4ον.	1	1
Θεόκλητος Τριανταφυλλίδης	Ἱστορία τῆς φιλοσοφίας ἀρχαίας τε καὶ νεωτέρας ὑπὸ Schwegler μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ γερμανικοῦ ὑπὸ Θ. Τριανταφυλλίδου. Ἐν Ἀθήναις 1873. 8ον.	1	2
Σ. Σαλουμίδης	Οἱ ἀνακαλυφθέντες θησαυροὶ τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Κύπρου. Ἀθήνησι 1873. 8ον.	2	2
Μανταφούνης	Ἐγχειρίδιον τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου ἔκδοσις ἕκτη τόμος 1ος καὶ 2ος. Ἀθήνησι 1871-73. 8ον.	2	2
		56	81

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	56	81
Μάρκος Ῥενιέρης	Περὶ Βλοσίου καὶ Διοφάνους ἔρευναι καὶ εἰκασίαι. Ἐν Λειψίᾳ 1873. 8ον.	1	2
Παναγ. Καλεβρᾶς	Πολιτικὸς βίος τοῦ ἀοιδήμου Ι. Καποδίστρια. Ἐν Ἀθήναις 1873. 8ον.	1	2
Ν. Κ. Δραγούμης	Δικαιοσύνη, Παιδεία, Ἐκκλησία ἐν Ἑλλάδι 1821-1831. Ἀθήν. 1873. 8ον.	2	2
Ν. Β. Μάνεσης	Περὶ Νικολάου Ἀρλιώτη (1731-1812) καὶ τῶν χειρογράφων χρονικῶν αὐτοῦ. Ἐν Κερκύρᾳ 1873. 8ον.	1	1
Κ. Παππαμιχαλόπουλος.	Ὀδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος. Ἱστορικὴ Πραγματεία. Ἐν Ἀθήναις 1873. 8ον	1	2
Χ. Παππαντωνόπουλος.	Περὶ ἰδιωτικῆς κατηγορίας, περὶ πολιτικῶς ἐνάγοντος κτλ. Ἐν Ἀθήναις 1873. 8ον.	2	2
»	**** Ἡ Τουρκία καὶ οἱ ὑπ' αὐτὴν χριστιανοί. Ἐν Ἀθήναις 1867. 8ον.	1	2
»	Χ. Π. Δύο λέξεις περὶ Ἑλλάδος. Ἐν Πάτραις (α. ε.) 8ον.	1	2
»	Ἐγχειρίδιον περὶ τῶν ἐξόδων τῆς ποινικῆς Δικαιοσύνης κτλ. ὑπὸ Χ. Παπαντωνοπούλου. Ἀθήνησι 4861. 8ον.	2	2
Γ. Γ. Κ. Τυπάλδος	Exposition Universelle de Vienne.	1	1
»	France. Produits industriels Oeuvres de l'art et manufactures nationales. Vienne et Paris 1873. 8ον.	1	1
Τ. Φιλήμων	*Αἰὼν* Ἐφημερὶς Πολιτικὴ τῶν ἐτῶν 1871—72. Ἐν Ἀθήναις 1871—72. 1ον.	1-2	1
Π. Κανελλίδης.	Οἱ τριάκοντα τύραννοι τῶν Ἀθηνῶν. Ἐν Ἀθήναις 1873. 8ον.	1	2
Α. Χούμης	Ἔγγραφα ἰδιωτικὰ τοῦ παρελθόντ. αἰῶνος.	1	4
»	Φιρμάνια Καπετὰν Πασᾶ.	1	2
»	Ἀντίγραφον Πατριαρχικοῦ Σιγγελίου τοῦ Πατριάρχου Ῥαφαὴλ τοῦ 1604.	1	1
»	*Τ. Β.* Περὶ ἀρχῆς τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων (α. τ.) (α. ε.)	1	1
»	Ὁ Ἄρχων τοῦ Κόσμου. Ἐν Σύρῳ 1871. 8ον.	1	1
		78	112

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	78	112
Ἀνδρέας Χούμης	Οἱ Πεντεινόμυαλοι. Κωμῳδία. Ἐν Ἑρμουπόλει 1872.	1	2
»	*Καβοὺρ Ν.* Περὶ τῆς Ἰσπανικῆς καὶ Πορτογαλλικῆς ἐφημεριδογραφίας. Ἐν Ἑρμουπόλει 1864. 8ον.	1	2
»	*Καβοὺρ Ν.* Ἡ Πολιτειογραφία ἤτοι περὶ πολιτειογραφικῆς ἐπιστήμης. Ἐν Ἑρμουπόλει 1864. 8ον.	1	2
»	*De Testa Baron.* Table de Souverains. Constantinople 1872.	1	2
»	*Γ. Χούμης.* Λόγος ἐκφωνηθεὶς τὴν 25 Μαρτίου. Ἐν Ἑρμουπόλει 1859. 8ον.	1	2
Οἱ ἐν Ἀθήναις Τυπογράφοι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΣΜΗ Νόμου.			
Δημ. Εἰρηνίδης	Αἰσώπου μῦθοι εἰς τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν. Ἐν Ἀθήναις 1852. 8ον.	1	2
»	Τρίτη ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὀφθαλμιατρείου. Ἀθήν. 1869. 4ον.	1	2
»	*Ι. Κ. Γ.* Ὁ Ξύλινος Σταυρὸς, ἠθικὸν διήγημα κατὰ τὸ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν τοῦ Σμιδιτίου. Ἀθήν. 1870. 8ον.	1	2
»	Ἱστορία τῆς Ἰουδὶθ ἢ αὐταπάρνησις Γυναικεῖα ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, ἐκ τῆς Ἁγ. Γραφῆς. Ἀθήνησι 1869. 8ον.	1	2
»	Παραμῦθι τῆς Ἀλεποῦς καὶ ὁ Βρουκόλακας. Ἀθήνησι 1872. 8ον.	1	4
»	*Ἐμμ. Κόκκινος.* Λόγος ἐπικήδειος εἰς τὴν κηδείαν Ἀμβροσίου Ι. Δαμαλᾶ. Ἐν Ἀθήναις 1870. 8ον.	1	2
»	*Γ. Κ. Γέγης.* Μικρὰ διηγήματα ἐρανισθέντα καὶ μεταφρασθέντα. Ἀθ. 1871. 8ον	1	2
		90	138

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	90	138
Δημ. Εἰρηνίδης	*Σπ. Μηχαηλίδης.* Νόμος ἤτοι Διάλογοι στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν 10 ἐντολῶν τοῦ θείου Νόμου. Ἀθήνησι 1868. 8ον.	1	2
»	*Ι. Π. Ῥόδιος.* «Ὀνήσανδρος» ἐφημερὶς στρατιωτική. Ἐν Ἀθήν. 1868. 8ον.	1	2
»	Καταστατικὸν τοῦ ἐν Δαυρίῳ μεταλλείου «Νικίου». Ἀθήν. (α. ε.)	2	2
»	Ἐπίσημος στρατιωτικὴ ἐφημερὶς τῶν ἐτῶν 1870—71—72. Ἀθήν. 1870—71—72. 4ον.	2	2
»	*Βασίλ. Βαλτινός.* «Ἕλλην Στρατιώτης» σύγγραμμα περιοδικόν. Ἀθήν. 1870, 1871, 1872. Ἀθήν. 8ον.	2	2
»	*Ν. Ἀντώνοβιτς.* Ἐξ ἐπιτόμου Γαλλικῆς Διδασκαλίας τῆς πολεμικῆς τέχνης σύντομος τακτικὴ τοῦ ἱππικοῦ. (α. τ.) 8ον.	2	2
»	*Ἀναστ. Τούδας.* Τὰ περὶ τῶν παραλλήλων βίων τῶν ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διαπρεψάντων ἀνδρῶν (α. τ.) (α. ε.) 8ον.	1	2
»	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς κατασκευῆς Σιδηροδρόμων ὑπὸ *Morandiere* κλπ. μετάφρ. *Ι. Μαρκοπούλου.* Ἀθήν. 1870. 8ον.	1	2
»	*Νίκανδρος Ζανούβιος.* Ἡ Ἀναμόρφωσις τοῦ Κλήρου. Ἐν Ἀθήν. 1872. 8ον.	1	2
»	Πραγματεία περὶ τοῦ ποιοῦ τῶν Οὐρανίων Σωμάτων καὶ ἰδίως τοῦ Ἡλίου. (α. τ.) (α. ε.) 8ον.	1	2
»	Αἱ ἐν Λαμπόδῳ ψηφοφορίαι καὶ ὁ Ἅγιος Δροϊνουπόλεως (α. τ.) 1871. 8ον.	1	2
»	*Α. Ν. Ἀγγελίδης.* Περὶ τοῦ Στρατ. Συστήματος ἐν Ἑλλάδι (α. τ. καὶ (α. ε.) 8ον.	1	2
»	Κανονισμὸς τῶν ἐν Λαμπόδῳ Ζαππαίων		
		106	162

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	106	162
	Σχολείων δημοτικοῦ τε καὶ ἑλληνικοῦ (α. τ.) καὶ (α. ε.) 8ον.	1	2
Δημ. Εἰρηνίδης	Κανονισμὸς τοῦ Συμβουλιδείου διαγωνίσματος (α. τ. 1869). 8ον.	1	2
»	*Α. Π. Μαυρομιχάλης.* Περὶ θεσμοῦ ἐν Ἑλλάδι ἀφορῶντος τὴν αὔξησιν τῶν ςρατ. αὐτῆς δυνάμεων. Ἀθήν. 1871. 8ον.	2	2
»	Ἡ λύσις τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος κατὰ τὸν Ἀγαθάγγελον (α.τ.) καὶ (α.ε.) 8ον.	1	2
»	Λογοδοσία τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Μεταλλευτικῆς ἑταιρίας ὁ «Περικλῆς» κατὰ τὸ ἔτος 1872. 8ον.	1	2
»	*Ἱππόλυτος Πινδεμόντος.* Τὰ Μνήματα ποίημα μεταφρασθὲν ὑπὸ *Α. Σ. Λιβαθηνοπούλου* ἐν Ἀθήναις 1873. 8ον.	1	2
»	*Χρῆστος Βυζάντιος.* Νομοσχέδιον Συνοπτικὸν μετὰ τῆς περὶ τούτου ἐκθέσεως. Ἀθήν. 1871. 8ον.	1	2
»	*Ν. Γκίλλης.* Κρίσεις περὶ νέου στρατιωτ. ὀργανισμοῦ ἐν Ἑλλάδι. Ἀθ. 1871. 8ον.	2	2
»	Ὕμνοι ἱεροὶ καὶ ᾄσματα ἠθικὰ διὰ τὰ παιδία. Ἀθήν. 1872. 8ον.	1	2
»	*Δ. Μ. Σακκόρραφος.* Ὁ μικρὸς Βοσκὸς διήγημα. Ἀθήν. 1868. 8ον.	1	2
»	*Γ. Θεοφίλου.* Στοιχειώδης ἑλλην. Γραμματική. Ἀθήν. 1870. 8ον.	1	2
»	*Β. Π. Βεριόπουλος.* Διορθωτέον ἓν λάθος. Ἐν Ὀδησσῷ 1871. 8ον.	1	2
»	Κανονισμὸς τοῦ Συλλόγου, ὁ «Βύρων» (α. τ.) καὶ (α. ε.) 8ον.	1	2
»	Οἱ Ἰησουΐται καὶ οἱ Φραγκμασῶνοι (α. τ.) καὶ (α. ε.) 8ον.	2	2
»	Τρίτη ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὀφθαλμιατρείου. Ἀθήν. 1869. 4ον.	1	2
		124	192

Δωρηταὶ	Συγγράμματα	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	124	192
Δημ. Εἰρηνίδης	*Ἀλήθεια*. Ἐφημερὶς τοῦ ἔτους 1869. Λείπουν οἱ ἀριθμοὶ 794, 796, 805,930 998, 1017, 876, 877, 878, 923.	1	1
»	*Ἀλήθεια* τοῦ ἔτους 1870. Λείπουν οἱ ἀριθμοὶ 1188, 1268, 1177, 1120.	1	1
»	*Ἀλήθεια* τοῦ ἔτους 1871. Λείπουν οἱ ἀριθμοὶ 1547,1762,1790,1758,1789.	1	1
Ἀδελφοὶ Περρῆ	Ἑλληνικὸν Νηογνωμολόγιον τοῦ 1872 ὑπὸ τῆς Ναυτικῆς Τραπέζης ὁ «Ἀρχάγγελος». Ἀθήν. 1872. 4ον.	1	1
»	*Α. Ψύλλα, Κορωναίου, Κομπότη*. Νέος προξενικὸς ὁδηγός. Ἀθήν. 1872. 8ον.	2	2
»	*Εἰρηναῖος Ἀσώπιος*. Ἀττικὸν ἡμερολόγιον τοῦ 1873. Ἀθήν. 1872. 8ον.	1	2
»	Καταστατικὸν τῆς Οὐγγρικῆς ἀσφαλιστικῆς ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ πιστωτικῆς Τραπέζης Haza (Πατρὶς) Ἀθήν. 1872. 8ον	1	2
»	Ἔκτακτος Συνέλευσις τῆς Ναυτικῆς Τραπέζης ὁ «Ἀρχάγγελος» τὴν 16 Αὐγούστου 1872. Ἀθήν. 1872. 8ον.	1	2
»	*Θ. Ἀσκληπιάδης*. Τὰ διὰ τῶν Βουλγάρων ἐν τῇ Ἀνατολῇ τεκταινόμενα. Ἀθήνησι 1872. 8ον.	2	2
»	*Ἀρ. Βαμπᾶ*. Ἡ Μικρὰ καλύβη τοῦ Δάσους (μετάφρασις). Ἀθήν. 1872. 8ον.	2	2
»	Ἡμερολόγιον Οἰκογενειακὸν τοῦ 1873. Ἀθήν. 1872. 8ον.	1	2
»	Ὁδηγίαι πρὸς τοὺς Κ.Κ. Διαχειριστὰς καὶ Πράκτορας τῆς Ναυτικῆς Τραπέζης ὁ «Ἀρχάγγελος». Ἀθήν. 1872. 8ον.	2	2
»	*Σ. Ν. Βασιλειάδης*. Ἀττικαὶ Νύκτες· Δράματα. Ἀθήν. 1873 8ον.	1	2
»	*Μαρῖνος Κουτουβάλης*. Ὁ Ἄρχων τοῦ Ὀλύμπου Ἰωάννης ὁ Καταλάνος. Ἀθήνησι 1873. 8ον.	1	2
		142	216

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	142	216
Ἀδελφοὶ Περρῆ	Catalogue de la librairie Karl Wilberg. Athènes 1873. 8ον.	2	2
»	*Κ. Ι. Ξανθόπουλος.* Πρώτη καὶ μέση ἐκπαίδευσις. Ἀθήν. 1873. 8ον.	2	2
»	Ἐνιαύσιος λογοδοσία τοῦ Μετοχ. Ταμείου τῶν πολιτ. ὑπαλλήλων διὰ τὸ ἔτος 1872. Ἀθήν. 1873. 8ον.	2	2
»	Ἔκθεσις τοῦ προσωρινοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἑταιρίας τῶν Μεταλλουργείων τοῦ Λαυρίου. Ἀθήν. 1873. 4ον.	1	2
»	Statuts de la Banque Maritime Archange d'Athènes Athènes 1873. 8ον.	1	2
»	*Χίλλ.* Λόγος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐθνικῆς εὐχαριστίας. Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	2
»	*Ι. Ε. Κρεστενίτης.* Λόγος περὶ τῶν προνομίων τοῦ Στέμματος. Ἀθ. 1873. 8ον	1	2
»	Αὐστροουγγρικὴ προεξοφλητικὴ καὶ πιστωτ. Τράπεζα ἐν Βιέννῃ. Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	2
»	*Σ. Κολιάτσος.* Λόγος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς τελέσεως τοῦ Μνημοσύνου ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων. Ἀθήν. 1873 8ον.	1	2
»	Κανονισμὸς τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Βοδενῶν. Ἀθήν. 1873. 4ον.	1	2
»	Ἐνιαύσιος Λογοδοσία τῆς ἑταιρίας ὁ Γουτεμβέργιος. Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	2
»	Τιμοκατάλογος Φαρμακεμπορείου Δ. Μετάφα καὶ Σας ἐν Ναυπλίῳ. Ἀθ. 1873. 8ον	1	2
Καταστήματα Ἀνδρέα Κορομηλᾶ	*Ι. Πανταζίδης.* Λεξικὸν Ὁμηρικόν. Ἐν Ἀθήναις 1873. 4ον.	1	2
»	*Μιχ. Δέφνερ* καὶ *Χαρ. Πούλιος.* Νέα ἑλλην. Χρηστομάθεια. Ἀθήν. 1873. 8ον	1	2
»	*Ἀρ. Κ. Δόσιος.* Ποιήματα Βύρωνος «ὁ Γκιαοὺρ» τεμάχιον τουρκικοῦ Διηγήματος. Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	2
	Θ. Βενιζέλος. Περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν ἀρχ. Ἑλλήνων. Ἀθήν. 1873. 8ον	1	2
		161	248

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	161	248
Καταστήματα Ἀνδρ. Κορομηλᾶ.	*Δημ. Α. Κορομηλᾶς. Σμίτ.* Ἡ περιστερὰ διήγημα. Ἀθήν. 1892. 8ον.	1	2
»	Dem. A. Coromilas. Catalogue raisonné des livres publiés en Grece depuis 1868 jusqu'en 1873. Athènes 8ov.	1	2
»	*Ἀγγ. Βλάχος.* Καρόλου Μενδελσῶνος Βαρθόλδυος Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1453 μέχρι τῶν καθ'ἡμᾶς χρόνων. Μέρος Α'. Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	2
Σ. Κ. Βλαστὸς	Ἡ κόρη τοῦ Κουτομόη καὶ οἱ ἐννέα ἐρασταί της. Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	4
»	Κρητικὴ Μέλισσα. Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	2
»	*Πέτρος Παπαῤῥηγόπουλος.* Τὸ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύον ἀστικὸν δίκαιον. Βιβλ. Ε'. περιέχον τὸ ἐνοχικὸν δίκαιον. Ἔκδ. Β'. Τόμ. Ε'. Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	2
Κων. Ἀντωνιάδης	*Ἀντ. Ι. Ἀντωνιάδου.* Ὁ Κατσαντώνης Ἀθήν. 1873. 8ον.	1	2
»	Στοιχεῖα Φυσικῆς *Βασ. Λάκωνος.* Ἀθήνησι 1873. 8ον.	1	2
»	*Στ. Κουμανούδης.* Λεξικὸν Λατινοελληνικόν. Ἀθήν. 1873. 4ον.	1	2
Ν. Ῥουσόπουλος	*Παπαντωνόπουλος.* Πεντηκονταετηρὶς τῆς ἑλλην. ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Ἀθήνησι 1873. 8ον.	1	2
»	Ἀπολογία *Ἀποστόλου. Μακράκη.* Ἀθήνησι 1873. 8ον.	1	2
	Τὸ ὅλον	172	272

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ

1872. Διαφόρων Πανεπιστημίων καὶ Ἀκαδημιῶν. 1873.

Δωρηταὶ	*Τίτλος βιβλίου καὶ συγγραφεὺς*	Τόμ.	Σώμ.
Τὸ ἐν Μονάχῳ Πανεπιστήμιον.	*Prantl. Carl* Geschichte der Ludwig-Maximilians. Universität München 1872.	1	2
Σμιθώνειον Ἰνστιτοῦτον.	Commercial manures à lecture Held at Augusta January 1869 by I. L. Goadale.	1	1
»	*First.* Annual report of the geological survey of Indiana by Cox Indianopolis 1869. 8ον.	1	1
»	*Wilson.* Tos. Naval Hygiene with an Appendix. Wasigton 1870.	1	1
»	Congressional directory for the third session of the 41 congress of the 21 St. of. America Washington 1871. 8ον.	1	1
»	Maps and colored section referred to in the report of state geologist of Indiana 1869. 8ον.	1	1
»	Convention reporter proceeding of the Ohio state Agricultural convention. Columbus Ohio 1871. 8ον.	1	2
»	Appendix to Benj Anderson's journey to Musadic New. York 1870.	1	1
»	Annual report of the Board of regents of the Smithonian institution for the year 1869 Washington 1871. 8ον.	1	1
»	Annual report of the Board of Indian commissioner's for the year 1870. Washington 1871.	1	1
»	Annual report of the commissioner of Patents for the year 1867-68 Washington 1868-69. 8ον.	1	1
»	Twenty-Fourth report of the Board of Trustees of Public Schools of the City		
		11	13

Δωρηταὶ	*Τίτλος βιβλίου καὶ συγγραφεὺς*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	11	13
	of Washington 1870-71. Washington City 1871. 8ov.	1	1
Σμιθώνειον 'Ινστιτοῦτον.	Fifty-Second. Annual report of the Board of Public education of the First School District of Pennsylvania comprising the city ob philadelphia Yéar ending December 31st 1870 With Their Accounts. Philadelphia. 1871. 8ov.	1	1
»	Monthly Reports of the commerceand navigation of the united states of the Fiscal year ended june 30 1871. Washihton. 1871. 4ov.	1	1
»	Annual Report of the Board of Regents Washigton 1871.	1	1
Τὸ ἐν 'Εϊδελβέργῃ Πανεπιστήμιον	*Achilles Renaud.* Redezum gerburtsfeste deshöchstseligengrossherzogsKarl Friedrich Von Baden. Heidelbery 1872. 8ov	1	1
»	*Karl Hiller.* Die rechtmåssigkeit der Amtsausûbung in begriffen des vergehens der Widersetzlickeit. War zbeurg 1873. 8ov.	1	1
»	*Ernestus Boeckel.* Exercitationnm plautinarum specimen. Carlsruhe 1872. 8ov.	1	1
»	*Eugen Von Jagemann.* Die sogenannte Arrha Poeni tentialis. Berlin 1873. 8ov.	1	1
»	*E. Arskenasy.* Botanish-Morphologische Studien. Frankfurt 1872. 8ov.	1	1
»	*A. Weil.* Die Gewinnung Vergrösserter Kehlkopfs piegelbilder nebst einer Kurzen Darstellung der theorie des Kehlkopfspiegels. Heidelberg 1872. 8ov	1	1
»	*Friedrich Kolde.* Erzbischof Adalbert I von Mainz und Heinrich V. Heidelberg 1872. 8ov.	1	1
»	Anzeige der Vorlesungen welche im		
		22	24

Δωρηταὶ	*Τίτλος βιβλίου καὶ συγγραφεὺς*	Τόμ.	Σώμ
	ἐκ μεταφορᾶς	22	24
Τὸ ἐν Εἰδελβέργῃ Πανεπιστήμιον	Winter-Halbjahr 1872-73 zu Heidelberg. Heidelberg 1873. 8ον.	1	1
»	Anzeige der Vorlesungen Welche im Sommer-Halbjahr 1873 zu Heidelberg. Heidelberg 1873. 8ον.	1	1
»	*Hermann Schatt.* Der obligatorische Bertrag unter Adwesenden. Heidelberg 1873. 8ον.	1	1
»	*Gugliemo Capitelli.* Opuscoli di Domenico Capitelli. Napoli 1861. 8ον.	1	1
Τὸ ἐν Σιένῃ Πανεπιστήμιον	*R. Universıta di Siena.* Anno Accademico 1872-73. 8ον.	1	1
»	Clinica Medica di Siena dal prof. Pietro Burresi (Anno 1871-1872) Siena 1873. 8ον.	1	1
»	*Moriani* (Luigi). Notizie sulla Universita. Siena 1873. 8ον.	1	1
	Τὸ ὅλον	29	31

Τὸ Βρεταννικὸν Μουσεῖον.

Συγγραφεὺς	*Συγγράμματα*	Τ.
Rawlinson	(H. C.) A selection from the miscellaneous inscriptions in Assuria. London 1870. 2ο.	1
Wright (W)	Catalogue of Syriac manuscripts in the British Museum. Part 1-3. London 1870-2. 4ο.	3
Rieu (Carolus)	Catalogus codicum manuscriptorum Orientalium qui in Museo Britannico asservantur. Pars secunda, codiees Ara-	
		4

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	T.
	ἐκ μεταφορᾶς	4
	bicos complectens. Londini 1871. 2o.	1
Madden (F)	List of Additions to the manuscripts in the British Museum in the years 1836-1840 London 1843. 8o.	1
»	Catalogue of odditions to the Manuscripts in the British Museum in the years 1841-45. London 1850. 8o.	1
Newton (C. N.)	A catalogue of the Greek and Etruscan vases in the British Museum. Vol II. 4o. London 1870.	1
Winter (Jones)	A list of the Books of reference in the reading room of the British Museum. Second edition revis ed. London 1871. 8o.	1
Newton (C. T.)	A guide of the first vase room in the departement of Greekand Roman antiquities.Fourth édition.Lond.1871.12o	1
»	A guide to the second vase room in the departement of Greekand Roman antiquities. London 1869. 12o.	1
»	A guide of the bronze room in the departement of Greek and Roman antiquities. London 1871. 12o.	1
Poole (R. S.)	A guide to the select Greek coins exhibited in electrotype in the gold-ornament room. London 1872 12o.	1
»	British museum new reading room with a plan London 1867. 16o.	1
Reid (G. R.)	A guide to that portion of the collection of prints requeated to the nation by the late Felix Slade Esq.now on exhibition in the Kings library.London 1861.12o.	1
»	Guide to the Christy collection of prehistoric antiquities and Ethnohraphy. London 1868. 16o.	1
		20

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	T.
	ἐκ μεταφορᾶς	20
»	A guide to the printed books exhibited to the public. London 1870. 16o.	1
»	A guide to the autograph letters, manuscripts, original charters etc. London 1870. 16o.	1
Gray (G. R.)	Catalogue of British birds in the collection of the British Museum. London 1863. 8o.	1
»	Hand-List of genera and species of the Birds, distinguishing those contained in the British Museum. Part 1-3-8. London 1869-71.	3
»	List of the opecimens of birds in the collection ef the British Muscum. Part III. Section II Psittacidae. Lond. 1859.12o	1
»	Psittacidae. Part III sections III et IV. Capitonidae and Picidae. London 1868. 12o.	1
»	Psittacidae. Partie V. Gallinae. London 1867. 12o.	1
Walker (Francis)	Catalogue of the specimens of heteropterus-hemiptera in the collection of the British Museum Part I-VII London 1867-73.	7
Günther (Alb.)	Catalogue of the Acanthopterygian fishes in the collection of the British Museum. Vol 1-8-8. London 1859-1870.	8
Butler (A. G.)	Catalogue of diurna lepidoptera. London 1869. 8.	1
Gray (I. Ed.)	Catalogue of the bones of Mammalia. London 1862. 8.	1
Wollaston (T. V.)	Catalogue of the coleopterous insects of Madeira London 1857. 8.	1
Gray (I. E.)	Catalogue of Monkeys, Semurs and Fruit-eating bats etc. London 1870. 8o.	1
		48

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	Τ.
	ἐκ μεταφορᾶς	48
Gray (J. E)	Hand-List of the specimens of shield reptiles etc. London 1873. 8o.	1
Günther (Alb.)	Catalogue of the batrachia salientia etc. London 1858. 8o.	1
Gray (E. J.)	Catalogue of carnivorous, pachydermathous and edentate mammalia etc. London 1869. 8o.	1
Butler (A. G.)	Catalogue of diurnal Lepidoptera of the family Satyridae etc.London 1868.8o.	1
Johnston (G.)	A catalogue of the British non-parasitical worms etc. London 1865. 8o.	1
Bate (Sp. C.)	Catalogue of the specimens of amphipodous crustacea etc. London 1862. 8o.	1
Wollaston (J. V.)	Catalogue of the coleopterous iusects of the Canaries etc. London 1864 8o.	1
Kaup.	Catalogue of apodal fish etc. London 1856. 8o.	1
Gray (J. E.)	Catalogue of seals and Whales etc. London 1868. 8o.	1
Walker (Fr.)	Catalogue of the specimens of Blattariae etc. London 1868. 8o.	1
Gray J. E.	Catalogue of Sea-pens or pennatulariidae. etc. London 1870. 8o.	1
»	Catalogue of litophytes or stony corals etc. London 1870. 8o.	1
»	Supplement to the catalogue of seals and whales etc. London 1871. 8o.	1
»	Catalogue of ruminant mammalia (Pecora, Linnaeus) etc. London 1872. 8o.	1
»	Catalogue of the mammalio and birds of new Guinea etc. London 1839. 8o.	1
»	Gatalogue of the birds of the tropical islands of the pacifie Ocean. London 1859. 8o.	1
»	Catalogue of shield reptiles etc.Part I Tes-	
		64

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	T.
	ἐκ μεταφορᾶς	64
	tudinata (Tortoises) London 1855.4o.	1
Gray (J. Edw.)	Supplement to the catalogue of shield reptites etc. Part I Testudinata (Tortoises) London 1870. 4o.	1
»	Appendix to the catalogue of shield reptiles etc Part 1-2. London 1872.4o.	2
Hervitson (W. C.)	Specimen of a catalogue in Lycaenidae etc. London 1862 4o.	1
Westwood (J. O)	Catalogue of orthopterous insects etc Part I. Phasmidae London 1859. 4o.	1
Gray (J. Edw.)	Guide to the systematic distribution of Mollusca in the British Museum Part I London 1857. 8o.	1
Baly (Joseph)	Catalogue of Hispidae etc. Part 1. London 1858. 8o.	1
Clark (Hamlet)	Catalogue of Halticidae. Physapodes and Oedipodes. London 1860. 8o.	1
Walker (Fr.)	Catalogue of the specimens of. dermaptera saltatoria. Part I-V. London 1869-71. 8o.	5
Gray (J. Edw.)	Catalogue of the species of Entozoa or intestinol worms etc.London 1853.8o.	1
D'Orbigny (Alc.)	List of the shells of Cuba Lond. 1854. 8o	1
Smith (W.)	List of Britisch diatomaceae. London 1859. 8o.	1
D'Orbigny (Alc.)	List of the Shells of South America etc. London 1854. 8o.	1
Pfeiffer (Louis)	Catalogue of Auriculidae, proserpinidae, and truncatellidae.etc.London 1857.8o.	1
Kaup (J. J.)	Catalogue of Lophobranchiate fish. etc London 1856. 8o.	1
Gronow (L. Th.)	Catalogue of fish. London 1854. 8o.	1
Gray (I. E.)	Specimens and drawings of mammals, birds, reptiles and fishes of Nepal and Tibet,second edition,London 1863.8o.	1
		86

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	Τ.
	ἐκ μεταφορᾶς	86
D Orbigny (Alc.)	List of the shells of the Canaries etc. London 1854.	1
Smith (Fr.)	Catalogue of British fossorial hymenopetra, formicidae, and Vespidae. etc. London 1858. 8o.	1
Gray (J. E.)	Catalogue of Phanero-pneumona or terrestrial operculated mollusca. London 1852. 8o.	1
Carpenter (Ph.)	Catalogue of the collections of Mazatlan Shells. London 1857. 8o.	1
Deshayes	Catalogue of the conchifera or bivalve Shells Part 1-11 8. London 1854.	2
Günther (Alb.)	Catalogue of colubrine snakes. London 1858.	1
Gray (J. Ed.)	Catalogue of hymenopterous insects etc. Part I-VII London 1853-59. 8o.	7
»	Catalogue of the specimens of neuropterous insects etc. Partie I-IV London 1852-3. 8o.	5
»	List of the specimens of lepidopterous insects etc. Part I-X, XII-XXXV. London 1854-66.	34
»	Catalogue of coleopterous insects etc. Part VII-IX London 1853-56.	2
»	List of the Mollusca etc. Part I-II London 1855-6.	1
»	List of the specimens of British animals etc. Fish. London 1751. 8o.	7
»	List of the specimens of British animals Part V, IX, XI, XIII-XV, XVII London 1852-56.	1
Smith (Fr.)	Catalogue of British hymenoptera Part I. London 1855. 8o.	1
Gray (J. Edw.)	Catalogue of the Mollusca. Part IV. London 1853. 8o.	1
		152

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	Τ.
	ἐκ μεταφορᾶς	152
Bell (Thomas)	Catalogue of crustacea etc. Part 1. London 1855. 8o.	1
Gray (J. Edw.)	Catalogue of pulmonata or airbreating mollusca. Part 1. London 1855. 8o.	1
Newport (G.)	Catalogue of the myriapoda. Part 1. London 1856. 8o.	1
Gray (J. Edw.)	Catalogue of the recent echinida or sea eggs Part 1. echinida irregularia London 1855. 8o.	1
	A guide to the collection of minerals. London 1870. 8o.	1
	Index to the colleetion of minerals. London 1872. 8o.	1
	Catalogue of the collection of meteorites. 8o.	1
Jones (W.)	A guide to the exhibition rooms of tho departement of natural history and antiquities. London 1871 8o.	1
	Τὸ ὅλον	160

Δωρεὰ τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως

Chronicles and memorials of Great Britain and Jreland during the middle ages.

Ἡ σειρὰ αὕτη ἐκ τόμων 124 περιέχει τὰς ἑπομένας πραγματείας:

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	Τ.
Capgrave (John)	The chronicle of England edited by the reverend Fr. Ch. Hingeston. London 1858. 8o.	1
Stewart (William)	The book of the cronicles of Scottand	

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	T.
	ἐκ μεταφορᾶς	1
	edited by W. B. Turnbull. Vol 1-3. 8. London 1858.	3
Elmham (Thomas)	Historia monasterii S. Augustini Cantuariensis edited by Charles Hardisick. London 1858. 8o.	1
Netter of Walden (Thomas)	Fasciculi zizaniorum magistri Ioannis Wyclif cum Tritico ed. by the Rever. Walter Waddington Shirley. London 1858. 8o.	1
	Monumenta Franciscana etc. ed. by I. S. Brewer London 1858. 8o.	1
	Memorials of Henry the Fifth King of England, ed. by Ch. Aug. Cole London 1858. 8o.	1
	Chronicon monasterii de Abingdon, ed by the Rever. Ios. Stevenson. Vol. 1-2. 8. 1858.	2
Capgrave (Joh.)	Liber de illustribus Henricis. ed. by Fr. Ch. Hingeston. London 1858. 8o.	1
	Lives of Edward the confessor. ed. by H. R. Luard London 1858. 8o.	1
Bernardus Andrea Tholosate.	Historia regis Henrici septimi, ed. by Iames Gairdner. London 1858. 8o.	1
	Eulogium (historiarum sive temporis) chronicon ab orbe condito usque ad annum Domini M. CCC. LXVI. a monaco quodam Malmesburiensi exaratum. ed. by Frank Scott Haydon. Vol 1-3. 8o. London 1858-63.	3
	Munimenta Gildhallae Londoniensis etc. ed. by H. Th. Riley. Vol 1-4. 8. London 1859-62.	4
	Political poems and songs relating to English history, composed during the period from the accession of Edw. III	
		18

Συγγραφεὺς	*Συγγράμματα*	T.
	ἐκ μεταφορᾶς	18
	to that of Ricard III ed. by Thomas Wright. Vol. 1-2. 8. London 1859-61.	2
Bartholomaei de Cotton	Historia Anglicana (A. D. 449-1298) necnon ejusdem liber de archiepiscopis et episcopis Angliae ed. by. H. Rich Luard. London 1859. 8o.	1
Bacon (F. Rog.)	I. Opus tertium. II. Opus minus. III compendium philosophiae ed. by I. S. Stewart. London 1859. 8o.	1
	Chronica Iohannis de Oxenedes. ed. by sir H. Ellis. London 1859. 8o.	1
	Royal and historical letters during the reign of Henry the fourth King of England and of France, and Lordon Ireland. ed. by the Rev. F. C. Hingeston. Vol 1. a. d. 1399-1404. London 1860. 8o.	1
	Letters and papers illustrative of the wars of the English in France during the reign of Henry the sixth, King of England ed. by the Rev. Ios. Stevenson Vol 1, vol 2, part 1-2. 8. London 1861-1864.	3
Pecock (Reginald)	The repressor of over much blaming of the clergy. ed. by Churchill Babington Vol 1-2. 8. London 1860.	2
	Brut y Tywysogion; or the chronicle of the princes. ed. by the Rev. I. Wil. ab Ithei. London 1860. 8o.	1
	Annales Cambriae ed. by the Rev. I. Wil. ab Ithei. London 1860. 8o.	1
Giraldus Cambrensis.	Opera. ed. by J. S. Brewer. Vol 1-6. 8. London 1861-68.	6
	The Anglo-Saxon chronicle etc. ed. with a translation by Benjamin Thorpe. Vol	
		37

Συγγραφεὺς	*Συγγράμματα*	Τ.
	ἐκ μεταφορᾶς	37
	1. Original Texts. Vol. 2. Translation. London 1861. 8o.	2
Grosseteste Robertus.	Epistolae. ed. by. H. Richards Luard. London 1861 8o.	1
	Letters and papers illustrative of the reigns of Richard III and Henry VII ed. by James Gaihdner. Vol. 1-2. 8. London 1861-63.	2
Hardy (Thomas Dufus.)	Descriptif catalogue of materials relating. to the history of Great Britain and Ireland to the eud of the reign of Henri VII Vol 1. part 1-2. vol. 2-3. 8. London 1862-71.	4
	Royal and other historical letters illustrative of the King of Henry III selected and edited by the Rev. Walter Waddington Shirley. Vol 1-2. 8. London 1866.	2
Walsinghans (Thomas).	Historia Anglicana. ed. by. H. Th. Riley Vol 1-2. 8. London 1863-64.	2
Ricardus (de Cirencestria.)	Speculum historiae de gestis regum Angliae. ed. by John E. B. Mayor. Vol. 1-2. London 1863-69.	2
	Historia et eartularium monasterii Sancti Petri Glouucestriae. ed. by W. H Hart. vol 1-3. 8o. London 1863-67.	3
	Chronicon Abbatiae de Evesham ad annum 1418. ed by W. Dunn. Macray London 1863. 8o.	1
Neckam (Alexander	De naturis rerum libri duo' with the poem of. the same author «de laudibus divinae sapientiae' edited by Thomas Wright. Londou 1863. 8o.	1
	Narrative of the expulsion of English from Normandy 1449 — 1550. ed. by the	
		57

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	T.
	ἐκ μεταφορᾶς	57
	Rev. Joseph Stevenson. Lond. 1863. 8o	1
	Leechdoms, Wortcunning, and Starcraft of early England. colleeted and edited by the Rev. Oswald Cockayne, M A. Cantab. Vol. 1-3. London 1864-66.	3
	Annales monastici, ed. by H. Richards Luard. Vol. 1-5. 8. Lond. 1864-69.	5
	Chronicles and memorials of the reign of Richard 1. ed. by William Stubbs. Voi 1-2. 8o. London 1864-65.	2
Waurin (Jehan).	Recucil des chroniques et anciennes istories de la Grant Bretaigne, à present nommé Engleterre. ed by William Hardy. London 1864. 8o.	1
	Magna vita S. Hugonis Episcopi Lincolniensie. ed. by the Rev. James J. Dimock. London 1864. 8o.	1
»	A collection of the chronicles and ancient histories of. Great Britain, now called England translated by William Hardy. London 1864. 8o.	1
	Chronica monasteri S. Albani edited by Henry Thomas Riley. London 1865.	1
	Le livere de Reis de Britannie e le livere de Reis de Engleterre, édited by John Glover Londou 1865.	1
	Polychronicon aanulphi Higden Monachi Cestrensis cti edited by Churchill Babington Vol 1-4. 8o. Lond. 1865-72.	4
Matthaeus Parisiensis.	Historia Anglorum cti. edited by Sir Frederic. Madden. Vel 1-3. London 1866-69. 8o.	3
	Fear Books of the reign of King Edward the first. Years XX-XXXIII. edited and translated by Alfred J.Hor-	
		80

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	Τ.
	ἐκ μεταφορᾶς	80
	wood. Vol. 1-3. 8o. Lond. 1863-66.	2
Langtoft, (Pierre [de)	The chronicle in French verse from the earliest period to the death of King Edward 1. edited by Thomas Wright. Vol 1-2. 8o. London 1866-68.	3
De Burton (Tho-[mas.)	Cronica monasterii de Melsa a fundatione usque ad annum 1396. Accedit continuatio ad annum 1406 a monacho quodam ipsius domus. ed. by Edward A.Rond. Vol 1-3. 8o. Lond. 1866-68.	1
	Liber monasterii de Hyda. A. D. 455-1023 edited by Edward Edwards. London 1866. 8o.	1
	Chonicum Scotorum etc. edited with a transtation by William M. Hennesy. London 1866. 8o.	1
Trokelowe (J.) De Blaneforde (Henr.)	Chronica monasterii S. Albani. ed. by Henry Thomas Riley. Lond. 1866. 8o.	1
Walsingham (Tho-[mas.)	Gesta abbatum monasterii S. Albani. cti. edited by Henry Thomas Riley. Vol. 1-3. 8o. London 1867-69.	1
	The war of the Gaedhil with the Gaill, or the invasions of Jreland by the Danes and other Norsemen. ed. with translation and introduction by James Henthorn Todd etc. Lond. 1867. 8o. Gesta regis Henrici secundi Benedicti Abbatis ed. by William Stubbs. Vol. 1-2. London 1867.	2
Rogerus de Houedene Magister.	Chronica edited by William Stubbs. Vol. 1-4. 8o. London. 1868-71.	4
	Munimenta Academica, or documents illustrative of Academical life and studies at Oxford. ed. by Henry Anstey. Part 1-2. London 1868.	2
		98

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	T.
	ἐκ μεταφορᾶς	98
Waurin (Jehan.)	Recueil des chroniques et anciennes istories de la Grant Bretaigne eti. ed. by William Hardy. London 1868. 8o.	1
Amundesham (J. Monacus.)	Annales Monasterii S. Albani. ed. by Thomas Riley. Vol. 1-2. Lond. 1870-1	2
Willelmus (Malmesbiriensis Monacus.)	De gestis pontificum Anglorum. lib. quinque ed. from. Hamilton. London 1870. 8o.	1
	Historical and municipal documents of Jreland ed. by J. T. Gilbert. London 1870. 8.	1
Loch Cè	The annals, a chonicle of Jrish affaires from A. D. 1014 to A. D. 1590. ed with a translation by William M. Hennessy Vol 1-2. London 1871.	2
	Monumenta juridica. The black book of the Admiralty ed. by Tr. Twiss. London 1871. 8o.	1
	Chronica monasterii S. Albani Vol. 1. Registrum Abbatiae Joannis Whethamstedi. ed. by Thomas Riley. London 1872. 8o.	1
Mathaeus Parisiensis.	Chronica Majora. Ed by Hemy Riihard Lecard. Vol. 1. The creation to A. D. 1066. London 1872. 8.	1
Walterus de Conventria (frater.)	Memoriae. ed. by W. Stubbs. v. 1-2. London 1872-3.	2
	Memorials of the reign of King Henry VI. official correspondenee of Thomas Bekynton. ed. by George Williams. Vol 1-2. 8o· London 1872.	2
	The Anglo-Latin satirical poets and epigrammatists of the 12. Century. ed. by Thomas Wright v. 1-2. London 1872.	2
		114

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	Τ.
	ἐκ μεταφορᾶς	114
Kellawe de (Richard.)	Registrum Palatinum Dunelmense 1311-1316. Vol. 1. 8o. London 1873.	1
	Materials for a history of the reign of Henry VII ed by the Rev. Wil. Campbell. vol. 1. London 1873.	1
	Historical papers and Letters from the Northes Regésters. ed. by James Rains. London 1873. 8.	
	Τὸ ὅλον	116

Δωρεὰ τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	Τ.
Gauthier (Theophile.)	La nature chez-elle. Eaux fortes de K. Bodmer. Paris 1870. 2o.	1
Haram-Ech-Cherif.)	Le temple de Jerusalem, suivi d' un essai surla topographie de la ville sainte par le Comte Melchior de Wogüe. Paris 1865. 2o.	1
	La colonne Trajane reproduite en phototypographie. 220 planches en coul. publication de luxe tirée a 200 exemplaires numerotés. prix 600 f. Par. 1872. 2o.	1
Alphand. A.	Les promenades de Paris etc. Ouvrage orné de gravures sur acier, de chromolitographies et de gravres sur bois Paris 1872.	3
Viollet-Le-Due	Éntretiens sun l' architecture. Tom 1-2 Paris 1863-72.	2
»	Entretiens sun l' Architecture. Atlas Paris 1864-9. 4o.	1
		9

Συγγραφεὺς	*Συγγράμματα*	T.
	ἐκ μεταφορᾶς	9
Gillet (Frederic)	Enseignement collectif du dessein par demonstrations orales et graphiques. Paris 1869. 4o.	1
	Arehitecture Romaine du midi de la France, dessinée, mesuréc et decrite par Henry Revoil T. 1-3. 2o. Paris 1868-73.	3
Dn Cerceau (J.A.)	Les plus excellents bastiments de France gravés en fac. simile par M. Faure Dujarrie etc, nouv. ed. augm. de planches inedites Vol 1-2. 2o. Paris1868	2
	Musée Napoléon III, choix de monuments antiques pour servir à l'histoire de l'art en Orient et en Oecident. Texte explicatif pas. Adrien de Longperier. Livr. 25-26. 4o. Paris.	2
Flandin (Eugene)	L'Orient. Livr. 38. 2o. Paris.	1
Quatremere de Quincy.	Restitution du ebar fumeraire qui transporta de Babylone en Egypte le corps d' Alexandre, d'après la description de Diodore de Sicile. Paris 1827. 4o.	1
Rembrandt	L'oeuvre complet décrit et commenté par M. Charles Blanc. Vol 1-2 en trois livr. en 8o. Paris 1859-64.	3
Beulé.	Histoire de l' art Grec avant Perielés. Paris 1868. 8o.	1
Blanc (Charles)	Grammaire des arts du dessin 2e ed Paris 1879. 8o.	1
Langlois (Victor)	Inscriptions Grecques, Romaines, Byzantines et Armeniennes. Paris 1854. 8o.	1
Blanc (Charles)	Ingres, sa vie et ses ouvrages. Paris 1870. 8o.	1
	Louis David son école et son temps, souvenirs par M. E. I. Delécluze. Paris 1855. 8o.	
		26

Συγγραφεὺς	Συγγράμματα	Τ.
	ἐκ μεταφορᾶς	26
Clernau (Ernest)	L' art et les artistes modernes en France et en Angleterre. Paris 1864. 8ο.	1
Viollet-Le-Duc.	Dictionnaire raisonné de l' architecture Francaise du XI au XXI Siècle Vol 1-10 8 illustré de 564 gravures sur bois. Paris 1867-8.	10
	Τὸ ὅλον	37

Ἐξωτερικαὶ προσφοραὶ ἀλλοδαπῶν.

Δωρηταὶ	Συγγράμματα	Τόμ.	Σώμ.
Le Secrétaire du Congres Dr Noos.	Congrès Médical des toutes les Nations, session 2 de 1869 en Florence. Bologne 1870. 8ο.	1	1
Thausing. D.	Das Natürliche Lantsystem der Menschlichen Sprache Leipzig 1863. 8ο.	1	1
M. I. Γεδεών.	Ἔκθεσις τῆς καταστάσεως τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς 1870-71 ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου αὐτῆς *Φιλ. Βρυεννίου*. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1872. 8ον.	1	1
M. I. Γεδεών.	*Γεδεὼν* (M. Σ.) Βιογραφικὴ Σημείωσις περὶ τοῦ Πατριάρχου Καλλινίκου Β'. τοῦ Ἀκαρνᾶνος (1688-1702) ἐν Κ]πόλει 1872. 8ον.	1	1
»	*Γεδεὼν* (M. Σ.) Ἀνέκδοτος ἐγκύκλιος τοῦ Πατριάρχου Ἰερεμίου Γ'. (1727) ἐν Κωνσταντινουπόλει 1872. 8ον.	1	1
Ἀθ.Ν.Βερναρδάκης	Περὶ πολιτεύματος (ἐν Κωνσταντινουπόλει 1872. 8ον.	1	1
Brewer.	The new-Englander and congregational rewiew vol. 31 No. 1-2. January 2.		
		6	6

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	6	6
	April 1872. New-Haven 1872. 8o.	1	1
Brewer.	The National capital explained aud illustrated. Wasigton 1871. 8o.	1	1
Dittle L.	Die Strücturen der Harnröhre. Wien 1872.	1	1
Ch. K. Tuckerman	The Greeks of To-Day. New-york 1872. 8o	1	1
Hirschfeld.	Athena und Marsyas. Berlin 1872. 4o.	1	1
Mettenheimer.	Nosologische Anatomische Beiträge zu des Lehre von den Greisenkrankheiten. Leiqzig 1863. 8o.	1	1
»	Ueber die Gisichtsorgane des violetten Seesterns der Ostsee 8o.	1	1
»	Ueber das Verhalten der Nebennierren 8.	1	1
»	Beobachtungen über die Typhoïden Erkrankungen der Französ Kriegsgefangenen in Schwerin. Berlin 1872. 8o.	1	1
»	Ueber Anstalten zur Versorgung und Verpflegung des höheren Alters. Schwerin 1862. 8o.	1	1
»	Ueber die Verwachsung des gefässhaut des gehors mit der Hirn rinde. Schwerin 1865. 4o.	1	1
»	Huftgelenk - Vereiterung in frühesten Kindes-Alter 8o.	1	1
David Dudley Esq	The code of civile procedure, of the state of New-York. Albany 1850.	1	1
»	The code of criminal procedure, of the State of New-York. Albany 1850.	1	1
»	The civil code of the state of New-York Albany 1865.	1	1
»	Draft outlines of an international Code, by		
»	David Dudley Field. New-York. 1872.	1	2
»	The political code of the State of New-York reported complete by the commissioners of the code. Albany 1860.	1	1
		23	24

Δωρηταὶ	Συγγράμματα	Τόμ.	Σώμ
	ἐκ μεταφορᾶς	23	24
»	The penal code of the State of New-York reported complete by the commissioners of the code. Albany 1865.	1	1
Κ. Γραμματικός.	Ὁ «Μέλης». Περιοδικὸν Σύγγραμμα, συνοδευόμενον μετὰ τῆς ἀποθήκης τῶν ὠφελίμων γνώσεων μετατυπουμένης ὑπὸ Θ. Μαρκοπούλου. Σμύρνῃ 1872. 4ον.	Φυλ.	12
Ὁ ἐν Σμύρνῃ Φιλ. Σύλλ. «Ὅμηρος»	Περιοδικὸν τοῦ Ἀναγνωστηρίου «Ἡ Σμύρνη». Ἐν Σμύρνῃ 1871. 8ον.	1	1
»	Κανονισμὸς τοῦ ἐν Σμύρνῃ Φελεκπαιδευτικοῦ συλλόγου «Ὁμήρου» ἐν Σμύρνῃ 1872. 8ον.	1	1
Ε. Βουλισμᾶς.	Πρακτικὰ τοῦ 1872 τοῦ ἐν Ὀδησσῷ Αὐτοκρατ. Πανεπιστημίου Ῥωσσιστί. 8ον.	1	1
Κλ. Κ. Μιχαηλίδης	The constitutional History of England Since the accesion of George the third 1760-1860 London 1871. 8on.	1	3
Fr. Lenormant.	Lettres Assyriologiques Serie 2. Études Acadiennes Paris 1873. 4o.	1	2
Ῥοβέρτος Ἄμποτ.	Εὐσταθίου εἰς Ὅμηρον παρεκβολαί. Ἔκδοσις Froben.	1	2
Émile Burnouf.	Légende Athénienne. Étude de Mythologie comparée. Paris 1872. 8o.	1	1
Ὁ Πρόξ. Ἀμερικῆς ἐν Πειραιεῖ.	Catalogue ef the university ob North Catolina 1859-60.Chapel-Hill 1860. 8.	1	1
Jük Brewer.	Catalogue of the university of North Carolina 1860-61. Chapel-Hill. 1861. 8.	1	1
»	Catalogue of the university of North Carolina 1861-62.Chapel-Hill.1862. 8.	1	1
»	Catalogue of the university of North Carolina 1866-1867. Raleigh. 1867. 8.	1	1
»	Catalogue of the university of North Carolina 1867-68. Raleigh 1868. 8o.	1	1
»	Acts of the general Assembly and ordinances of the trustees, for the orga-		
		36	58

Δωρηταὶ	*Συγγράμματα*	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	36	53
	nization and government of the university of North Carolina. Raleigh 1852. 8o.	1	1
Jük Brewer.	Catalogue of the trus'ees facu'ty and students of the University of North Carolina juni 1853, by James H Dickson M. D. Raleigh 1852. 8o.	1	1
»	An addrees delivered before the Alumni Association of the university of North Carolina juni 1853, by James H. Dickson M. D. Raleigh. 1853. 8o.	1	1
»	Acts of the general Assembly and ordinances of the trustees, etc. Chapel-Hill. 1859 8o.	1	1
Chr. Brunn.	Bibliotheca Danica. Kjöbenhaun 1872 4o		
Wieseler Fridrich	Uber den delphischen Dreifuss.Gottingen. 1871. 4o.	1	1
»	Die Composition der Gemälde des Polygnot in der Zesche zu Delphi. Gottingen 1872. 4o.	1	1
»	Epilog über den Apollon Stroganoff und der Apollon von Belvedere. Leipzig 1861 8o.	1	1
Fouqué et Gorceix	Recherches sur les sources de gaz inflammables des Apennins etc. Paris 1870. 8o.	1	
Αἰμίλιος Μιννότης	*Ἐδουάρδος Μίλνος.* Ἐπιτομὴ Φυσικῆς ἱστορίας μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Αἰμ. Μιννότη ἐν Κων]πόλει 1873.	1	1
Ἡ Ἀρχ. Ἑταιρία Ῥώμης	*Daremberg et Saglio.* Dictionnaire des antiquités Grecques et Romains d'après les textes et les monuments. Paris. 1873. 4o.	1	1
J. Capellini.	Congrés international d' anthropologie et		
		57	66

Δωρηταὶ	Συγγράμματα	Τόμ.	Σώμ.
	ἐκ μεταφορᾶς	57	66
	d'archéologie préhistoriques, cinquième session. Bologne 1873. 8o.	1	1
	Bulletino della commissione archeologica municipale. Roma 1873. 8o.	1	3
Περ. Καλαθάκης	Ἡ Καλογραία τῆς Μονῆς τῶν Τρικέρων ἐν Κ|πόλει 1872. 8ον.	1	1
A. Dureau	Bulletin Bibliographique· linguistique, Philologie, Mythologie, No 1-2. Paris 1873. 8o.	Φυλ.	2
»	Bulletin Bibliohraphique, Médecine. Paris 1872-3. 8o.	»	1
»	Bulletin Bibliographique. Anthropologie. Paris 1872. 8o.	»	1
»	Notes sur l' enseignement et l' exercice de la Médecine en Europe. Paris 1872. 8	»	1
Franklin (Al)	Histoire générale de Paris. Les Anciennes Bibliothèques des Paris. Églises, Monastères, Colléges. etc. tome 1-3. Paris 1867-73. 4o.	3	1
M. Egger	Mémoire sur Les Historiens Officiels, et les Panégyristes des princes dans l'antiquité. Greque Paris 1873. 4o.	Φυλ.	1
	Τὸ ὅλον	61	74

ΕΘΝΙΚΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

τὰ μὲν ἀγορασθέντα χρήμασι τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τὰ δὲ δωρηθέντα παρὰ διαφόρων φιλομούσων ἀνδρῶν, καὶ κατατεθέντα ἅπαντα ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος αωοβ'—αωογ'.

Α'. Ἐξ ἀγορᾶς.	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
Νομίσματα σταλέντα παρὰ τῆς Πρυτανείας τοῦ ἐθν. Πανεπιστημίου διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. Πρωτ. 2651 / Διεκπ. 1045 καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5 Ἰουνίου 1873 ἐγγράφου.					
ΕΛΛΗΝΙΚΑ. Ἀργυρᾶ μὲν δύο ἤτοι· Φερῶν καὶ Ἀθαμάνων. Πρόσθιον ἵππου.) (⊛ — ⊞ / ▷ — ⊕ Κάλυξ ἐλλεβόρου· τὸ ὅλον ἐντὸς τετραγώνου ἐγκοίλου. Τριώβολον. Νόμισμα συμμαχικόν. Λευκάδος νήσου. Κεφ. γυναικός· ὄπισθεν /|) Πήγασος ὑφ' ὃν /| Τετρώβολον. Χαλκᾶ δὲ δύο ἤτοι· Μένδης Μακεδονίας. Κεφαλὴ Βάκχου νεανική.) (ΜΕΝ—ΔΑΙ—ΩΝ Δύο ἀμφορεῖς.'Αθηνῶν. Κεφ. Ἀθηνᾶς.) (ΑΘΗ—ΝΑΙΩΝ Δένδρον ἐλαίας μεταξὺ γλαυκὸς καὶ ἀμφορέως παρ' ᾧ δένδρον φοίνικος.	—	2	2	—	4
ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ. Νομισματόσημον ἀργυροῦν μετὰ κρικίσκου, φέρον ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν τετράστιχον ἐπιγραφὴν Ο—ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ—ΤΗΣ—ΕΛΛΑΔΟΣ, ἀφ' ἑτέρου δὲ, περὶ στέφανον δάφνης, τὴν ἐπιγραφὴν ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΦΙΛΟΜΑΘΕΙΑΣ σταλὲν παρὰ τῆς Πρυτανείας τοῦ ἐθν. Πανεπιστημίου διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. Πρωτ.2741 / Διεκπ.1076 καὶ ὑπὸ ἡμερομ. 7 Ἰουλίου 1873 ἐγγράφου.		1			1
		3	2		5

	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
ἐκ μεταφορᾶς	—	3	2	—	5
Β'. Νομίσματα σταλέντα παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν ἐθν. νομισματικὴν συλλογὴν, διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. Πρωτ. 5415 καὶ ὑπὸ ἡμερομ. 13 Ἰουλίου 1873 ἐπισημειώσεως αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 8255 καὶ ὑπὸ ἡμερομ. 11 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγγράφου τοῦ ἐν Χαλκίδι παρὰ Πρωτοδίκαις Εἰσαγγελέως.					
ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Ἀργυρᾶ δηνάρια, 18 μὲν τοῦ Αὐγούστου φέροντα ἅπαντα τὴν ἐπιγραφὴν **C L CAESARES AVGVSTI F COS DESIG PRINC IVVENT** καὶ τὸν Γάϊον καὶ Λεύκιον ἱσταμένους· 16 δὲ τοῦ Τιβερίου φέροντα ἅπαντα τὴν ἐπιγραφὴν **PONTIF MAXIM** καὶ τὴν Λιβίαν καθημένην.	—	34	—	—	34
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Ὅρα ὄπισθεν ἐν παραρτήματι.					
Γ'. Νομίσματα δωρηθέντα παρὰ διαφόρων φιλομούσων ἀνδρῶν τῇ ἐθνικῇ νομισματικῇ συλλογῇ.					
1. *Ὁ Κύριος Ἰωάννης Ἀντ. Γεωργαντᾶς.*					
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ τῆς Κλεοπάτρας, τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου βασιλίσσης τῆς Αἰγύπτου κοπὲν αὐτόθι.	—	—	1	—	1
ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ. Τάλληρα δύο, τὸ μὲν Ἰαπωνικὸν τὸ δὲ τῆς Μεξικανικῆς δημοκρατίας τοῦ ἔτους 1871.	—	2	—	—	2
2. *Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Γουναρόπουλος.*					
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ. Δημητρίου Α'., Σωτῆρος βασιλέως Συρίας. Δραχμὴ μὲ τύπον κέρατος Ἀμαλθείας καὶ ΞΡ (160 ἔτους τῆς τῶν Σελευκιδῶν ἐποχῆς).	—	1	—	—	1
ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Κωνσταντίου Α'., τοῦ Χλωροῦ.	—	—	1	—	1
		40	4		44

	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
ἐκ μεταφορᾶς	—	40	4	—	44
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Τιβερίου Β'. Κωνσταντίνου.	—	—	1	—	1
3. *Ὁ Κύριος Στέφανος Δραγούμης.*					
ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ. Τὸ μὲν ἀργυροῦν ἐστὶ νομισματόσημον μικρὸν διαμέτρου 16 χιλιοστ. τοῦ Γαλλ. μέτρ. κοπὲν ἐν Γαλλίᾳ τῷ 1856 πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ βαπτίσματος τοῦ αὐτοκρατορικοῦ διαδόχου Λουδοβίκου Ναπολέοντος, φέρον ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰς κεφαλὰς τῶν γονέων αὐτοῦ Ναπολέοντος Γ'. καὶ Εὐγενείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν βρεφικὴν κεφαλὴν τοῦ εἰρημένου Λουδοβίκου Ναπολέοντος. Τὸ δὲ χαλκοῦν ἐστὶ σολδίον τῆς Ἰταλίας ἐπὶ Ναπολέοντος Α'. τοῦ ἔτους 1812.	—	1	1	—	2
4. *Ὁ κ. Σπυρίδων Κόμνος, Ἔφορος τῆς ἐθν. Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ ἐθν. Νομισματικοῦ Μουσείου.*					
ΕΛΛΗΝΙΚΑ μολύβδινα ἐν οἷς καὶ μία σφραγίς, ἅπαντα μὲ διαφέρους καὶ περιέργους τύπους. Εὑρεθέντα ἐν Ἀθήναις.	—	—	—	36	36
ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ σφραγὶς χαλκίνη φέρουσα ἐπιγραφὴν ΣΦΡΑΓΙΣ ΠΡΩΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ καὶ Ἀθηνᾶν ἱσταμένην.	—	—	1	—	1
5. *Ὁ Κύριος Παῦλος Λάμπρος.*					
ΕΛΛΗΝΙΚΑ μολύβδινα ὧν τὸ μὲν μὲ δίστιχον ἐπιγραφὴν ΘΥ—CΙΑ, τὸ δὲ μὲ τρίστιχον ΚΛΑ—ΔΕ—ΡωC, τὸ δὲ μὲ ἀετὸν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀλέκτορα ἀφ' ἑτέρου.	—	—	—	3	3
6. *Ὁ Κύριος Γεώργιος Μανούσης.*					
ΕΛΛΗΝΙΚΑ. Τὸ μὲν ἐξ ἠλέκτρου ἐστὶ πόλεως	—				
		41	7	39	87

	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
ἐκ μεταφορᾶς	—	41	7	39	87
ἀβεβαίου μετὰ δυσδιακρίτων τύπων, ζυγίζον Γραμμάρια, 1, 43 Νομισμάτιον παναρχαίας ἐποχῆς. Τὰ δὲ ἀργυρᾶ εἰσὶ Ποσειδωνίας Λευκανίας δίδραχμον, Λυσιμάχου βασιλ. Θράκης τετράδραχμον, Ἐφέσου Ἰωνίας δραχμὴ, ὁμοίως τοῦ αὐτοκράτ. Οὐεσπασιανοῦ δηνάριον, καὶ Πτολεμαίου Α'., Σωτῆρος, βασιλέως Αἰγύπτου τετράδραχμα δύο. Τὰ δὲ χαλκᾶ εἰσὶ Νικοπόλεως πρὸς Ἴστρον Μυσίας τῆς κάτω, Γορδιανοῦ Γ'. Οὐλπίας Παυταλίας Θράκης, Σεπτιμίου Σεουήρου. Ἁλικαρνασσοῦ Καρίας. Ὑπαίπων Λυδίας. Ἐλαγαβάλου. Νεαπόλεως Σαμαρίτιδος, Τρεβωνιανοῦ Γάλλου, φέρον τύπον τοῦ ὄρους Γαριζεὶν ἐφ' οὗ ναός.	1	6	5	—	12
ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Τὰ μὲν ἀργυρᾶ εἰσὶ δηνάρια Τίτου, Περτίνακος καὶ Γορδιανοῦ Γ'· τὰ δὲ χαλκᾶ Κωνσταντίου Γάλλου καὶ Ῥωμαϊκὸν ἀβέβαιον μὲ τύπον γλαυκός.	—	3	2	—	5
ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ. Νομισματόσημα ἐξ ὀρειχάλκου ὧν τὸ μὲν φέρει ἀφ' ἑνὸς τὸν Φριδερίκον Β'., βασιλ. τῆς Πρωσσίας, ἔφιππον, ἀφ' ἑτέρου δὲ παράστασιν τῆς τοῦ **Rosbach** μάχης καὶ χρονολογ. 5 Νοεμβρίου 1757. Διαμέτρου 50 χιλιοστ. τοῦ Γαλλ. μέτρου. Τὸ δὲ ἕτερον νομισματόσημον φέρει ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν προτομὴν τοῦ Ματθαίου **DE BRISACIER**, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν Βελλώνην, θεὰν τοῦ πολέμου, καθημένην ἐπὶ λέοντος μεταξὺ πληθύος ὅπλων. Διαμέτρου 53 χιλιοστ. τοῦ Γαλλ. μέτρου.	—	—	2	—	2
7. Ὁ Κύριος Γρηγόριος Μπουρνιᾶς.					
ΕΛΛΗΝΙΚΑ. Τὸ μὲν ἀργυροῦν ἐστὶν ὀβολὸς τῆς Κορίνθου φέρον ἀφ' ἑνὸς μὲν Πήγασον ἱπτάμενον οὗ ὄπισθεν κοχλίας μικρὸς, ἀφ' ἑτέρου δὲ Πήγασον καλπάζοντα ἀντωπῶς. Τὸ δὲ χαλκοῦν					
	1	50	16	39	106

	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
ἐκ μεταφορᾶς	1	50	16	39	106
Κολοφῶνος Ἰωνίας Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου. Τὰ δὲ μολύβδινα, εὑρεθέντα ἅπαντα ἐν Ἀθήναις, φέρουσι διαφόρους περιέργους τύπους.	—	1	1	6	8
ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ.	—	—	—	4	4
8. *Ὁ Κύριος Κλεάνθης Μιχαηλίδης.*					
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Νόμισμα Ἰουστινιανοῦ Α΄. μὲ τὴν σφαλερὰν ἐπιγρ. **DN IVSTINETIVS TINIA PA.**	—	—	1	—	1
9. *Ὁ Κύριος Ἀθανάσιος Ῥουσόπουλος, καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.*					
ΡΩΜΑΙΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Ἀργυρᾶ δηνάρια, τὸ μὲν τοῦ Ἀδριανοῦ μὲ ἐπιγραφὴν **A! EXAN—DRIA** καὶ τύπον τῆς προσωποποιημένης ταύτης πόλεως ἱσταμένης· τὸ δὲ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς μὲ ἐπιγραφὴν **ITA—LIA** καὶ τύπον τῆς προσωποποιημένης ταύτης χώρας καθημένης ἐπὶ σφαίρας.	—	2	—	—	2
10. *Ὁ Κύριος Ἀναστάσιος Σαβαΐδης.*					
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Τὸ μὲν χρυσοῦν ἐστὶν Ἀνδρονίκου Β΄., Εἰρήνης καὶ Μιχαὴλ Θ΄. τῶν Παλαιολόγων. Νόμισμα σκυφωτὸν διάτρητον περιβεβλημένον χρυσῷ ἐλάσματι· ἀρχαῖον κίβδηλον. Τὰ δὲ ἀργυρᾶ εἰσὶν Ἰουστίνου Α΄., Ἰουστινιανοῦ Α΄., Νικηφόρου Β΄. τοῦ Φωκᾶ διάτρητον, αὐτοκρατόρων Τραπεζοῦντος ἕξ, καὶ Ἰωάννου Ε΄. τοῦ Παλαιολόγου φέρον τὴν ἐπιγραφὴν ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ γράμμασιν ἡμιφθάρτοις· νόμισμα ἐκ κράματος σκυφωτόν. Τὰ δὲ χαλκᾶ εἰσὶ Κων-					
	1	53	18	49	121

	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολυβδ.	Τὸ ὅλον
ἐκ μεταφορᾶς	1	53	18	49	121
σταντίνου ς'. μετὰ τῆς Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας, νομίσματα δύο, Θεοφίλου δύο, Βασιλείου Α'. καὶ Κωνσταντίνου Η', Κωνσταντίνο Ι'. καὶ Ζωῆς, Ἰσαακίου Β'. τοῦ Ἀγγέλου, Ἀνδρονίκου Β'. τοῦ Παλαιολόγου, τοῦ αὐτοῦ καί Μιχαὴλ Θ'. νομίσμ. τρία, Μανουὴλ Β'. τοῦ Παλαιολόγου, καὶ ἀβέβαια τρία.	1	10	15	—	26
ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ. Τὰ μὲν τοῦ μεσαιῶνος ἀργυρᾶ εἰσὶ Βοεμούνδου Γ'., πρίγκηπος Ἀντιοχείας (1163—1201) νόμισμα ἐκ κράματος, Ἀριμίνου πόλεως Ἰταλίας, καὶ Βονωνίας αὐτόθι. Τὸ δὲ ὀρειχάλκινον φέρον ἀφ' ἑνὸς IC—XC NI—KA καὶ σταυρὸν, ἀφ' ἑτέρου τὴν τρίστιχον ἐπιγραφ. A... C—Γεω—Γιος—1776. Διάτρητον.	—	3	1	—	4
11. *Ὁ Κύριος Ἰωάννης Στεφάνου, ἀδαμαντέμπορος.*					
ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ. Νόμισμα τῆς Ῥουμουνίας, 10 BANI τοῦ ἔτους 1867.	—	—	1	—	1
12. *Ὁ Κύριος Ἰωάννης Τσεριγώτης.*					
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ μολύβδινον τύπον μὲ παράστασιν νηὸς ὡς φαίνεται, μετὰ κεφαλῆς Γοργόνος ἐν ὑστεροσήμῳ. Εὑρεθὲν ἐν Πειραιεῖ.	—	—	—	1	1
13. *Ὁ Κύριος Στυλιανὸς Φανούριος.*					
ΕΛΛΗΝΙΚΑ. Δύο χαλκᾶ νομίσματα τῆς Τριπόλεως Καρίας, τὸ μὲν αὐτόνομον μὲ τύπον Διὸς ἱσταμένου, τὸ δὲ αὐτοκρατορικὸν τῆς Ἰουλίας Μαμαίας μὲ τύπον Βάκχου ἱσταμένου.	—	—	2	—	2
	2	66	37	50	155

	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
ἐκ μεταφορᾶς	2	66	37	50	155
14 *Ὁ Κύριος Θεόδωρος Δὲ Χέλδραϊχ.*					
ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ. Δύο ἐκ κασσιτέρου νομισματόσημα διαμέτρου 42 χιλιοστ. τοῦ Γαλλ. μέτρ. ἕκαστον, κοπέντα εἰς ἀνάμνησιν τῶν ὑπὸ τῶν Πρώσσων νικῶν ἐπὶ τῶν Γάλλων τῷ 1870. Τὸ μὲν φέρει τύπον τοῦ ἱσταμένου Ἑρμάννου πατοῦντος ὅπλων σωρείαν, τὸ δὲ τὸν διπλοῦν Πρωσσικὸν ἀετόν.	—	—	—	2	2
15. *Ἐκ κληροδοτήματος τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀποβιώσαντος Γεωργίου Χρυσίδου. (Οἱ κληρονόμοι ἐκτελοῦντες τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐν σημειώσεσι τοῦ εἰρημένου Γεωργ. Χρυσίδου ἐπιθυμίαν, προσήνεγκον τῷ ἐθν. Νομισματικῷ Μουσείῳ τούτῳ τὰ κάτωθι ἀναφερόμενα νομίσματα.)*					
ΕΛΛΗΝΙΚΑ. Τὰ μὲν ἀργυρᾶ εἰσὶν Ἀκάνθου Μακεδονίας. Λέων καταβιβρώσκων ταῦρον, ἄνωθεν ΔΙΟΣ) (ΑΚΑ—ΝΘ—.C—Ν γράμμασι τετραγωνικῶς διατεθειμένοις περὶ τετράγωνον ὑποδιῃρημένον εἰς τέσσαρα ἕτερα τετράγωνα. Τετράδραχμον ζυγίζ. Γραμμάρια 14,09 —Μένδης αὐτόθι. ΜΕΝ γράμμασιν ἡμιφθάρτοις ἄνωθεν ὄνου ἱσταμένου οὗ ἔμπροσθεν φύλλον κισσοῦ.) (Τετράγωνον ἔγκοιλον ἐν ᾧ τέσσαρα τριγωνικὰ ἔγκοιλα. Τριώβολον ζυγίζ. Γραμμ. 2,724—Πέλλης αὐτόθ. Κεφαλὴ τράγου μετὰ τοῦ λαιμοῦ.) (Π—Ξ καὶ δύο φύλλα κισσοῦ ἐντὸς τετραγώνου ἐγκοίλου ὑποδιῃρημένου διὰ δύο γραμμῶν εἰς ἕτερα τέσσαρα τετράγωνα Ὀβολὸς, Γραμμ. 0,892—Ὁμοίως. Τύπος ὅμοιος.) (Τετράγωνον ἔγκοιλον. Ὀβολὸς, Γραμμ. 0,83 —Τερώνη ἢ Τορώνη. Πελαργὸς ἱστάμενος ἐπὶ μονώτου ἀγ-					
	2	66	37	52	157

	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολύβδ.	Τὸ ὅλον
ἐκ μεταφορᾶς	2	66	37	52	157
γείου ὁριζοντίως κειμένου ἐμβάλλων τὸ ῥάμφος ἐν τῷ στομίῳ αὐτοῦ. Τεταρτημόριον; Γραμμ. 0,2 — Μεσσηνίας χώρας. Κεφαλὴ Διός.) (Μ—Ξ Τρίπους, τὸ ὅλον ἐντὸς κύκλου ἢ μᾶλλον ταινίας. Τριώβολον, Γραμμ. 2,42— Ἀβεβαίου πόλεως. Κεφαλὴ ἀντωπὸς ἀγένειος μετὰ δύο ἑκατέρωθεν κρεμαμένων ταινιῶν.) Τετράγωνον ἔγκοιλον. Δραχμή, Γραμμ. 5,72 Νόμισμα τῆς Ζ′—Ϛ′ πρ. Χρ. ἑκατοντ. Ὅρα **Berliner Blätter für Münz-, Siegel- und Wappenkunde. 2. Bnd. Berlin. 1865. 8°,** Σελ. 276, Πίν. XXII, ἀρ. 15, ἀλλ' αὐτόθι ἡ κεφαλὴ ἄνευ τῶν ταινιῶν. Τὰ δὲ χαλκᾶ εἰσὶ Ἀμφαξίτιδος χώρας Μακεδονίας. Κεφαλὴ Ἡρακλέους ἀγένειος μετὰ λεοντῆς.) (ΑΜΦΑ—ΞΙΩΝ ἄνωθεν καὶ κάτωθεν ῥοπάλου, τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου δρυός. — Ἀφύτεως Μακεδονίας. Κεφαλὴ Διὸς Ἄμμωνος.) (ΑΦΥ—ΤΑΙ Ἀετὸς ἱστάμενος. — Πατρῶν Ἀχαΐας. ΠΑΤΡΕ—ΩΝ Μελισσοτροφεῖον ἢ σύμβολον κωνοειδὲς κατὰ **Mionnet**, τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου κισσοῦ.) (ΑΡΙϹΤΑΡΧ — ΟϹ — Δ — ΑΜΩΝΟϹ Βάκχος ἱστάμενος. — Ἴου τῆς νήσου. ΟΜΗΡΟϹ ἔμπροσθεν κεφαλῆς τοῦ Ὁμήρου.) (ΙΗΤ—[Ω]Ν Παλλὰς ἱσταμένη, ἔμπροσθεν δ' αὐτῆς δένδρον μικρὸν φοίνικος· ἐν τῷ πεδίῳ ὑστερόσημον παριστάνον Παλλάδα ἱσταμένην.—Ἐρεσσοῦ ἢ Ἐρεσοῦ Λέσβου. Κεφαλὴ Ἑρμοῦ.) (ΕΡΕΣΙ Στάχυς, ἐν τῷ πεδίῳ κηρύκειον. — Ἡρακλείας Ἰωνίας. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς.) (ΗΡΑΚΛΕ—ΩΤΩΝ εἰς δύο στίχους μεταξὺ γορυτοῦ καὶ ῥοπάλου· τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου δάφνης. — Ὁμοίως. Γορυτὸς καὶ ῥόπαλον.) (Ὁμοία ἐπιγραφή. Αἰχμὴ λόγχης.— Ὁμοίως. Νίκη βαδίζουσα ἐντὸς στεφάνου δάφνης.) (Η Ρ ἐν μονογράμματι ὑπὸ θύρσον ὀρθόν· τὸ ὅλον ἐντὸς στεφάνου κισσοῦ.	—	7	8	—	15
	2	73	45	52	172

	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Χαλκᾶ	Μολύϐδ.	Τὸ ὅλον
ἐκ μεταφορᾶς	2	73	45	52	172
16. *Ὁ Κύριος Βλάσιος Χρυσικόπουλος.*					
ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ. Νόμισμα πέντε ἑκατοστῶν τῆς Γαλλ. Δημοκρατ. τοῦ ἔτους 1871.	—	—	1	—	1
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.					
Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημασίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. Πρωτ. 3595 καὶ ὑπὸ ἡμερομ. 10 Μαΐου 1873 ἐπισημειώσεως ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 2808 καὶ ὑπὸ ἡμερομ. 8 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους ἐγγράφου τοῦ Νομάρχου Κυκλάδων.					
ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ. Ἰσαακίου Β'. τοῦ Ἀγγέλου. Νόμισμα σκυφωτὸν ζυγίζον Γραμμάρια 4,18.	1	—	—	—	1
	3	73	46	52	174

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου, 1873.

Ὁ Νομισματογνώμων τοῦ ἐθν. Νομισματ. Μουσείου

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΟΣΤΟΛΑΚΑΣ.

'Αριθ. 2853.

ΕΚΘΕΣΙΣ

τοῦ λογιστοῦ τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου περὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ 'Ακαδημαϊκοῦ ἔτους 1872—1873.

Πρὸς τὴν Πρυτανείαν τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου.

'Υποβάλλω 'Υμῖν, Κυριε Πρύτανι, ἀντίγραφον τῶν ἐπιδοθέντων μου προϋπολογισμῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 'Ακαδημαϊκοῦ ἔτους **1872—73** ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ὤφειλον νὰ ἐνεργήσω τάς τε εἰσπράξεις καὶ δαπάνας, πρὸς δὲ καὶ λεπτομερῆ ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ 'Ακαδημαϊκοῦ ἔτους, τοῦ μὲν ἐμφαίνοντος τὰ ἔσοδα, τοῦ δὲ τὰ ἔξοδα ἐκ παραλληλισμοῦ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ὑπὸ τῶν στοιχείων ΑΒ. καὶ ΓΔ.

Καὶ Α'. Εἰσεπράχθησαν μὲν ἐπὶ τῆς 'Υμετέρας Πρυτανείας ἀπὸ τῆς **1** Σεπτεμβρίου **1872** μέχρι τῆς **31** Αὐγούστου **1873** ἐκ τῶν τακτικῶν προσόδων τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς μαρτυροῦσι τὰ (98) ἐννενήκοντα διπλώματα τοῦ βιβλίου τῶν εἰσπράξεων, δηλοῦντα πόθεν ἑκάστη αὐτῶν καὶ κατὰ τίνα μῆνα ἐγένετο, τὰ ἑξῆς·

1.	'Απὸ μερίσματα 363 μετοχῶν · · · · · · · · · δρ.	**74,778,—**
»	τέλη διπλωμάτων ἀποφοιτητηρίων ἐγγραφῶν καὶ ἀνανεώσεων εἰσιτηρίων · · »	**24,060,—**
»	τόκους δανείων · · · · · · · · · · · · · · · · »	**16,518,55**
»	διαφόρους προσόδους (ἐνοίκια κτλ.) · · »	**19,840,64**
»	κληροδοτήματα καὶ δωρήματα · · · · · · »	**5,801,80**
»	χημικὰς ἀσκήσεις · · · · · · · · · · · · · · »	**2,225.—**
»	ποιητικὸν διαγωνισμὸν Ιω. Βοτσινᾶ · · »	**2,000,—**
»	πώλησιν βιβλίων · · · · · · · · · · · · · · · »	**1,290,—**
	'Εν ὅλῳ δρ.	**146,513,99**

Β'. 'Εδαπανήθησαν δέ, δυνάμει **204** ἐνταλμάτων τῆς Πρυτανείας, διὰ διαφόρους ἀνάγκας τοῦ Πανεπιστημίου, τὰ ἑξῆς·

ἐκ μεταφορᾶς δρ.		146,513.99
1) Εἰς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων δρ.	28,847.—	
2) Εἰς ὑποτροφίας διαφόρων ὑποτρόφων . . . . »	10,985.—	
3) Εἰς βοηθήματα καὶ συνδρομὰς διαφόρων . . . . »	14,690.—	
4) Εἰς δαπάνας διαφόρους . . . . . . »	9,192.45	
5) Εἰς ἐπισκευὰς οἰκιῶν τοῦ Πανεπιστημίου . . . . »	8,188.23	
6) Εἰς ἔξοδα καὶ φάρμακα τῆς Ἀστυκλινικῆς . . . . »	6,499.98	
7) Εἰς τόκους τοῦ ἀνοικτοῦ λ]σμοῦ »	5,602.90	
8) Εἰς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου . . . . »	4,860.—	
9) Εἰς ἔξοδα τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου . . . . »	2,936.65	
10) Εἰς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Βοτανικοῦ Μουσείου . . . . »	1,970.—	
11) Εἰς ἔξοδα τοῦ Βοταν. Μουσείου. »	2,988.20	
12) Εἰς ἔξοδα διδασκαλίας . . . . . . »	3,778.05	
13) Εἰς ἔξοδα διπλωμάτων (ἀγορὰ μεμβρανῶν κτλ) . . . . »	2,426.—	
14) Εἰς ἔπιπλα διάφορα (διακόσμησις Πρυτανείου) . . . . »	5,278.67	
15) Εἰς φωτισμὸν τοῦ Πανεπιστημίου κτλ . . . . »	1,304.72	
16) Εἰς ἔξοδα τῆς Πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου . . . . »	1,194.18	
17) Εἰς χημικὰς ἀσκήσεις . . . . . . »	799.15	
18) Εἰς ποιητικὸν διαγωνισμὸν Βοτσινᾶ ἔτος 1873 . . . . »	2,042.25	
19) Εἰς ἐπισκευὰς τοῦ Πανεπιστημίου . . . . »	875.30	
Ἐν ὅλοις δραχμαὶ		114,458.73

Ἀφαιρουμένων ἀπὸ τὰ εἰσπραχθέντα, ὡς ἀνωτέρω, μένει περίσσευμα κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1872—1873 προστιθέμενον εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ Πανεπιστημίου · δρ. 32,055.26

Γ'. Πρὸς δὲ εἰσεπράχθησαν καὶ τὰ ἑξῆς χρηματικὰ ποσά·

1) Ἀπὸ πώλησιν τοῦ ἐν Πάτραις οἰκοπέδου Δ. Σούτσου · · · · · · · · · δρ. 28,809

2) Ἀπὸ πώλησιν τῆς οἰκίας Ἰω. Κατριμάτσου · · · · · · · · · · · · · · · » 16,075

3) Ἀπὸ κληρωθείσας ὁμολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ δανείου τῶν 28,000,000 » 3,640

4) Ἀπὸ χρεώστας διαφόρους · · · · · · · · · · δρ. 1,300.

5) Ἀπὸ ἀποδόσει λογ]σμῶν εἰς διαφόρους · · · · · · · · · · · · » 8,320.

6) Ἀπὸ μισθοὺς προκαταβληθέντας καθηγ.» 1,822.50

7) Ἀπὸ ἐπιστροφὴ χρημάτων προελθόντων ἐκ περισσεύματος ἐπίπλων · · · · · · · · · · · · » 87.33 — 11,529.85

Ὑπόλοιπον ἐν τῷ ταμείῳ τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1872 καθ' ἣν ἀνελάβετε τὰ Πρυτανικὰ καθήκοντα παρὰ τοῦ προκατόχου ὑμῶν · · · · · · · · · · · · δρ. 1,559.68 — 61,604.53

93,659.79

Δ'. Ἐδαπανήθησαν δὲ δι' ἐκτάκτων καὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων τὰ ἑξῆς χρηματικὰ ποσά·

1) Εἰς ἀγορὰν πέντε (5) μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης · » 14,850.—

2) Εἰς ἀγορὰν διαφόρων ἐπιστημ. βιβλίων καὶ χειρογράφων · · · · · · · · » 11,738.05

πρὸς μεταφορὰν δρ. 26,588.05 93,659.79

ἐκ μεταφορᾶς δρ.		26,588.05	93,659.79
3) Εἰς ἀγορὰν νομίσματος Κυβερνήτου . . . . »		30.—	
4) Εἰς ἐκκρεμεῖς λογ]σμοὺς ἐπὶ τῆς οἰκίας Παπαδοπούλου . . . . »		626.93	
5) Εἰς ἀγορὰν διαφόρων ὀργάνων πρὸς πλουτισμὸν τῶν συλλογῶν . . . . »		16,326.25	
6) Εἰς χρεώστας διαφόρους			
α) Διὰ λ]σμὸν τοῦ Ἀνανία Βατυπαιδινοῦ δι' ὅσα τὸ Πανεπιστήμιον ὀφείλει αὐτῷ ἀπὸ τόκους . . . . δρ.	8,807.—		
β) Τὰ δανεισθέντα τῷ Δ. Μπονᾶ ἐπὶ τόκῳ 8ο]ο προελθόντα ἐκ τῆς οἰκίας Κατριμάτσου . . . . »	10,000.—		
γ) Τὰ δανεισθέντα τῷ Καθηγητῇ κ. Α. Βιτσάρῃ ἐπὶ τόκῳ 8 ο]ο . . . . »	2,000.—		
δ) Τὰ δανεισθέντα τῷ καλλιγράφῳ Θ. Λαζαρίδῃ »	600.—		
ε) Τ' ἀποδοθέντα εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἰωαννίνων κληροδότ. Τσούφλη. »	3,491.10		
		24,898.10	68,496.33

Ἀφαιρουμένων ἀπὸ τ' ἀνωτέρω μένει ὑπόλοιπον δραχ. 25,190,46

Τούτων αἱ μὲν δραχμαὶ 24,546.70 κατεβλήθησαν εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν· εἰς ἐλάττωσι τοῦ πρὸς αὐτὴν χρέους τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου δι' ἀνοικτὸν λ[σμόν· αἱ δὲ δραχμαὶ 643.76 εὑρίσκονται ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἀνακεφαλαίωσις.

Α'. 1) Εἰσεπράχθησαν ἀπὸ τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1872 μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1873 ἐκ διαφόρων εἰσοδημάτων ὡς ἀνωτέρω . . . . δρ. 146,513.99

	ἐκ μεταφορᾶς δρ.	146,513.99
2) Ἀπὸ ἐκποίησιν ἀκινήτων κτημάτων ···· »		44,875.—
3) Ἀπὸ κληρωθείσας ὁμολογ. τοῦ Ἐθν. δανείου »		3,640.—
4) Ἀπὸ χρεώστας διαφόρους ············ »		11,529.85
5) Ἐξ ὑπολοίπων ἐν τῷ ταμείῳ ·········· »		1,559.68
		208,118.52
Β'. 7) Ἐδαπανήθησαν δὲ ἀπὸ τῆς 1 7βρίου 1872 μέχρι τῆς 31 Αὐγ. 1873 διὰ διαφόρους ἀνάγκας τοῦ Πανεπιςημίου δρ.	114,458.73	
2) Εἰς ἀγορὰν 5 μετοχῶν τῆς Ἐθν. Τραπέζης ········ »	14,850.—	
3) Εἰς ἀγορὰν διαφ. ὀργάνων. »	16,326.25	
4) Εἰς ἀγορὰν διαφόρ. βιβλίων. »	11,738.05	
5) Εἰς ἀποπληρωμὴν ἐκκρεμῶν λ]σμῶν ············ »	626.93	
6) Εἰς ἀγορὰν νομίσματος ·· »	30.—	
7) Εἰς δάνεια διάφορα ······ »	24,898.10	
8) Εἰς Ἐθνικὴν Τράπεζαν κατετέθησαν δι' ἐλάττωσιν χρέους τοῦ Πανεπιστημίου ·· »	24,546.70	
		207,474.76
	Ὑπόλοιπον δραχμαὶ	643.76

Οὕτω τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1873 ὁ διάδοχος ὑμῶν θέλει εὑρεῖ μετρητὰς ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ Πανεπιστημίου δραχμὰς ἑξακοσίας τεσσαράκοντα τρεῖς καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα ἓξ (643.76).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1873.

Ὁ λογιστὴς τοῦ Πανεπιστημίου

Ι. ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ.

'Αριθ. 2235.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ.

Προϋπολογισμὸς ἐσόδων τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1872—73.

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Ποσά κατ' ἐδάφ. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.						
"Αρθρον 1. *Μερίσματα Μετοχῶν.*						
Εκ μερισμάτων 363 μετοχῶν τῆς 'Εθν. Τραπέζης, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1871—72.			68500	—		—
"Αρθρον 2. *Τόκοι δανείων.*						
ά) 'Απὸ τόκους 585 ὁμολογιῶν τοῦ 'Εθνικοῦ δανείου τῶν 28 000,000	13400	—				
6') 'Απὸ τόκους 13 ὁμολογιῶν τοῦ 'Εθνικοῦ δανείου τῶν 6.000,000	78	—				
γ') 'Απὸ τόκους κληρονόμων 'Ιω Στεφανίδου δρ. 3,800	360	—				
'Απὸ τόκους καθυστερουμένους ἐτῶν δύο τοῦ ἰδίου	720	—				
δ') 'Απὸ τόκους τοῦ ὀφειλέτου Ν. Βάβαρη δρ. 2,500	200	—				
ἐ') 'Απὸ τόκους τοῦ ὀφειλέτου Ι. Μάτσα δρ. 250	30	—				
ς') 'Απὸ τόκους τοῦ κληροδοτήματος Παρ. Νικολάου	1700	—				
ζ') 'Απὸ τόκους τοῦ ὀφε λέτου Ι. 'Ιατρίδου δρ. 1300	104	—				
ή) 'Απὸ τόκους τοῦ ὀφειλέτου Κ. Δημοπούλου δρ. 500	40	—	16632	—	85132	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.						
"Αρθρον 1. *Χρεῶσται διάφοροι.*						
'Απὸ ὑπουργεῖον 'Εκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Παιδεύσεως, τὰ προκατα-						
μεταφέρονται					85132	

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσὰ κατ' ἐδάφ. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς					85132	
δληθέντα τῷ κυρίῳ Θ. Ὀρφανίδη διὰ τὴν εἰς Πετρούπολιν μετάβασίν του			.....		2580	95
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.						
Ἄρθρον 1.						
Τέλη διπλωμάτων κτλ.						
Ἀπὸ τέλη διδακτορικῶν διπλωμάτων, πτυχίων, ἀποφοιτηρίων, ἐγγραφῶν, μεταγραφῶν καὶ ἀνανεώσεων τῶν εἰσιτηρίων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρελθόντος ἔτους			24200	—		
Ἄρθρον 2.						
Πρακτικαὶ ἀσκήσεις.						
ά) Ἀπὸ πρακτικὰς ἀσκήσεις διαφόρων φοιτητῶν ἐν τῷ χημείῳ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Χρηστομάνου	4500	—				
β') Ἀπὸ πρακτικὰς ἀσκήσεις διαφόρων φοιτητῶν ἐν τῷ φαρμακευτικῷ φροντιστηρίῳ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Ζαβιτσάννυ	1400	—	5900	—	30100	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.						
Ἄρθρον 1.						
Ποιητικὸς διαγωνισμός.						
Ἀπὸ Ι. Γ. Βουτσινᾶν διὰ τὸν ποιητικὸν διαγωνισμὸν τοῦ ἔτους 1873					2000	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.						
Ἄρθρον 1.						
Διάφοροι πρόσοδοι.						
ά) Ἀπὸ ἐνοίκιον οἰκίας Θ. Μανούσου	3120	—				
β') » » » Ι. Κατριμάτσου	1800	—				
γ') » » » Χρις. Εὐθυμίου	1800	—				
δ') » » » Γ. Ψίμα	900	—				
έ) » » τοῦ ἐν Πάτραις οἰκοπέδου Ι. Σούτσου	300	—				
ς') » » οἰκίας χρησιμευούσης διὰ Προξεν. κατάς. ἐν Βουκουρεστίῳ	1200	—				
ζ') » » ἀποθηκῶν Ν. Μακρῆ ἐν Βουκουρεστίῳ	5763	—				
ή) » » ὑπογείων Παπάζογλου	500	—				
μεταφέρονται	15383				119812	95

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσὰ					
	κατ' ἐδάφ.		κατ' ἄρθρ.		κατὰ κεφ.	
	Δραχ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	15383				119812	95
θ') » » Ἀστυκλινικῆς (ὑπουργ. Ἐκκλησιαστ. κτλ.)	2400				17783	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.						
Ἄρθρον 1.						
Κληροδοτήματα διαφορα						
ι') » ἐτησ. πρόσοδον Ζάππα	1300					
ιά) » » » Ἱεραπόλεως Νεοφύτου Τσιγγανέςι καὶ Καλλινέστι	1000					
ιβ') » » » κληροδοτήμ. Βαρύκα	2500					
ιγ') » » » Τσούφλη ῥούβ. 1000	3800					
ιδ') » » δωρεὰν Ζερβοῦ	120		8720			
Ἄρθρον 2.						
Πώλησις βιβλίων						
ιε') » » πρόσοδον ἐκ πωλήσ. βιβλίων			1500	—	10220	
ις') Πρὸς ἰσοῤῥοπίαν τῶν ἐξόδων καὶ εἰσπράξεων, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Συγκλήτου τῆς 17 Νοεμβρίου 1872		—			10475	30
					158291	25

ἤτοι δραχμαὶ ἑκατὸν πεντήκοντα ὀκτὼ χιλιάδες, διακόσιαι ἐννενήκοντα μία καὶ λεπτὰ εἴκοσι πέντε.

Ἐθεωρήθη

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7. 7βρίου 1872.

Ὁ Πρύτανις
Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

'Αριθ. 2235.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ

τοῦ Ἐθνικ. Πανεπιστ. κατὰ τὸ ἀκαδημ. ἔτος 1872—1873.

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ.		Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ.		Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ.		Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ.		Εἰσπρακτέα	
	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.										
Ἄρθρον 1.										
Μερίσματα Μετοχῶν.										
Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ μερίσματα μετοχῶν δύο ἑξαμηνιῶν τῆς Ἐθν. Τραπέζης ὡς ἑξῆς.										
ά) Ἀπὸ μέρισμα τῆς β' ἑξαμ. 1872 μετοχῶν 363×100= ἑκάστην δρ. 36300—										
β') Ἀπὸ μέρισμα τῆς ά ἑξαμ. 1873 μετ. 368×106 = δρ. 38478	68500	—			74778	—				
Ἄρθρον 2.										
Τόκοι δανείων κτ.λ.										
1)α) Ἀπὸ τόκους τῶν ὁμολογ. τοῦ ἐθν. δαν. τῶν 28,000,000 τῆς ά ἑξαμ. 1872 478×1120 =5353,60										
β) ὁμ. 118×1260=1486,80										
γ) » τῆς β' ἑξαμ. 1873 » 472×1120=5286,40										
δ) » 118×1260=1486,80	13400				13633	60				
2) Ἀπὸ τόκους 13 ὁμολογ. τοῦ ἐθν. δαν. τῶν 6,000,000	78				78	—				
3) Ἀπὸ τόκους κληρονόμων Ι. Στεφανίδου	360								360	
ὅμ.	720								720	
4) Ἀπὸ ἐτησίους τόκους Ν. Βάβαρη κεφ. 2500	200				200					
5) ὁμ. Ι. Μάτσα κεφαλ. 250	30				30					
6) ὁμ. τοῦ κληροδοτ. Παρασκευᾶ Νικολάου	1700				1930	95				
7) ὁμ. Ι. Ἰατρίδου κεφ. 1300	104				104	—				
7) Ἀπὸ τόκους Κ. Δημοπούλου. εἰς λογ]σμὸν κεφ. 500 ἀπὸ 12 Ἀπριλίου 72 μέχρι τῆς 22 Νοεμβρίου ἰδίου α)	40				24	40			15	60
μεταφέρονται	85132	—		—	90778	95		—	1095	60

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ.		Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ.		Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ.		Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ.		Εἰσπρακτέα	
	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			85132		90778	95			1095	60
9) Ἀπὸ τόκους τοῦ ἀγοραστοῦ τοῦ ἐν Πάτραις οἰκοπέδου Ι. Σούτσου μηνῶν 5 καὶ ἡμερῶν 20 κεφ. δρ. 14400 8 0]0					537	60	91316	55		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.										
Ἄρθρον 1.										
Χρεῶσται διάφοροι.										
Ἀπὸ ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστ. τὰ προκαταβληθέντα τῷ καθηγητῇ Θ. Ὀρφανίδῃ διὰ τὴν εἰς Πετρούπολιν μετάβασίν του ϐ)			2580	95					2580	95
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.										
Τέλη διπλωμάτων κτλ.										
Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ τέλη διδακτορικῶν διπλωμάτων ὡς ἑξῆς.										
α) Ἀπὸ διπλώματα διδακτορικὰ 189×54 =δρ. 10206										
ϐ) Ἀπὸ πτυχία φαρμακοπ. 15×34 = » 510										
γ) Ἀπὸ εἰσελθόντ. εἰς δευτ. ἐξετ. 12×27= » 324										
δ) Ἀπὸ ἀποφοιτητήρια 11×20 =» 220										
ε) Ἀπὸ ἀνανεώσεις εἰσιτηρ. 958×10=» 9580										
ζ) Ἀπὸ ἐγγραφὰς φοιτητ. 324×10=» 3240					24090					
η) Ἀπὸ ἀντίτιμον φύλλου μεμϐράνης. » 10	24120	—				—				
Ἄρθρον 2.										
Πρακτικαὶ ἀσκήσεις.										
Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ χημικὰς ἀσκήσεις ὡς ἑξῆς.										
α) Ἀπὸ τὸν καθηγητὴν Γ. Ζαϐιτσάνον δρ. 1215										
ϐ) ὁμ. Α. Χρηστομάνου 785										
μεταφέρονται			87712	95	24090		91316	55	3676	55

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ. Δραφ.	Λ.	Εἰσπρακτέα Δραχ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς 2000	24200	—	87712	95	24060	—	91296	55	3816	55
γ') Ἀπὸ χημικὰς οὐσίας διὰ τὸ ὑπουρ. τῶν Ἐσωτερ. 225	5900	—	30100	—	2225	—	26285	—	3675	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.										
Ἄρθρον 1.										
Ποιητικὸς διαγωνισμός.										
Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ Ι. Βουτσινᾶ διὰ τὸν ποιητικὸν διαγωνισμὸν τοῦ ἔτους 1873.			2000	—			2000	—		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.										
Ἄρθρον 1.										
Διάφοροι πρόσοδοι.										
α') Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ ἐνοίκια ἐτήσια οἰκίας Θ. Μανούσου δρ. 3120.	3120	—								
β') ὁμ. μηνῶν ἓξ Χρ. Εὐθυμίου 1800.	1800	—								
γ') ὁμ. εἰκόνα Γ. Ψίμα 900.	900	—								
δ') μέχρι τῆς 12 Μαΐου Ι. Κατριμάτου 1150.	1800	—							650	—
ε') ὁμ. δύο τριμηνιῶν Ι. Σούτσου 225.	300	—							75	—
ς') ὁμ. μαγαζεῖα Ν. Μακρῆ 6455.25	5763	—								
ζ') ὁμ. Ἀστυκλινικῆς ἀπὸ 1 Ἰανρ. 1872 μέχρι τέλους 7βρίου τοῦ ἰδίου δρ. 1800.										
η') ὁμ. Ἀστυκλινικῆς ἀπὸ 1 Σβρίου 1871 μ. τέλ. Δβρίου τοῦ ἰδίου 800.	2400	—								
θ') ὁμ. τοῦ ἐν Βουκουρεστίου προξεν. ἀπὸ 1 Ἰαν. 1872 μέχρι τέλ. Δβρίου τοῦ ἰδ. 1200.	1200	—								
ι') ὁμ. ἀπὸ 1 Ἰαν. 1873 μέχ. 30 Ἀπριλ. τοῦ ἰδίου	400	—								
μεταφέρονται 17450.25	17683	—	119812	95		—	119531	55	8216	55

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ. Δραχ.	Λ.	Εἰσπρακτέα Δραχ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς 17450.25	17683	—	119812	95			119581	55	8216	55
ια') Ἀπὸ ἐνοίκ. κτήματος Ἱερουπόλεως Τσεγκανέστι καὶ Καλλινέστι Α' καὶ Β' ἑξαμηνίας 1872 καὶ Α'ης ἑξαμηνίας 1873. 1990.39	1000	—								
ιβ') Ἀπὸ ἐνοίκιον ὑπογείων Παπάζογλου	500	—	18783				19840	64	500	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.										
Ἄρθρον 1.										
Κληροδοτήματα διάφορα.										
α') Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ κληροδότ. Α. Τσούφλη δρ. 3491.80	3800	—							308	20
β') Εἰσπραχθ. ἀπὸ κληροδ. Γ. Σωτηρίου δρ. 2260.—										
γ') Εἰσπραχθ. ἀπὸ κληροδ. Ι. Βαρύκα.	2500	—							2500	
δ') Εἰσπραχθ. ἀπὸ κληροδ. Εὐγ. Ζάππα.	1300	—							1300	
ε') Εἰσπραχθ. ἀπὸ δωρήμ. Ν. Μελισσίδου 50.—										
ς') Εἰσπραχθ. ἀπὸ δωρήματα Ζερβοῦ	120	—			5801	80			120	
Ἄρθρον 2.										
Πώλησις βιβλίων.										
Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ πώλησιν διαφόρων ἐπιστημονικῶν βιβλίων	1500	—	9220		1290	—	7091	80	210	
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.										
Α') Πώλησις ἀκιν. κτημάτων										
α') Ἀπὸ πώλησιν τοῦ ἐν Πάτραις οἰκοπέδου Ι. Σούτσου κατ' ἀ-										
μεταφέρονται			147815	95			146513	99	13154	75

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατ' ἄρθρ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα κατὰ κεφ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατ' ἄρθρ. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα κατὰ κεφ. Δραχ.	Λ.	Εἰσπρακτέα Δραχ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			147815	95			146513	99	13154	75
πόφασιν τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου. δρ. 28800.— β') Ἀπὸ πώλησιν τῆς οἰκίας Ι. Κατριμάτσου ἐπίσης κατ' ἀπόφασιν τῆς Συγκλήτου δρ. 16075.—							44875			
Β') Ἀπὸ κληρωθείσας ὁμολογίας τοῦ ἐθν. δαν. τῶν 28000000							3640			
Γ') α') Ἀπὸ διαφόρους ὀφειλέτας εἰς λογαριασμὸν τοῦ χρέους των δρ. 1300.— β') Ἀπὸ προκαταβληθείσας μισθοδοσίας Καθηγητῶν δρ. 1822.50 γ') Ἀπὸ ἐκτελεστὰς τῆς διαθήκης Α. Τσούφλη ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ δρ. 8320.— δ') Ἀπὸ ἐπιστροφὴ χρημάτων ἐκ Παρισίων 87.35							11529	85		
Ὑπόλοιπον Ταμείου τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1874	. .	.	. . .	.	.	.	1559	68		
			147815	95			208118	52	13154	75
Προστίθενται τὰ ἐπὶ πλέον εἰσπραχθέντα διὰ τὴν ἐξίσωσιν .	. .	.	73457	12						
Προστίθενται τὰ εἰσπρακτέα διὰ τὴν ἐξίσωσιν	. .	.	. . .	.	. .	.	13154	75		
			221273	27			221273	27		

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Ποσὰ προϋπολογισθέντα. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπραχθέντα. Δραχ.	Λ.	Ποσὰ εἰσπρακτ. Δραχ.	Λ.
Ἀνακεφαλαίωσις.						
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.	85132		91296	55	1095	60
» Β'.	2580	95			2580	95
» Γ'.	30100		26285		3815	
» Δ'.	2000		2000			
» Ε'.	18783		19840	64	1225	
» ΣΤ'.	9220		7091	80	4438	20
Μέρος Β'. Ἔκτακτοι εἰσπράξεις			61604	53	13154	75
Προστίθενται τὰ ἐπὶ πλέον διὰ τὴν ἐξίσωσιν	73457	32				
Προστίθενται τὰ εἰσπρακτέα διὰ τὴν ἐξίσωσιν			13154	75		
	221273	27	221273	27		

Παρατηρήσεις.

Σημ. α). Αἱ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Α'. ἄρθρ. 2 ἐδαφίου 8 σημειούμεναι ὡς εἰσπρακτέαι ἀπὸ τόκους δρ. 15,60 δὲν ὀφείλονται, ἐξοφληθέντος τοῦ δανείου, καὶ ἐτέθη τὸ ποσὸν διὰ τὴν ἐξίσωσιν.

Σημ. β). Αἱ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1 τέλη διπλωμάτων σημειούμεναι δρ: 140 ὡς εἰσπρακτέαι ἐτέθησαν διὰ τὴν ἐξίσωσιν τῶν προϋπολογισθέντων.

Σημ. γ). Αἱ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθρ. 2 πρακτικαὶ ἀσκήσεις σημειούμεναι δρ.3675. Οἱ εἰς ἀσκήσεις ἐγγραφέντες φοιτηταὶ δὲν προσῆλθον, ἐσημειώθησαν δὲ ὡς εἰσπρακτέαι διὰ τὴν ἐξίσωσιν.

Σημ. δ) Αἱ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Ε'. ἄρθρ. 1 ἐδαφίων 5 καὶ 6 σημειούμεναι δρ. 725 ὡς εἰσπρακτέαι ἀπὸ ἐνοίκια, ἐτέθησαν διὰ τὴν ἐξίσωσιν, τῆς οἰκίας καὶ τοῦ οἰκοπέδου πωληθέντων.

Σημ. ε) Αἱ ἐπὶ τοῦ Κεφ. ΣΤ'. ἄρθρ. 2 σημειούμεναι δρ. 210 ἐτέθησαν διὰ τὴν ἐξίσωσιν ὡς προϋπολογισθέντα.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ.

Προϋπολογισμὸς ἐξόδων τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1872—73.

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ		Ποσὰ κατ' ἐδάφ. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.							
Ἄρθρον 1.							
Μισθοδοσίαι ὑπαλλήλων.							
α) Διὰ μισθὸν δύο ὑπογραμματέων ἀνὰ δραχ. κατὰ μῆνα.	260	6240					
β) » ἑνὸς λογιστοῦ.	260	3120					
γ) » ἑνὸς καλλιγράφου.	120	1440					
δ) » ἑνὸς βοηθοῦ.	100	1200					
ε) » ἑνὸς βοηθοῦ τοῦ γραφείου τῶν Σχολῶν.	60	720					
ϛ) » ἑνὸς ἐπιστάτου.	70	840					
ζ) » δύο κλητήρων (Χάνουζα καὶ Δημοπούλου) ἀνὰ δρ.	60	1440					
η) » τριῶν κλητήρων.	70	2520					
θ) » ἑνὸς καθαριστοῦ.	70	840					
ι) » ἑνὸς προπαρασκευαστοῦ τῆς ἀνατομίας.	60	720					
ια) » ἑνὸς προπαρασκευαστοῦ τοῦ φαρμακολ. ταμείου.	80	960					
ιβ) » δύο προπαρασκευαστῶν τῆς χημείας.	50	1200					
ιγ) » ἑνὸς ὑπηρέτου τῆς φυσικῆς	50	600					
ιδ) » ἑνὸς μηχαν. τῆς φυσικῆς	230	2760					
ιε) » ἑνὸς βοηθοῦ τῆς χειρουργ.	60	720					
ιϛ) » ἑνὸς βοηθοῦ τοῦ παθολογικοῦ ταμείου.	60	720					
ιζ) » ἑνὸς βοηθοῦ τῆς ἐγχειρι- καὶ τοπογρ. ἀνατομίας.	50	600					
ιη) » ἑνὸς ὑπηρέτου τῆς ἀνατομίας.	50	600					
ιθ) » ἑνὸς βοηθοῦ τῆς βοτανικῆς	25	300					
κ) » ἑνὸς νυκτοφύλακος.	40	480					
κα) » ἑτέρου νυκτοφύλακος.	30	360					
κβ) » ἑνὸς κηπουροῦ.	60	720	—	—	—	—	—
μεταφέρονται		29100					

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Ποσά					
	κατ' ἐδάφ.		κατ' ἄρθρ.		κατὰ κεφ.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			29100			
Ἄρθρον 2						
Ὑπότροφοι τοῦ Πανεπιστημίου.						
α) Δύο τοῦ κληροδοτήματος Θ. Μανούσου ἀνὰ . . . . . δρ. 90	2160					
β) Εἷς τοῦ κληροδ. Π. Ῥάλλη. 50	600					
γ) Τρεῖς » Δ. Μαυροκορδάτου. 50	1800					
δ) Εἷς » Γ. Μαυροκορδάτου. 40	480					
ε) Δύο » Θ. Ῥάκου. 45	1080					
ϛ) Δύο » Παρ. Νικολάου. 50	1200					
ζ) Εἷς εἰς Εὐρώπην (Κ. Μητσόπουλος) 250	3000					
η) Εἷς » (Ι. Χατζηδάκης) 200	2400					
θ) Εἷς » (Τομπρόπουλος) ἐκ τοῦ κληροδ. Βαρύκα	1000					
) Εἷς ἐκλεχθησόμενος κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ αὐτοῦ Βαρύκα	1500		15220		44320	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.						
Ἄρθρον 1.						
Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον.						
α) Μισθὸς ἐπιμελητοῦ δρ. 140	1680					
β) » διασάκτου » 120	1440					
γ) » βοηθοῦ » 80	960					
δ) » κλητῆρος » 65	780		4860			
Ἄρθρον 2.						
Ἔξοδα Φυσιογραφ. Μουσείου.						
Διάφορα ἔξοδα καὶ ἀντικείμενα εἰς πλουτισμὸν τῶν συλλογῶν, κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ Ἐφόρου			3000		7860	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.						
Ἄρθρον 1.						
Φυτολογικὸν Μουσεῖον.						
α) Μισθὸς ἐπιμελητοῦ πρὸς δρ. 140	1800					
β) » βοηθοῦ » » 60	720	—	2520	—		—
μεταφέρονται			2520		52180	

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσά κατ' ἐδάφ. Δρ.	Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			2520		52180	
Ἄρθρον 2.						
Ἔξοδα Φυτολογ. Μουσείου.						
Διὰ πλουτισμὸν τῆς συλλογῆς τοῦ Φυτολογικοῦ Μουσείου καὶ διάφορα ἔξοδα.			3000		5520	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.						
Ἄρθρον 1.						
Προμήθεια ὀργάνων καὶ ἐργαλείων.						
1) Τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς:						
α) Α. Χρηστομάνος	4354					
β) Γ. Ζαβιτσάνος	7050					
γ) Δ. Στροῦμπος	2000					
2) α) Παῦλος Ἰωάννου πρὸς καταρτισμὸν Μουσείου	2000					
β) Δαμιανὸς Γεωργίου διὰ παρασκευάσματα	500					
γ) Κ. Βουσάκης δι' ἐργαλεῖα φυσιολογίας	526	70				
δ) Θ. Ἀφεντούλης διὰ πλουσισμὸν φαρμακολογικῆς συλλογῆς	500					
ε) Θ. Ἀρεταῖος δι' ἐργαλεῖα χειρουργίας	300					
ς) Α. Ἀναγνωστάκης δι' ἐργαλεῖα ὀφθαλμιατρικῆς	200					
ζ) Μ. Βενιζέλος δι' ἐργαλ. μαιευτικῆς.	150				17580	70
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.						
Ἄρθρον 1.						
Ἔξοδα διδασκαλίας.						
1) Τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς:						
α) Δ. Στροῦμπος	457					
β) Θ. Ὀρφανίδης	600					
γ) Ἡρ. Μητσόπουλος	300					
δ) Γ. Ζαβιτσάνος	900					
ε) Α. Χρηστομάνος	550					
μεταφέρονται	2807				75280	70

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Ποσά					
	κατ' ἐδάφ.		κατ' ἄρθρ.		κατὰ κεφ.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	2807				75280	70
2) Τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς :						
α) Δαμιανὸς Γεωργίου	600					
β) Κ. Βουσάκης	500					
γ) Γ. Μακκᾶς	300					
δ) Παῦλος Ἰωάννου	450					
ε) Χ. Πρετεντέρης	300					
ς) Θ. Ἀρεταῖος	200					
ζ) Σ. Μπαλάνος	200					
η) Π. Κυριακὸς	400					
θ) Κ. Δηλιγιάννης	400				5857	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.						
Ἄρθρον 1.						
Ἔξοδα Ἀστυκλινικῆς.						
Διὰ φάρμακα καὶ ἔξοδα Ἀστυκλινικῆς.					5500	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.						
Ἄρθρον 1.						
Προμήθεια βιβλίων.						
α) Εἰς προμήθειαν βιβλίων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος	4846	55				
β) » » βιβλίων τούτου τοῦ ἔτους δι' ὅλας τὰς Σχολάς, καὶ δετικά.	5067	—			9913	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.						
Ἄρθρον 1.						
Ἐπισκευαὶ Πανεπιστημίου.						
Διὰ διαφόρους τοῦ καταστήματος ἐπισκευάς			3000			
Ἄρθρον 2.						
Ἐπισκευαὶ οἰκιῶν Πανεπιστημίου.						
Δι' ἐπισκευὰς τῶν οἰκιῶν τοῦ Πανεπιστημίου			3000			
μεταφέρονται			6000	—	96551	25

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων και άρθρων του προϋπολογισμού	Ποσά κατ' ἐδάφ. Δρ.	κατ' ἐδάφ. Λ.	κατ' ἄρθρ. Δρ.	κατ' ἄρθρ. Λ.	κατὰ κεφ. Δρ.	κατὰ κεφ. Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			6000		96551	25
Ἄρθρον 3.						
Φόροι οἰκοδομῶν καὶ ἀσφάλιστρα.						
Εἰς φόρους οἰκοδομῶν καὶ ὕδατος καὶ ἀσφάλιστρα			2000		8000	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.						
Ἄρθρον 1.						
Βοηθήματα καὶ συνδρομαί.						
α) Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν . . .	6000					
β) » τὸ Ὀφθαλμιατρεῖον	1000					
γ) » τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρίαν .	1000					
δ) » τὸν ἐν Παρισίοις σύλλογον τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων	500					
ε) » βοήθειαν παθόντων καθηγητῶν .	1000		9500			
Ἄρθρον 2.						
Συνδρομαὶ συγγραμμάτων.						
Εἰς συνδρομὴν διαφόρων ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων χρησίμων εἰς τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίαν			6000		15500	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.						
Ἄρθρον 1.						
Ποιητικὸς διαγωνισμός.						
α) Εἰς τὸν βραβευθησόμενον	1000					
β) » τοὺς κριτάς	500					
γ) » τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως	500				2000	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.						
Ἄρθρον 1.						
Τέλη διπλωμάτων.						
α) Δι' ἀγορὰν μεμβρανῶν	1200					
μεταφέρονται	1200	—	—	—	122051	25

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Ποσά					
	κατ' ἐδάφ.		κατ' ἄρθρ.		κατὰ κεφ.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	1200				122051	25
β) Δι' ἀμοιβὴν τῶν κλητήρων διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐξεταζομένων. . .	2000				3200	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.						
Ἄρθρον 1.						
Τόκοι δανείων.						
Διὰ τόκους τοῦ ἀνοικτοῦ λογ[σμοῦ . . .					7000	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.						
Ἄρθρον 1.						
Νομισματικὴ συλλογή.						
Εἰς συμπλήρωσιν τῆς νομισματικῆς συλλογῆς.					1000	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.						
Ἄρθρον 1.						
Δαπάναι διάφοροι.						
α) Διὰ τύπωσιν προγραμμάτων καὶ ἄλλων ἀκαδημαϊκῶν λόγων.	2000					
β) » μνημόσυνον τριῶν Ἱεραρχῶν . .	400					
γ) » δικαστικὰ ἔξοδα καὶ ἀμοιβὴν δικηγόρου	1500					
δ) » ἐνιαυσίαν ἀμοιβὴν ὡρολογοποιοῦ .	240					
ε) » ζωγράφησιν τεθνεώτων καθηγητῶν.	1000					
ς) » τελετὰς καὶ φωταψίας	500					
ζ) » ἁμαξικά, γραφικὴν ὕλην, κηρία, ξύλα, ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας . . .	1500					
η) » ναῦλον, φορτωτικάς, ἀσφάλειαν χρηματοδεμάτων κτλ	500					
θ) » ταχυδρομικά.	400					
ι) » ἀπρόβλεπτα ἔξοδα	15000		23040			
μεταφέρονται		—	23040	—	133251	25

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων και ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Ποσά					
	κατ' ἐδάφ.		κατ' ἄρθρ.		κατὰ κεφ.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			23040		133251	25
Ἄρθρον 3.						
Φωτισμὸς Πανεπιστημίου.						
Δι' ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν φωτισμὸν τῶν καταστημάτων δι' ἀεριόφωτος .			2000		25040	
					158291	25

ἤτοι δραχμαὶ ἑκατὸν πεντήκοντα ὀκτὼ χιλιάδες, διακόσιαι ἐννενήκοντα μία καὶ λεπτὰ εἴκοσι πέντε.

Ἐθεωρήθη

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1872

Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1872—1873.

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον.		Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον		Δαπάναι κατ' ἄρθρ.		Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον		Ποσὰ διαθέσιμα		Ὑπερβάσεις.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.												
Ἄρθρον 1.												
Μισθοδοσίαι Ὑπαλλήλων.												
Μισθοὶ διαφόρων ὑπαλλήλων τοῦ καταστήματος	29100				28847							
Ἄρθρον 2.												
Ὑπότροφοι τοῦ Πανεπιστημίου.												
Ὑποτροφίαι διαφόρων ὑποτρόφων ἐκ τῶν κληροδοτημάτων αὐτοῦ	15220		44320		10985		39832		4488			
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.												
Ἄρθρον 1.												
Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον.												
Μισθοὶ διαφόρων ὑπαλλήλων τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου . .	4860				4860							
Ἄρθρον 2.												
Ἔξοδα τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου.												
Διὰ πλουτισμὸν τοῦ Φυσιογραφικοῦ Μουσείου καὶ ἔξοδα . .	3000	—	7860	—	2936	65	7796	65	63	35	—	—
μεταφέρονται			52180				47628	65	4551	35		

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον. Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			52180				47628	65	4551	35		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.												
Ἄρθρον 1.												
Βοτανικὸν Μουσεῖον.												
Διὰ μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Βοτανικοῦ Μουσείου	2520				1970							
Ἄρθρον 2.												
Ἔξοδα Φυτολογ. Μουσείου.												
Διὰ πλουτισμὸν καὶ ἔξοδα τοῦ φυτολογικοῦ Μουσείου . . .	3000		5520		2988	20	4958	20	561	80		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.												
Ἄρθρον 1.												
Προμήθεια ὀργάνων καὶ ἐργαλείων.												
1) Εἰς τὴν Φιλοσοφ. Σχολήν:												
α) Α. Χριστομάνον 4354.—												
β) Γ. Ζαβιτσάνον 6245.65												
γ) Δ. Στροῦμπον 1999.85					12599	50						
2) Εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολήν:												
α) Κ. Βουσάκην. 526.70												
β) Θ. Ἀρεταῖον. 500.—												
γ) Ι. Πρετεντέρην. 200.—												
δ) Θ. Ἀφεντούλην. 500.05												
ε) Παῦλον Ἰωάννου. 2000.—			17580	70	3726	75	16326	25	1254	45		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.												
Ἄρθρον 1.												
Ἔξοδα Διδασκαλίας.												
1) Τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς:												
α) Δ. Στροῦμπος. 461.85												
β) Γ. Ζαβιτσάνον. 900.—												
γ) Ἡρ. Μιτσόπουλον. 295.05												
δ) Δ. Χρηστομάνος. 573.25					2230	51						
μεταφέρονται			75280	70	2230	51	68913	10	6367	60		

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			75280	70	2230	15	68913	10	6367	60		
2) Τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς : α) Δαμ. Γεωργίου. 600.10 β) Παῦλος Ἰωάννου. 450.— γ) Κ. Δηλιγιάννης. 397.80 δ) Π. Κυριακός. 100.—			5857		1547	90	3778	05	2078	95		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'. Ἄρθρον 1. *Φάρμακα καὶ ἔξοδα Ἀστυκλινικῆς.* Διὰ φάρμακα καὶ ἔξοδα τῆς Ἀστυκλινικῆς πληρωθέντα τῷ Διευθυντῇ Δημ. Ὀρφανίδῃ .			5500				6499	98			α) 999	98
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. Ἄρθρον 1. *Προμήθεια βιβλίων.* α) Ἀντίτιμον βιβλίων εἰς πλουτισμὸν τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκης . . β) Εἰς δέσιν διαφόρων βιβλίων .			9913	55	10586 1151	75 30	11738	05			β) 1824	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'. Ἄρθρον 1. *Ἐπισκευαὶ Πανεπιστημίου.* α) Δι' ἐπισκευὰς τοῦ Ἀνατομείου Γ. Δαμιανοῦ . . . 106.60 β) Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὕδατος ἐκ σιδηρῶν σωλήνων . . . 768.70	3090				875	30						
μεταφέρονται	3000	—	96551	25	875	30	90929	18	8446	55	2824	48

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα. Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	3000		96551	25	875	30	90929	18	8446	55	2824	48
Ἄρθρον 2. *Ἐπισκευαὶ οἰκιῶν Πανεπιστημίου.*												
α) Οἰκίας Εὐθ. Χρηστοδούλου διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὕδατος 214.45												
Διὰ τὴν κετασκευὴν ὀχετῶν, παραθύρων καὶ λοιπῶν ἐπιδιορθώσεων κατὰ τὴν γνωμοδότητιν καὶ ἐπιτήρησιν τοῦ ἀρχιτέκτονος Κ. Δεινοκράτους. . 1150.												
β) Οἰκίας Θ. Μανούσου διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὕδατος 312.43												
Δι' ἐπισκευὰς τῆς προσόψεως 232.60												
γ) Οἰκίας Ι. Κατριμάτσου δι' ἐπισκευὰς καὶ ὑδροχρωματισμὸν . . . 126.05												
Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ἀποπάτων. . . 110.												
δ) Οἰκίας Γ. Ψύμα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὕδατος. . . . . . . 226.												
ε) Οἰκία Γ. Παπαδοπούλου διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὕδατος 639.95												
Διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἀεριόφωτος ἐν τοῖς χαμείοις εἰς λ]σμόν. 2900.												
Εἰς διάφορα ἐν τῷ χειμείῳ Γ. Ζαβιτσάνου. 585.40												
Α. Χρηστομάνου . . 233.80												
ϛ) Δι' ἐπισκευὴν τῶν μαγαζείων Παπάζογλου. 365.30	3000				7095	98						
μεταφέρονται	6000	—	96551	25	7971	28	90929	18	8446	55	2824	48

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον.		Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον		Δαπάναι κατ' ἄρθρ.		Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον		Ποσὰ διαθέσιμα.		Ὑπερβάσεις.	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	6000		96551	25	7971	28	90929	18	8446	55	2824	48
Ἄρθρον 3.												
Φόροι οἰκοδομῶν καὶ ἀσφάλιστρα.												
Διὰ φόρους τῶν ἐν Ἀθήναις οἰκιῶν τοῦ Πανεπιστημ. 336.— Ὁμίως ἐν Βουκουρεστίῳ ἀποθηκῶν Ν. Μακρῆ. 679.50 Ἀσφάλιστρα εἰς οἰκία Γ. Ψίμα 76.75	2000		8000		1092	25	9063	53			1063	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.												
Ἄρθρον 1.												
Βοηθήματα καὶ Συνδρομαί.												
α) Συνδρομὴ εἰς τὸ Πολ. Νοσοκομεῖον Ἀθηνῶν . 6000.—	6000											
β) Εἰς τὴν ἀρχαιολογικ. ἑταιρίαν . . . . . 1000.—	1000											
γ) Εἰς Ὀφθαλμιατρεῖον. 1000.—	1000											
δ) Εἰς τὸν ἐν Εὐρώπῃ σπουδάζοντα ὑπότροφον Δημητριάδην . 1500.—												
ε) Εἰς τὸν πρώην καθηγητὴν Γ. Παπασλιώτην . . . . . . 840.—	1000											
ς) Εἰς βοήθειαν τῶν κλητήρων κατὰ τὸ νέον ἔτος . . . . . . 300.—					10640							
ζ) Εἰς τὸν ἐν Παρισίοις σύλλογον τῶν Ἑλλ. γραμμάτων	500											
μεταφέρονται	9500		104551	25	10640		99992	71	8446	55	3888	01

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα. Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	9500		104551	25	10640		99992	71	8446	55	3888	01
Ἄρθρον 2.												
Δι' ἀγορὰν βιβλίων.												
α) Τὰ πληρωθέντα διὰ 100 σώματα τοῦ καθηγητοῦ Γ. Μιστριώτου Γοργία Πλάτωνος · · · · 800.—												
β) Ὁμ. εἰς Ν. Νικολαΐδην ἀνάλεκτα · · · 1050.—												
γ) Ὁμ. Α. Δ. Κυριακοῦ ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν σώματα 100 · 500.—												
δ) Ὁμ. Α. Δαμασκηνὸν φυσικὴ σώματα 34 · 500.—												
ε) Ι. Πανταζίδην 23 σωμάτων ὁμήρου λεξικὸν 500.—												
ς) Εὐθ. Καστόρχην διὰ τὸ περιοδικ. σύγγραμμα Ἀθήναιον · · · 700.—	6000		15500		4050		14690		810			
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.												
Ἄρθρον 1.												
Ποιητικὸς διαγωνισμός.												
α) Τὰ πληρωθέντα εἰς τὸν βραβευθέντα, τοῦ Βουτσιναίου διαγωνίσματος διὰ τὸ ἔτος 1873 · · · · · · 1000.—												
β) Εἰς τοὺς κριτὰς · · 500.—												
γ) Εἰς τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως, χάρτην ἔξοδα εἰδοποιήσεων · · · 542.25			2000				2042	25			42	25
μεταφέρονται			122051	25			116724	96	9256	55	3930	26

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Πιςώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον. Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			122051	25			116724	96	9256	55	3930	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.												
Ἄρθρον 1.												
Τέλη Διπλωμάτων κτλ.												
Ἀμοιβὴ εἰς τοὺς κλητῆρας διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐξεταζομένων 2376.— Διὰ τὴν ἐνσήμανσιν 50 ἀποφοιτητηρίων . . 50.—			3200				2426		774			
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.												
Ἄρθρον 1.												
Τόκοι Δανείων.												
Τὰ πληρωθέντα διὰ τόκους δύο ἑξαμηνιῶν τοῦ Ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ			7000				5602	90	1397	10		
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.												
Ἄρθρον 1.												
Νομισματικὴ συλλογή.												
Τὰ πληρωθέντα εἰς ἀγορὰν νομίσματος καὶ πλουτισμὸν τῆς νομισματικῆς Συλλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου			1000				30		970			
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.												
Ἄρθρον 1.												
Δαπάναι Διάφοροι.												
α) Τὰ πληρωθέντα διὰ τὴν τύπωσιν τῆς λο-												
μεταφέρονται			133251	25			124783	86	12397	65	3930	26

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Πιςώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			133251	25			124783	86	12397	65	3930	26
γοδοσίας Εὐθ. Καστόρχη 1696.65												
β) Ὁμ. Κ. Παπαῤῥηγοπούλου 270.40												
γ) Ὁμ. διὰ τὸν ἐκφωνηθέντα λόγον τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν . . . 128.—												
δ) Εἰς τὸ μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν τοῦ Πανεπιστημίου . 309.70												
ε) Εἰς ἐνιαύσιον ἀμοιβὴν ὡρολογοποιοῦ Μ. Λύκερι . . . . . 240.—												
ς) Εἰς ἀμοιβὴν τοῦ δικηγόρου τοῦ Πανεπιστημίου Κυάπε . . 300.—												
ζ) Εἰ. τὸν ἐν Τριπόλει δικηγόρον Παπαζαφειρόπουλον διὰ τὴν ὑπόθεσιν Τσιροπούλου 461.—												
η) Εἰς ἔξοδα πληστηριασμοῦ τῆς οἰκίας Ι. Κατριμάτσου 385.40												
θ) Εἰς τὴν κηδείαν τοῦ μακαρίτου Κωνσταν. Ἀσωπίου 1261.65												
ι) Εἰς τὸν φωτογράφον Π. Μωραΐτην διὰ τὴν φωτογραφίαν τοῦ Πανεπιστιμίου ἀποσταλεῖσαν εἰς Βιέννην 300.—												
ια) Εἰς ἔξοδα πληστηριασμοῦ τῆς πωλήσεως τῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων . . 127.45												
ιβ) Εἰς ἀμοιβὴν Ν. Μελισσίδου μέλος τῆς ἐ-												
μεταφέρονται 5480.25			133251	25			124783	43	12357	65	3930	26

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.		Πιςώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα. Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	5480.25			133251	25			124783	86	12397	65	3930	26
ξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς	150.—												
ιγ) Εἰς ποσοστὸν λογιςοῦ	400.—												
ιδ) Εἰς ταχυδρομ. τέλη.	448.85												
Διάφορα ὡς ἑξῆς:													
Διὰ 50 λαχεία τῆς βραβευθείσης ξυλογραφικῆς ἁγιογραφίας . .	50.—												
Εἰς ἁμαξικὰ τελετῶν καὶ ὑπηρεσίαν τοῦ καταστήματος	415.65												
Εἰς Γραφικὴν ὕλην . .	473.75												
Εἰς Εἰδοποιήσεις διαφόρους	82.—												
Εἰς Δέσιν βιβλίων . .	56.15												
Εἰς Ναύλους	131.—												
Εἰς χάρτην καὶ τύπσιν διπλοτύπων . . .	66.40												
Εἰς Ἀχθοφορικά. . .	29.—												
Εἰς ἐπιδιορθώσεις ὑδραγωγείων	34.—												
Εἰς Χαρτόσημα . . .	19.50												
» Τέλους τῶν παραθύρων	82.20												
Διάφορα ἀντικείμενα ὀργανοποιοῦ . .	30.—												
» Λιθογραφ. Τίτλων .	63.—												
» Καθαρισμὸν τοῦ καταστήματος . . .	74.15												
» Φορτωτικὰς καὶ παραλαβὴν χρηματοδ.	86.70												
» Μεταφορὰν τοῦ σιδηροῦ κιβωτίου . .	50.—												
» Ἄνοιξιν καὶ διόρθωσιν τοῦ παραθύρου τοῦ λογιστιρίου . .	69.80												
» Ἐργαλεία τοῦ κήπου	28.25												
μεταφέρονται	8240,65			133251	25			124783	18	12357	65	3930	26

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον. Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς 8240.65			133251	25			124783	86	12397	65	3930	26
» Καυσόξυλα . . . 29.75												
» Ἄνθρακ. καὶ ἔλαιον τῶν νυκτοφυλάκων . 72.—												
» Συμβόλαια καὶ πληρεξούσια . . . . 29.—												
» Τύπωσιν προγραμμάτων 20.85												
» Κηρία διὰ φωταψίας καὶ χρῆσιν τοῦ γραφείου. 170.55												
» Τελωνιακὰ τέλη . 32.—												
» Ἐπιδιορθώσεις καὶ χρωματισμοὺς τῶν παραδόσεων . . . 156.80												
» Σκούπ. πανία, σπόγγους καὶ λοιπὰ τοῦ γραφείου ἀνάγκας... 244.20												
» Ἑλαιοχρωματίσματα 115.55	23040				9192	45						
Ἄρθρον 2. *Φωτισμὸς Πανεπιστημίου.*												
Τὰ πληρωθένα διὰ τὸν ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν φωτισμὸν τοῦ καταστήματος καὶ τῶν χημείων	2000	—			1304	72						
Ἄρθρον 3. *Πρακτικαὶ Χημ. ἀσκήσεις.*												
Τὰ δαπανηθέντα διὰ πρακτικὰς ἀσκήσεις τῶν ἀσκουμένων ἐν τοῖς χημείοις					799	15						
Ἄρθρον 4. *Διακόσμησις Πλατείας.*												
Τὰ δαπανηθέντα διὰ τὴν ἐγκα-												
μεταφέρονται	25040	—	133251	25	11296	32	124783	86	12397	65	3930	29

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς	25040		133251	25	11296	32	124783	86	12397	65	3930	26
τάστασιν τοῦ ὕδατος διὰ σιδηρῶν σωλήνων					1194	18						
Ἄρθρον 5.												
Ἔπιπλα Διάφορα.												
Τὰ δαπανηθέντα διὰ τὴν διακόσμησιν τοῦ νέου Πρυτανείου.	———		25040		5278	67	17769	17	7270	83		
Ἔκτακτοι πιστώσεις.												
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.												
Ἄρθρον 1.												
Τὰ πληρωθέντα διὰ τὴν ἀγορὰν πέντε μετοχῶν τῆς Ἐθν. Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος . . .					14850							
Ἄρθρον 2.												
Τὰ πληροθέντα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἀρχιμανδρίου Ἀνανία Βοτοκανδίνου δι' ὅσα τὸ Πανεπιστήμιον ὀφείλει αὐτῷ ἀπὸ τόκους					8807							
Ἄρθρον 3.												
Τὰ δανεισθέντα εἰς Δ. Μπονᾶ ἀγοραστοῦ τῆς οἰκίας Ι. Κατριμάτσου πρὸς 8 ο[ο κτλ.					12600							
Ἄρθρον 4.												
Τ' ἀποδοθέντα εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἰωαννίνων, Κληροδότημα Τσούφλη					3491	10						
Ἄρθρον 5.												
Τὰ πληρωθέντα εἰς τὸν ἐργολά-	———	—										
μεταφέρονται			158291	25	39748	10	142553	03	19668	48	3930	26

Λεπτομέρειαι κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατ' ἄρθρον. Δρ.	Λ.	Πιστώσεις ψηφισθεῖσαι κατὰ κεφάλαιον Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατ' ἄρθρ. Δρ.	Λ.	Δαπάναι κατὰ κεφάλαιον. Δρ.	Λ.	Ποσὰ διαθέσιμα Δρ.	Λ.	Ὑπερβάσεις. Δρ.	Λ.
ἐκ μεταφορᾶς			158291	25	39748	10	142553	03	19668	48	3930	26
6ον Ῥουμοῦνον εἰς ἐξόφλησιν τῶν ἀπαιτήσεών του ἐπὶ τῆς ἀνασκευῆς τῆς οἰκίας πρώην Παπαδοπούλου · · 363.43 α) Τῷ Ι. Βασιλειάδη διὰ σοβαρὰς κιγκλίδας κλ. 263.50	. .	.	. . .	.	626	93	40375	03			40375	03
			158291	25			182928	06				
Ἐδαπανήθησαν πλέον τῶν προϋπολογισθέντων διὰ τὴν ἐξίσωσιν · · · · · · ·			44305	29								
Προστεθέντα τὰ διαθέσιμα ἐκ διαφόρων ἄρθρων καὶ Κεφαλαίων διὰ τὴν ἐξίσωσιν. · · · · · · · · · · · ·			. . .	.	. .	.	19668	48				
			202596	54			202596	54	19668	48	44305	29

Ἀνακεφαλαίωσις.	Ποσὰ προϋπολογ. κατὰ κεφ.		Ποσὰ δαπανηθέντ. κατὰ κεφ.		Διαθέσιμα		Ὑπερβάσεις.	
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.	44320		39832		4488			
» Β'.	7850		7796	65	63	35		
» Γ'.	5520		4958	20	561	80		
» Δ'.	17580	70	16326	25	1254	45		
» Ε'.	5857		3778	05	2078	95		
» Ζ'.	5500		6499	98			999	98
» ΣΤ'.	9913	55	11738	05			1824	50
» Η'.	8000		9063	53			1063	53
» Θ'.	15500		15690		810			
» Ι'.	2000		2042	25			42	25
» ΙΑ'.	3200		2426		774			
» ΙΒ'.	7000		5602	90	1397	10		
» ΙΓ'.	1000		30		970			
» ΙΔ'.	25040		17769	17	7270	83		
Ἔκτακτοι πιστώσεις.								
Τὰ πληρωθέντα κατὰ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, καὶ 5 εἰς διαφόρους πλέον τῶν προϋπολογισθέντων · · · ·			40375	03			40375	03
	158291	25	182928	06	19668	48	44305	29
Προστίθεται ἡ ὑπέρβασις διὰ τὴν ἐξίσωσιν · · · ·	44305	29						
Προστίθεντε, τὰ διαθέσιμα διαφόρων Κεφαλαίων ·			19668	48				
	202596	54	202596	54				